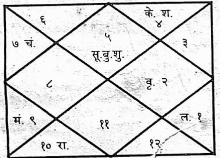
यं शैवाः समुपासते शिव इति ब्रह्मेति वेदान्तिनो बौद्धा बुद्ध इति प्रमाणपटवः कर्तेति नैयायिकाः । तिथिर्वारश्च नक्षत्रं योगः करणमेव च । ◆ श्रीसीतारामाभ्यान्नमः ◆ लक्ष्मीः स्यादचला तिथिश्रवणतो वारात्तथायुश्चिरं नक्षत्रं कृतपापतापशमनं योगो वियोगापहः । गणाधिपोऽर्कश्च शशी धरासुतो बुधो गुरुर्भार्गवसूर्यनन्दनौ ।
अर्हन्नित्यथ जैनशासनरताः कर्मेति मीमांसकाः सोऽयं वो विदधातु वाञ्छितफलं त्रैलोक्यनाथो हरिः । पञ्चाङ्गस्य फलं श्रुत्वा गङ्गास्नानफलं लभेत् ◆ मकरन्दानुसारि ◆ सर्वाभीष्टकरन्तथैव करणं पञ्चाङ्गमेवं स्फुटं श्रोतव्यं गणकाननात्प्रतिदिनं श्रेयस्करं सिद्धिदम् । राहुश्च केतुश्च परं नवग्रहाः कुर्वन्तु वः पूर्णमनोरथान् सदा ॥

शकाब्दः १९१९-२०

◆ जगल्लग्नम् ०८।१६।००।०० ◆

विश्वविद्यालय-पञ्चाङ्गम्

राजा-बुधः

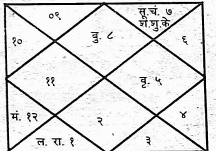
★ विक्रमसंवत् २०५४-५५ ★
★ लक्ष्मणसंवत् ८८८-८९ ★
★ कलिसंवत्सरः ५०९८ ★

मन्त्री-शनिः

★ शालिवाहनशकाब्दः १९१९-२० ★
★ भारतीयस्वतन्त्रताब्दः ५०-५१ ★
★ अंग्रेजी १९९७-९८ ई. ★

संवत् २०५४-५५

◆ वर्षलग्नम् ०५।०१।००।०० ◆

तिथ्यम्बुवृद्धं करणारविन्दं पर्वप्रवालं सुकरावतारम् ।
योगोपबन्धं मनुजैरजस्रं सरोऽवगाह्यं तिथिपत्रमेतत् ॥
विदेहजाजन्मभुवोऽन्तराले कामेश्वरीये सदनेऽतिरम्ये ।
गिरो निकेते नि[illegible]र्निबद्धं बुधैर्बिवृद्धिं लभतां सदेदम् ॥
अपेक्षित[illegible] [illegible]दिष्टं विसृष्टमन्यन्न नृणां यदिष्टम् ।
ततो[illegible] [illegible]शस्य पृथ्वी [illegible] विपश्चितामर्चनमातनोतु ॥

वर्षा-११

सन् १४०५ साल

धान्यम्-९

प्रवर्तकः-डॉ. रामकरण शर्मा, पूर्वकुलपतिः
संरक्षकः-प्रो० वि. वेङ्कटाचलम, कुलपतिः
निदेशकः प्रधानसम्पादकश्च-पं. श्रीरामचन्द्र झा,
स्नातकोत्तर-ज्यौतिषविभागाध्यक्षः
गणितकर्त्तारौ-सम्पादकौ- पं. श्रीभारतेन्दुनाथ ठाकुरः
पं. श्रीखगेन्द्रनाथ झा

[illegible]फलम्- नन्दन्ति मानवाः सर्व[illegible]
वायवो दुस्सहा वान्ति लोकसन्ता[illegible]
रविफलम्- विनाशविकला लोका मनुष्येशे दिनाधिपे ।
वर्त्तकमेघफलम्- संवर्तके महावृष्टिः शस्यवृद्धिकरी शुभ[illegible]
जलपूर्णा मही नित्यं जलदैर्वेष्टितं नभः ॥

कामेश्वरसिंह-दरभङ्गा-संस्कृत-विश्वविद्यालय-प्रकाशितम्

[illegible]गरम्, दरभङ्गा ८४६००८ ● सूचना १९२०-२१ शकाब्[illegible] [illegible]विश्वविद्यालयपञ्चाङ्गं १९२० शकाब्दस्य ज्येष्ठमासे प्रकाशमेष्यति ● मूल्यम् १५.०० रूप्यकाणि ● मुद्रकः-कुमार प्रिन्टिंग प्रेस, वसन्तगंज, गुल्लोवाड़ा, दरभंगा-४

श्रीमङ्गलमूर्त्तये नमः ❊ श्रीसरस्वत्यै नमः

शकाब्दः १९१९-२०, सन् १४०५ साल, विक्रमसंवत् २०५४-५५, लक्ष्मणसंवत् ८८८-८९, अंग्रेजी १९९७-९८ ई० तत्र प्रभवादयो गताब्दादयः २३॥९॥१९॥४३॥४१॥ भोग्याब्दादयश्च ३६॥२॥१०॥१६॥१९॥ अत्र विद्यमाने ग्रहेन्दुनवेन्दुमिते शकाब्दे विष्णुविंशतिकायां त्वष्टाधिदैवतयुगे चतुर्विंशतिविकृतनामा **मध्यमगुरुसंवत्सरफलम्-**

शोकैः प्रजाः प्रपीड्यन्ते ज्वरव्याधिसमाकुलाः । शिरोरुक्पादरोगाश्च विकृते विकृता जनाः ।

वर्षेश (राजा) बुधफलम्

राजानो मुदिता भवन्त्यतिबलाः कीर्त्तिप्रतापान्विताः
गीतंनृत्यरताः सदा विजयिनः कान्तामुखे षट्पदा ।
वृष्टिः शस्यकरी घनाम्बरयुता विप्राश्च पूर्णालया
रोगानां च विनाशनं नरपशोश्चन्द्रात्मजेऽब्दाधिपे ॥

संवाहक (मन्त्री) शनिफलम्

मेघो घोररवं करोति विविधं स्वल्पं प्रयच्छेज्जलं
दुष्टानां विजयो महाजनपदा विख्यातनाशास्पदाः ।
धर्माणां खलु विप्लवो नरपतिः संक्षोभलोभाकुलः
सर्पश्वापदवेष्टिता च वसुधा संवाहके सूर्यजे ॥

पालक-शुक्रफलम्

मेघाः काले स्वकीये बहुसलिलमुचश्चारुकीर्त्यन्विताः स्युः
लोकाः सम्पन्नवित्ता नयविनययुताः कीर्त्तिभावं वहन्ति ।
राजानः शिष्टपक्षैः प्रमुदितहृदया दानदाक्षिण्ययुक्ताः
स्वस्था विज्ञानशीलाः प्रतिदिनमुदिताः पालके भार्गवे च ॥

मेघेशकुजफलम्- सदा जलधराः खिन्नाः स्वल्पवृष्टिकराः कुजे ॥
तोयेश बुधफलम्- शस्ययुक्ता मही नित्यं मुदिताश्च बुधे नराः ॥
शस्येश चन्द्रफलम्- पृथ्वी शस्यसमाकीर्णा जलदा भूरि तोयदाः ॥
नन्दन्ति मानवाः सर्वे शस्येशे च निशाकरे ॥
लोकेशरविफलम्- वायवो दुस्सहा वान्ति लोकसन्तापकारिणः ॥
विनाशविकला लोका मनुष्येशे दिनाधिपे ॥
सांवर्त्तकमेघफलम्- संवर्त्तके महावृष्टिः शस्यवृद्धिकरी शुभा ।
जलपूर्णा मही नित्यं जलदैर्वेष्टितं नभः ॥

सन्धिगतरोहिणीफलम्- भवति सन्धिगता दलवृष्टिदा ॥ खण्डवृष्टिस्तु सन्धिषु ॥
चैत्रशुक्लप्रतिपत्कुजफलम्- भौमो यदा शोषमुपैति पृथ्वी ॥
पौषामावास्याचन्द्रफलम्- मध्यमम् ॥ **होलिकाफलम्** – साधारणम् ॥
आर्द्राप्रवेशफलम् - मध्यमशस्यवारिप्रदम् ॥ **मेषसंक्रान्तिफलम्**-मध्यमम् ॥
संवत्फलम् - कष्टकरं मध्यमफलदं च ॥ **शकफलम्**-सुभिक्षमतिवृष्टिश्च ॥
जलाढकम् - ❊ ९६ ❊ तत्र समुद्रे ४८ पर्वते २९ भूमौ १९॥

❊ अथ विश्वाः ❊

वर्षा ११ धान्यं ९ शीतं १३ तृणं ९ उष्णं ११ उत्सवः १३ प्रजावृद्धिः १५ प्रजाक्षयः १५ विग्रहः ११॥ क्षुधा ९ तृष्णा ५ निद्रा ११ आलस्यं १ उद्यमः ९ शान्तिः ५ क्रोधः ११ दण्डः ३ मैत्री १ पापं ७ पुण्यं ११ रसादि ९ ॥ उग्रत्वं १७ रसोत्पत्तिः ९ फलोत्पत्तिः ७ रोगः १७ रोगक्षयः ९ आचारः ३ अनाचारः ३ मरणं १३ जननं ३ चौरभयं ५ चौरशान्तिः ७ अग्निभयं ११ अग्निशान्तिः १९ ॥

❊ मेषादिराशीनां सफलमायव्ययचक्रम् ❊

राशिः	मेषः	वृषः	मिथुनं	कर्कः	सिंहः	कन्या	तुला	वृश्चिकः	धनुः	मकरः	कुंभः	मीनः
आयः	५	१४	२	११	१४	२	१४	५	८	११	११	८
व्ययः	५	११	११	८	२	११	११	५	११	५	५	११
फलं	लाभः	हानिः	रोगः	सौख्यं	विजयः	रोगः	हानिः	लाभः	सौख्यं	विजयः	विजयः	सौख्यं

❊ १९१९-२० शकाब्दीय शुद्ध्यशुद्धी ❊

श्रावणकृष्णप्रतिपत्तः श्रावणशुक्लचर्तुदश्यां रवौ १४।२० यावच्छुद्धस्तन्मानं मासादि ००।२७।१४।२०॥ ततःसिंहादित्यदोषादाश्विनकृष्णप्रतिपद्बुधे १४।३० यावदशुद्धस्तन्मानं मासादि ०१।०१।००।१०॥ ततः पौषकृष्णद्वितीयायां कुजे १।५८ यावच्छुद्धस्तन्मानं मासादि २।२९।७७।२८॥ ततो धनुरादित्य-भृगुक्षैण्यास्तवाल्यदोषेभ्यो माघकृष्णपञ्चम्यां शनौ ५४।४८ यावदशुद्धस्तन्मानं मासादि ०१।०२।५२।५०॥ ततो माघकृष्णचतुर्दश्यां कुजे २२।२२ यावच्छुद्धस्तन्मानं मासादि ००।०९।२७।३४॥ ततो गुरुक्षैण्यास्तबाल्यदोषेभ्यश्चैत्रशुक्लतृतीयायां चन्द्रे ११।४२ यावदशुद्धस्तन्मानं मासादि ०२।०१।४९।२०॥ तत आषाढीं यावच्छुद्धस्तन्मानं मासादि ०३।११।४८।१८॥ अतो वर्षे शुद्धसमयमानं मासादि ७।१८।१७।४०॥ अशुद्धसमयमानं मासादि ४।०५।४२।२०॥ तेन वर्षपूर्तिदिनानि ३५४॥

❊ १९१९-२०शकाब्दीय शुद्धादि ❊

मार्गमाघवैशाखज्येष्ठाषाढमासेषु विवाहदिनानि । चैत्राद्याषाढमासेषूपनयनदिनानि । कार्त्तिके कार्त्तिकव्रताकाशदीपदानतुलसीव्रतोद्यापनानि । वैशाखज्येष्ठयोरेकादशीव्रतोद्यापने । मार्गे पश्चिमोदितः शुक्रस्तेन पूर्वोत्तरदिशोर्द्विरागमनदिनानि बहूनि, तदितरदिशोर्द्विरागमनदिनानि केवलं शुक्रान्धविहित (रे.,अश्वि, रो.,मृग.) नक्षत्रेष्वेव । फाल्गुनवैशाखयोः पूर्वोदितः शुक्रस्तेन पश्चिमदक्षिणदिशोर्द्विरागमनदिनानि बहूनि, तदितरदिशोर्द्विरागमनदिनानि शुक्रान्ध-विहितनक्षत्रेष्वेव ॥

❊ सन् १४०६ साल, १९२०-२१ शकाब्दीय संक्षिप्तशुद्धादि ❊

मार्गे पूर्वास्तः शुक्रस्तेन तृतीयादिविर्पर्ययद्विरागमन-दिनाभावः । फाल्गुनवैशाखयोः पश्चिमोदितः शुक्रस्तेन पूर्वोत्तरदिशोर्द्विरागमनदिनानि बहूनि, तदितरदिशोर्द्विरागमनदिनानि शुक्रान्धविहित (रे.अश्वि. रो. मृग.) नक्षत्रेष्वेव । माघफाल्गुनज्येष्ठाषाढमासेषु शुद्धसमयस्तत्र विवाहोपनयनवास्तुदेवादिप्रतिष्ठादि मुहूर्त्ताः । माघफाल्गुनयोर्गुरुर्मीनराशौ ततो ज्येष्ठाषाढयोर्मेषराशौ । ज्येष्ठे मलमासः ।

❊ अथ वर्षफलम् ❊

इस वर्ष के राजा बुध, मन्त्री शनि, पालक शुक्र, मेघपति मंगल, जलपति बुध, शस्यपति चन्द्रमा, लोकपति सूर्य, सांवर्त्तकनामक मेघ एवं रोहिणी निवास सन्धि में है । वर्षा ११ तथा धान्य ९ विश्वा है । जलाढकमान १९ है । वर्षारंभ में विकृतनामक वार्हस्यत्यवर्ष तथा भाद्रकृष्णतृतीया वृहस्पतिदिन ३१।२५ दण्डादि से खरनामक वार्हस्पत्यवर्ष प्रारंभ होगा । जगल्लग्न, जगल्लग्नेश, वर्षलग्न, वर्षलग्नेश, राजा-मन्त्री में परस्पर सम मित्रभाव एवं अन्यग्रहस्थिति के अनुसार वैमनस्य एवं विरोध के बावजूद शासक वर्ग सामञ्जस्य के साथ राजकार्य सम्पादन करेंगे । वैदेशिक नीति मजबूत एवं गरिमामय बनेगी । शिक्षा, संस्कृति, कला, अर्थनीति, विज्ञान, टेक्नोलोजी एवं व्यापार की दृष्टि से भारत का स्थान उन्नत होगा । विश्वस्तर पर आपसी मतभेद के बावजूद पारस्परिक सहयोग की भावना बढ़ेगी तथा विकासात्मक कार्य होंगे । महामारी– रोगवृद्धि, दुर्घटना, अग्निभय, तूफान, दिव्यान्तरिक्षभौम उत्पात, मेघगर्जन एवं उपल से धन-जन की हानि संभावित है । गर्मी अधिक पड़ेगी तथा चौरभय एवं उपद्रव संभावित रहेगा । खण्डवृष्टि, सुखाड़ एवं बाढ़ के कारण धन-जन की क्षति होगी किन्तु मिला जुलाकर स्थिति अनुकूल रहेगी । भाद्री, अगहनी एवं चैत्री फसल की उपज ७५, ७० एवं ८५ प्रतिशत होगी । यज्ञादिधर्मकृत्य, परोपकार एवं देशहित कार्यो में लोग संलग्न रहेंगे ।

❊ अथ मासफलम् ❊

श्रावण - इस मास में ५ बुधवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त्त १५ तथा चन्द्रदर्शनमुहूर्त्त ३० है । अतः प्रायः सभी वस्तुओं के मूल्य में तेजी आएगी । रक्त पदार्थ, कटुपदार्थ, धातुपदार्थ एवं तेल में विशेष तेजी रहेगी । रस पदार्थ एवं फल का भाव सामान्य रहेगा । अच्छी वर्षा होगी । कहीं कहीं खण्डवृष्टि या सुखाड़ तथा बाढ़ के कारण कृषि तथा धन जन की हानि होगी । प्राकृतिक उत्पात, उपद्रव, तेज वायु एवं मेघगर्जन तथा दुर्घटना संभावित रहेगी ।

भादव - इस मास में ५ रविवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त्त ३० तथा चन्द्रदर्शनमुहूर्त्त ४५ है । अतः खद्य पदार्थ, गृहोपकरण, रसपदार्थ, खनिज पदार्थ एवं धातुपदार्थ के मूल्य में सस्ती का क्रम रहेगा । खण्डवृष्टि होगी । कहीं कहीं बाढ़ और सुखाड़ से कृषि को हानि होगी । उत्पात, दुर्घटना, वायु-विद्युत तथा कलह कारक स्थिति या हड़ताल संभावित है ।

आश्विन– इस मास में ५ बुधवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त ४५ तथा चन्द्रदर्शनमुहूर्त ३० है । आश्विनकृष्ण चतुर्थी शनिदिन मंगल का वृश्चिक में प्रवेश होगा । अत: सभी वस्तुओं के भाव में उतार-चढ़ाव का रुख रहेगा । धातुपदार्थ, रसपदार्थ एवं रक्तपदार्थ में तेजी का क्रम रहेगा । खण्डवृष्टि का योग है । तूफान, मेघगर्जन एवं उत्पात संभावित है । महामारी का प्रकोप संभावित है । कलह, उपद्रव, दुर्घटना एवं राजनीति के क्षेत्र में हलचल पैदा हो सकती है ।

कार्त्तिक - इस मास में ५ शुक्रवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त १५ तथा चन्द्रदर्शनमुहूर्त ३० है । अत: सभी वस्तुओं के भाव में तेजी मन्दी का क्रम रहेगा किन्तु रक्तपदार्थ, रसपदार्थ एवं धातुपदार्थ में तेजी रह सकती है । स्वल्पवृष्टि का योग है । सत्कार्य होंगे । यज्ञादि धर्मकृत्य में लोग प्रवृत्त होंगे । दुर्घटना, उत्पात एवं महामारी से लोगों को कष्ट हो सकता है ।

अगहन - इस मास में ५ रविवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त ३० तथा चन्द्रदर्शनमुहूर्त ३० है । अत: सभी वस्तुओं का भाव सम रहेगा । गृहोपकरण, लालवस्तु, वस्त्र, रसपदार्थ एवं धातुपदार्थ में कुछ तेजी का क्रम संभावित है । स्वल्पखण्डवृष्टि भी हो सकती है तथा शीतकोप बढ़ सकता है । दुर्घटना, उत्पात, हड़ताल एवं शासकवर्ग में वैमनस्य या परिवर्तन संभावित है ।

पौष- इस मास में ५ मंगलवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त ४५ तथा चन्द्रदर्शनमुहूर्त ४५ है । अत: सभी प्रकार के वस्तुओं का भाव सस्ता होगा । लालवस्तु के भाव में थोड़ी सी तेजी रहेगी । प्राकृतिक उत्पात, दुर्घटना, कलह, उपद्रव, हड़ताल एवं वैमनस्य की स्थिति संभावित है । शीतवृद्धि एवं स्वल्पवृष्टि या उपल के साथ स्वल्प वृष्टि हो सकती है ।

माघ - इस मास में ५ बुधवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त १५ तथा चन्द्रदर्शनमुहूर्त ३० है । अत: सभी प्रकार के वस्तुओं के मूल्य में उतार-चढ़ाव का क्रम रहेगा । श्वेत पदार्थ सस्ते होंगे । रक्तपदार्थ, कटुपदार्थ (मशाले आदि) दलहन तथ तेलहन में तेजी का क्रम रहेगा । शीतवृद्धि एवं स्वल्प उपलवृष्टि संभावित है । दुर्घटना एवं उत्पात संभावित रहेगी । धर्मकार्यों में लोग प्रवृत्त होंगे ।

फाल्गुन - इस मास में ५ वृहस्पतिवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त ३० तथ चन्द्रदर्शनमुहूर्त ४५ है । अत: खाद्यपदार्थ सस्ता रहेगा । धातुपदार्थ, खनिज पदार्थ या अन्य वस्तुओं का भाव भी प्राय: सस्ता रहेगा । उत्तरार्द्ध में श्वेतपदार्थ एवं धातुपदार्थ में सामान्य तेजी संभावित है । शीतवृद्धि, स्वल्पवृष्टि या झंझावात, दुर्घटना एवं उत्पात संभावित है । धर्मकृत्य सम्पादित होंगे । अभ्युन्नतिमूलक कार्य होंगे ।

चैत्र - इस मास में ५ शनिवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त ३० तथा चन्द्रदर्शनमुहूर्त ३० है । अत: सभी प्रकार के वस्तुओं का भाव प्राय: सम रहेगा । धातुपदार्थ, श्वेत पदार्थ एवं रसपदार्थ में साधारण तेजी आ सकती है । प्राकृतिक उत्पात, अग्निभय, उपल के साथ खण्डवृष्टि, तूफान, दुर्घटना, उपद्रव एवं राजनैतिक हलचली उत्पन्न हो सकती है । शीतवृद्धि एवं रोगभय संभावित है ।

वैशाख - इस मास में ५ मंगलवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त ४५ तथा चन्द्रदर्शनमुहूर्त ४५ है । अतएव सभी वस्तुओं का भाव सस्ता रहेगा । प्राकृतिक उत्पात, दुर्घटना, अग्निभय, राजनैतिक उत्थल-पुत्थल, हिंसा-उपद्रव, उपल के साथ अत्यल्पवृष्टि, तापाधिक्य एवं रोगवृद्धि संभावित है । धर्मकृत्य सम्पादन करना श्रेयस्कर होगा ।

ज्येष्ठ - इस मास में ५ वृहस्पतिवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त ३० तथा चन्द्रदर्शनमुहूर्त ३० है । अत: पूर्वापेक्षया सभी वस्तुओं के भाव में साधारण तेजी आ सकती है किन्तु सामान्यत: भाव सम ही रहेगा । शान्ति का वातावरण बनेगा तथा अभ्युन्नतिमूलक कार्य होंगे । अग्निभय, रोगवृद्धि, झंझावात, दुर्घटना एवं तापाधिक्य संभावित है ।

आषाढ- इस मास में ५ सोमवार, सूर्यसंक्रान्तिमुहूर्त ३० तथ चन्द्रदर्शनमुहूर्त ४५ है । अत: सभी वस्तुओं का भाव सम-सस्ता के क्रम में रहेगा । लालवस्तु की कीमत में थोड़ी वृद्धि हो सकती है । श्वेतवस्तु अपेक्षाकृत अधिक सस्ता होगा । रस पदार्थ सम रहेगा । वायु के साथ वृष्टि की संभावना है । दुर्घटना, प्राकृतिक उत्पात एवं हिंसा या तनाव में कमी आयगी । सौमनस्य का वातावरण बनेगा ।

❇ अथ राशिफलम् ❇

मेष (चु,चे,चो,ल,लि, लु,ले, लो, अ)- उदरविकार, कार्यबाधा, वातपित्तविकार, अपव्यय, पारिवारिक उलझन, रोगशत्रु से परेशानी, व्यर्थभ्रमण, लोकापवाद, उद्योग-व्यापार में बाधा एवं स्वल्पलाभ, शिक्षा एवं सन्तान सम्बद्ध कार्य में आंशिक सफलता तथा नवीन कार्यारंभ में बाधा संभव है । अभी शनि की साढे साती चल रही है । इसकी शान्ति के लिये हनुमत्पूजन-दर्शन, मंगलव्रत, शनि पूजन-दान-जप-स्तोत्रपाठ, सुन्दरकाण्डपाठ, कृष्णगोदर्शन, शनिदिन पीपलमूल में जल-तिलें-गुड़दान, तिल तेल से हनुमद्दीपदान एवं काले घोड़ा नाल के लोहे की अथवा वृषोत्सर्ग की दग्नी लोह की अंगूठी शनिवार को वामहाथ की मध्यमा में धारण करें । वर्ष के पूर्वार्द्ध में गुरु की उपासना भी करनी चाहिए ।

वृष (इ,उ,ए,ओ,व,वि,वु,वे,वो)- स्वास्थ्य अनुकूल, सन्तान की स्थिति मध्यम, पारिवारिक सुख उत्तम, शिक्षा-उद्योग-व्यापार एवं नूतन कार्यारंभ में सफलता, बिलम्बित कार्यो में सफलता, राजनीतिक स्थिति सुदृढ़, शत्रुपर विजय, अभ्युन्नति, यश, अर्थलाभ, सद्व्यय एवं सत्कार्य होंगे । वैशाखशुक्लचौठ वृहस्पति से शनि की साढे साती प्रारंभ होगी । फलत: रोगशत्रुभय, व्यय, उलझन, परेशानी एवं बाधा उपस्थित होगी । अत: मेषराशिवत् शनि की शान्ति करें ।

मिथुन (क,कि,कु,घ,ङ,छ,के,को,ह)- वायुविकार अथवा उदरविकार तथापि स्वास्थ्य अनुकूलप्राय, सन्तान-परिवारसुख उत्तम, शिक्षा-उद्योग-व्यापार एवं राजनीति के क्षेत्र में अनुकूल स्थिति, अर्थलाभ, सद्व्यय, धर्मकृत्य सम्पादन एवं प्रगति होगी । चिरप्रतीक्षित कार्यों में सफलता मिलेगी । शत्रु पर विजय होगी । पूर्वार्द्ध में वृहस्पति की शान्ति अपेक्षित है ।

कर्क (हि,हु,हे,हो,ड,डि,डु,डे,डो)- वायुकफविकार, परिवार-सन्तानसुख मध्यम, शिक्षा-व्यापार-उद्योग-नवीन कार्यारंभ में आंशिक सफलता, धर्मकृत्य-सामाजिक कृत्यों का सम्मादन, भ्रमण एवं मित्रसमागम होगा । शत्रु-रोग-प्रशमन में अपव्यय हो सकता है । राहु एवं वृहस्पति की शान्ति आवश्यक है। सुन्दरकाण्डपाठ श्रेयस्कर होगा ।

सिंह (म,मि,मु,मे,मो,ट,टि,टु,टे)- वायुरक्तविकार, रोग-शत्रु प्रकोप, व्यय एवं परेशानी, सन्तान-पारिवारिकसुख मध्यम, शिक्षा में आंशिक सफलता, उद्योग-व्यापार नौकरी में बाधा या हानि, स्थानपरिवर्त्तन, व्यर्थ कलह एवं मानसिक अशान्ति संभव है । शनि की साढ़े साती चल रही है । अत: मेष-राशिवत् शनि की तथा राहु-केतु एवं पूर्वार्द्ध में गुरु की उपासना अपेक्षित है ।

कन्या (टो,प,पि,पु,ष,ण,ठ,पे,पो)- वायुरक्तविकार, कार्यबाधा, अपव्यय, रोग-शत्रु प्रकोप,मानसिक चिन्ता, पारिवारिक एवं सन्तानमूलक सुख मध्यम, उद्योग-व्यापार में स्वल्पलाभ, शिक्षा में प्रगति, स्थान परिवर्तन अथवा व्यर्थभ्रमण संभव है। शनि की साढ़े साती चल रही है । अत: मेष राशिवत् शनि की, राहु की एवं उत्तरार्द्ध में वृहस्पति की शान्ति अपेक्षित है ।

तुला (र,रि,रु,रे,रो,त,ति,तु,ते)- मानसिक चिन्ता, अस्थिरता, वायुविकार अथवा हृदय-विकार, सन्तान-परिवार-सुख मध्यम, शिक्षा-उद्योग-व्यापार में सफलता, उन्नति, रोग-शत्रु प्रकोप किन्तु विजय, प्रतिष्ठा एवं सद्व्यय होगा । पूर्वार्द्धमें वृहस्पति की शान्ति अपेक्षित है । वैशाखशुक्ल चौठ वृहस्पति से शनि की साढ़े साती प्रारंभ होगी । अत: मेषराशिवत् शनि की शान्ति अपेक्षित होगी ।

वृश्चिक (तो,न,नि,नु,ने,नो,य,यि,यु)- वायुविकार या उदरविकार, पारिवारिक सुख उत्तम, सन्तान की स्थिति मध्यम, कृषि-उद्योग-व्यापार में सफलता, शिक्षा में लाभ, प्रतिष्ठा, सद्व्यय, रोग-शत्रु प्रशमन में व्यय किन्तु विजय, चिर प्रतीक्षित कार्यो में सफलता एवं धर्मकृत्य सम्पादन योग है । शनि की तथा वर्ष के पूर्वार्द्ध में वृहस्पति की शान्ति लाभकर होगी ।

धनु (ये,यो,भ,भि,भु,ध,फ,ढ,भे)- वायुविकार या उदरविकार, पारिवारिक सुख उत्तम, सन्तानसुख मध्यम, उद्योग-व्यापार एवं शिक्षा क्षेत्र में मध्यम रूप से लाभ, सद्व्यय, तीर्थाटन, रोग-शत्रु प्रशमन में व्यय किन्तु स्थिति अनुकूल, मानसिक चिन्ता एवं व्यस्तता संभव है । शनि की तथा पूर्वार्द्ध में वृहस्पति की शान्ति अपेक्षित है ।

मकर (भो,ज,जि,जु,जे,जो,ख,खि,खु,खे,खो,ग,गि)- वायुविकार, पारिवारिक सुख मध्यम, सन्तानसुख उत्तम, शिक्षा में सफलता, नवीन कार्यारंभ में बाधा किन्तु सफलता, उद्योग-व्यापार में लाभ, रोग-शत्रु पर विजय या विलम्बित कार्य में सफलता एवं लाभ, सद्व्यय एवं तीर्थाटन संभव है । पूर्वार्द्ध में गुरु की तथा वैशाख शुक्ल चौठ वृहस्पति के बाद शनि की शान्ति अपेक्षित है ।

कुंभ (गु,गे,गो,स,सि,सु,से,सो,द)- वायुविकार, हृदयविकार या उदरविकार, पारिवारिकसुख न्यून, सन्तानसुख उत्तम, वैमनस्य, कलह, अपव्यय, अकारण भ्रमण, मानसिक चिन्ता, शिक्षा-उद्योग-व्यापार में आंशिक सफलता तथा बाधा संभव है । वैशाखशुक्ल चौठ वृहस्पति तक शनि की साढ़े साती है। अत: मेषराशिवत् शनि की शान्ति अपेक्षित है । राहु,केतु तथा पूर्वार्द्ध में वृहस्पति की शान्ति भी अपेक्षित है ।

मीन (दि,दु,थ,झ,ञ,दे,दो,च,चि)- शनि की साढ़े साती चल रही है । अत: रक्त-वायुविकार, हृदयविकार या व्रण, अपव्यय, रोग-शत्रु प्रशमन में उलझन तथा व्यय, मानसिक अशान्ति, लोकापवाद, शिक्षा-उद्योग-व्यापार में मध्यमत्वेन सफलता मिलेगी । पारिवारिक या सन्तानसुख मध्यम है । मेष राशिवत् शनि की और केतु तथा गुरु की उपासना लाभकर होगी ।

❋ अथ ग्रहाणां तान्त्रिकमन्त्राः ❋

सूर्यस्य-ओम् घृणि: सूर्याय नमः ।। चन्द्रस्य-ओम् सों सोमाय नमः । कुजस्य-ओं अं अंगारकाय नमः । बुधस्य-ओम् बुं बुधाय नमः ।। गुरोः-ओम् वृं वृहस्पतये नमः ।। शुक्रस्य-ओम् शुं शुक्राय नमः । शनेः-ओम् शं शनैश्चराय नमः । राहोः-ओं रां राहवे नमः । केतोः-ओम् कें केतवे नमः ।।

ग्रहाणां समिधः–अर्कः पलाशः खदिरस्त्वपामार्गोऽथ पिप्पलः । औदुम्बरः शमी दुर्वा कुशश्च समिधः क्रमात् । **शाकल्यनिर्माणम्**–तिलार्द्धं तण्डुलाः प्रोक्ताः तण्डुलार्द्धं यवाः स्मृताः । यवार्द्धं शर्करा प्रोक्ता सर्वार्द्धन्तु घृतं स्मृतम् । **छन्दोगप्राण-प्रतिष्ठामन्त्रः**–ओम् वाङ्मनः प्राणापानौ व्यानश्चक्षुः श्रोत्रं शर्म्मवर्म भूतिः प्रतिष्ठा ।। वाजसनेयिनां **देवताप्राण-प्रतिष्ठामन्त्रः**–ओम् मनोजूतिर्जुषता-माज्यस्य वृहस्पतिर्यज्ञमिमन्तनो त्वरिष्टं यज्ञवं समिमं दधातु । विश्वेदेवा स इह मादयन्तामोम् प्रतिष्ठ ।

अथ शुभदिनानि–चन्द्रबुधगुरुशुक्रदिनानि । **शुभतिथयः**–२. ३. ५. ७. १०. ११. १२. १३. १५. । **शुभनक्षत्राणि**–अश्वि. रो. मृ. पुन. पुष्य. ह. चि. स्वा. अनु. श्र. रे. । **शुभलग्नानि राशयश्च**–वृष. मिथुन. कर्क. कन्या. तुला. धनु. मीन ।

ग्रहकृतारिष्टशमनाय सौषधजलस्नानम्

लज्जावती, कुष्ठः (कुढ), वला (वरियार), प्रियंगु (काउनी) घनः (मोथा) सर्षपः हरिद्रा देवदारु, पुंखा (सहरफोंका) लोध्रं एतैरौषधैर्युतजले पुष्पाक्षतदूर्वाश्रीखण्ड-रक्तचन्दन-धान्य-शतावरी-तीर्थोदक-सप्तमृत्तिका-तिल-यव-पञ्चगव्य-ताम्बूल-पञ्चपल्लव- पञ्चरत्नादीनि प्रक्षिप्य तैर्जलैः स्नायात् । एवं कृते दुष्टग्रहसूचितारिष्टनाश इष्टसिद्धिश्च ।

अर्द्धप्रहराबोधकचक्रम्

दिन	सू.	चं.	मं.	बु.	वृ.	शु.	श.
दिने	४।५	२।७	२।६	३।५	७।८	३।४	१।६।८
रात्रौ	४।६	४।७	०।२	५।७	५।८	०।३	१।६।८

ग्रहाणामरिष्टहरत्वम्

राहुदोषं बुधो हन्यादुभयोस्तु शनैश्चरः । त्रयाणां भूमिजो हन्ति चतुर्णां दानवार्चितः । पञ्चानां देवमन्त्री च षण्णां दोषन्तु चन्द्रमाः । सप्तदोषं रविर्हन्ति विशेषादुत्तरायणे । शुक्रो दशसहस्राणि बुधो दशशतानि च । लक्षमेकं तु दोषाणां गुरुर्लग्ने व्यपोहति ।

योगिनीवासो युद्धयात्रायाम्

तत्र वामपृष्ठगता योगिनी शुभा, दक्षिणसम्मुखगा चाशुभा

तिथयः	१।९	३।११	५।१३	४।१२	६।१४	७।१५	२।१०	८।३०
दिशा	पू०	अ०	द०	नै०	प०	वा०	उ०	ई०

गर्भाधानमुहूर्त्तः

रो. मृ. उत्तरा ३ ह. स्वा. अनु. श्र. ध. श. चि. पुन. पु. अश्वि. नक्षत्रेषु. १।२।३।५।७।१०।११।१२।१३ तिथिषु । चं. बु. वृ. शु. वारेषु । रात्रौ, रजोदर्शनानन्तरं चतुर्थरात्रितः १२ रात्रि यावत् । शुभैः कंन्द्रत्रिकोणगैः पापैस्त्र्यायारिगैः पुंग्रहदृष्टलग्ने, चन्द्रे विषमांशगे युग्मराशौ शुभम् ।

सीमन्तपुंसवनमुहूर्त्तः

पुंसवनं गर्भतस्तृतीये मासि कार्यम् । सीमन्तोन्नयनं च षष्ठेऽष्टमे वा मासि मासाधिपतौ सवले कार्यम् । मृ. पुष्य. श्रव. मू. पुन. ह. रो. रे. उत्तरा ३ (जन्मभिन्ना) नक्षत्रेषु १।२।३।५।७।१०।११।१३ तिथिषु, शुक्लपक्षे, कृष्णे ५ यावत् । सू. मं. वृ. वारेषु, मतान्तरेण शु. च. अपि. पूर्वाह्णे, पुंभस्यांगे तदंशे शुभम् । तत्र पापैः ३।६।११ स्थितैः, शुभैः १।४।५।७।९।१० स्थितैः, चन्द्रे २।३।४।५।९।१०।११ स्थिते, ४।८।१० पापरहितैः शुभम् ।

जातकर्ममुहूर्त्तः

जातकस्य ग्रहदोषनाशाय आयुःश्रीवृद्धये च जन्मकाल एव जातकर्म पिता कुर्यात् । तदतिक्रमे एकादशे द्वादशेऽह्नि, चि. अनु. रे. उत्तरा ३ रो. अश्वि पुन. पु. स्वा. श्र. ध. श. भेषु, पूर्णिमां विहाय शुभतिथिदिनलग्नेषु शुभम् ।

शिशोर्दुग्धपानमुहूर्त्तः

अश्वि. रो. मृ. ह. पुन. उत्तरा ३ पुष्य चि. अनु. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु शुभतिथिषु शुभदिनेषु वृष-सिंह-वृश्चिक कुम्भलग्नेषु स्तनपानं शुभं शिशोः । अथान्नप्राशनोक्त-दिनतिथिनक्षत्रेषु सूतिकापथ्यं शुभम् । भैषज्योक्तनक्षत्रेषु औषधिभक्षणञ्च शुभं वेद्यम् ।

सूतिकास्नानमुहूर्त्तः

अश्वि. रो. मृ. स्वा. अनु. उत्तरा ३. रे नक्षत्रेषु रवि, मङ्गल, वृहस्पति वारेषु शुभलग्नेषु शुभदृग्युतेषु १।२।३।५।७।१०।११।१३।१५ तिथिषु सूतिकास्नानं शुभम् । आश्ले, पूर्वा ३, ज्ये. ध. श. नक्षत्रेषु मध्यमम् ।

प्रसूतिनखच्छेदनमुहूर्त्तः

अश्वि. रो. मृ. पु. पु. उत्तरा ३ ह. चि. स्वा. वि. अ. ज्ये. श्र. ध. श. नक्षत्रेषु, ३।५।७।१०।११।१३ तिथिषु, ३।५।६।७।८।११ लग्नेषु शुभदिनेषु पूर्वाह्णे शुभम् ।

स्त्रीणां लाक्षाभरणधारणमुहूर्त्तः

भ. आ. श्ले. म. वि. श. रहितनक्षत्रेषु शनिमंगलरहितदिनेषु शुभतिथौ स्त्रीणां लाक्षाभरणधारणं (लहठीधारणं) शुभम् ।

शिशुनिष्क्रमणमुहूर्त्तः

जन्मतश्चतुर्थे मासि यात्रोक्तदिनतिथिनक्षत्रेषु द्वादशे दिवसे वा शुभं स्यात् ।

शिशोर्भूम्युपवेशनमुहूर्त्तः

आदौ पृथ्वीं वराहञ्च सम्पूज्य कुजवले पञ्चमे मासि उत्तरा ३ रो. मृ. ज्ये. अनु. अश्वि. ह. पुष्य अभि नक्षत्रेषु रिक्तामारहिततिथिषु शुभदिनेषु वृष, सिंह, वृश्चिक, कुम्भलग्नेषु शिशोः कटिप्रदेशे कटिसूत्रं बद्ध्वा पृथिव्यामुपवेशयेत् । तन्मन्त्रः–रक्षैनं वसुधे देवि सदा सर्वगतं शुभम् । आयुः प्रमाणं सकलं निक्षिपस्व हरिप्रिये । अत्रैव शिशोरग्रे वस्त्रं, शस्त्रं, लेखिनीं, पुस्तकं, सुवर्णं, रौप्यं च स्थाप्यम् । तेषु बालो यं गृह्णाति तैस्तस्य वृत्तिः ज्ञातव्येति ।

शिशुविलोकनमुहूर्त्तः

तृतीये मासि शुभतिथिदिननक्षत्रेषु पुष्पफलवस्त्रद्रव्यादिना शिशुदर्शनं शुभम् ।

नामकरणमुहूर्त्तः

विप्राणां ११ क्षत्रियाणां १३ वैश्यानां १६ शूद्राणां ३१ तमे दिने नामकरणं शुभम् । अथवा स्वा. पुन. श्र. ध. ह. अश्वि. पुष्य, अभि. उत्तरा ३, रो. मृ. रे. चि. अनु. नक्षत्रेषु, १।२।३।५।७।१०।११।१२।१३ तिथिषु, चं. बु. वृ. शु. दिनेषु, पूर्वाह्णे शुभम्, मध्याह्ने मध्यमम् । शुभलग्ने, शुभैः १।४।५।७।९।१० स्थितैः, पापैः ३।६।११ स्थैः, ८।१२ गृहे शुद्धे, चन्द्रे २।३।५।९।१० स्थिते । लग्ने शुभांशे पितृपुत्रयोश्चन्द्रतारानुकूले उत्तरायणे शुद्धसमये शुभं नामकरणम् ।

अन्नप्राशनमुहूर्त्तः

कन्यकानां पञ्चममासतो विषममासेषु बालकानां षष्ठात्सममासेषु रो. उत्तरा ३ मृ. रे. चि. अनु. स्वा. पुन. श्र. भ. श. ह. अश्वि. पुष्य. अभि. नक्षत्रेषु २।३।५।७।१०।१३।१५ तिथिषु, च. बु. वृ. शु. दिनेषु, शुक्लपक्षे, पूर्वाह्णे २।३।४।५।६।७।९।१०।११ लग्नेषु, एषु जन्मलग्नराश्योरष्टमलग्नमंशं च त्यजेत् । शुभैः १।४।५।७।९।१० स्थितैः, पापैः ३।६।११ गतैः, दशमस्थाने ग्रहरहिते, शुभदृग्युतलग्ने, ४।८।६।१२ रहिते चन्द्रे अन्नप्राशनं शुभम् ।

कर्णवेधमुहूर्त्तः

१।२।३।५।६।७।१०।११।१२।१३।१५ तिथिषु, शुक्लपक्षे, कृष्णे ५ यावत् च. बु. वृ. शु. दिनेषु जन्मतारां विहाय श्र. ध. पुन. ह. अश्वि. पुष्य, अभि. मृ. रे. चि. अनु. नक्षत्रेषु १२।६ मासे वा विषम वर्षे चैत्रपौषहरिशयनरिक्तासमवर्षाणि त्यक्त्वा २।३।४।६।७।९।१२ लग्नेषु, शुभैः १।४।५।७।९।१० गतैः, पापै ३।६।११ गतैः, लग्नस्थे गुरौ चोत्तमः । चन्द्रवले सति शुभः ।

चूडाकरण (मुण्डनाद्यकचकर्त्तन) मुहूर्त्तः

चैत्ररहितमाघादि ६ मासे, ज्येष्ठाग्रहणयोः ज्येष्ठसन्तानं विना, विषमवर्षे, अश्वि, मृ. पुन. पुष्य ह. चि. स्वा. ज्ये. अभि. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु च. बु. वृ. शु. वारेषु २।३।५।७।१०।११।१३ तिथिषु शुक्लपक्षे कृष्णे ५ यावत्, २।३।४।७।९।१२ एतद्राशेर्लग्नांशे शुक्रवर्जितोष्टमशुद्धे, पापैः ३।६।११ गतैः, शुभैः १।४।५।७।९।१० गतैः, जन्मराशिलग्नयोरष्टमान्यतमलग्ने ४।६।८।१२ रहितचन्द्रे शुभम् ।

अक्षरारम्भमुहूर्त्तः

उत्तरायणे पञ्चमवर्षे (वालो यदि क्षमस्तदा तत्पूर्वमपि) गणेशविष्णुसरस्वतीलक्ष्मीकुलदेव-ग्रामदेवान् विधिवत्सम्पूज्य प्रथमाक्षरारम्भो विधेयः । अश्वि. आर्द्रा पुन. पुष्य ह. चि. स्वा. अनु. अभि. श्र. रे. नक्षत्रेषु, २।३।५।६।१०।११।१२ तिथिषु शुक्लपक्षे, कृष्णे ५ यावत् । च. बु. वृ. शु. दिनेषु, वृष मिथुन कन्या धनु मीन लग्नेषु तत्रवांशे चात्तमः, कुम्भांशकं विनाऽष्टमशुद्धे, खेऽस्ते गुरुबुधे, शुक्रे लग्ने ग्रहवलाढ्ये शुभः ।

अथ विद्यारंभमुहूर्त्त:

उत्तरायणे गणेशं विष्णुं लक्ष्मीं सरस्वतीञ्च सम्पूज्य अक्षरग्रहणे दृढ़ स्ज्ञाते विद्यारम्भ: कार्य: । सूर्यबुधगुरुशुक्र-वारेषु, २।३।५।६।१०।११।१२ तिथिषु, अश्वि. मृ. आर्द्रा, पुन.पुष्य आश्ले. ह. चि. स्वा. मूल., पूर्वा ३ श्र. ध. श, नक्षत्रेषु, शुक्लपक्षे, कृष्णे ५ यावत्, लग्नाष्टमशुद्धे, शुभै: १।४।५।७।९।१० गृहगतै:, पापै: ३।६।११ गतै:, वृषमिथुन-कन्याधनुमीनान्यतमलग्ने तदंशे वा विद्यारम्भ: शुभावह: ।

अथोपनयन (व्रतवन्ध) मुहूर्त्त:

शुद्धसमये, उत्तरायणे, माघादि षण्मासेषु, सू. च. बु. वृ. शु. वारेषु(सामवेदिनां मंगलवारेऽपि), जन्ममासनक्षत्रादौ व्रतं शुभम् । २।३।५।१०।११।१२ तिथिषु शुक्लपक्षे, पूर्वाह्ने च शुभम् । मकरार्के पौषे ११।१२, मकरार्के माघे १२, चैत्रे वैशाखे च तृतीया, वैशाखभित्रमासानां द्वितीया, आषाढ़े १०।११ चोपनयने निषिद्धा: । अश्वि. रो. मृ.आ.पुष्य आश्ले. पूर्वा ३, उत्तरा ३, ह. चि. स्वा. अनु. मू. श्र. ध. श. रे नक्षत्रेषु (क्षत्रियवैश्ययो: पुनर्वसावपि) शुभम् । ब्राह्मणानां पुनर्वसुनक्षत्रे उपनयनं निषिद्धम् । मन्वादियुगादिषु, अपराह्ने, सायं, प्रदोषेऽनध्याये, कृष्णपक्षे चोपनयनं निषिद्धं । त्रिषडस्था: खला: सर्वे चन्द्रो द्विद्यूनदिक्त्रिग: । सौम्या: केन्द्रत्रिकोणस्था: लाभे सर्वे व्रते शुभा: । लग्नेशचन्द्रशुक्रगुरवश्च षडष्टगा: न शुभा: । चन्द्रशुक्रौ लग्नात् १२ गतौ न शुभौ । १।५।८ स्था: पापा: न शुभा: । ६।८।१२ गता: शुभा: न शुभप्रदा: । ३।६।११ गता: पापा: शुभदा:, पूर्णचन्द्रौ वृषकर्कलग्नगतो शुभो नान्यथा । लग्नेऽर्क: शुभ: । जन्मराशित: उपनयनकाले २।५।७।९।११ स्थानगत: गुरु: शुभ:, ४।१०।१२ स्थानगत: शान्त्या शुभ:, १।३।६।८ स्थानगतो निषिद्ध: । रामाचार्यमतेन१।३।६।१० स्थानगतो गुरु: शन्त्या शुभ:, ४।८।१२ स्थनगतो निषिद्ध: । ब्राह्मणानां पञ्चवर्षत: षोडशवर्षपर्यन्तं, क्षत्रियाणां षड्वर्षादारभ्य द्वाविंशतिवर्षपर्यन्तं, वैश्यानामष्टवर्षादारभ्य चतुर्विंशतिवर्षपर्यन्तमुपनयनकाल: । तत्रोपनयनारम्भकालात्सर्वेषां यथोत्तरं गौणकालोऽत: समये प्राप्ते सति यथापूर्वमुपनयनं कार्यम् ।

प्रदोषनिणर्य:- यदा तृतीयायां प्रहररात्र्यभ्यन्तरे चतुर्थी, द्वादश्यां यदा मध्यरात्र्यभ्यन्तरे त्रयोदशी, षष्ठ्यां यदा सार्द्धप्रहररात्र्यभ्यन्तरे सप्तमी तिथिर्भवेत्तदा प्रदोषोऽवगन्तव्यस्तत्रोपनयनं निषिद्धम् ।

अथ विवाहमुहूर्त्त:

मार्ग. माघ. फा. वै. ज्ये. आषाढ़मासेषु, सौरक्रमेण (आषाढ़े हरिशयनात्प्रागेव)१।२।३।५।६।७।८।१०।११।१२।१३।१५ तिथिषु, सू. चं. बु. वृ. शु. वारेषु, अश्वि. रो. मृ. म. उत्तरा ३ ह. चि. स्वा. अनु.मू. श्र. ध. रे. नक्षत्रेषु पञ्चशलाकावेध-रहितेषु, वृष, मिथु, कन्या, तुला, धनु, मीन, लग्नेषु, शुभग्रहेषु १।४।५।७।९।१० स्थितेषु, पापेषु ३।६।११ गतेषु शुभ: । विवाहे यदि गुरुर्वा शुक्रो १।४।५।७।९।१० गतो भवेत्तदा सकलदोषं नाशयति । ज्येष्ठाकन्या, ज्येष्ठोवर: ज्येष्ठमासश्च त्रिज्येष्ठसंज्ञकस्तत्र विवाहो न कार्य: । ज्येष्ठकन्यावरयो: ज्येष्ठमासे विवाहो निषिद्ध: । ज्येष्ठद्वयं मध्यमं स्यात् । आवश्यके कृतिकास्थं सूर्यं त्यक्त्वा ज्येष्ठमासेऽपि ज्येष्ठवरकन्ययोर्विवाह: शुभ: ।

वरवरणमुहर्त्त:- शुभतिथिदिनलग्नेषु कृत्तिकापूर्वात्रयविवाहोक्तभेषु फलपुष्पवस्त्रादिना वरवरणं शुभम् ।

कन्यावरणमुहूर्त्त:

शुभतिथिदिनलग्नेषु, कृतिका-पूर्वात्रयनक्षत्रेषु विवाहोक्तभेषु च फलपुष्पवस्त्रादिभि: कन्यावरणं शुभम् ।

विवाहोपनयनादौ मण्डपादिनिर्माणमुहूर्त्त:

तत्र चन्द्रतारानुकूले दिने विवाहमुहूर्त्ते वैवाहिककार्यमुपनयनादि मुहूर्त्ते चोपनयनादिकं सर्वं कार्यं विधेयम् । परं विवाहदिनादुपनयनाद्वा त्रिषण्नवमिते पूर्वदिने तत्कार्यं न कर्त्तव्यमिति केचित् ।

महामृत्युञ्जयमन्त्रस्य जपविधि:- गणेशस्मरणपूर्वकं शान्तिपाठं कृत्वा कुशत्रयतिलजलान्यादाय संकल्प: -ॐ अद्य अमुकेमासि अमुकेपक्षे अमुकतिथौ अमुकगोत्रस्यास्य श्री अमुकशर्म्मण: उपस्थितशरीराविरोधे नाखिलारिष्टझटिति प्रशमनपूर्वक-दीर्घायुष्ट्वबलपुष्टिनैरुज्य-प्राप्तिकाम:, अद्यारभ्य यथाकालं यजुर्वेदान्तर्गतमाध्यन्दिनशाखीय ॐ हौं ॐ जूं स: भूर्भुव: स्व: त्रयम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् । उर्व्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् भूर्भुव: स्वरों जूं स: हौं ॐ" इति महामृत्युञ्जयमन्त्रस्य एतत्सहस्रसंख्यकजपमहं करिष्यामि । ऋष्यादिन्यास: - वामदेवकहोलवशिष्ठा: ऋषय: शिरसि । पंक्तिर्गायत्री अनुष्टुप्छन्दांसि मुखे । सदाशिवमहामृत्युञ्जयरुद्रदेवतायै नम: हृदि । ह्रीं शक्तये नम: लिंगे । श्रीं बीजाय नम: पादयो: ।ॐ हौं ॐ जूं स: (समस्तमन्त्र:) अस्य श्री महामृत्युञ्जयमन्त्रस्य वामदेवकहोलवशिष्ठाऋषय:, पंक्तिर्गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्छन्दांसि सदाशिवमहामृत्युञ्जयरुद्रोदेवता ह्रीं शक्ति: श्रीं बीजं महामृत्युञ्जयप्रीतये ममाभीष्टसिद्ध्यर्थे जपे विनियोग: । ॐ हौं ॐ जूं स: भूर्भुव: स्व: त्रयम्बकं ॐ नमो भगवते रुद्राय शूलपाणये स्वाहा हृदयाय नम: । ॐ हौं ॐ जूं स:भूर्भुव: स्व: यजामहे ॐ नमो भगवते रुद्राय अष्टमूर्त्तये मां जीवय शिरसि स्वाहा । ॐ हौं ॐ जूं स: भूर्भुव: स्व: सुगन्धिं पुष्टिवर्धनं ॐ नमो भगवते रुद्राय चन्द्रशिरसि जटिने स्वाहा शिखायै वषट् । ॐ हौं ॐ जूं स: भूर्भुव: स्व: उर्व्वारुकमिव बन्धनात् ॐ नमो भगवते रुद्राय त्रिपुरान्तकाय ह्रां ह्रीं ह्रौं कवचाय हुम् । ॐ हौं ॐ जूं स: भूर्भुव: स्व: मृत्योर्मुक्षीय ॐ नमो भगवते रुद्राय त्रिलोचनाय ऋग्यजु: साममन्त्रत्रयाय नेत्रत्रयाय वौषट् । ॐ हौं ॐ जूं स: भूर्भुव: स्व: मामृतात् ॐ नमो भगवते रुद्राय अग्नित्रयाय उज्ज्वलज्ज्वालाय मां रक्ष रक्ष अघोराय अस्त्राय फट् । इति षडंगन्यास: । तत: चन्द्रोद्भासितमूर्द्धजं सुरपतिं पीयूषपात्रं बहद्धस्ताब्जेन दधत् सुदीप्तममलं हास्यास्यपंकेरुहम् । सूर्येन्द्वग्निविलोचनं करतले पाशाक्षसूत्रांकुशाम्भोजं विभ्रतमक्षयं सुरपतिं मृत्युञ्जयं संस्मरेत् इत्यनेन ध्यात्वा यथोपचारै: सम्पूज्य मन्त्रं जपेत् । जपसमाप्तौ च शाकल्यादिभिर्दशांशक्रमेण होमतर्पणमार्जनब्राह्मणभोजनञ्च कारयेत् । **लघुमृत्युञ्जयमन्त्र:-** ॐ जूं स: ।

वधूप्रवेशमुहूर्त्त:

विवाहदिवसात्षोडशदिनमध्ये समदिने पञ्चम-सप्तम-नवमदिने च ततो मासमध्ये विषमदिने ततो वर्षाभ्यन्तरे विषममासे, चैत्रपौषभाद्र-क्षयमास-मलमासभित्रसमये वधूप्रवेश: प्रशस्त: । नात्र शुक्रविचार: कालविचारो वा । १।२।३।५।६।७।८।१०।११।१२।१३।१५ तिथिषु, चं. वृ. शु. श. वारेषु, मन्तान्तरेण बुधेऽप्यावश्यके । अश्वि. रो. मृ. पुष्य, उत्तरा ३, ह. चि., स्वा. मू. श्र. ध. रे. अनु. नक्षत्रेषु । २।३।५।६।७।८।९।११।१२ लग्नेषु । शुभै: १।२।५।७।१०।११ स्थितै: । पापै: ३।६।११ स्थितै: । चतुर्थाष्टमशुद्धे शुभ: ।

नववध्वा: पाकारम्भमुहूर्त्त:

रो. मृ. उत्तरा ३, पुष्य, कृ. रो. वि. ज्ये. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु, बु. वृ. श. वारेषु, शुभतिथिषु, शुक्लपक्षे । कृष्णे ५ यावत्, २।५।८।११ लग्नेषु । लग्नात् चतुर्थाष्टमगृहे शुद्धे, शुभे बलान्विते सप्तमस्थे शुभ: ।

द्विरागमनमुहूर्त्त:

अश्वि. रो. मृ. पुन. पुष्य, उत्तरा ३, ह. चि. स्वा. अनु. मू. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु, १।२।३।५।६।७।८।१०।११।१२।१३।१५ तिथिषु, शुक्लपक्षे, कृष्णे ५ यावत् । सू. चं. बु. वृ. शु. वारेषु मृत्युयोगादिरहितेषु, २।३।६।७।१२ लग्नेषु शुभयुतेक्षितेषु । शुक्रे १।४।७।१० गते, जीवे ३।६।१०।११ गते । पापै: ३।६।११ स्थितै: शुभम् । विषमवर्षे सौरक्रमेणाग्रहणफालगुनवैशाखमासेषु शुक्रवाल्यास्तवृद्धत्वभित्रकाले वामपृष्ठगते शुक्रे, शुक्रोदिते द्विरागमनं शुभं । प्रथमवर्षे न शुक्रविचार: कार्य: । तृतीयादिविषमवर्षे शुक्रविचारो विधेय: । शुक्रान्धविहित (रे. अश्वि. रो. मृ.) नक्षत्रेषु सम्मुखदक्षिणशुक्रेऽपि द्विरामगनं शुभम् । व्यतीते पञ्चमे वर्षे न शुक्रविचारो न वा मुहूर्त्तविचार: । तदानीं यस्मिन् कस्मिन्नपि शुभतिथिदिननक्षत्रयुक्तकाले द्विरागमनं शुभम् ।

वापीकूपतडागादिखननमुहूर्त्त:

विचैत्रोत्तरायणे शुक्लपक्षे शुद्धसमये, रो. मृ. पुष्य. म. उत्तरा ३, ह. अनु. पूषा. ध. श. रे. नक्षत्रेषु, शुभतिथिदिनेषु ४।१०।११।१२ लग्नेषु राशिषु च । शुक्रे दशमस्थे । गुरुबुधयोरन्यतरस्थलग्ने, पापै: निर्वलै:, शुभै: सुवलिभि: शुभम् ।

जलाशयवाटिकादेवादिप्रतिष्ठामुहूर्त्त:

चैत्ररहित उत्तरायणे शुद्धसमये शुक्लपक्षे सू. चं. बु. वृ. शु. वारेषु, १।२।३।५।६।७।८।१०।११।१२।१३।१५ तिथिषु । मृ. रे. चि. अनु. ह. अश्वि. पुष्य, स्वा. पुन. श्र. ध. श. रो. उत्तरा ३ नक्षत्रेषु । अथवा प्रतिष्ठांप्यदेवताकतिथि-दिननक्षत्रेषु देवादिप्रतिष्ठा शुभा । सिहे सूर्यं, कुम्भे ब्रह्माणं, मिथुने शङ्करं स्थापयेत् । द्विस्वभावे देव्य:, चरलग्ने च योगिन्य: स्थापनीया: । सर्वे स्थिरलग्नेषु स्थाप्या: । चन्द्रपापै: ३।६।११ स्थितै: । शुभै: १२।८ भिन्नस्थानगतै: देवादिप्रतिष्ठा शुभा । ग्रहा: पुष्ये, बुद्ध: श्रवणायां, गणेशादयो रेवत्यां स्थाप्या: । भगवतो देवोत्थानैकादश्यां रामनवम्यां, कृष्णाष्टम्यां, देव्या: नवरात्रौ दीपमालिकायां, शङ्करस्य शिवरात्रौ वा शुभं प्रतिष्ठापनम् ।

कूपचक्रंरोहिणीभात्		
स्थान	न	फलानि
मध्य	३	शीघ्रस्वादु
पूर्व.	३	निर्जलम्
अग्नि	३	शीघ्रजलम्
दक्षिण	३	निर्जलम्
नैऋत्य	३	निर्मलजलम्
पश्चिम	३	शीतलजलम्
वायु	३	जलहानिः
उत्तर	३	मधुरजलम्
ईशान	३	क्षारजलम्

अथवा सूर्यर्क्षादप्येवमेव गणनीयम्

सूर्यभात्तडागचक्रम्		
स्थान	न	फलानि
पूर्व	२	जलशोषः
अग्नि	३	बहुजलम्
दक्षिण	२	जलहानिः
नैऋत्य	२	अमृतजलम्
पश्चिम	३	स्वादुजलम्
वायु	२	निर्जलम्
उत्तर	३	स्थिरजलम्
ईशान	३	नष्टजलम्
मध्य	५	पूर्णजलम्
वाह्य	३	अमृतजलम्

रोहिणी-नक्षत्राद्वापी चक्रम्

स्थान	न	फलानि
पृष्ठे	४	शुभजलम्
नाभौ	४	बुद्धिनाशः
हृदि	४	स्थिरता
मध्ये	४	कलहः
नेत्रयोः	४	धनागमः
पादयोः	८	दुखम्

हवनचक्रं सूर्यभात्		
न	ग्रह	फलानि
३	सू.	अशुभ
३	बु.	शुभ
३	शु.	शुभ
३	श.	अशुभ
३	च.	शुभ
३	म.	अशुभ
३	वृ.	शुभ
३	रा.	अशुभ
३	के	अशुभ

बीजवपने फणिचक्रं राहुनक्षत्रात्

नक्षत्र	८	३	१	३	१	३	१	३	४
फलं	अशुभं	शुभम्	अशुभं	शुभम्	अशुभं	शुभम्	अशुभं	शुभम्	अशुभं

हलचक्रमर्कभुक्तभात

नक्षत्र	३	८	९	८
फल	अशुभं	शुभम्	अशुभं	शुभम्

अथ (वास्तु) गृहारम्भे शुभमुहूर्त्तः

वैशाख, आषाढ़ (पशुगृहं त्यक्त्वा) कार्तिक, अग्रहण, फाल्गुन, श्रावण (सौरक्रमेण) मासेषु। सम्मुखकालवर्जितसमये। २।३।५।७।१०।११ ।१२।१३।१५ तिथिषु। शुक्लपक्षे। कृष्णे ५ यावत्। अश्वि. रो. मृ. पुन. पुष्य. उत्तरा ३, ह. चि. स्वा. अनु. मू. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु।

च. बु. वृ. शु. श. वारेषु ॥ दिवा ॥ शुद्धसमये ॥ शुद्धे वृषवास्तुचक्रे, पृथ्वीशयननक्षत्ररहितनक्षत्रेषु। २।३।५।६।७।८।९।११।१२ लग्नेषु। लग्ने शुभदृग्युते। शुभैः १।४।५।७।९।१० स्थितैः, पापैः ३।६।११ स्थितैः, ८।१२ ग्रहरहिते शुभः। तृणकाष्ठादिगृहनिर्माणमशुद्धेऽपि परञ्च इष्टिकादिगृहनिर्माणं शुद्धसमये एव। देवालयमठादिनिर्माणमप्येष्वेव मुहूर्त्तेषु शुभम्।

देवालयगृहारम्भजलाशयारम्भे खातदिग्ज्ञानम्				
खातदिक्	नैर्ऋत्यां	आग्नेय्याम्	ऐशान्यां	वायव्यां
देवालयारम्भे	ध.म.कु. सूर्ये	मी.मे.वृ. सूर्ये	मि.क.सि. सूर्ये	क.तु.वृ. सूर्ये
जलाशयारम्भे	तु.वृ.ध. सूर्ये	म.कु.मी. सूर्ये	मे.वृ.मि. सूर्ये	क.सि.कं. सूर्ये
गृहारम्भे	वृ.मि.क. सूर्ये	सिं.क.तु. सूर्ये	वृ.ध.म. सूर्ये	कु.मी.मे. सूर्ये

गृहप्रवेशे कुम्भचक्रमर्कभात्		
स्थान	न०	फलानि
मु.	१	अग्निदाहः
पू.	४	उद्वसनम्
द.	४	लाभः
प.	४	धनम्
उ.	४	कलहः
म.	४	विनाशः
अ.	३	स्थिरता
क.	३	स्थिरता

गृहारम्भे वृषचक्रमर्कभात्		
स्थान	न०	फलानि
शीर्षे	३	अग्निभयम्
अ. पा.	४	शून्यम्
पृ. पा.	४	स्थैर्यम्
पृष्ठे	३	धनम्
द. कु.	४	लाभः
पृ.	३	नाशः
वा. कु.	३	धननाशः
मुखे	३	कष्टम्

अथ तिथिनन्दादिसंज्ञा

संज्ञा	नन्दा	भद्रा	जया	रिक्ता	पूर्णा	सिनीवाली	कुहूः
तिथयः	१।६।११	२।७।१२	३।८।१३	४।९।१४	५।१०।१५	दृष्टेन्दुमा	नष्टेन्दुमा

अथ ग्रहप्रवेशे शुभमुहूर्त्तः

वैशाख, आषाढ, कार्तिक, अग्रहण, फाल्गुन, श्रावण (सौर) मासेषु २।३।५।७।१०।११। १२।१३।१५ तिथिषु, शुक्लपक्षे, कृष्णे ५ यावत्। अश्वि. रो. मृ. पुन. पुष्य. उत्तरा ३ ह. चि. स्वा. अनु. मू. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु। चं. बु. वृ. शु. श. वारेषु। दिवारात्रौ, शुद्ध समये। शुद्धे कुम्भचक्रे। २।५।८।११ लग्नेषूत्तमः। ३।६।९।१२ मध्यमः॥

जन्मराशिलग्नाभ्यामुपचय-(३।६।१०।११) राश्यंशयोः, स्थिरराशौ, लग्नात् १।३।५।७।९।१०।११ स्थानेषु शुभाः, ३।६।११ स्थानेषु पापाः, ४।८ भवने ग्रहरहिते। सम्मुख-कालरहितसमये शुभः।इष्टिकादिगृहप्रवेशः शुद्धसमये, तृणकाष्ठादिकगृहप्रवेशोऽशुद्ध-समयेऽपि। अग्निभये राजकोपे देविके प्रकोपे सति यस्मिन् कस्मिन् शुभमुहूर्त्ते गृहारंभो गृहप्रवेशश्च कार्यः।

★ **अथ चरणिविचारः**:- स्वामिहस्तप्रमाणेन दीर्घविस्तार-संयुतमष्टभिश्च हरेद् भागं शेषं चरणिरुच्यते। पशुहानिः पशो रोगः पशुलाभः पशुक्षयः। पशुनाशः पशोर्वृद्धिः पशुभेदो बहुपशुः।

★ **पृथ्वीशयननक्षत्राणि** - सूर्यस्थनक्षत्रात् ५।७।९।१२।१९।२६ मिते चन्द्रनक्षत्रे पृथ्वीशयनक्षत्रेषु तडागवापीकूपवास्तुप्रभतिकार्यं ट्यूवबेल बोरिंग प्रभृतिस्थापनञ्च न कर्त्तव्यम्।

★ **ट्यूवबेल, बोरिंग, टंकी प्रभृति स्थापनेशुभमुहूर्त्तः**-कृत्तिका आश्ले, मघा, पूर्वा ३, भरणी, विशा, मूल नक्षत्रेषु २।४।५।६।७।९। १३।१५ तिथिषु। शुक्लपक्षे, कृष्णपक्षे ५ यावत्, च. बु. वृ. शु. वारेषु॥ पूर्वाह्नेऽपराह्नेवा, २।३।४।६।७।९।१०।११।१२। लग्नेषु, लग्ने शुभयुग्दृष्टे, शुभैः १।४।५।७।९।१० स्थितैः। पापैः ३।६।११ गतैः शुभम्।

★ **मासस्नानमुहूर्त्तः**:- विवाहदिनात्षोडशदिनमध्ये तंदभावे मासपर्यन्तं २।३।५।७।१०।११।१३ तिथिषु, च. बु. वृ. शु. दिनेषु, आर्द्रा, पुन. पुष्य, आश्ले, म, पूफ., उफ. ह. चि. स्वा. नक्षत्रेषु, वृष मि. कन्या. तु. लग्नेषु शुभम्।

★ **चुल्हिकास्थापनमुहूर्त्तः** -अश्वि, भ, वि. रो, मृ, उत्तरा ३ कृ, मू. पूषा, ध, आर्द्रा नक्षत्रेषु। सू. मं, श, दिनेषु शुभतिथिलग्नेषु शुभम्।

चुल्हिकाचक्रम् सूर्यभाद्दिनभावधि					
स्थान	न०	फलम्	स्थान	न०	फलम्
पृष्ठे	६	धनम्	गर्भे	५	नाशः
शीर्षे	४	मृत्युभयम्	हस्ते	२	भोगः
बाहौ	८	सुखम्	चरणे	२	स्त्रीमृतिः

मन्त्रग्रहण मुहूर्त्तः:- अश्वि. रो. पुन. पुष्य उत्तरा ३, ह. चि. स्वा. अनु. मू. अभि. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु। २।३।५।७।१०।११।१२।१३।१५ तिथिषु। शुक्लपक्षे॥ अत्यावश्यके कृष्णपक्षे ५ यावत्, सू, च, बु, वृ, शु, वारेषु। शुद्धसमये प्रातः मध्याह्नेवा। २।३।५।७।९।१२। लग्नेषु, शुभैः १।४।५।७।९।१० गतैः, पापैः ३।६।११ स्थितैः, वै, श्रा, आश्वि, का अग्र, मा, फा, मासेषु (सौरक्रमेण)। संक्रान्तौ पूर्णिमायां नवरात्रमध्ये, ग्रहणे, सिद्धिक्षेत्रे मन्वादि-युगादिषु च मुहूर्त्तं विनाऽपि मन्त्रग्रहणं शुभम्।

व्रतोद्यापनमुहूर्त्तः:- अश्वि, रो, मृ, पुन, पुष्य, उत्तरा ३, ह. चि., स्वा. अनु. मू. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु। शुद्धसमये क्रियमाणव्रततिथिषु दिवसे वा। का, मा, फा, वै, ज्यं, आषा, मासेषु। शुभलग्नेषु। कार्तिकव्रतोद्यापनं तुलस्याकाशदीप-दानव्रतोद्यापनं च शुद्धसमये वृश्चिकसंक्रान्तिपूर्वरात्रौ। एवमेव यस्य व्रतस्य मासविशेषेण सह सम्बन्धस्तत्तस्मिन्नेव मासे शुद्धसमये कार्यम्। शुभैः १।४।५।७।९।१०। स्थितैः पापैः ३।६।११ स्थितैः, पञ्चमेंशे नवमेंशे गुरौ च वलाढ्ये सति शुभमन्यथा ग्रहशुद्ध्यभावेऽपि परमावश्यके शुभम्।

यात्रायां शुभमुहूर्त्तः:- वामपृष्ठराहौ। मलमासक्षयमास-सौरक्रमेण चैत्रभाद्रपौषरहित मासेषु। अश्वि मृ, पुन, पुष्य, ह, ज्ये, अनु, श्र, रे, नक्षत्रेषूत्तमः। रो, पूर्वा ३, चित्रा स्वा, मू, पूषा, ध, नक्षत्रेषु मध्यमः। मृत्युयोगदग्धतिथिमासान्त-संक्रान्तिमासादिप्रभृतिदोषरहिते। अमृतसिद्ध-सर्वार्थसिद्धादिशुभयोगेषु॥ अमावास्यां विहायान्यतिथिषु योगवशेनान्यथा शुभतिथिषु॥ दिक्शूलरहितदिने॥ २।४।६।८।९ तारासु। पञ्चमतारायाः प्रथमद्वितीयावृत्तेषु च। १।२।३।५।६।७।९।१०।११। चन्द्रेषु। आवश्यके ४।१२ चन्द्रेऽपि, द्विरागमनानन्तरं पितृगहागतायाः पुनः पतिगृहगमने दक्षिणसम्मुखकालौ त्याज्यौ। तदनन्तरमावश्यके केवलं सम्मुखकालस्त्याज्यः। दक्षिणकाले च सम्मुखचन्द्रवशेन यात्रा कार्या।

राहु (काल) बासः:- सौरक्रमेणाग्रहणपौषमाघमासेषु पूर्वस्यां। फाल्गुन चैत्रवैशाखेषु दक्षिणस्याम्। ज्येष्ठाषाढ़श्रावणेषु पश्चिमायाम्। भाद्राश्विनकार्तिकेषूत्तरस्यां कालवासः।

सर्वदिग्गमननक्षत्राणि

अश्विनीमृगशिरापुष्यश्रवणानक्षत्राणि सर्वदिग्गमने शुभानि।

दिक्शूलविचारस्तत्परिहारश्च

सोमे, शनिवारे च पूर्वस्यां, वृहस्पतिवारे दक्षिणस्यां, रविवासरे शुक्रवासरे च पश्चिमायां, मंगलवासरे बुधवासरे चोत्तरस्यां दिशि दिक्शूलत्वाद् गमनं निषिद्धम्। परिहारः- रव्यादिवासरेषु क्रमेण घृतपयोगुड़तिलदधियवमाषान्नं भुक्त्वा शूलदोषोपशान्तये गच्छेत्।

विदिक्शूलविचारः

शनौ पूर्वे, चन्द्रेऽग्निकोणे, गुरौ याम्यां,बुधे नैर्ऋत्यां, सूर्ये प्रतीच्यां, शुक्रे वायुकोणे, उत्तरस्यां मंगले बुधे, ऐशान्यां बुधमन्दयोर्न गन्तव्यम्।

लग्नचन्द्रयोर्वासः

मेषसिंहधनुराशिषु पूर्वस्यां, वृषकन्यामकरराशिषु दक्षिणस्यां मिथुनतुलाकुम्भराशिषु पश्चिमायां, कर्कवृश्चिकमीनराशिषु चोत्तरस्यां लग्नचन्द्रयोर्वासः। सम्मुखदक्षिणस्थलग्नचन्द्रयोः यात्रा शुभा। परं सर्वदिग्गमननक्षत्रेषु वामपृष्ठचन्द्रेऽपि यात्रा शुभेति।

चन्द्रविचारः

जन्मनामग्रामादिराशितोऽभीष्टदिनस्य चन्द्रं यावद्गणनीयम्। तत्र १।२।३।५।६ ।७।९।१०।११ संख्याकश्चन्द्रः शुभप्रदः। ८ चन्द्रः मृत्युप्रदः। ४ कलहदः।१२। हानिकारकः। तत्र दुष्टे चन्द्रे तद्दोषशान्त्यर्थमामतण्डुलशंखदधिश्वेत-वस्त्रादिदानं कार्यम्।

द्वादशचन्द्रस्य विशेषः

आधाने सम्प्रदाने च विवादे राजविग्रहे। पाणिग्रहे प्रयाणे च चन्द्रो द्वादशगः शुभः। अभिषेके निषेके च गृहे पुंसवनादिषु। यात्रायुद्धे विवादे च चन्द्रो द्वादशगः शुभः।

जन्मनक्षत्रे त्याज्यविषयाः

जन्मनक्षत्रगश्चन्द्रः प्रशस्तः सर्वकर्मसु। क्षौरभैषज्यवादाध्व-कर्त्तनेषु विवर्जयेत्।

जन्ममासे त्याज्यः- क्षौरकर्म दीर्घयात्रा कर्णवेधश्च ॥

सिद्धादियोगचक्रं तिथिदिनवशेन नक्षत्रादिवशेन च

दिनानि	रवि:	सोम:	कुज:	बुध:	गुरु:	शुक्र:	शनि:
सिद्धियोगा:	३।८।१३	१।६।११	३।८।१३	२।७।१२	५।१०।१५	१।६।११	४।९।१४
अमृतयोगा:	५।१०।१५	५।१०।१५	२।७।१२	१।६।११	३।८।१३	४।९।१४	१।६।११
सर्वार्थ सिद्धियोगा:	अश्वि.पुष्य ह.मू.	रो.मृ.पुष्य अनु.श्र.	अश्वि.	रो.मृ. ह.अनु.	अश्वि.पुन. पुष्य.अनु.रे.	अश्वि.पुन: अनु.श्र.रे.	रो.स्वा.श्र.
मृत्युयोगा:	१।६।११	२।७।१२	१।६।११	३।८।१३	४।९।१४	२।७।१२	५।१०।१५
राज्यप्रदयोग:	xx	xx	४।९।१४	xx	xx	xx	४।९।१४
मध्यमयोग:	१२	११	१०	३	६	२	७

ताराचक्रम्

तारा:	जन्म	सम्पत्	विपत्	क्षेम:	प्रत्यरि:	साधक:	वध:	मित्रम्	अतिमित्रम्
नक्षत्राणि	१।१०।१९	२।११।२०	३।१२।२१	४।१३।२२	५।१४।२३	६।१५।२४	७।१६।२५	८।१७।२६	९।१८।२७
फलानि	मध्यमम्	शुभम्	अशुभम्	शुभम्	अशुभम्	शुभम्	अशुभम्	शुभम्	शुभम्
दानानि	शाकम्	x	गुडम्	x	लवणम्	x	तिला:	x	x

जन्मनामग्रामनक्षत्राद्वाऽभीष्टदिनावधि गणयित्वा नवभिर्हरेत् । शेषं तारा स्यात् । तत्र २।४।६।८।९ तारा: शुभदा: । १।३।७ अशुभदा: । **विशेष:**— पञ्चमतारा आवृत्तिवशेन धनदा १ सुखदा २ मृत्युदा ३ च भवेत्तेन प्रत्यरिताराया: केवलं तृतीयावृत्तेस्तारा अशुभा, तत्र दानं कार्यम् ।

कालशूलम्—उष:काले पूर्वस्यां, मध्याह्ने दक्षिणस्यां, सायंकाले (गोधूल्यां) पश्चिमायां, निशीथे चोत्तरस्यां न गच्छेत्, कालशूलदोषत्वात् ।

॥ पञ्चक (भदवा) विचार: ॥

धनिष्ठाशतभिषापूर्वभाद्रोत्तरभाद्ररेवतीनक्षत्राणि पञ्चकसंज्ञकानि । तत्र दक्षिणदिग्गमनगृहाच्छादनप्रेतदाहतृणकाष्ठादि- संग्रहशय्यावितान-निर्माणादिकं च त्यजेत् ।। तत्रापवाद:- वस्वादौ शतभिग्मध्ये पूर्वादौ चोत्तरान्तके । पञ्च पञ्च घटी त्याज्या रेवतीं सकलां त्यजेत् ।

॥ दग्धतिथिमासान्तादिविचार: ॥

मीने धनुषि स्थिते सूर्ये द्वितीया तिथि:, वृषे कुम्भे स्थिते सूर्ये चतुर्थी, मेषे कर्के स्थिते सूर्ये षष्ठी, मिथुने कन्यायां स्थिते सूर्येऽष्टमी, सिंहे वृश्चिके स्थिते सूर्ये दशमी, तुले मकरे च स्थिते सूर्ये द्वादशी तिथिर्दग्धा भवति । तत्र शुभकार्यं निषिद्धम् । एवमेव संक्रान्तिदिनं तत्पूर्वापरदिनञ्च (मासान्तमासादिसंज्ञकम्) यात्रादिशुभकार्येषु त्याज्यम् ।

॥ पुराणादिश्रवणमुहूर्त्त: ॥

अश्वि. रो. मृ, पुन, पु, ह, चि, स्वा, अनु, मू, श्र, नक्षत्रेषु २।३।५।७।८।१०।११।१२।१३।१५ तिथिषु ॥ सू, च, बु, वृ, शु, दिनेषु । शुक्लपक्षे ॥ कृष्णे ५ यावत् । शुभलग्ने । लग्ने शुभयुग्दृष्टे वलाद्ये, शुभै: १।४।५।७।९।१०। स्थितै: । पापै: ३।६।११ स्थितै: । उत्तरायणे, श्रा, आश्वि, कार्ति, अग्र मासेषु । तीर्थक्षेत्रे, देवालये, सिद्धिक्षेत्रे, पर्वविशेषे नवरात्रादौ च मुहूर्त्तं विनाऽपि शुभम् ।

॥ इन्धनस्थापनमुहूर्त्त: ॥

सूर्याक्रान्तनक्षत्रात् ६ नक्षत्रेषु शुभं, तत: ६ अशुभं, तत: ४ शुभं, तत: ८ अशुभं तत: ४ शुभम् ।

॥ नवान्नपार्वणमुहूर्त्त: ॥

अ. रो. मृ. पुन, पुष्य, उत्तरा३. ह. चि. स्वा. अनु. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु शुभम्। मूले नवान्नपार्वणं मध्यमम् । सू, च, बु, वृ, वारेषु । शुक्लपक्षे २।३।५।७।८।१०।१२।१५ तिथिषु । वृश्चिकस्य ३।२० अंशानन्तरं १३ अंशं यावदावश्यके २३ अंशं यावदपि । तत: मकरे ७ अंशानन्तरं कुंभस्थे सूर्ये वा कार्यम् । २।३।४।६।७।९।१२ लग्नेषु, लग्ने शुभयुग्दृष्टे स्वस्वामियुते वा शुभम् । नवान्नपार्वणे जन्मतारा-विशाखस्थसूर्य-कृष्णपक्षाष्टमचन्द्र-पूर्वात्रय-मघाभरण्याश्लेषाऽऽर्द्रानक्षत्रसौरक्रमेण कार्तिक-पौष-चैत्रहरिशयननन्दात्रयोदशीरिक्तामंगलशनिशुक्रदिनानि निषिद्धानीति । अभावे कृष्णपक्षे ५ यावत् ग्राह्य: ।

॥ कल्याणार्थं शान्तिमुहूर्त्त: ॥

अश्वि. रो. मृ. पुन. पुष्य, उत्तरा ३ ह. चि. स्वा. अनु. मू. श्र ध, श. रे नक्षत्रेषु । शुक्लपक्षे, कृष्णे ५ यावत् २।३।५।६।७।८।१०।११।१२।१३।१५ तिथिषु । सू. च. बु. वृ. शु. वारेषु, शुद्ध समये, आवश्यकेऽशुद्धेऽपि, चैत्रपौषभाद्रमलमासक्षय-मासरहिते शुभम् । शुभलग्ने, लग्नस्थे गुरौ, चतुर्थस्थे चन्द्रे, दशमस्थे सूर्ये, अष्टमे लग्ने च पापरहिते शान्ति: शुभा ।

॥ खलस्थापनमुहूर्त्त: ॥

ग्रामसमीपे शुभस्थाने शुभतिथिदिननक्षत्रेषु शुभम् ।

॥ धान्यच्छेदनमुहूर्त्त: ॥

मू. ज्ये. आश्ले. आर्द्रा. पूभा. ह. कृ. ध. श्र. मृ. स्वा. म. उत्तरा ३, पूषा, भ. चि. पुष्य. नक्षत्रेषु, सू.चं.बु.वृ.शु. दिनेषु, १।२।३।५।७।१०।११।१२।१३।१५ तिथिषु, २।५।८।११ लग्नेषु शुभम् । अन्यान्यपि यवगोधूमादीनि एष्वेव छेद्यानि ।

॥ मेधिरोपणमुहूर्त्त: ॥

अश्वि. रो. मृ. पुन. पुष्य, उत्तरा, ३ ह. चि. स्वा. अनु. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु शुभतिथिदिनलग्नेषु च मेधिरोपणं शुभम् ।

॥ वर्षेशवशेन मेधिविचार: ॥

वर्षेशे सूर्ये वंश:, चन्द्रे शिम्बर:, मङ्गले कदम्बकम्, बुध उदुम्बरम्, गुरौ आम्रम्, भृगुजे पलाश:, शनौ निम्बम् शुभम् ।

॥ कणमर्दनमुहूर्त्त: ॥

मघा. पूफ. उफ. रो. ज्यं. मू. अनु. श्र. रं. नक्षत्रेषु शुभतिथिदिनलग्नेषु शुभम् ।

॥ धान्यस्थापनमुहूर्त्त: ॥

अ. रो. मृ. पुन. पुष्य. उत्तरा ३ ह. चि.स्वा. अनु. मू. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु शुभतिथिदिनलग्नेषु २।३।५।८।९।१०।११।१२ लग्नेषु शुभम् ।

॥ धान्यवृद्धिमुहूर्त्त: ॥

अ. रो. पुन. पुष्य. उत्तरा ३ स्वा. वि. ज्ये. श्र. ध. श. नक्षत्रेपु, शुभतिथिदिनलग्नेषु धान्यवृद्धि: शुभा ।

॥ बीजस्थापनमुहूर्त्त: ॥

रो. मृ. म. ह. स्वा. मू. उषा. पूभा. रे. नक्षत्रेषु, च. बु. वृ. शु. वारेषु । शुक्लपक्षे, कृष्णे ५ यावत् । २।३।५।७।१०।११।१२।१३।१५, तिथिषु, २।५।८।११ लग्नेषु शुभम् ।

॥ बीजवपनमुहूर्त्त:॥

अश्वि. रो. मृ. पुन. पुष्य. उत्तरा ३ ह. चि. स्वा. अनु. श्र. ध. पुष्य. रे. नक्षत्रेषु २।३।५।८।१०।११।१२।१३।१५, तिथिषु च. बु. वृ. शु. दिनेषु, शुभलग्नेषु, लग्ने शुभदृग्युते, शुभै: केन्द्रकोणगै:, पापै: त्रिषडायगै: शुभम् ।

॥ हलप्रवहणमुहूर्त्त: ॥

अ.रो.मृ.पुन.म. उत्तरा ३ ह. चि. स्वा. वि. अनु. मू. श्र. ध. श. रे. नक्षत्रेषु । च.मं. बु. वृ. शु. वारेषु, शुभतिथिषु शुभलग्नेषु, पापै: निर्बलै: । शुभै: सुबलिभि: । चन्द्रे जलचर-राशिस्थे तन्नवांशे वा । गुरौ लग्नस्थे । शुक्रे विधौ च पुष्टे शुभम् ।

॥ धान्यरोपणमुहूर्त्त: ॥

रोहिणी उफ. वि. मू. श. पूभा. नक्षत्रेषु । सू. चं. बु. वृ. शु. दिनेषु । शुभतिथिषु शुभलग्नेषु च शुभम् ।

॥ स्वामिसेवा (नौकरी) मुहूर्त्त: ॥

अश्वि, मृ, पुष्य, ह, चि, अनु, अभि, रे नक्षत्रेषु । सू, बु, वृ, शु, दिनेषु, शुभतिथिलग्नेषु । लग्ने शुभयुते ।। सूर्ये कुजे वा १०।११ स्थे ।। सेव्यसेवकयोर्योनिमैत्र्यां राशीशयोश्चापि मैत्र्यां सत्यां सेवारम्भ: शुभ: ।

कोषागारादौ द्रव्यस्थापनमुहूर्त्त:

अश्वि, मृ, पुन, पुष्य, ह, चि, स्वा, अनु, श्र, ध, श, रे, नक्षत्रेषु , सू, मं, बु, वृ, शु वारेषु, शुद्धसमये, ३।५।८।१०।१३।१५ तिथिषु, शुभग्रहयुक्तलग्नेषु शुभम् ।

ऋणप्रदानमुहूर्त्त: (द्रव्यप्रयोगमुहूर्त्त:)

स्वा, पुन, मृ, रे, चि, अनु, वि, पुष्य, श्र, ध, श, नक्षत्रेषु, शुभतिथिषु, १।४।७।१० लग्नेषु, लग्ने शुभयुग्दृष्टे, ५।८।९ ग्रहरहिते । चं, वृ, शु, श, वारेषु शुभम् ।

ऋणदाने निषिद्धसमय:- बुधवासर:, भरणी, कृ, आर्द्रा, आश्ले, मघा, पूर्वा ३, चि, ज्ये, नक्षत्राणि, भद्रा पातयोगश्च ।

ऋणग्रहणे निषिद्धसमय:-रविभौमिदिने। संक्रान्तौ । वृद्धियोगे । हस्तनक्षत्रे च । एषु ऋणार्पणं शुभम् ।

युद्धयात्रायां कुलाकुलचक्रम्

संज्ञा	नक्षत्राणि	तिथय:	दिनानि	फलानि
कुल:	पू. ३ अश्वि.पुष्य.म.मृ. श्र.. कृ.ज्ये. वि. चि.	४।८।१२।१४	मं.शु.	स्थायिजयद:
अकुल:	भर.स्वाआश्ले.ध.रे.ह. रो.अनु.पुन.उत्तरा३	१।३।५।७।९। ११।१३।१५	सू.चं. वृ.श	यायिजयद:
कुलाकुल:	आर्द्रा. मू. अभि. श.	२।६।१०	बुध:	उभयो: सन्धि:

नष्टवस्तुज्ञानाय चक्रम्

संज्ञा	नक्षत्राणि	लाभालाभ:	नष्टवस्तुदिक्
अन्धाक्ष:	रो.पुष्य.उफ.वि.पूषा.ध.रे	शीघ्रलाभ:	पूर्वस्याम्
मन्दाक्ष:	मृ.आश्ले.ह.अनु.उषा.श.अश्वि.	प्रयत्नाल्लाभ:	दक्षिणस्याम्
मध्याक्ष:	आर्द्रा.म.चि.ज्ये.अभि.पूभा.भ.	दूरे श्रवण-मलाभश्च	पश्चिमायाम्
सुलोचन:	पुन,पूफ,स्वा,मू,श्र,उभा,कृ.	अलाभ:	उत्तरस्याम्

प्रथमलग्नसारिणी ॥ इष्टार्कराश्यंशतलेघटीपलं स्वाभीष्टनाडीपलसंयुतञ्च । यद्राशिभागस्य तले स्थितं भवेत्तदेव लग्नं च कलानुपातात् ॥

अंश	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
मेष	२	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	५	५	५	५	५	५	५	६	६	६	६	६
३	३९	४७	५४	१	८	१६	२३	३०	३८	४६	५४	३	१०	१९	२८	३६	४४	५३	१	१०	१८	२६	३५	४३	५१	०	८	१६	२५	३३
३८	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	२२	४४	६	२८	५०	१२	३४	५६	१८	४०	२	२४	४६	८	३०	५२	१४	३६	५८	२०	४२
वृष	६	६	६	७	७	७	७	७	७	७	८	८	८	८	८	८	९	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११
४	४२	५०	५८	७	१५	२३	३२	४०	४९	५९	९	१९	२९	३९	४९	५९	९	१९	३०	४०	५०	००	१०	२०	३०	४०	५०	००	११	२१
११	४	२६	४८	१०	३२	५४	१६	३८	००	६	१२	१८	२४	३०	३६	४२	४८	५४	००	६	१२	१८	२४	३०	३६	४२	४८	५४	००	६
मिथुन	११	११	११	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१३	१३	१३	१३	१३	१४	१४	१४	१४	१४	१४	१५	१५	१५	१५	१५	१६	१६	१६	१६	१६
५	३१	४१	५१	१	११	२१	३१	४१	५२	३	१४	२६	३७	४९	००	१२	२३	३४	४६	५७	९	२०	३३	४३	५४	६	१७	२९	४०	५२
३	१२	१८	२४	३०	३६	४२	४८	५४	००	२६	५२	१८	४४	१०	३६	२	२८	५४	२०	४६	१२	३८	४	३०	५६	२२	४८	१४	४०	६
कर्क	१७	१७	१७	१७	१७	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१९	१९	१९	१९	१९	२०	२०	२०	२०	२०	२१	२१	२१	२१	२१	२२	२२	२२	२२
५	३	१४	२५	३७	४९	००	१२	२३	३५	४६	५८	९	२१	३२	४४	५५	७	१९	३०	४२	५३	०५	१६	२८	४०	५१	३	१४	२६	३७
४३	३२	५८	२४	५०	१६	४२	०८	३४	०	३४	८	४२	१६	५०	२४	५८	३२	६	४०	१४	४८	२२	५६	३०	४	३८	१२	४६	२०	५४
सिंह	२२	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२४	२४	२४	२४	२४	२५	२५	२५	२५	२५	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२७	२७	२७	२७	२७	२८	२८
५	४९	१	१२	२४	३५	४७	५८	१०	२२	३३	४४	५५	७	१८	२९	४०	५२	३	१४	२५	३७	४८	५९	११	२२	३३	४४	५६	७	१८
४७	२८	२	३६	१०	४४	१८	५२	२६	००	१६	३२	४५	४	२०	३६	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	१६	३२	४८	४	२०	३६
कन्या	२८	२८	२८	२९	२९	२९	२९	२९	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३१	३१	३१	३१	३१	३२	३२	३२	३२	३२	३३	३३	३३	३३	३३	३३
५	२९	४१	५२	३	१४	२६	३७	४८	००	११	२२	३३	४५	५६	७	१८	३०	४१	५२	३	१५	२६	३७	४९	०	११	२२	३४	४५	५६
३८	५२	८	२४	२०	५६	१२	२८	४४	००	१६	३२	४८	४	२०	३६	४२	४	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	१५	३२	४८	४	२०	३६
तुला	३४	३४	३४	३४	३४	३५	३५	३५	३५	३५	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३७	३७	३७	३७	३७	३८	३८	३८	३८	३८	३९	३९	३९	३९
५	७	१९	२०	४१	५२	४	१५	२६	३८	४९	१	१२	२४	३५	४७	५८	१०	२२	३३	४३	५६	८	१९	३१	४३	५४	६	१७	२९	४०
३८	५२	८	२४	२०	५६	१२	२८	४४	००	३४	८	४२	१६	५०	२४	४८	३२	६	४०	१४	४८	२२	५६	३०	४	३८	१२	४६	२०	५४
वृश्चि	३९	४०	४०	४०	४०	४०	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४२	४२	४२	४२	४२	४३	४३	४३	४३	४३	४४	४४	४४	४४	४४	४५	४५	४५
५	५२	०४	१५	२७	३८	५०	१	१३	२५	३६	४७	५९	१०	२२	३३	४५	५६	७	१९	३०	४२	५३	५	१६	२७	३९	५०	२	१३	२५
४७	२८	२	३६	१०	४४	१८	५२	२६	००	२६	५२	१८	२४	१०	३६	२	२८	५४	२०	४६	१२	३८	४	३०	५६	२२	४८	१४	४०	६
धनु	४५	४५	४५	४६	४६	४६	४६	४६	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४९	४९	४९	४९	४९	४९	५०	५०	५०	५०
५	३६	४७	५९	१०	२२	३३	४५	५६	८	१८	२८	३८	४८	५८	८	१८	२८	३८	४९	५९	९	१९	२९	३९	४९	५९	९	१९	३०	४०
४३	३२	५८	२४	५०	१६	४२	०८	३४	००	६	१२	१८	२४	३०	३६	४२	४८	५४	००	६	१२	१८	२४	३०	३६	४२	४८	५४	००	६
मकर	५०	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५२	५२	५२	५२	५२	५२	५२	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५४	५४	५४	५४	५४	५४	५४	५५
५	५०	००	१०	२०	३०	४०	५०	००	११	१९	२७	३६	४४	५२	१	९	१७	२६	३४	४३	५१	५९	८	१६	२४	३३	४१	४९	५८	६
३	१२	१८	२४	३०	३६	४२	४८	५४	००	२२	४४	६	२८	५०	१२	३४	५६	१८	४०	०२	२४	४६	८	३०	५२	१४	३६	५८	२०	४२
कुम्भ	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५६	५६	५६	५६	५६	५६	५६	५६	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८
४	१५	२३	३१	४०	४८	५६	५	१३	२२	२९	३६	४३	५१	५८	५	१२	२०	२७	३४	४१	४९	५६	३	११	१८	२५	३२	४०	४७	५४
११	४	२६	४८	१०	३२	५४	१६	३८	००	१६	३२	४८	०४	४०	३६	५२	८	५७	४०	५९	१२	५८	४०	००	१६	३२	४८	४	२०	३६
मीन	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	००	००	००	००	००	००	००	००	००	१	१	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२
३	१	९	१६	२३	३०	३८	४५	५२	००	७	१४	२१	२९	३६	४३	५०	५८	५	१२	१९	२७	३४	४१	४९	५६	३	१०	१८	२५	३२
३८	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	१६	३२	४८	४	२०	३६	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	१६	३२	४८	४	२०	३६

उदाहरण—श्रावण कृष्णप्रतिपदा सोम को इष्टण्डादि ३/५ है। इस दिन सूर्य के कर्कराशि के ०४ अंश के नीचे दण्डादि १७/४९/१६ में इष्टण्डादि ३/५ जोड़ने से २०/५४/१६ हुआ। यह दण्डादि, कर्क राशि के २० अंश के आगे २१ अंश के नीचे पड़ा। अतः उक्त समय २१ अंश से कर्कलग्न हुआ। एवमेव सर्वत्र ज्ञातव्य है।

॥ दशमलग्नसारिणी ॥ यत्सूर्यराश्यंशसमानकोष्ठे घट्यादिकं पूर्वनतेन हीनम्। प्रत्यग्नतेनाढ्यमियान् विशेषो मध्यस्य (दशमलग्नस्य) सिद्ध्यै गणकैः प्रदिष्टः ॥

अंश	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
मेष	३	३	३	३	४	४	४	४	४	४	४	५	५	५	५	५	५	६	६	६	६	६	६	७	७	७	७	७	७	८
	२३	३३	४२	५१	००	१०	१९	२८	३८	४७	५७	७	१७	२७	३७	४७	५७	७	१७	२७	३७	४७	५७	७	१७	२७	३७	४७	५७	७
२७८	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	५८	५६	५४	५२	५०	४८	४६	४४	४२	४०	३८	३६	३४	३२	३०	२८	२६	२४	२२	२०	१८
वृष	८	८	८	८	८	९	९	९	९	९	९	१०	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११	११	११	१२	१२	१२	१२	१२	१३	१३	१३
	१७	२७	३७	४७	५७	७	१७	२७	३७	४७	५८	९	२०	३०	४१	५२	३	१३	२४	३५	४६	५६	७	१८	२९	४०	५०	१	१२	२३
२९९	१६	१४	१२	१०	८	६	४	२	००	४६	३२	१८	४	५०	३६	२२	८	५४	४०	२६	१२	५८	४४	३०	१६	२	४८	३४	२०	६
मिथुन	१३	१३	१३	१४	१४	१४	१४	१४	१५	१५	१५	१५	१५	१५	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१७	१७	१७	१७	१७	१८	१८	१८	१८	१८
	३३	४४	५५	६	१६	२७	३८	४९	००	१०	२१	३२	४३	५३	४	१५	२६	३६	४७	५८	९	१९	३०	४१	५२	३	१३	२४	३५	४६
३२३	५२	३८	२४	१०	५६	४२	४८	१४	००	४६	३२	१८	४	५०	३६	२२	८	५४	४०	२६	१२	५८	४४	३०	४६	२	४६	३४	२०	६
कर्क	१८	१९	१९	१९	१९	१९	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२३	२३	२३	२३	२३	२३
	५६	७	१८	२९	३९	५०	१	१२	२३	३२	४२	५२	२	१२	२२	३२	४२	५२	२	१२	२२	३२	४२	५२	२	१२	२२	३२	४२	५२
३२३	५२	३८	२४	१०	५६	४२	२८	१४	००	५८	५६	५४	५२	५०	४८	४६	४४	४२	४०	३८	३६	३४	३२	३०	२८	२६	२४	२२	२०	१८
सिंह	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२८	२८	२८	२८
	२	१२	२२	३२	४२	५२	२	१२	२२	३१	४०	४९	५९	८	१७	२६	३६	४५	५४	३	१३	२२	३१	४१	५०	५९	८	१८	२८	३६
२९९	१६	१४	१२	१०	८	०६	४	२	००	१४	३२	४८	४	२०	३६	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	१६	३२	४८	४	३०	३६
कन्या	२८	२८	२९	२९	२९	२९	२९	२९	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३३	३३
	४५	५५	४	१३	२२	३२	४१	५०	००	९	१८	२७	३७	४६	५५	४	१४	२३	३२	४१	५१	०	९	१९	२८	३७	४६	५६	५	१४
२७८	५२	०८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	१६	३२	४८	०४	२०	३६	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	१६	३२	४८	४	२०	३६
तुला	३३	३३	३३	३३	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३७	३७	३७	३७	३७	३७	३८
	२३	३३	४२	५१	०	१०	१९	२८	३८	४७	५७	७	१७	२७	३७	४७	५७	७	१७	२७	३७	४७	५७	७	१७	२७	३७	४७	५७	७
२७८	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	५८	५६	५४	५२	५०	४८	४६	४४	४२	४०	३८	३६	३४	३२	३०	२८	२६	२४	२२	२०	१८
वृश्चि	३८	३८	३८	३८	३८	३९	३९	३९	३९	३९	३९	४०	४०	४०	४०	४०	४१	४१	४१	४१	४१	४१	४२	४२	४२	४२	४२	४३	४३	४३
	१७	२७	३७	४७	५७	७	१७	२७	३७	४७	५८	९	२०	३०	४१	५२	३	१३	२४	३५	४६	५६	७	१८	२९	४०	५०	१	१२	२३
२९९	१६	१४	१२	१०	८	६	४	२	००	४६	३२	१८	४	५०	३६	२२	८	५४	४०	२६	१२	५८	५४	३०	१६	२	४८	३४	२०	६
धनु	४३	४३	४३	४४	४४	४४	४४	४४	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४७	४७	४७	४७	४७	४८	४८	४८	४८	४८
	३३	४४	५५	६	१६	२७	३८	४९	००	१०	२१	३२	४३	५३	४	१५	२६	३६	४७	५८	९	१९	३०	४१	५२	३	१३	२४	३५	४६
३२३	५२	३८	२४	१०	५६	४२	२८	१४	००	४६	३२	१८	०४	५०	३६	२२	८	५४	४०	२६	१२	५८	४४	३०	१६	२	४८	३४	२०	६
मकर	४८	४९	४९	४९	४९	४९	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५१	५१	५१	५१	५१	५१	५२	५२	५२	५२	५२	५२	५३	५३	५३	५३	५३	५३
	५६	७	१८	२९	३९	५०	१	१२	२३	३२	४२	५२	२	१२	२२	३२	४२	५२	२	१२	२२	३२	४२	५२	२	१२	२२	३२	४२	५२
३२३	५२	३८	२४	१०	५६	४२	२८	१४	००	५८	५६	५४	५२	५०	४८	४६	४४	४२	४०	३८	३६	३४	३२	३०	२८	२६	२४	२२	२०	१८
कुम्भ	५४	५४	५४	५४	५४	५४	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५६	५६	५६	५६	५६	५६	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५७	५८	५८	५८	५८
	२	१२	२२	३२	४२	५२	२	१२	२२	३१	४०	४९	५९	०८	१७	२६	३६	४५	५४	३	१३	२२	३१	४१	५०	५९	८	१८	२७	३६
२९९	१६	१४	१२	१०	८	६	४	२	००	१६	३२	४८	४	२०	३६	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	१६	३२	४८	४	२०	३६
मीन	५८	५८	५९	५९	५९	५९	५९	५९	००	००	००	००	००	००	००	१	१	१	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	३	३
	४५	५५	४	१३	२२	३२	४१	५०	००	०९	१८	२७	३७	४६	५५	४	१४	२३	३२	४१	५१	००	९	१९	२८	३७	४६	५६	५	१४
२७८	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	१६	३२	४८	४	२०	३६	५२	८	२४	४०	५६	१२	२८	४४	००	१६	३२	४८	४	२०	३६

नतकालसाधनम्—रात्रेः शेषमितं युतं दिनदलेनाह्नो: गतं शेषकं विश्लेष्यं खलु पूर्वपश्चिमनतं त्रिंशच्च्युतं चोन्नतम् ॥

यथा—श्रावण कृष्णप्रतिपदा सोम को इष्टघट्यादि ३/५ के समय दिनार्ध-इष्टकाल = १६/५०-(३/५) = १३/४५ = पूर्वनतघटी।

दशमलग्नोदाहरण—श्रावणकृष्णप्रतिपदा सोम को इष्टदण्डादि ३/५ है। नतकालानयन विधि से इस काल का पूर्वनत १३/४५ हुआ। इसे सूर्य के कर्कराशि के ०४ अंश के नीचे दण्डादि १९/३९/५६ में घटाया तो (१९/३९/५६) - (१३/४५) = ५/५४/५६ दण्डादि हुआ। यह फल दशमलग्नसारिणी में मेषराशि के १५ अंश के आगे १६ अंश के नीचे पड़ा। अतः उक्त समय १६ अंश से मेष दशमलग्न हुआ।

इष्टिकारम्भ मुहूर्त्तः—अश्वि. रो. मृग. पुष्य उत्तरा ३. ह. ज्ये. श्र. रे. नक्षत्रेषु। वृषसिंहवृश्चिककुम्भ लग्नेषु। रविगुरुशनिदिनेषु। शुभतिथिषु, चैत्रभाद्रपौषमलमास-क्षयमासभिन्नसमये शुभः।

वृक्षादिरोपणमुहूर्त्तः—अश्वि. रो. मृ. पुष्य. उत्तरा ३. ह. चि. वि. अनु. मू. अभि श. रे नक्षत्रेषु। चं. वृ. शु. दिनेषु शुभतिथिषु च शुभम्। कदलीरोपणम्—पञ्चक (ध.श.पूभा.उभा. रे) रहित नक्षत्रेषु १।२।३।४।६ तिथिषु शुभदिनेषु शुभम्।

अग्निवासचक्रम्

शुक्लपक्षे				कृष्णपक्षे				र.	चं.	मं.	बु.	गु.	शु.	श.
१	५	९	१३	२	६	१०	१४	भू.	भू.	दि.	भू.	भू.	भू.	दि.
२	६	१०	१४	३	७	११	३०	भू.	दि.	भू.	भू.	भू.	दि.	भू.
३	७	११	१५		४	८	१२	दि.	भू.	भू.	भू.	दि.	भू.	भू.
	४	८	१२	१	५	९	१३	भू.	भू.	भू.	दि.	भू.	भू.	भू.

फलं—भुवि सौख्यम्, दिवि प्राणनाशः, भूतले च धननाश इति ज्ञेयम्।

विधिः—(शुक्लादितिथिसं+सूर्यादिदिनसं+१)÷४ =३, ० शेषे शुभः। १, २, अशुभः।

अथ पार्थिवशिवपूजायां विहिततिथयः—

शुक्लपक्षे-२।५।६।९।१२।१३। कृष्णपक्षे-१।४।५।८।११।१२।३०।

विधिः—(शुक्लादितिसं x २+५) ÷ ७ = १।२।३ शेषे शुभम्। अन्यदशुभम्। १ शेषे कैलाशे, २ शेषे गौरिसन्निधौ, ३ शेषे वृषारूढः शिवः अभीष्टदः स्यात्।

अथ त्रिविधप्रवेशः–दिवा नृपप्रवेशः, निशि वधूप्रवेशः, दिवा च रात्रौ च गृहप्रवेशः शुभदः प्रोक्तः ।

विपणिमुहूर्त्तः–अश्विः, रे. पुष्य. ह. उत्तरा ३ अनु. अभि. नक्षत्रेषु १।२।३।५।६।७।१०।११।१२।१३।१५ तिथिषु। सू.च.बु.वृ.शु.श. वारेषु।। शुक्लपक्षे, कृष्णे १० यावत् ।। १।२।३।४।५।६।७।८।९।१०।१२ लग्नेषु, लग्ने चन्द्रशुक्रे, पापैः ८।१२ रहितैः। शुभैः २।१०।११ स्थितैः शुभा ।

अथ मीलचालनमुहूर्त्तः–शुभतिथदिननक्षत्रेषु ।। १।४।७।१० लग्नेषु।। शुभैः १।४।५।७।९।१० स्थितैः । पापैः ३।६।११ स्थितैः, लग्नेशधनेशसप्तमेशैकादशेशेषु बलयुक्तेषु शुभम् ।

अथ वस्तूनां विक्रयमुहूर्त्तः–भर.कृत्ति.आश्ले. वि.पूर्वा ३.नक्षत्रेषु,२।३।५।७।१०।११।१३।१५ तिथिषु, चं, बु. वृ. शु. दिनेषु, शुभैः १।२।४।५।७।९।१० स्थितैः। पापैः ३।६।११ स्थितैः, कुम्भं विना लग्नेषु शुभः ।

अथ वस्तूनां क्रयमुहूर्त्तः–शुभतिथिदिनलग्नेषु । अश्वि. चि. स्वा. श्र. श. रे. नक्षत्रेषु शुभः ।

अथ भैषज्यभक्षणमुहूर्त्तः–अश्वि. मृ. पुन. पुष्य. ह. चि. स्वा. अनु. मू. अभि. श्र. ध. श. रे. नक्षेषु । शुभतितिथषु ।। सू. च. बु. वृ. शु. दिनेषु।। ३।६।९।१२ लग्नेषु, शुभैः ३।६।९।१२ राशिगतैः, लग्नात् ७।८।१२ ग्रहरहितेषु औषधिभक्षणं शुभम् । जन्मनक्षत्रे भैषज्यभक्षणमशुभम् ।।

अथरक्तमोक्षण (आपरेशन) मुहूर्त्तः–अश्वि. रो. मृ. पुष्य. ह. चि. स्वा. अनुः ज्ये. अभि.श्र. श. नक्षत्रेषु, सू.मं.वृ. दिनेषु ।। शुभतिथिलग्नेषु चन्द्रतारानुकुले सति शुभम् ।

अथ चिकित्सामुहूर्त्तः–अश्वि. रो. मृ. पुष्य. ह. चि. स्वा. अनुः ज्ये. अभि.श्र.श. नक्षत्रेषु, सू. च. मं. वृ. शु. दिनेषु । शुभतिथिलग्नेषु चन्द्रतारानुकूले शुभा ।

अथोग्रकर्ममुहूर्त्तः–पूर्वा ३, भ. मघा. मू. ज्ये. आश्ले. आर्द्रा. नक्षत्रेषु, मं. श. दिनेषु ।। १।८।१०।११ लग्नेषु ।। १।३।४।५।९।१०।११।१४ तिथिषु शुभम् ।

अथ मोटर बस साइकिल यानादिचालनमुहूर्त्तः–अश्वि. मृ. पुन. ह. चि. स्वा. अनु. ज्ये. रे. नक्षत्रेषु, च. मं. वृ. शु. श. दिनेषु १।२।३।५।६।७।८।१०।११।१३।१५ तिथिषु, चतुर्थंशे वलयुक्ते १।४।५।७।९।१० स्थिते । लग्नेशदशमेशसप्तमेश- नवमेशैरपि १।४।५।७।९।१० गतैर्वलयुक्तैः । पापैः ३।६।११ स्थानस्थितैः यानादि-चालनं शुभम् ।

अथ जन्म-नामराशिवशेन विचारणीयविषयाः– विवाहे सर्वमांगल्ये यात्रायां ग्रहगोचरे । जन्मराशिप्रधानत्वं नामराशिं न चिन्तयेत् ।। देशे ग्रामे गृहे युद्धे सेवायां व्यवहारके । नामराशि प्रधानत्वं जन्मराशिं न चिन्तयेत् ।। काकिण्यां वर्गशुद्धौ च वादे द्यूते स्वरोदये । मन्त्रे पुनर्भूवरणे नामराशेः प्रधानता ।

वाणपञ्चकम्–सूर्यगतांशाः क्रमेण ८।१७।२६ रोगवाणोव्रते, २।११।२०।२९ अनलवाणो गृहाच्छादने, ४।१३।२२ नृपवाणोराजसेवायां, ६।१५।२४ चौरवाणो यात्रायां, १।१०।१९।२८ मृत्युवाणो विवाहे त्यजेदिति केचित् ।

।। अथ राशीनां स्वामिचरादिसंज्ञाचक्रम् ।।

राशि	मे	वृ	मि	क	सि	क	तु	वृ	ध	म	कु	मी
पति	म	शु	बु	च	सू	बु	शु	मं	वृ	श	श	वृ
संज्ञा	चर	स्थि	द्वि	चर	स्थि	द्वि	चर	स्थि	द्वि	चर	स्थि	द्वि
प्रकृ	पित्त	वात	सम	कफ	पित्त	वा	स	क	पि	वा	सम	क
आकृ	ह्रस्व	ह	सम	सम	दीर्घ	दी	दी	दी	स	स	ह	स
जाति	क्ष	वै	शू	वि	क्ष	वै	शू	वि	क्ष	वै	शू	वि

।। अथ ग्रहाणामुच्चादिबोधकचक्रम् ।।

ग्रह	सू	च	मं	बु	वृ	शु	श	रा	के
उच्च	मे १०	वृ ३	म २८	कं १५	क ५	मी२७	तु२०	मि	ध
नीच	तु १०	वृश्चि ३	क २८	मी १५	म ५	कं २७	मे २०	ध	मि
मूत्रि	सि	वृष	मे	कं	ध	तु	कु	कु	सि
जातिः	क्ष	वै	क्ष	शू	ब्रा	ब्रा	चा	चा	चा
दिक्	पू	वा	द	उ	ई	अ	प	नै	नै
भाग्य	२२वर्ष	२४व	२८व	२२व	१६व	२५व	३६व	४२व	४८व
प्रकृतिः	पित्त	कफ	पित्त	सम	सम	वात	वात	वात	वात
पुसंज्ञा	पु	स्त्री	पु	नपु	पु	स्त्री	नपु	नपु	पु
आकृति	ह्र	ह्र	ह्र	ह्र	दीर्घ	ह्र	दी	दी	दी

।। होराचक्रम् ।।

राशिः	मे	वृ	मि	क	सि	कं	तु	वृ	ध	म	कु	मी
१५अं	सू	च	सू	च	सू	च	सू	च	सू	च	सू	च
३०अं	च	सू	च	सू	च	सू	च	सू	च	सू	च	सू

।। द्रेष्काणचक्रम् ।।

राशिः	मे	वृ	मि	क	सि	कं	तु	वृ	ध	म	कु	मी
१०अं	मं	श	बु	च	सू	बु	शु	मं	वृ	श	श	वृ
२०अं	सू	बु	शु	म	वृ	श	श	वृ	मं	शु	बु	च
३०अं	वृ	श	श	वृ	मं	शु	बु	च	सू	बु	शु	मं

।। अथ वर्षाज्ञानाय सप्तनाडीचक्रम् ।।

शनिः	रविः	भौमः	गुरुः	शुक्रः	बुधः	चन्द्रः	स्वामी
कृ.	रो.	मृ.	आ.	पुन.	पु.	आश्ले	नक्षत्र
वि.	स्वा.	चि.	ह.	उफ.	पूफ	म.	नक्षत्र
अनु.	ज्ये.	मू.	पूषा	उषा	अभि.	श्र.	नक्षत्र
भ.	अ.	रे.	उभा	पूभा.	श.	ध.	नक्षत्र
चण्डा	वाता	वह्नि	सौम्या	नीरा	जला	अमृता	संज्ञा

होरालग्नानयनम्–द्विघ्नेष्ट-नाड्यः पञ्चाप्ता यच्छेषञ्च पलीकृतम् । दशाप्तमंशास्ते योज्या रवौ होरोदयो भवेत् ।।

।। अथ त्रिविधायुर्बोधकचक्रम् ।।

दीर्घायुः	मध्यमायुः	अल्पायुः
चरभे लग्नेशः चरभेऽष्टमेशः	चरभे लग्नेशः स्थिरभेऽष्टमेशः	चरभे लग्नेशः द्विस्वभेऽष्टमेशः
स्थिरभेलग्नेशः द्विस्वभावेऽष्टमेशः	स्थिरभेलग्नेशः चरभेऽष्टमेशः	स्थिरभेलग्नेशः स्थिरभेऽष्टमेशः
द्विस्वभावेलग्नेशः स्थिरभेऽष्टमेशः	द्विस्वभेलग्नेशः द्विस्वभेऽष्टमेशः	द्विस्वभेलग्नेशः चरभेऽष्टमेशः

लग्नेशाष्टमेशयोरिव लग्नचन्द्राभ्यां (शनिचन्द्राभ्याम्) लग्नहोरालग्नाभ्याञ्चायुर्निर्णयम् ।

।। ग्रहाणां धारणाय मणयः ।।

ग्रहाः	मणयः		
सूर्यः	माणिक्य	गारनेट	विद्रुम
चन्द्रः	मुक्ता	मूनस्टोन	चाँदी
कुजः	विद्रुम	मूंगा	मूंगा
बुधः	पन्ना	लीली	सोना
गुरुः	पोखराज	सुनहला	मोती
शुक्रः	हीरा	स्फटिक	चाँदी
शनिः	नीलमणि	यमुनियां	लौह
राहुः	गोमेद	लाजवर्त्त	लाजवर्त्त
केतुः	लहसुनिया	लाजवर्त्त	लाजवर्त्त

।। अथ नवमांशचक्रम् ।।

राशि	मे.सि. ध.	वृष कं.म.	मि.तु. कु.	क.वृ. मी.
३/२०	म.	श.	शु.	च.
६/४०	शु.	शं.	मं.	सू.
१०/०	वु.	वृ.	वृ.	वु.
१३/२०	चं	म.	श.	शु.
१६/४०	सू.	शु.	श.	म.
२०/०	वु.	बु.	वृ.	वृ.
२३/२०	शु.	चं.	मं.	श.
२६/४०	म.	सू.	शु.	श.
३०/०	वृ.	बु.	बु.	वृ.

विषमराशौ त्रिंशांशचक्रम्		समराशौ त्रिंशांशचक्रम्	
राशिः	मे.तु.मि. ध.सिं.कु.	राशिः	वृ.क.कं. वृ.म.मी.
५ अं	म	शु	५ अं
१० अं	श	बु	१२ अं
१८ अं	वृ	वृ.	२० अं
२५ अं	बु.	श.	२५ अं
३० अं	शु.	मं.	३० अं

।। अथायुर्विचारः ।।

लग्नसप्तमयोरन्यतरस्थिते चन्द्रे लग्नचन्द्राभ्यामन्यथा शनिचन्द्राभ्यां, लग्नेशाष्टमेशाभ्यां, लग्नहोरालग्नाभ्याञ्चेति प्रकारत्रयेणायुर्निर्णयम् । प्रकारत्रयेप्येकरूपायुष्यागतं तदेव ग्राह्यम् । विभेदे प्रकारद्वयागतायुर्ग्राह्यम् । विषमे जन्मलग्ने द्वितीयेशाष्टमेशयोर्यो बली, समे जन्मलग्ने द्वादशेशषष्ठेशयोर्यो वली तस्य केन्द्रे स्थित्या दीर्घायुः, पणफरे मध्यायुः, आपोक्लिमे चाल्पायुरेव । इत्यमेवात्मकारकवशेनापि । १,८ ईशयोः कारकेण सहैक्ये योगे वा मध्यायुरेव । विषमे जन्मलग्ने कारकस्तृतीये, समे जन्मलग्ने कारको यदि चैकादशे भवेत्तर्हि कारकायुषि केन्द्रे दीर्घायुः पणफरे मध्यमायुरापोक्लिमे चाल्पायुर्ज्ञेयः । यदि लग्नेशाष्टमेशदशमेशाः केन्द्रत्रिकोणलाभगास्तदा दीर्घायुर्योगः, यदि लग्नेशः सूर्यस्य मित्रन्तदा दीर्घायुर्योगः, समस्तदा मध्यायुर्योगः शत्रुस्तदाऽल्पायुर्योगः ।। इति।। पूर्वोक्तचक्रद्वारा प्रकारत्रयेण दीर्घायुयोगे प्राप्ते १२० वर्षाणि, प्रकारद्वयेन १०८ वर्षाणि, प्रकारेणैकेन ९६ वर्षाणि आयुः । एवमेव मध्यायुष्यपि प्रकारत्रयादिवशेन क्रमेण ८०, ७२, ६४, वर्षाण्यायुः । अल्पायुष्यपि ४०, ३६, ३२ वर्षाण्यायुरिति ।। **आयुःस्थानमारकादिस्थानञ्च**–अष्टमञ्च तृतीयञ्च लग्नादायुरुदाहृतम् । द्वितीयं सप्तमञ्चैव मारकस्थानमुच्यते । क्वचित् षष्ठाष्टमव्ययेशदशास्वपि मारकसम्भवः । मारके मारकान्तरमशुभम्, परस्परं षष्ठाष्टमेशयोर्दशान्तर्दशा न शुभा, लग्नेशपञ्चमेशनवमेशानां दशा शुभा, त्रिडायेशानां च पापाख्या । व्ययद्वितीयेशयोर्दशा स्थानान्तरानुगुण्येण साहचर्याद्वा फलदा । चतुर्थेशसप्तमेशदशमेशानां दशा मध्यफलदा स्थानान्तरवशेन शुभाशुभफलप्रदा च । अष्टमेशदशापापफलदा, परं स्थानान्तर-शुभाशुभवशेन शुभपरमाशुभफलदेति ।।

★ **द्वादशांशज्ञानम्**:–प्रत्येकस्मिन् राशौ १२ द्वादशांशेशास्तत्र प्रतिद्वादशांशमानं २।३० अंशात्मकं भवति । द्वादशांशेशाः स्वराशित एव भवन्ति ।

अथ कारकग्रहाः–ग्रहेषु सर्वाधिकांशवानात्मकारकस्तन्न्यूनांशक्रमेणामात्य-भातृमातृपितृपुत्रज्ञातिकारकाः ज्ञेयाः। अंशसाम्ये कलाधिक्यं, कलादिसाम्ये बलाधिक्यं ग्राह्यम् । **स्थिरकारकाः**–तन्वादिभावनां क्रमेणसूर्य-गुरु-कुज-चन्द्रगुरु-गुरु- भौम-शुक्र-शनि-गुरु-बुध-शुक्र-शनयः स्थिरकारकाः भवन्ति ।

स्वर्णादिचरणकजन्मज्ञानम्-जन्मकाले जन्मलग्नाच्चन्द्रे १।६।११ स्थिते स्वर्णपादे, २।५।९ स्थिते रजतपादे, ३।७।१० स्थिते ताम्रपादे ४।८।१२ स्थिते च लौहपादे जन्म ज्ञेयम्।

आर्द्रादिद्वादशनक्षत्रेषु रजतपादे, ज्येष्ठादिसप्तसु स्वर्णपादे, पूर्वभाद्रादिपञ्चसु ताम्रपादे, कृत्तिकादित्रिषु लौहपादे जन्म बोध्यम् ।**तेषां फलम्**–स्वर्णपादेऽत्युत्कृष्टं, रजतपादे शोभनं, ताम्रपादे मध्यमं, लौहपादे च हीनफलमिति ।

श्रावणकृष्णपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. २१।७।९७ ई. तः दि ३।८।१९९७ ई. या. , पश्चिमे कालः।
वक्री पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः, शुध्दः वर्षर्तुः, सौम्यगोलः, याम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः		नक्षत्राणि			योगाः	करणानि	चन्द्रराशयः		स्पष्टसूर्यः	दिनमानं	सू.उ.	सू.अ.	दिनाङ्काः			श्रावणकृष्णपक्षः
	द.प.	घं.मि.	न.	द.पं	घं. मि.	द. प.	द. प.	रा.द.प.	घं.मि.	राश्यादिः	द. प.	घं.मि.	घं.मि.	रा.	सौ.	अं.	
१ चं.	०४।५८	दि.७।१५	श्र.	३५।५४	सा.७।३८	प्री३०।४२	कौ.०४।५८	मकर	अहो.	३।०४।४४।५९	३३।४०	५।१६	६।४४	३०	६	२१	**द्वितीयामानं** ५४।२३, पञ्चकारंभो घं. ७ मि. ३८ उपरि, पूर्वां विना यात्रा प्रतिपदि, सोवासरव्रतम्, गृहारंभो द्वितीयायां, **अशून्यशयनव्रतं,** श्रावणे वर्जयेच्छाकम् ।
३मं.	५३।१८	रा.२।३५	ध.	३२।०२	सा.६।५	आ.२३।२५	व.२६।२०	म.३।५८	दि.६।५१	३।०५।४२।०१	३३।३८	५।१६	६।४४	३१	७	२२	**मघायां सिहे बुधः** ३४।५, पूर्वयात्रा मकरस्थे चन्द्रे ततः पश्चिमयात्रा धनिष्ठायाम् ।
४बु.	४७।०६	रा.१२।०७	श.	२७।५६	दि.४।२७	सौ.१५।५३	ब.२०।१२	कुंभ	अहो.	३।०६।३९।०३	३३।३६	५।१७	६।४३	१	८	२३	**श्रीगणेश ४** व्रतं, पश्चिमयात्रा पञ्चम्याम् ।
५बृ.	४०।५५	रा.९।३९	पूभा.	२३।४१	दि.२।४५	शो.८।१३	कौ.१४।००	कुं.९।४४	दि.९।११	३।०७।३६।०५	३३।३४	५।१७	६।४३	२	९	२४	द. ति. ४०।५५ उ., **मौना** ५ नाग ५ मनसादेव्युत्थापनं, **मधुश्रावणीपूजारभंः,** पश्चिमयात्रा कुंभस्थे चन्द्रे ततः पश्चिमोत्तरयात्रा पूर्वभाद्रे ।
६ शु.	३४।५८	सा.७।१७	उभा.	१९।३८	दि.१।९	अति.००।४२	ग.७।५७	मीन	अहो	३।०८।३३।०२	३३।३२	५।१८	६।४२	३	१०	२५	**सुकर्मायोगमानं** ५२।३६, द.ति. ३४।५८ या.
७श.	२९।२४	दि.५।६	रे	१५।५८	दि.११।४१	धृ४६।१८	वि.२।११	मीन१५।५८	दि.११।४१	३।०९।३०।०९	३३।३०	५।१८	६।४२	४	११	२६	**पञ्चकान्तो** दिवा घं. ११ मि. ४१ उ., गं. ३।५८ उ १८।५८या., पश्चिमोत्तरयात्रा रेवत्यां ततः पूर्वां विना यात्राश्विन्याम् ।
८र.	२४।२२	दि.३।४	अ.	१२।४८	दि.१०।२६	शू.३९।५२	कौ.२४।२२	मेष	अहो.	३।१०।२७।११	३३।२७	५।१९	६।४१	५	१२	२७	**इन्द्रसावर्णिमन्वादिः,** पश्चिमां विना यात्राश्विन्याम् ।
९च.	२०।१३	दि.१।२४	भ.	१०।३०	दि.९।३१	ग.३४।०६	ग.२०।१३	मे.२५।७	दि.३।२२	३।११।२४।१४	३३।२४	५।१९	६।४१	६	१३	२८	सोमवासरव्रतम् ।
१०म.	१६।५९	दि.१२।८	कृ.	०८।५७	दि.८।५५	वृ.२९।०८	वि.१६।५९	वृष	अहो.	३।१२।२१।२४	३३।२१	५।२०	६।४०	७	१४	२९	पूर्वदक्षिणयात्रा रोहिण्यां दशम्यां, (१०-११) एकोदिष्टम् ।
११बु.	१४।४८	दि.११।१५	रो.	०८।३०	दि.८।४४	ध्रुव२५।०२	बा.१४।४८	वृ.३८।५२	रा.८।५३	३।१३।१८।३४	३३।०८	५।२०	६।४०	८	१५	३०	वक्रीशनिः २०।४६, **कामदा** ११ व्रतं सर्वेषां, पूर्वदक्षिणयात्रा रोहिण्यां तत उत्तरां विना यात्रा मृगशिरसि ।
१२बृ.	१३।५०	दि.१०।५३	मृ.	०९।१४	दि.९।०३	व्या.२१ ६	तै१३।५०	मिथुन	अहो	३।१४।१५।४४	३३।१५	५।२१	६।३९	९	१६	३१	दूर्वादलेन पारणं, **प्रदोष** १३ व्रतं, दक्षिणां विना यात्रा मृगशिरसि ।
१३शु.	१४।०८	दि.११।०१	आ.	११।१४	दि.९।५२	ह.१९।५०	व.१४।०८	मि.५८।४१	रा.४।५०	३।१५।१२।५४	३३।१२	५।२२	६।३८	१०	१७	१	अगस्त ८ मासारंभः, **तिलकजयन्ती,** प्रदोष १४ व्रतं, दक्षिणयात्रा पुनर्वसौ मिथुनस्थे चन्द्रे तत उत्तरयात्रा, (१४) एकोदिष्टम् ।
१४श.	१५।५१	दि.११।४२	पुन.	१४।३०	दि.११।१०	व.१८।४९	श.१५।५१	कर्क	अहो.	३।१६।१०।०४	३३।०९	५।२२	६।३८	११	१८	२	पश्चिमोत्तरयात्रा पुनर्वसौ ततः पूर्वां विना यात्रा चतुर्दश्यां पुष्ये, (३०) एकोदिष्टम् ।
३०र.	१८।३५	दि.१२।४९	पु.	१८।५४	दि.१२।५७	सि.१८।३६	ना.१८।३५	कर्क	अहो.	३।१७।०७।१४	३३।०६	५।२३	६।३७	१२	१९	३	**श्रावणी** ३० स्नानदानादिः, देवसावर्णिमन्वादिः, **आश्लेषायां रविः** १७।५८ स्त्रीस्त्रीचंचंयोगस्तुलालग्नं गजवाहनं जलानाडी तत्पतिर्बुधस्तेन सुवृष्टियोगः ।

मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति.दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१च	५।२२।०५।४०	३।२८।५८।३६	९।२७।३३।०४	४।०४।५६।३१	११।२४।५१।०५	११।००।४३।३४
३मं.	५।२२।४०।००	४।००।१६।४०	९।२७।२५।५८	४।०६।०८।३०	११।२४।५१।२८	११।००।४०।२३
४बु	५।२३।१४।२०	४।०१।३४।४४	९।२७।१७।५३	४।०७।२०।२९	११।२४।५१।५१	११।००।३७।१२
५बृ.	५।२३।४८।४०	४।०२।५२।४८	९।२७।१०।१८	४।०८।३२।२८	११।२४।५२।१४	११।००।३४।०१
६शु.	५।२४।२३।००	४।०४।१०।५१	९।२७।०२।४३	४।०९।४४।२७	११।२४।५२।३७	११।००।३०।५०
७श.	५।२४।५७।२०	४।०५।२८।५४	९।२६।५५।०८	४।१०।५६।२६	११।२४।५२।५९	११।००।२७।३९
८र.	५।२५।३१।४०	४।०६।४६।५७	९।२६।४७।३३	४।१२।०८।२५	११।२४।५३।२१	११।००।२४।२८
९चं.	५।२६।०५।५९	४।०८।०५।००	९।२६।३९।५८	४।१३।२०।२३	११।२४।५३।४३	११।००।२१।१८
१०मं.	५।२६।४१।२३	४।०८।५७।०२	९।२६।३२।०६	४।१४।३१।४८	११।२४।५३।५५	११।००।१८।०७
११बु.	५।२७।१६।४७	४।०९।४९।०४	९।२६।२४।१४	४।१५।४३।१३	११।२४।५३।४४	११।००।१४।५६
१२बृ.	५।२७।५२।११	४।१०।४१।०६	९।२६।१६।२२	४।१६।५४।३८	११।२४।५३।२१	११।००।११।४५
१३शु.	५।२८।२७।३५	४।११।३३।०८	९।२६।०८।३०	४।१८।०६।०३	११।२४।५२।५८	११।००।०८।३४
१४श.	५।२९।०२।५९	४।१२।२५।१०	९।२६।००।३७	४।१९।१७।२७	११।२४।५२।३५	११।००।०५।२३
३०र.	५।२९।३८।२४	४।१३।१७।१२	९।२५।५२।४४	४।२०।२८।५१	११।२४।५२।१२	११।००।०२।१३

दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति.दि.	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं.	क.अं.	सिंअं.	कं.अं.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कु.अं.	मी.अं.
१च	४६।५०	००।५०	२।४६	४।५९	७।१७	९।३३	११।४८	१४।०६	१६।२४	१८।२९	२०।१५	२१।४६	२३।१३
३मं.	४६।४९	००।४६	२।४२	४।५५	७।१३	९।२९	११।४४	१४।०२	१६।२०	१८।२५	२०।११	२१।४२	२३।०९
४बु	४६।४८	००।४२	२।३८	४।५१	७।०९	९।२५	११।४०	१३।५८	१६।१६	१८।२१	२०।०७	२१।३८	२३।०५
५बृ.	४६।४७	०३।३८	२।३४	४।४७	७।०५	९।२१	११।३६	१३।५४	१६।१२	१८।१७	२०।०३	२१।३४	२३।०१
६शु.	४६।४६	००।३४	२।३०	४।४३	७।०१	९।१७	११।३२	१३।५०	१६।०८	१८।१३	१९।५९	२१।३०	२२।५७
७श.	४६।४५	०३।३०	२।२६	४।३९	६।५७	९।१३	११।२८	१३।४६	१६।०४	१८।०९	१९।५५	२१।२६	२२।५३
८र.	४६।४४	००।२६	२।२२	४।३५	६।५३	९।०९	११।२४	१३।४२	१६।००	१८।०५	१९।५१	२१।२२	२२।४९
९चं.	४६।४२	००।२२	२।१८	४।३१	६।४९	९।०५	११।२०	१३।३८	१५।५६	१८।०१	१९।४७	२१।१८	२२।४५
१०मं.	४६।४०	००।१८	२।१४	४।२७	६।४५	९।०१	११।१६	१३।३४	१५।५२	१७।५७	१९।४३	२१।१४	२२।४१
११बु.	४६।३८	००।१४	२।१०	४।२३	६।४१	८।५७	११।१२	१३।३०	१५।४८	१७।५३	१९।३९	२१।१०	२२।३७
१२बृ.	४६।३६	००।११	२।०७	४।२०	६।३८	८।५४	११।०९	१३।२७	१५।४५	१७।५०	१९।३६	२१।०७	२२।३४
१३शु.	४६।३४	००।०७	२।०३	४।१६	६।३४	८।५०	११।०५	१३।२३	१५।४१	१७।४६	१९।३२	२१।०३	२२।३०
१४श.	४६।३३	००।०३	१।५९	४।१२	६।३०	८।४६	११।०१	१३।१९	१५।३७	१७।४२	१९।२८	२०।५९	२२।२६
३०र.	४६।३२	२३।५९	१।५५	४।०८	६।२६	८।४२	१०।५७	१३।१५	१५।३३	१७।३८	१९।२४	२०।५५	२२।२२

१ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१६।२६
अयनांशा : २२।२८।२६

९चन्द्रे वल्ली ८।३७।१६।३३
अयनांशा : २२।२८।२७

अथ विविधविषयाः— श्रावणंकृष्णपंचम्यां मनसादेव्या उत्थापनं पूजनञ्च कार्यम्। **सोमवारसव्रतं**—सोमवारें व्रतं कार्यं श्रावणे वै यथाविधि । शक्तावुपोषणं कार्यमथवा निशिभोजनम् । **प्रदक्षिणविधिः**—एका चण्ड्यां रवौ सप्त त्रिर्दद्याच्च विनायके । चत्वारि केशवे दद्यात् शिवस्यार्द्ध-प्रदक्षिणा । आसन्नप्रसवा नारी जलपूर्णघटं यथा । उद्वहन्ती शनैर्याति तथा कुर्यात्प्रदक्षिणा । **मांसाभक्षणफलम्महाभारते**—मासि मास्यश्वमेधेन यो यजेत्तु शतं समाः । न खादति च यो मांसं सममेतद्युधिष्ठिर । यस्तु वर्षशतं पूर्णं तपस्तप्येत् सुदारुणम् । यश्च वै वर्जयेन्मासं समो तौ न च संशयः । कस्यापि **कृतव्रतस्योद्यापनावश्यकता, नन्दिपुराणे**—कुर्यादुद्यापनं तस्य समाप्तौ यदुदीरितम् । उद्यापनं विना यत्तु तद्व्रतं निष्फलं भवेत् । **श्रेष्ठव्रतानि—**ब्रह्मचर्यं तथा शौचं सत्यमामिषवर्जनम् । व्रतेष्वेतानि चत्वारि वरीयानीति निश्चयः । **वृक्षरोपणमन्त्रः**—वसुधेति च शीतेति पुण्यदेति धरेति च । नमस्ते सुभगे देवि द्रुमोऽयं वर्धतामिति ।

ग्रहस्थितिः—मार्गी पूर्वोदितः कुजः, मार्गिणौ पश्चिमोदितौ बुधशुक्रौ । वक्री पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पूर्वोदितः शनिः ११ तो वक्री ।

वातावरणम्—पक्षादितः षष्ठीं यावद्वायुमेघच्छायासुवृष्टयस्ततो द्वादशीं यावदुष्णत्ववायुखण्डवृष्टयस्ततः पक्षान्तं यावत्सुवृष्टियोगः ।

श्रावणशुक्लपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. ४।८।९७ ई. तः १८।८।९७ ई. या., पश्चिमे कालः, १४ तः उत्तरे कालः।
वक्री पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः शुध्दः, १४ तोऽशुद्धः, वर्षर्तुः, सौम्यगोलः याम्यायनम् ।

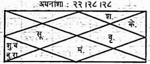
ति.दि.	तिथयः द.प.	घं.मि.	नक्षत्राणि न.	द.प.	घं.मि.	योगाः द.प.	करणानि द.प.	चन्द्रराशयः रा.द.प.	घं.मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द.प.	सू.उ. घ.मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	सौ.	अं.
१चं.	२२।२७	दि.२।२३	आश्ले.	२४।२१	दि.३।८	व्य.१९।१५	व.२२।२७	कं.२४।२१	दि.३।८	३।१८।०४।२३	३३।०२	५।२४	६।३६	१३	२०	४
२मं.	२७।०६	दि.४।१४	म.	३०।२७	सा.५।३५	वरी.२०।२७	कौ.२७।०६	सिंह	अहो	३।१९।०१।४१	३२।५९	५।२४	६।३६	१४	२१	५
३बु.	३२।०७	सा.६।१६	पूफ.	३६।५७	रा.८।१२	प.२२।०२	ग.३२।०७	सिं५३।३४	रा.२।५१	३।१९।५८।५९	३२।५६	५।२५	६।३५	१५	२२	६
४बृ.	३७।०७	रा.८।१६	उफ	४३।२४	रा.१०।४७	शि.२३।३९	व.०४।३७	कन्या	अहो	३।२०।५६।१७	३२।५३	५।२५	६।३५	१६	२३	७
५शु.	४१।४१	रा.१०।०६	ह.	४९।२३	रा.१।११	सि.२४।५८	व.०९।२४	कन्या	अहो	३।२१।५३।३५	३२।५०	५।२६	६।३४	१७	२४	८
६श.	४५।३१	रा.११।३९	चि.	५४।३८	रा.३।१८	सा.२५।४७	कौ.१४।०६	कं.२२।००	दि.२।१५	३।२२।५०।५३	३२।४७	५।२७	६।३३	१८	२५	९
७र.	४८।११	रा.१२।४३	स्वा.	५८।४७	रा.४।५८	शु.२५।५१	ग.१६।५१	तुला	अहो	३।२३।४८।१२	३२।४४	५।२७	६।३३	१९	२६	१०
८चं.	४९।४८	रा.१।२३	वि.	६०।००	अहो	शु.२५।०१	वि.१९।००	तु.४६।०२	रा.११।५३	३।२४।४५।३१	३२।४०	५।२८	६।३२	२०	२७	११
९मं.	५०।०५	रा.१।३०	वि.	०१।४८	दि.६।११	ब्र.२३।१०	बा.१९।५७	वृश्चिक	अहो	३।२५।४३।०१	३२।३८	५।२८	६।३२	२१	२८	१२
१०बु.	४९।०५	रा.१।०७	अनु.	०३।३१	दि.६।५३	ऐ.२०।१९	तै.१९।३५	वृश्चिक	अहो	३।२६।४०।३१	३२।३५	५।२९	६।३१	२२	२९	१३
११बृ.	४६।५१	रा.१२।१४	ज्ये.	०४।०२	दि.७।०७	वै.१६।२८	व.१७।५८	वृ.०४।०२	दि.७।७	३।२७।३८।०१	३२।३२	५।३०	६।३०	२३	३०	१४
१२शु.	४३।३५	रा.१०।५६	मू.	०३।२१	दि.६।५०	वि.११।४२	व.१५।१३	धनु	अहो	३।२८।३५।३१	३२।२९	५।३०	६।३०	२४	३१	१५
१३श.	३९।२३	रा.९।१६	पूषा.	०१।३९	दि.६।११	प्री०६।०८	कौ.११।५९	ध.१६।००	दि.११।५५	३।२९।३३।०१	३२।२६	५।३१	६।२९	२५	३२	१६
१४र.	३४।२२	रा.७।१६	श्र.	५५।४९	रा.३।५१	सौ.५३।०२	ग.०६।५३	मकर	अहो	४।००।३०।३१	३२।२३	५।३१	६।२९	२६	१	१७
१५च.	२८।४८	दि.५।०३	ध.	५२।०३	रा.२।२१	शो.४५।४४	वि०१।३५	म.२३।५६	दि.३।६	४।०१।२८।००	३२।२०	५।३२	६।२८	२७	२	१८

तुलायां कुजः २३।६, **कुंभे केतुः सिंहे राहुश्च** २८।३७, गं. १३।२१ उ. २८।२१ या., (१) एकोदिष्टम्, **दोलोत्सवारंभः**, सोमवासरव्रतम् ।
चन्द्रदर्शनं मु. ३० फलं साम्यं, पूर्वयात्रा पूर्वफल्गुन्याम् ।
श्रीगणेश ४ व्रतं, **मधुश्रावणीव्रतम्** ।
पूर्वदक्षिणयात्रा हस्ते ।
द. ति. ४१।४१उ. , पूर्वदक्षिणयात्रा पंचम्यां, नाग ५, **नागपूजनम्** कुलिकनामा नागराजः कृष्णवर्णो द्वारमुभयतो गोमयलिखिता नागा दूर्वासिन्दूरदुग्धलाजादिभिः पूज्याः ।
द.ति. ४५।३१ या., पश्चिमदक्षिणयात्रा **गृहप्रवेशश्च** सप्तम्याम्।
तुलसीदासजयन्ती, दक्षिणयात्रा स्वात्याम् ।
कन्यायां शुक्रः ४५।४१, सोमवासरव्रतम्, वक्री बुधः ४६।२६ ।
पश्चिमयात्रानुराधायाम् ।
पश्चिमास्तो बुधः ३४।४० गं. ५८।०२ उ., **गृहप्रवेशोऽनुराधायां**, पश्चिमयात्रा ।
पुत्रदा ११ व्रतं सर्वेषां, पश्चिमोत्तरयात्रा ज्येष्ठायां ततः पूर्वोत्तरयात्रा मूले, **गृहारंभप्रवेशौ** मूले, गं.१३।०२ या० ।
श्रीधर १२, दूर्वादलेन पारणं, गृहारंभप्रवेशौ मूले, पूर्वोत्तरयात्रा त्रयोदश्यां, एकपञ्चाशत् **स्वातन्त्र्यदिवसः**, राष्ट्रियध्वजोत्तोलनम् ।
उत्तराषाढमानं ५७।२५, आयुष्मानयोगमानं ५२।१५, प्रदोष १३ व्रतं, **मासान्तः** । ※ सुवृष्टियोगः, रविव्रतं, प्रदोष १४ व्रतं, पञ्चकारंभो रात्रौ घं. ३ मि ५१ उ.।
मघायां सिंहे रविः १४।२० मु. ३० फलं साम्यं विष्णुपदीसंक्रान्तिपुण्यकालो घं. ८ मि.३ उपरि घं. २ मि. २७ यावद्दिने ,पुंस्त्रीचंचंयोगस्तुलालग्नं छागवाहनममृतानाडी तत्पतिश्चन्द्रस्तेन ※
श्रावणी १५ स्नानदानादिः, उपाकर्म, हयग्रीवावतारः, **संस्कृतदिवसमहोत्सवः**, दोलोत्सवान्तः, **रक्षाबन्धनं** घं.६ मि. १०पूर्वाह्णोपरि, भ. ०१।३५ या० ।

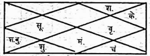
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च — दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं.	कं.अं.	सिंअं.	कं.अं.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	मं.अ०	कुं.अं.	मी.अं.
१च.	६।००।१३।४९	४।१४।०९।१३	९।२५।४४।५१	४।२१।४०।१५	११।२४।५१।४९	१०।२९।५९।०३	४६।३१	२३।५५	१।५१	४।०४	६।२२	८।३८	१०।५३	१३।११	१५।२९	१७।३४	१९।२०	२०।५१	२२।१८
२मं.	६।००।४९।१२	४।१४।२४।०६	९।२५।३६।३३	४।२२।५१।४६	११।२४।५०।३७	१०।२९।५५।५२	४६।३०	२३।५१	१।४७	४।००	६।१८	८।३४	१०।४९	१३।०७	१५।२५	१७।३०	१९।१६	२०।४७	२२।१४
३बु.	६।०१।२४।३५	४।१४।३९।००	९।२५।२८।१५	४।२४।०३।१७	११।२४।४९।२५	१०।२९।५२।४१	४६।२९	२३।४७	१।४३	३।५६	६।१४	८।३०	१०।४५	१३।०३	१५।२१	१७।२६	१९।१२	२०।४३	२२।१०
४बृ.	६।०१।५९।५८	४।१४।५३।५३	९।२५।१९।५६	४।२५।१४।४७	११।२४।४८।१३	१०।२९।४९।३०	४६।२८	२३।४४	१।४०	३।५३	६।११	८।२७	१०।४२	१३।००	१५।१८	१७।२३	१९।०९	२०।४०	२२।०७
५शु.	६।०२।३५।२१	४।१५।०८।४६	९।२५।११।३७	४।२६।२६।१७	११।२४।४७।०१	१०।२९।४६।१९	४६।२६	२३।४०	१।३६	३।४९	६।०७	८।२३	१०।३८	१२।५६	१५।१४	१७।१९	१९।०५	२०।३६	२२।०३
६श.	६।०३।१०।४५	४।१५।२३।३९	९।२५।०३।१८	४।२७।३७।४७	११।२४।४५।४९	१०।२९।४३।०८	४६।२४	२३।३६	१।३२	३।४५	६।०३	८।१९	१०।३४	१२।५२	१५।१०	१७।१५	१९।०१	२०।३२	२१।५९
७र.	६।०३।४६।०९	४।१५।३८।३२	९।२४।५४।५९	४।२८।४९।१७	११।२४।४४।३७	१०।२९।३९।२८	४६।२२	२३।३२	१।२८	३।४१	५।५९	८।१५	१०।३०	१२।४८	१५।०६	१७।११	१८।५७	२०।२८	२१।५५
८चं.	६।०४।२१।३३	४।१८।५३।२५	९।२४।४६।४०	५।००।००।४७	११।२४।४३।२७	१०।२९।३६।४८	४६।२०	२३।२८	१।२४	३।३७	५।५५	८।११	१०।२६	१२।४४	१५।०२	१७।०७	१८।५३	२०।२४	२१।५१
९मं.	६।०४।५९।३५	४।१५।४३।०८	९।२४।३८।३७	५।०१।१२।०४	११।२४।४१।२८	१०।२९।३३।३७	४६।१८	२३।२४	१।२०	३।३३	५।५१	८।०७	१०।२२	१२।४०	१४।५८	१७।०३	१८।४९	२०।२०	२१।४७
१०बु.	६।०५।३७।३७	४।१५।११।५४	९।२४।३०।३४	५।०२।२३।२१	११।२४।३९।२९	१०।२९।३०।२६	४६।१६	२३।२१	१।१६	३।३०	५।४८	८।०४	१०।१९	१२।३७	१४।५५	१७।००	१८।४६	२०।१७	२१।४४
११बृ.	६।०६।१५।३९	४।१४।४०।४०	९।२४।२२।३२	५।०३।३४।३८	११।२४।३७।३०	१०।२९।२७।१५	४६।१४	२३।१७	१।१३	३।२६	५।४४	८।००	१०।१५	१२।३३	१४।५१	१६।५६	१८।४२	२०।१३	२१।४०
१२शु.	६।०६।५३।४१	४।१४।०९।२६	९।२४।१४।३०	५।०४।४५।५५	११।२४।३५।३१	१०।२९।२४।०४	४६।१३	२३।१३	१।०९	३।२२	५।४०	७।५६	१०।११	१२।२९	१४।४७	१६।५२	१८।३८	२०।०९	२१।३६
१३श.	६।०७।३१।४४	४।१३।३८।१२	९।२४।०६।२८	५।०५।५७।१३	११।२४।३३।३२	१०।२९।२०।५३	४६।१२	२३।०९	१।०५	३।१८	५।३६	७।५२	१०।०७	१२।२५	१४।४३	१६।४८	१८।३४	२०।०५	२१।३२
१४र.	६।०८।०९।४७	४।१३।०६।५८	९।२३।५८।२६	५।०७।०८।३१	११।२४।३१।३२	१०।२९।१७।४२	४६।११	२३।०५	१।०१	३।१४	५।३२	७।४८	१०।०३	१२।२१	१४।३९	१६।४४	१८।३०	२०।०१	२१।२८
१५चं.	६।०८।४७।५०	४।१२।३५।४५	९।२३।५०।२४	५।०८।१९।४९	११।२४।२९।३२	१०।२९।१४।३२	४६।१०	२३।०२	०।५८	३।११	५।२९	७।४५	१०।००	१२।१८	१४।३६	१६।४१	१८।२७	१९।५८	२१।२५

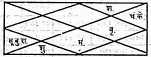
१ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१६।४०
अयनांशा : २२।२८।२८

८ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१६।४७
अयनांशा : २२।२८।२९

१५ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१६।५४
अयनांशा : २२।२८।३०

अथ विविधविषयाः- पञ्चम्यां नागपूजनं -श्रावणे मासि पञ्चम्यां कृष्णपक्षेऽथवा सिते.। द्वारस्योभयतो लेख्या गोमयेन विषोल्वणाः । पूजयेद्विधिवद्वीर दधिदुर्वांकुरैः कुशैः। गन्ध-पुष्पोपहारैश्च ब्राह्मणानाञ्च तर्पणैः । ये त्वस्यां पूजयन्तीह नागान् भक्तिपुरस्सराः । न तेषां सर्पतो वीर भयं भवति कुत्रचित् । **पञ्चम्यां** तिक्ताम्लरससेवनं पुष्टिकरम् । **शकुनम्**-श्रावणशुक्लपञ्चम्यां दक्षिणपश्चिमवायौ दुर्भिक्षमन्यथा सुभिक्षम् । नभसि शुक्लदलेऽचलसंज्ञके रवितिथावुदयो रविचन्द्रयोः । भवति चेज्जलदैरिह संवृता वसुमती जलदा बहुतोयदाः । **रक्षासूत्रबन्धनमन्त्रः**- येन बद्धो वली राजा दानवेन्द्रो महाबलः । तेन त्वां प्रतिबध्नामि रक्षे माचल माचल । **ग्रहयोगेन विशिष्ट-वृष्टिविचारः**- बुध-शुक्रमहीसूनुगुरवश्चैकराशिगाः। निःसंशयं तदा काले जायते वृष्टिरुत्तमा । समागमे ज्ञसितयोस्तथा च गुरु-शुक्रयोः। तथैव जीववुधयोर्वृष्टिः स्यान्नात्र संशयः। यदा भवन्ति सूर्यस्य ग्रहाः पृष्ठावलम्बिनः । पुरतो वा यदा यान्ति तदा त्वेकार्णवा मही ।

ग्रहस्थितिः- मार्गी पूर्वोदितः कुजः, मार्गी पश्चिमोदितो बुधः ८ तो वक्री १० तः पश्चिमास्तः, वक्रिणौ पूर्वोदितौ गुरुशनी, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः ।

वातावरणम्- पक्षादितः पञ्चमीं यावद्वायुमेघाडम्बरवृष्टयस्तत एकादशीं यावत्तापमेघचारखण्डवृष्टयस्ततः पक्षान्तं यावत्सुवृष्टियोगः ।

भाद्रकृष्णपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. १९।८।९७ ई. तः १।९।९७ ई. या , उत्तरे कालः ।
वक्री पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः, अशुध्दः, वर्षर्तुः, सौम्यगोलः, याम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः द.प.	घं.मि.	नक्षत्राणि न.	द.पं	घं. मि.	योगाः द. प.	करणानि द. प.	चन्द्रराशयः रा.द.प.	घं.मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द. प.	सू.उ. घ. मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	सौ.	अं.	
१ मं.	२२।५२	दि. २।४२	श.	४७।५७	रा. १२।४४	अगं ३८।१०	कौ. २२।५२	कुंभ	अहों	४।०२।२५।४१	३२।१७	५।३३	६।२७	२८.	३	१९	पश्चिमयात्रा पूर्वभाद्रे, दधि भाद्रपदे त्यजेत् ।
२ बु.	१६।४०	" १२।१३	पूभा.	४३।४३	"११।०२	सु. ३०।२६	ग. १६।४०	कुं २९।४६	दि. ५।२७	४।०३।२३।२२	३२।१४	५।३३	६।२७	२९	४	२०	पश्चिमयात्रा द्वितीयायां, (2-3) एकोदिष्टम् ।
३ वृ.	१०।३०	" ९।४६	उभा.	३९।२६	" ९।२०	घृ. २२।४६	वि. १०।३०	मीन	अहो.	४।०४।२१।०३	३२।११	५।३४	६।२६	३०	५	२१	कुंभे मध्यमो गुरुः ३१।२५, तत एव खरनामा पञ्चविंशतिमध्यमगुरुसंवत्सरारंभः, **श्रीगणेश ४ व्रतं,** कज्जली तृतीया, बहुलापूजा, विशालाक्षीदर्शनम् ।
४ शु.	०४।३३	" ७।२३	रे	३५।४७	" ७।५३	शू. १५।१७	वा. ०४।३३	मी ३५।४७	रा. ७।५३	४।०५।१८।४४	३२।०८	५।३४	६।२६	३१	६	२२	**पञ्चमीमानं** ५४।२७, गं. २३।४७ उ० ३८।४७ या., पञ्चकान्तो रात्रौ घं. ७ मि. ५३ उ., उत्तरयात्रा रेवत्यां ततः पश्चिमां विना यात्राश्विन्याम् ।
६ श.	५३।५८	रा ३।१०	अ.	३२।३०	सा ६।३५	गं. ०८।०८	ग. २६।२९	मेष	अहो.	४।०६।१६।२५	३२।०५	५।३५	६।२५	१	७	२३	**हलधरषष्ठीव्रतं,** पूर्वा विना यात्राश्विन्याम् ।
७ र	४९।४८	" १।३१	भ.	२९।५४	दि. ५।३४	वृ. ०१।३०	वि. २१।५३	मे. ४४।२८	रा. ११।२३	४।०७।१४।०६	३२।०२	५।३६	६।२४	२	८	२४	ध्रुवयोगमानं ५४।०२, रविव्रतंम् ।
८ च.	४६।३२	" १२।१३	कृ.	२८।१०	" ४।५२	व्या. ५०।२०	वा १८।१०	वृष	अहो.	४।०८।११।४८	३१।५८	५।३६	६।२४	३	९	२५	मोहरात्रिर्निशीथे शक्तिपूजनं **जयन्तीव्रतं श्रीकृष्णाष्टमीव्रतं** श्रीकृष्णपूजनोत्सवः, निशीथे श्रीकृष्णावतारोत्सवः, दक्षिणयात्रा रोहिण्यामष्टम्याम् ।
९ मं.	४४।२०	" ११।२१	रो.	२७।२६	" ४।३५	ह. ४५।५८	तै. १५।२६	वृ. ५७।३९	रा. ४।४१	४।०९।०९।४३	३१।५४	५।३७	६।२३	४	१०	२६	द. ति. ४४।२० उ., पूर्वदक्षिणयात्रा रोहिण्यां तत उत्तरां विना यात्रा नवम्यां मृगशिरसि ।
१० बु.	४३।१९	" १०।५८	मृ.	२७।५३	" ४।४७	व.४२।३५	व. १३।५०	मियुन	आहो.	४।१०।०७।३८	३१।५०	५।३८	६।२२	५	११	२७	द.ति. ४३।१९ या. ।
११ वृ.	४३।३७	" ११।०६	आ.	२९।३३	" ५।१२	सि. ४०।१३	व. १३।२८	मियुन	अहो.	४।११।०५।३३	३१।४६	५।३९	६।२१	६	१२	२८	**जया ११ व्रतं सर्वेषां,** पश्चिमयात्राा पुनर्वसौ ।
१२ शु.	४५।१६	" ११।४६	पुन	३२।३२	सा. ६।४१	व्य. ३८।५३	कौ. १४।२७	मि. १६।४८	दि. १२।२३	४।१२।०३।२८	३१।४२	५।४०	६।२०	७	१३	२९	पूर्वोदितो बुधः ३९।३९, **द्वापरयुगादिः,** कुष्माण्डेन पारणं, पश्चिमां विना यात्रा त्रयोदश्याम् ।
१३ श.	४७।५९	" १२।५२	पु.	३६।३७	रा. ८।१९	वरी ३८।२४	ग. १६।३८	फर्क	अहो.	४।१३।०१।२२	३१।३८	५।४०	६।२०	८	१४	३०	**प्रदोष** १३ व्रतम्, पूर्वा विना यात्रा पुष्ये । ● दुर्भर १४ श्रीभैरवपूजनम् ।
१४ र	५१।५३	" २।२६	आश्ले.	४१।४८	" १०।२४	प. ३८।५०	वि. १९।५६	क ४१।४८	रा. १०।२४	४।१३।५९।१६	३१।३४	५।४१	६।१९	९	१५	३१	**पूर्वफल्गुन्यां रविः** ५।११ स्त्रीस्त्रीसूचयोगः कन्यालग्नं रासभवाहनममृतानाडी तत्पतिश्चन्द्रस्तेन मध्यमवृष्टियोगः, गं. ३०।४८ उ. ४५।४८ या., **प्रदोष** १४ व्रतं, रविव्रतं, ●
३० च.	५६।२९	" ४।१८	म.	४७।४५	" १२।४८	शि. ३९।५२	च. २४।११	सिंह	अहो.	४।१४।५७।१०	३१।३०	५।४२	६।१८	१०	१६	१	सितम्बर ९ मासारंभः, भाद्री ३०, स्नानदानादिः, **कुशोत्पाटनं,** सोमवती३० व्रतम्, उत्तरयात्रा प्रतिपदि ।

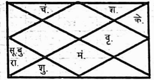
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति. दि	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१मं.	६।०९।२५।४३	४।११।४८।१४	९।२३।४२।३१	५।९।३०।१२	११।२४।२६।५५	१०।२९।११।२१
२बु.	६।१०।०३।३६	४।११।००।४३	९।२३।३४।३८	५।१०।४०।३५	११।२४।२४।१८	१०।२९।०८।१०
३वृ	६।१०।४१।२९	४।१०।१३।१३	९।२३।२६।४५	५।११।५०।५८	११।२४।२१।४१	१०।२९।०४।५९
४शु	६।११।१९।२२	४।०९।२५।४३	९।२३।१८।५२	५।१३।०१।२१	११।२४।१९।०४	१०।२९।०१।४८
६श.	६।११।५७।१६	४।०८।३८।१३	९।२३।१०।५९	५।१४।११।४४	११।२४।१६।२८	१०।२८।५८।३७
७र	६।१२।३५।१०	४।०७।५०।४३	९।२३।०३।०६	५।१५।२२।०७	११।२४।१३।५२	१०।२८।५५।२७
८चं	६।१३।१३।०४	४।०७।०३।१३	९।२२।५५।१४	५।१६।३२।२९	११।२४।११।१६	१०।२८।५२।१७
९मं.	६।१३।५१।५२	४।०६।४२।१९	९।२२।४७।३२	५।१७।४२।५२	११।२४।०७।५६	१०।२८।४९।०६
१०बु.	६।१४।३०।४०	४।०६।२१।२५	९।२२।३९।५०	५।१८।५३।१६	११।२४।०४।३६	१०।२८।४५।५५
११वृ.	६।१५।०९।२८	४।०६।००।३१	९।२२।३२।०८	५।२०।०३।४०	११।२४।०१।१६	१०।२८।४२।४४
१२शु.	६।१५।४८।१६	४।०५।३९।३७	९।२२।२४।२६	५।२१।१४।०४	११।२३।५७।५७	१०।२८।३९।३३
१३श.	६।१६।२७।०४	४।०५।१८।४३	९।२२।१६।४४	५।२२।२४।२८	११।२३।५४।३८	१०।२८।३६।२२
१४र	६।१७।०५।५२	४।०४।५७।५०	९।२२।०९।०३	५।२३।३४।५२	११।२३।५१।१९	१०।२८।३३।१२
३०च	६।१७।४४।४१	४।०४।३६।५७	९।२२।०१।२२	५।२४।४५।१६	११।२३।४८।००	१०।२८।३०।०२

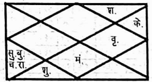
दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि अं	फ.अं.	सिं.अं.	कं.अं.	तु. अ.	वृ.अं.	ध.अं.	म.अ.	कु.अ.	मी.अ.
१मं.	४६।०९	२२।५८	००।५४	३।०७	५।२५	७।४१	९।५६	१२।१४	१४।३२	१६।३७	१८।२३	१९।५४	२१।२१
२बु.	४६।०८	२२।५४	००।५०	३।०३	५।२१	७।३७	९।५२	१२।१०	१४।२८	१६।३३	१८।१९	१९।५०	२१।१७
३वृ	४६।०७	२२।५१	००।४७	३।००	५।१८	७।३४	९।४९	१२।०७	१४।२५	१६।३०	१८।१६	१९।४७	२१।१४
४शु	४६।०५	२२।४७	००।४३	२।५६	५।१४	७।३०	९।४५	१२।०३	१४।२१	१६।२६	१८।१२	१९।४३	२१।१०
६श.	४६।०३	२२।४३	००।३९	२।५२	५।१०	७।२६	९।४१	११।५९	१४।१७	१६।२२	१८।०८	१९।३९	२१।०६
७र	४६।०१	२२।४०	००।३६	२।४९	५।०७	७।२३	९।३८	११।५६	१४।१४	१६।१९	१८।०५	१९।३६	२१।०३
८चं	४५।५९	२२।३६	००।३२	२।४५	५।०३	७।१९	९।३४	११।५२	१४।१०	१६।१५	१८।०१	१९।३२	२०।५९
९मं.	४५।५७	२२।३२	००।२८	२।४१	४।५९	७।१५	९।३०	११।४८	१४।०६	१६।११	१७।५७	१९।२८	२०।५५
१०बु.	४५।५५	२२।२९	००।२५	२।३८	४।५६	७।१२	९।२७	११।४५	१४।०३	१६।०८	१७।५४	१९।२५	२०।५२.
११वृ.	४५।५३	२२।२५	००।२१	२।३४	४।५२	७।०८	९।२३	११।४१	१३।५९	१६।०४	१७।५०	१९।२१	२०।४८
१२शु.	४५।५१	२२।२२	००।१८	२।३१	४।४९	७।०५	९।२०	११।३८	१३।५६	१६।०१	१७।४७	१९।१८	२०।४५
१३श.	४५।४९	२२।१८	००।१४	०।२७	४।४५	७।०१	९।१६	११।३४	१३।५२	१५।५७	१७।४३	१९।१४	२०।४१
१४र	४५।४७	२२।१४	०।१०	२।२३	४।४१	६।५७	९।१२	११।३०	१३।४८	१५।५३	१७।३९	१९।१०.	२०।३७
३०च	४५।४५	२२।११	००।०७	२।२०	४।३८	६।५४	९।०९	११।२७	१३।४५	१५।५०	१७।३६	१९।०७	२०।३४

८चन्द्रे वल्ली ८।३७।१७।०१
अयनांशा : २२।२८।३१

३०चन्द्रे वल्ली ८।३७।१७।०८
अयनांशा : २२।२८।३२

अथ विविधविषयाः—भाद्रकृष्णाष्टम्यां **श्रीकृष्णजन्माष्टमीव्रतम्**—तत्र निशीथव्यापिन्यां जयन्तीव्रतमुदयव्यापिन्यां कृष्णाष्टमीव्रतम् । व्रतमिदं त्रिजन्मपापनाशनम् । तस्मादिदं व्रतं सर्वैरवश्यमेव कार्यमिति । भाद्रामायां **कुशोत्पाटनमन्त्रः**—कुशाग्रे वसते रुद्रः कुशमध्ये तु केशवः । कुशमूले वसेद् ब्रह्मा कुशान्मे देहि मेदिनि । कुशोसि कुशपुत्रोसि ब्रह्मणा निर्मितं पुरा । देवपितृहितार्थाय कुशमुत्पाटयाम्यहम् । **वर्ज्यकुशाः**—चितिदर्भाः पथिदर्भा ये दर्भा यज्ञभूमिषु । स्तरणासनपिण्डेषु षट्कुशान् परिवर्जयेत् । **श्राद्धे निषिद्धवस्तूनि,** मात्स्ये—कुष्माण्डं महिषीक्षीरं विल्वपत्रमगद्विजाः । श्राद्धकाले समुत्पन्ने पितरो यान्त्यनाश्रिताः । **श्राद्धे प्रशस्तानि**—उच्छिष्टं शिवनिर्माल्यं वान्तञ्च मृतकर्पटम् ।श्राद्धे सप्तपवित्राणि दौहित्रः कुतुपस्तिलाः । **महिष्यादिप्रसवदोषः**—माघे बुधे च महिषी श्रावणे बडवा दिवा । सिंहे गावः प्रसूयन्ते स्वामिनो मृत्युदायकाः ।

ग्रहस्थितिः—मा०. पूर्वोदितः कुजः, वक्री पश्चिमास्तो बुधः १२ तः पूर्वोदितः, वक्रिणौ पूर्वोदितौ गुरुशनी, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः ।

वातावरणम्—पक्षादितस्तृतीयां यावद्वृष्टियोगस्ततो दशमीं यावद्वायुमेघाडम्बरस्वल्पवृष्टयस्ततः पक्षान्तं यावद्वायुमेघगर्जनवृष्टयः ।

भाद्रशुक्लपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि २/९/९७ ई. तः १६/९/९७ ई. या., उत्तरे कालः ।
वक्री पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः, अशुद्धः, वर्षर्तुः, सौम्यगोलः, याम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः द.प.	तिथयः घं.मि.	नक्षत्राणि न.	नक्षत्राणि द.पं	नक्षत्राणि घं. मि.	योगाः द. प.	करणानि द. प.	चन्द्रराशयः रा.द.प.	चन्द्रराशयः घं.मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द. प.	सू.उ. घं.मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	दिनाङ्काः सौ.	दिनाङ्काः अं.
१मं.	६०।००	अहो.	पूफ.	५४।११	रा.३।२३	सि.४१।१८	किं.२९।०१	सिहं	अहो.	४।१५।५५।१७	३१।२७	५।४३	६।१७	११	१७	२
२बु.	०१।३२	दि.६।२०	उफ.	६०।००	अहो.	सा.४२।५३	ब.०१।३२	सिं.१०।४८	दि.१०।०२	४।१६।५३।२५	३१।२४	५।४३	६।१७	१२	१८	३
३बृ.	०६।३९	दि.८।२४	उफ.	००।४१	दि.६।००	शु.४४।१४	कौ.०६।३९	कन्या	अहो.	४।१७।५१।३३	३१।२०	५।४४	६।१६	१३	१९	४
३शु.	११।१८	दि.१०।१६	ह.	०६।४९	दि.८।२९	शु.४५।०८	ग.११।१८	कं.३९।०२	रा.९।२२	४।१८।४९।४१	३१।१६	५।४५	६।१५	१४	२०	५
४श.	१५।१२	दि.११।५१	चि.	१२।१५	दि.१०।४०	ब्र.४५।१९	वि.१५।१२	तुला	अहो.	४।१९।४७।४९	३१।१२	५।४६	६।१४	१५	२१	६
५र.	१८।०३	दि.१२।५९	स्वा.	१६।३९	दि.१२।२६	ऐ४४।३८	बा.१८।०३	तुला	अहो.	४।२०।४५।५७	३१।०८	५।४६	६।१४	१६	२२	७
६चं	१९।४७	दि.१।४२	वि.	१९।५७	दि.१।४६	वै.४२।५९	तै.१९।४७	तु.४।०६	दि.७।५	४।२१।४४।०५	३१।०४	५।४७	६।१३	१७	२३	८
७मं	२०।११	दि.१।५२	अनु.	२१।५७	दि.२।३५	वि.४०।१९	व.२०।११	वृश्चिक	अहो.	४।२२।४२।२८	३१।००	५।४८	६।१२	१८	२४	९
८बु.	१९।१८	दि.१।३२	ज्ये.	२२।४३	दि.२।५४	प्री३६।४०	ब.१९।१८	वृ.२२।४३	दि.२।५४	४।२३।४०।५१	३०।५६	५।४९	६।११	१९	२५	१०
९बृ.	१७।११	दि.१२।४२	मू.	२२।१६	दि.२।४४	आ.३२।०२	कौ.१७।११	धनु	अहो.	४।२४।३९।१४	३०।५२	५।५०	६।१०	२०	२६	११
१०शु.	१४।०३	दि.११।२७	पूषा.	२०।४५	दि.२।०८	सौ२६।३५	ग.१४।०३	ध.३५।१०	रा.७।५४	४।२५।३७।३७	३०।४८	५।५०	६।१०	२१	२७	१२
११श.	०९।५८	दि.९।५०	उषा.	१८।२७	दि.१।१४	शो.२०।२९	वि.०९।५८	मकर	अहो.	४।२६।३६।००	३०।४४	५।५१	६।०९	२२	२८	१३
१२र.	०५।०१	दि.७।५२	श्र.	१५।१७	दि.११।५९	अंग.१३।४२	बा०५।०१	म.४३।२७	रा.११।१५	४।२७।३४।२३	३०।४०	५।५२	६।०८	२३	२९	१४
१४चं	५३।३९	रा.३।२१	ध	११।३८	दि.१०।३२	सु.०६।२२	ग.२६।३९	कुम्भ	अहो.	४।२८।३२।४६	३०।३६	५।५३	६।०७	२४	३०	१५
१५मं.	४७।३४	रा.१२।५६	श.	०७।३५	दि.८।५६	शू.५०।५८	वि.२०।३६	कुं.४८।२३	रा.१।१५	४।२९।३१।२५	३०।३२	५।५४	६।०६	२५	३१	१६

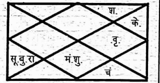
मार्गी बुधः १२।०६, याम्यामगस्त्योदयः ।
चन्द्रदर्शनं मु. ४५ फलं समर्घम् ।
पूर्वयात्रा हस्ते ।
श्रीगणेश ४ व्रतं **हरितालिकाव्रतं, चतुर्थीचन्द्रपूजनम्**, वराहावतारः, रुद्रसावर्णिमन्वादिः, पूर्वदक्षिणयात्रा कन्यास्थे चन्द्रे ततो दक्षिणयात्रा ।
तुलायां शुक्रः १५।४९, पश्चिमदक्षिणयात्रा चतुर्थ्यां, (५) एकोदिष्टम्, **श्रीगणेशपूजा** ।
रविव्रतं, ऋषिपंचमी, सप्तर्षिपूजनं पंचगव्यप्राशनं च, दक्षिणयात्रा स्वात्याम् ।
लोलार्कषष्ठी श्रीसूर्यपूजनं, (६) एकोदिष्टम् ।
पश्चिमयात्रा ।
गं. १६।४३ उ. ३१।४३ या., दूर्वाष्टमी, श्रीराधाष्टमी, **श्रीराधाजयन्ती**, महालक्ष्मीव्रतारंभः ।
द. ति. १७।११ उ., (९-१०)एकोदिष्टम् ।
द.ति. १४।०३ या., पूर्वोत्तरयात्रैकादश्यां पूर्वाषाढे ।
कर्माधर्मा ११ व्रतं सर्वेषां, श्रीहरेः पार्श्वपरिवर्त्तनं, पूर्वां विना यात्रा श्रवणायां, उत्तरफल्गुन्यां रविः ४९।२९ पुंस्त्रीसूचंयोगः कर्कलग्नं मृगालवाहनममृतानाडी तत्पतिश्चन्द्रस्तेन मध्यमवृष्टियोगः ।
त्रयोदशीमानं ५४।३२, रविव्रतं, प्रदोष १३ व्रतं, वामन १२कुष्माण्डेन पारणं, वामनावतारः, **इन्द्रपूजारंभः**, पञ्चकारंभो दिवा घं. ११ मि. ५९ उपरि, पश्चिमां विना यात्रा श्रवणायाम् ।
धृतियोगमानं ५२।२१, प्रदोष १४ व्रतं, श्रीअनन्त १४ व्रतं, **श्रीअनन्तपूजनं** तद्डोरकधारणञ्च ।
भाद्री १५ स्नानदानादिः, शिवपूजनादिकं, **अगस्त्यार्घदानं**, खग्रासचन्द्रग्रहणविवरणमन्तिमपृष्ठे द्रष्टव्यम्, **मासान्तः** ।

मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

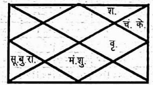
दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं.	क.अं.	सिं.अं.	कं.अं.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कुं.अं.	मी.अं.
१मं.	६।१८।२३।५५	४।०४।४०।३३	९।२१।५४।४५	५।२५।५५।०९	११।२३।४४।०६	१०।२८।२६।५१	४५।४३	२२।०७	००।०३	२।१६	४।३४	६।५०	९।०५	११।२३	१३।४१	१५।४६	१७।३२	१९।०३	२०।३०
२बु.	६।१९।०३।०९	४।०५।०५।३७	९।२१।४८।४८	५।२७।०५।०२	११।२३।४०।१२	१०।२८।२३।४०	४५।४१	२२।०४	००।००	२।१३	४।३१	६।४७	९।०२	११।२०	१३।३८	१५।४३	१७।२९	१९।००	२०।२७
२बृ.	६।१९।४२।२३	४।०५।३०।४१	९।२१।४१।३१	५।२८।१४।५५	११।२३।३६।१८	१०।२८।२०।२९	४५।३९	२२।००	२३।५६	२।०९	४।२७	६।४३	८।५८	११।१६	१३।३४	१५।३९	१७।२५	१८।५६	२२।२३
३शु.	६।२०।२१।३८	४।०५।५५।४४	९।२१।३४।५४	५।२९।२४।४८	११।२३।३२।२४	१०।२८।१७।१८	४५।३७	२१।५६	२३।५२	२।०५	४।२३	६।३९	८।५४	११।१२	१३।३०	१५।३५	१७।२१	१८।५२	२०।१९
४श.	६।२१।००।५३	४।०६।२०।४७	९।२१।२८।१८	६।००।३४।४१	११।२३।२८।३०	१०।२८।१४।०७	४५।३५	२१।५३	२३।४९	२।०२	४।२०	६।३६	८।५१	११।०९	१३।२७	१५।३२	१७।१८	१८।४९	२०।१६
५र.	६।२१।४०।०८	४।०६।४५।५०	९।२१।२१।४२	६।०१।४४।३४	११।२३।२४।३७	१०।२८।१०।५७	४५।३३	२१।४९	२३।४५	१।५८	४।१६	६।३२	८।४७	११।०५	१३।२३	१५।२८	१७।१४	१८।४५	२०।१२
६चं.	६।२२।१९।२३	४।०७।१०।५३	९।२१।१५।०६	६।०२।५४।२६	११।२३।२०।४४	१०।२८।०७।४७	४५।३२	२१।४५	२३।४१	१।५४	४।१२	६।२८	८।४३	११।०१	१३।१९	१५।२४	१७।१०	१८।४१	२०।०८
७मं.	६।२२।५९।२४	४।०८।०७।३०	९।२१।०९।५२	६।०४।०३।५३	११।२३।१६।२१	१०।२८।०४।३६	४५।३०	२१।४२	२३।३८	१।५१	४।०९	६।२५	८।४०	१०।५८	१३।१६	१५।२१	१७।०७	१८।३८	२०।०५
८बु.	६।२३।३९।२५	४।०९।०४।०७	९।२१।०४।३८	६।०५।१३।१९	११।२३।११।५९	१०।२८।०१।२५	४५।२८	२१।३८	२३।३४	१।४७	४।०५	६।२१	८।३६	१०।५४	१३।१२	१५।१७	१७।०३	१८।३४	२०।०१
९बृ.	६।२४।१९।२६	४।१०।००।४३	९।२०।५९।२४	६।०६।२२।४५	११।२३।०७।३७	१०।२७।५८।१४	४५।२६	२१।३४	२३।३०	१।४३	४।०१	६।१७	८।३२	१०।५०	१३।०८	१५।१३	१६।५९	१८।३०	१९।५७
१०शु.	६।२४।५९।२७	४।१०।५७।१९	९।२०।५४।१०	६।०७।३२।११	११।२३।०३।१५	१०।२७।५५।०३	४५।२४	२१।३१	२३।२७	१।४०	३।५८	६।१४	८।२९	१०।४७	१३।०५	१५।१०	१६।५६	१८।२७	१९।५४
११श.	६।२५।३९।२८	४।११।५३।५५	९।२०।४८।५६	६।०८।४१।३७	११।२२।५८।५३	१०।२७।५१।५२	४५।२२	२१।२७	२३।२३	१।३६	३।५४	६।१०	८।२५	१०।४३	१३।०१	१५।०६	१६।५२	१८।२३	१९।५०
१२र.	६।२६।१९।२९	४।१२।५०।३१	९।२०।४३।४२	६।०९।५१।०३	११।२२।५४।३१	१०।२७।४८।४२	४५।२०	२१।२३	२३।१९	१।३२	३।५०	६।०६	८।२१	१०।३९	१३।५७	१५।०२	१६।४८	१८।१९	१९।४६
१४चं.	६।२६।५९।३१	४।१३।४७।०७	९।२०।३८।२८	६।११।००।२९	११।२२।५०।०९	१०।२७।४५।३२	४५।१८	२१।२०	२३।१६	१।२९.	३।४७	६।०३	८।१८	१०।३६	१२।५४	१४।५९	१६।४५	१८।१६	१९।४३
१५मं.	६।२७।४०।०७	४।१५।०६।०८	९।२०।३४।०५	६।१२।०९।१६	११।२२।४५।२४	१०।२७।४२।२१	४५।१६	२१।१६	२३।१२	१।२५	३।४३	५।५९	८।१४	१०।३२	१२।५०	१४।५५	१६।४१	१८।१२	१९।३९

६ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१७।१५
अयनांशा : २२।२८।३३

१४चन्द्रे वल्ली ८।३७।१७।२२
अयनांशा : २२।२८।३४

अथ विविधविषयाः-चतुर्थ्यांसरोहिणीकचन्द्रपूजनं कुर्यात्फलादिकं गृहीत्वा चन्द्रञ्च पश्येत्तन्मन्त्रः-सिंहः प्रसेनमवधीत् सिंहो जाम्बवता हतः । सुकुमारक मा रोदीस्तव ह्येष स्यमन्तकः । **प्रार्थनामन्त्रश्च**-दधि शंखतुषाराभं क्षीरोदार्णवसंभवम् । नमामि शशिनं भक्त्या शम्भोर्मुकुटभूषणम् । एकादश्यां विष्णोः पार्श्वपरिवर्तनमन्त्राः-प्राप्ते भाद्रपदे मासि एकादश्यां सितेऽहनि । कटिदानं भवेद्विष्णोर्महापूजा प्रवर्त्तते । वासुदेव जगन्नाथ प्राप्तेयं द्वादशी तव । पार्श्वेसंपरिवर्तस्व सुख स्वपिहि माधव । त्वयि सुप्ते जगन्नाथ जगत्सुप्तं भवेदिदम् । विबुद्धे त्वयि बुध्येत जगत्सुप्तं चराचरम् । देवदेव जगन्नाथ योगिगम्य निरञ्जन । कटिदानं कुरुष्वाद्य मासि भाद्रपदे शुभे । **अनन्तधारणमन्त्रः**- अनन्तसंसारमहासमुद्रे मग्नं समभ्युद्धर वासुदेव । अनन्तरूपे विनियोजयस्व ह्यनन्तरूपाय नमो नमस्ते । **अगस्त्यार्घदानमन्त्राः** -कुंभयोनि समुत्पन्न मुनीनां मुनिसत्तम । उदयन्ते लंकाद्वारे अर्घोऽयं प्रतिगृह्यताम् । शंखं पुष्पं फलं तोयं रत्नानि विविधानि च । उदयन्ते लंकाद्वारे अर्घोऽयं प्रतिगृह्यताम् । काशपुष्पप्रतिकाश वह्निमारुतसंभव । उदयन्ते लंकाद्वारे अर्घोऽयं प्रतिगृह्यताम् । **प्रार्थनामन्त्रः**- आतापी भक्षितो येन वातापी च महाबलः । समुद्रः शोषितो येन समेऽगस्त्यः प्रसीदतु।

ग्रहस्थितिः- मार्गी पूर्वोदितः कुजः, वक्री पूर्वोदितो बुधः १तो मार्गी, वक्रिणौ पूर्वोदितौ गुरुशनी, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः ।

वातावरणम् -पक्षाद्यन्तभागयोः खण्डवृष्टिवायुमेघगर्जनादयस्तन्मध्यभागे स्वल्पखण्डवृष्टिवायुमेघचारादयः।

आश्विनकृष्णपक्षः

शकाब्द: १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. १७/९/९७ ई. त: १/१०/९७ ई. या., उत्तरे काल: ।
वक्री पूर्वोदितो गुरु:, मार्गी पश्चिमोदित: शुक्र:, अशुद्ध:, १त: शुद्ध:, शरदर्तु:, सौम्यगोल:, याम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथय:		नक्षत्राणि			योगा:	करणानि	चन्द्रराशय:		स्पष्टसूर्य:	दिनमानं	सू.उ.	सू.अ.	दिनाङ्का:		
	द.प.	घं.मि.	न.	द.पं	घं. मि.	द. प.	द. प.	रा.द.प.	घं.मि.	राश्यादि:	द. प.	घ.मि.	घ.मि.	रा.	सौ.	अं.
१बु.	४१।२६	रा.१०।२८	पूभा	०३।१९	दि.७।१४	गं.४३।११	बा.१४।३०	मीन	अहो	५।००।३०।०४	३०।२८	५।५४	६।०६	२६	१	१७
२बृ.	३५।३१	रा.८।०७	रे.	५५।१५	रा.४।१	वृ.३५।३५	तै.०८।२९	मी.५५।१५	रा.४।०१	५।०१।२८।४२	३०।२४	५।५५	६।०५	२७	२	१८
३शु.	३०।०१	सा.५।५६	अ.	५१।४७	रा.२।३९	धु२८।१५	व.०२।४६	मेष	अहो.	५।०२।२७।२०	३०।२०	५।५६	६।०४	२८	३	१९
४श.	२५।००	दि.३।५७	भ.	४८।५९	रा.१।२३	व्या२१।२७	बा.२५।००	मेष	अहो.	५।०३।२५।५८	३०।१६	५।५७	६।०३	२९	४	२०
५र.	२०।५२	दि.२।१९	कृ.	४७।०४	रा.२।४८	ह.१५।१५	तै.२०।५२	मे.३।३०	दि.७।२२	५।०४।२४।३६	३०।१२	५।५८	६।०२	३०	५	२१
६चं.	१७।३८	दि.१।०१	रो.	४६।०१	रा.१२।२२	व.०९।४६	व.१७।३८	वृष	अहो.	५।०५।२३।१४	३०।०८	५।५८	६।०२	३१	६	२२
७मं.	१५।२८	दि.१२।१०	मृ.	४६।०९	रा.१२।२७	सि.०५।०७	ब.१५।२८	वृ.१६।०५	दि.१२।२५	५।०६।२२।०८	३०।०५	५।५९	६।०१	१	७	२३
८बु.	१४।३०	दि.११।४८	आ.	४७।३१	रा.१।००	व्य.०१।२४	कौ.१४।३०	मिथुन	अहो.	५।०७।२१।०२	३०।०२	६।००	६।००	२	८	२४
९बृ.	१४।५०	दि.११।५६	पुन	५०।११	रा.२।४	प.५७।०१	ग१४।५०	मि.३५।२५	रा.८।१०	५।०८।१९।५६	२९।५८	६।००	६।००	३	९	२५
१०शु.	१६।३२	दि.१२।३८	पु.	५४।०२	रा.३।३८	शि.५६।१७	वि.१६।३२	कर्क	अहो.	५।०९।१८।५०	२९।५४	६।०१	५।५९	४	१०	२६
११श.	१९।१७	दि.१।४५	आश्ले	५८।५९	रा.५।३८	सि.५६।२७	बा.१९।१७	क.५८।५९	रा.५।३८	५।१०।१७।४३	२९।५०	६।०२	५।५८	५	११	२७
१२र.	२३।१५	दि.३।२१	म.	६०।००	अहो	सा.५७।१८	तै.२३।१५	सिंह	अहो.	५।११।१६।३६	२९।४६	६।०३	५।५७	६	१२	२८
१३चं.	२७।५३	सा.५।१३	म.	०४।४८	दि.७।५९	शु.५८।३६	व.२७।५३	सिंह	अहो.	५।१२।१५।२९	२९।४२	६।०४	५।५६	७	१३	२९
१४मं.	३३।०२	रा.७।१७	पूफ	११।१३	दि.१०।३३	शु.६०।००	वि.००।२८	सिं.२७।५१	सा.५।१२	५।१३।१४।३८	२९।३८	६।०४	५।५६	८	१४	३०
३०बु.	३८।११	रा.९।२१	उफ	१७।४५	दि.१।११	शु.००।०५	च.०५।३७	कन्या	अहो.	५।१४।१३।४७	२९।३४	६।०५	५।५५	९	१५	१

उत्तरभाद्रमानं ५५।५१, कन्यायां रवि: १४।३० मु. ४५ फलं समर्घं षडशीतिसंक्रान्तिपुण्यकालो घं. ११ मि. ४२ उपरि दिने, शुद्धारंभ: १४।३० उपरि, विश्वकर्मापूजा, महालयारंभ:, ❖
मासादि:, गं. ४३।१५ उ. ५८।१५या., पञ्चकान्तो रात्रौ घं. ४ मि. १ उपरि । ❖पितृपक्षीयपार्वणारंभ:, दुग्धं त्यजेदाश्विने ।
श्रीगणेश ४ व्रतं, पश्चिमां विना यात्राश्विन्यां, इन्द्रविसर्जनम् ।
वृश्चिके कुज: ११।४४ ।
॥ ❖कार्य- मघायां पिण्डदानेन ज्येष्ठ: पुत्रो विनश्यतीत्यनिष्टश्रवणात्, ज्येष्ठपदमत्र सर्वज्येष्ठपरमिति रसमालमतम् ।
रात्र्यन्ते स्त्रीणां विशिष्टभोजनं (ओठगन), दक्षिणयात्रा षष्ठ्याम् ।
द.ति. १५।२८ उ.,(७-८)एकोदिष्टम्, उत्तरां विना यात्रा श्रवणायां, जीमूतवाहनव्रतं(जितिया), श्रीमहालक्ष्मीव्रतम् ।
वरीयानयोगमानं ५७।१९, द. ति. १४।३० या०,(९)एकोदिष्टम्, जीमूतवाहनव्रत-महालक्ष्मीव्रतपारणं घं.११ मि. ४८ उपरि दिने ।
मातृनवमी, अन्वष्टकाश्राद्धम्, पश्चिमयात्रा दशम्यां मिथुनस्थे चन्द्रे तत: पश्चिमोत्तरयात्रा पुनर्वसौ ततो दक्षिणां विना यात्रा पुष्ये।
पश्चिमां विना यात्रा पुष्ये, (१०)एकोदिष्टम् ।
इन्दिरा ११ व्रतं सर्वेषां, कन्यायां बुध: १७।११, गं. ४७।५९उ.; हस्ते रवि: २६।५१ स्त्रीस्त्रीसूचयोग: कुंभलग्नं मूषकवाहनममृतानाडी तत्पतिश्चन्द्रस्तेन मेघच्छाया मध्यमवृष्टिश्च ।
गुडेन पारणं, प्रदोष १३ व्रतं, गं. २।५९ या., गजच्छायायोगो त्रयोदश्यां घं. ३ मि. २१उपरि सूर्यास्तं यावत्, अत्र योगे मधुघृतयुतपायसेन श्राद्धं, ज्येष्ठ पुत्रवता पिण्डरहितमेव श्राद्धं ❖
प्रदोष १४ व्रतं , गजच्छायायोगो मघायाम् घं. ७ मि. ५९ यावद्दिने, उत्तरयात्रा पूर्वफल्गुन्यां त्रयोदश्याम् ।
पूर्वयात्रा पूर्वफल्गुन्यां, शस्त्रादिहतजनश्राद्धम् ।
आश्विनी ३० स्नानदानादि: महालया ३० पितृपक्षान्त:, पितृपक्षीयपार्वणसमाप्ति:, पूर्वदक्षिणयात्रा प्रतिपदि, अक्तूबर १० मासारंभ: ।

मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहा: दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति. दि.	मंगल:	बुध:	गुरु:	शुक्र:	शनि:	केतु:	मिश्रमानं
१बु.	६।२८।२०।४३	४।१६।२५।०९	९।२०।२९।४२	६।१३।१८।०३	११।२२।४०।३९	१०।२७।३९।१०	४५।१४
२बृ.	६।२९।०१।१९	४।१७।४४।१०	९।२०।२५।१९	६।१४।२६।५०	११।२२।३५।५४	१०।२७।३५।५९	४५।१२
३शु.	६।२९।४२।५५	४।१९।०३।१०	९।२०।२०।५६	६।१५।३५।३७	११।२२।३१।०९	१०।२७।३२।४८	४५।१०
४श.	७।००।२२।२१	४।२०।२२।१०	९।२०।१६।३४	६।१६।४४।२४	११।२२।२६।२५	१०।२७।२९।३७	४५।०८
५र.	७।०१।०३।०७	४।२१।४१।१०	९।२०।१२।१२	६।१७।५३।१०	११।२२।२१।४१	१०।२७।२६।२६	४५।०६
६चं.	७।०१।४३।५२	४।२३।००।१०	९।२०।०७।५०	६।१९।०१।५६	११।२२।१६।५७	१०।२७।२३।१६	४५।०४
७मं.	७।०२।२५।०८	४।२४।३२।४१	९।२०।०४।४७	६।२०।०९।४९	११।२२।११।५८	१०।२७।२०।०५	४५।०२
८बु.	७।०३।०६।२४	४।२६।०५।१२	९।२०।०१।४४	६।२१।१७।४२	११।२२।०६।५९	१०।२७।१६।५४	४५।००
९बृ.	७।०३।४७।४०	४।२७।३७।४३	९।१९।५८।४१	६।२२।२५।३५	११।२२।०२।००	१०।२७।१३।४३	४४।५८
१०शु.	७।०४।२८।५६	४।२९।१०।१४	९।१९।५५।३८	६।२३।३३।२८	११।२१।५७।०२	१०।२७।१०।३२	४४।५६
११श.	७।०५।१०।१३	५।००।४२।४४	९।१९।५२।३२	६।२४।४१।२१	११।२१।५२।०४	१०।२७।०७।२१	४४।५४
१२र.	७।०५।५१।३०	५।०२।१५।१४	९।१९।४९।३२	६।२५।४९।१४	११।२१।४७।०६	१०।२७।०४।१०	४४।५२
१३च.	७।०६।३२।४७	५।०३।४७।४४	९।१९।४६।२९	६।२६।५७।०६	११।२१।४२।०८	१०।२७।०१।०१	४४।५१
१४मं.	७।०७।१४।४४	५।०५।२८।०३	९।१९।४४।५७	६।२८।०३।५५	११।२१।३७।०७	१०।२६।५७।५०	४४।४९
३०बु.	७।०७।५६।४१	५।०७।०८।२२	९।१९।४३।२५	६।२९।१०।४४	११।२१।३२।०६	१०।२६।५४।३९	४४।४७

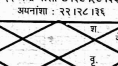
दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि.	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सि.अं.	कं.अं	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अं.	कुं.अं.	मी.अं.
१बु.	२१।१२	२३।०८	०१।२१	३।३९	५।५५	८।१०	१०।२८	१२।४६	१४।५१	१६।३७	१८।०८	१९।३५
२बृ.	२१।०९	२३।०५	०१।१८	३।३६	५।५२	८।०७	१०।२५	१२।४३	१४।४८	१६।३४	१८।०५	१९।३२
३शु.	२१।०५	२३।०१	०१।१४	३।३२	५।४८	८।०३	१०।२१	१२।३९	१४।४४	१६।३०	१८।०१	१९।२८
४श.	२१।०१	२२।५७	०१।१०	३।२८	५।४४	७।५९	१०।१७	१२।३५	१४।४०	१६।२६	१७।५७	१९।२४
५र.	२०।५८	२२।५४	०१।०७	३।२५	५।४१	७।५६	१०।१४	१२।३२	१४।३७	१६।२३	१७।५४	१९।२१
६चं.	२०।५४	२२।५०	०१।०३	३।२१	५।३७	७।५२	१०।१०	१२।२८	१४।३३	१६।१९	१७।५०	१९।१७
७मं.	२०।५१	२२।४७	०१।००	३।१८	५।३४	७।४९	१०।०७	१२।२५	१४।३०	१६।१६	१७।४७	१७।१४
८बु.	२०।४७	२२।४३	००।५६	३।१४	५।३०	७।४५	१०।०३	१२।२१	१४।२६	१६।१२	१७।४३	१९।१०
९बृ.	२०।४३	२२।३९	००।५२	३।१०	५।२६	७।४१	९।५९	१२।१७	१४।२२	१६।०८	१७।३९	१९।०६
१०शु.	२०।४०	२२।३६	००।४९	३।०७	५।२३	७।३८	०९।५६	१२।१४	१४।१९	१६।०५	१७।३६	१९।०३
११श.	२०।३६	२२।३२	००।४५	३।०३	५।१९	७।३४	०९।५२	१२।१०	१४।१५	१६।०१	१७।३२	१८।५९
१२र.	२०।३२	२२।२८	००।४१	२।५९	५।१५	७।३०	०९।४८	१२।०६	१४।११	१५।५७	१७।२८	१८।५५
१३च.	२०।२९	२२।२५	००।३८	२।५६	५।१२	७।२७	०९।४५	१२।०३	१४।०८	१५।५४	१७।२५	१८।५२
१४मं.	२०।२५	२२।२१	००।३४	२।५२	५।०८	७।२३	०९।४१	११।५९	१४।०४	१५।५०	१७।२१	१८।४८
३०बु.	२०।२१	२२।१७	००।३०	२।४८	५।०४	७।१९	०९।३७	११।५५	१४।००	१५।४६	१७।१७	१८।४४

६ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१७।२९
अयनांशा : २२।२८।३५

१३ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१७।३६
अयनांशा : २२।२८।३६

अथ विविधविषया:- आश्विनकृष्णपक्षे प्रतिदिनं श्राद्धं कुर्यादिति प्रथमकल्प: । पञ्चमीमारभ्यामां यावदिति द्वितीय: कल्प: । अष्टमीमारभ्यामां यावदिति तृतीयकल्प: । दशमीमारभ्यामां यावदिति चतुर्थ: कल्पस्त्वदभावे एकस्मिन्नपि दिने श्राद्धं कर्त्तव्यमेव । हेमाद्रौ- आषाढ्या: पञ्चमे पक्षे कन्यासंस्थे दिवाकरे । यो वै श्राद्धं नर: कुर्यादेकस्मिन्नपि वासरे । तस्य सम्वत्सरं यावत्सन्तृप्ता: पितरो ध्रुवम्।

श्राद्धकाल:- पूर्वाह्णे मातृकं श्राद्धमपराह्णे तु पैतृकम् । एकोदिष्टन्तु मध्याह्ने प्रातर्वृद्धिनिमित्तकम् ।

जीमूतवाहनव्रतं भविष्ये - इषे मास्यसिते पक्षे चाष्टमी या तिथिर्भवेत् । पुत्रसौभाग्यदा स्त्रीणां ख्याता सा जीवपुत्रिका । शालिवाहनराजस्य पुत्रो जीमूतवाहन: । तस्यां पूज्य: सनारीभि: पुत्रसौभाग्यलिप्सया।

हस्तार्के खञ्जनदर्शनमन्त्र: - नीलग्रीवस्वरूपेण सर्वकामफलप्रद । पृथिव्यामवतीर्णोऽसि खञ्जरीट नमोऽस्तु ते । तद्दर्शनाकाशपूर्वपश्चिमोत्तरवाय- दिक्षु शुभमन्यदिक्ष्वशुभम् । पुनश्च-अब्जेषु गोषु गजवाजिमहोरगेषु राज्यप्रद: कुशलद: शुचिसाद्वलेषु । भस्मास्थिकेशतुषलोमनखेषु दृष्टो दु:खं ददाति बहुश: खलु खञ्जरीट:।

ग्रहस्थिति:- मार्गिणौ पूर्वोदितौ कुजबुधौ, वक्रिणौ पूर्वोदितौ गुरुशनी, मार्गी पश्चिमोदित: शुक्र: ।

वातावरणम् - पक्षादिभागे वायुमेघचारगर्जनस्वल्पवृष्टयस्तदन्तभागे वायुमेघच्छायाखण्डवृष्टय: ।

आश्विनशुक्लपक्षः

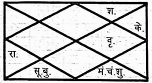
शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. २।१०।९७ ई. तः १६।१०।९७ ई. या., उत्तरे कालः।
वक्री पूर्वोदितो गुरुः१२ तो मार्गी, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः, शुध्दः, शरदर्तुः, सौम्यगोलः, याम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः द.प.	तिथयः घं.मि.	नक्षत्राणि न.	नक्षत्राणि द.पं	नक्षत्राणि घं. मि.	योगाः द. प.	करणानि द. प.	चन्द्रराशयः रा.द.प.	चन्द्रराशयः घं.मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द. प.	सू.उ. घं.मि.	सू.अ. घं.मि.	दिनाङ्काः रा.	दिनाङ्काः सौ.	दिनाङ्काः अं.	
१वृ	४२।५७	रा.११।१७	ह.	२४।०१	दि.३।४२	व्र.०१।२८	कि.१०।३४	कं.५६।४९	रा.४।५०	५।१५।१२।५६	२९।३०	६।०६	५।५४	१०	१६	२	शारदीयनवरात्रारंभः **कलशस्थापनं** श्रीदुर्गापूजनोत्सवः दोलारूढाया देव्या आगमनफलं मरकप्रदं, पूर्वयात्रा द्वितीयायां कन्यास्थे चन्द्रे, वृश्चिके शुक्रः २९।००, **पूर्वास्तो बुधः** १४।४० ।
२शु.	४६।५८	रा.१२।३०	चि.	२९।३७	सा.५।५८	ऐ.०२।२५	बा१४।५८	तुला	अहो.	५।१६।१२।०५	२९।२६	६।०७	५।५३	११	१७	३	चन्द्रदर्शनं मुं ३० फलं साम्यं, रेमन्तपूजा, दक्षिणयात्रा तृतीयायाम् ।
३श.	४९।५४	रा.२।०६	स्वा.	३४।१७	रा.७।५१	वै.०२।४५	तै.१८।२६	तुला	अहो.	५।१७।११।१५	२९।२२	६।०८	५।५२	१२	१८	४	पश्चिमदक्षिणयात्राा स्वात्याम् ।
४र	५१।४६	रा.२।५०	वि.	३७।५२	रा.९।१७	वि.०२।१२	व.२०।५०	तु.२१।५९	दि.२।५६	५।१८।१०.।२५	२९।१८	६।०८	५।५२	१३	१९	५	श्रीगणेश४ व्रतं, उत्तरयात्रा पंचम्याम् ।
५च.	५२।१५	रा.३।०३	अनु.	४०।१२	रा.१०।१४	प्री.००।४८	ब.२२।००	वृश्चिक	अहो.	५।१९।०९।३५	२९।१४	६।०९	५।५१	१४	२०	६	आयुष्मानयोगमानं ५७।३२. उत्तरयात्रा ।
६मं.	५१।२७	रा.२।४५	ज्ये.	४१।१३	रा.१०।३९	सौ.५४।५३	कौ.२१।५१	वृ.४१।१३	रा.१०।३९	५।२०।०९।०१	२९।१०	६।१०	५।५०	१५	२१	७	गजपूजा, **विल्वाभिमन्त्रणं**, पूर्वयात्रा सप्तम्यां, गं. ३५।१३ उ.४८। १३ या. ।
७बु.	४९।२७	रा.१।५८	मू.	४१।०५	रा.१०।३७	शो.५०।२७	ग.२०।२७	धनु	अहो.	५।२१।०८।२७	२९।०६	६।११	५।४९	१६	२२	८	द.ति. ४९।२७ उ., **पत्रिकाप्रवेशः**, सरस्वत्या आवाहनम्, पूर्वयात्रा सप्तम्याम् ।
८वृ.	४६।२५	रा.१२।४६	पूषा.	३९।४७	रा.१०।०७	अगं४५।११	वि.१७।५६	ध.५४।१६	स.३।५४	५।२२।०७।५२	२९।०२	६।१२	५।४८	१७	२३	९	द.ति. ४६।२५ या., **महाष्टमीव्रतम्**, महारात्रिर्निशापूजा ।
९शु.	४२।२४	रा.११।१०	उषा.	३७।४२	रा९।१७	सु.३९।०४	बा.१४।२५	मकर	अहो.	५।२३।०७।१७	२८।५८	६।१२	५।४८	१८	२४	१०	महानवमीव्रतं, **त्रिशूलिनीपूजा**, पश्चिमां विना यात्रा श्रवणायां, **चित्रायां रविः** ५७।१९ पुंस्त्रीसूचंयोगः कन्यालग्नं गजवाहनममृतानाडी तत्पतिश्चन्द्रस्तेन वायुमेघसुवृष्टयः ।
१०श.	३७।३५	रा.९।१५	श्र.	३४।४३	रा.८।०६	धृ.३२।१९	तै.१०।००	मकर	अहो.	५।२४।०६।४२	२८।५४	६।१३	५।४७	१९	२५	११	विजयादशमी अपराजितापूजा देवीविसर्जनम्, जयन्तीधारणं नीलकण्ठदर्शनं यात्रा सीमोल्लंघनं, दक्षसावर्णिमन्वादिः, सरस्वतीविसर्जनं, **पञ्चकारंभो रात्रौ घं८ मिं ६ उ., चरणा-** ◆
११र	३२।१०	सा.७।०६	ध.	३१।०८	सा.६।४१	शू.२५।०४	व.०४।५३	म.२।५५	दि.७।२४	५।२५।०६।०७	२८।५०	६।१४	५।४६	२०	२६	१२	**पाशांकुशा११ व्रतं सर्वेषाम्** । ◆ युधवाहनाया देवीगमनफलं विकलकरम् ।
१२चं.	२६।२३	दि.४।५०	श.	२७।०९	सा.५।०६	ग.१७।२६	बा.२६।२३	कुम्भ	अहो.	५।२६।०५।३२	२८।४६	६।१५	५।४५	२१	२७	१३	**मार्गी गुरुः** ५९।२३, **पद्मनाभ** १२ गुडेन पारणं, प्रदोष १३ व्रतं,पश्चिमयात्रा पूर्वभाद्रे ।
१३मं.	२०।२१	दि.२।२४	पूभा.	२२।५९	दि.३।२८	वृ.०९।३८	तै.२०।२१	कुं.९।००	दि.९।५२	५।२७।०५।१४	२८।४२	६।१६	५।४४	२२	२८	१४	**प्रदोष** १४व्रतम्,पश्चिमयात्रा **पूर्वभाद्रे** ।
१४बु.	१४।१८	दि.११।५९	उभा.	१८।४८	दि.१।४७	ध्रु.०१।४५	व.१४।१८	मीन	अहो.	५।२८।०४।५६	२८।३८	६।१६	५।४४	२३	२९	१५	व्याघातयोगमानं ५२।१५ ,तुलायां बुधः ३।५८, पश्चिमोत्तरयात्रा रेवत्यां, १४-१५ एकोदिष्टम्, कौमुदीमहोत्सवः, **कोजागरा** प्रदोषे घं७ मि. १९ यावद्रात्रौ **श्रीलक्ष्मीपूजनम्** ।
१५वृ.	०८।२८	दि.९।४०	रे	१४।४८	दि.१२।१२	ह.४६।३२	ब.८।२८	मी.१४।४८	दि.१२।१२	५।२९।०४।३८	२८।३४	६।१७	५।४३	२४	३०	१६	**आश्विनी** १५ स्नानदानादिः **वाल्मीकिजयन्ती**, पञ्चकान्तो घं१२ मि. १२ उपरि दिने, गं. २।४८ उ. १७।४८ या., **मासान्तः** ।

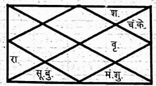
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च — **दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्**

ति. दि	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मिं.अं	क.अं.	सिं.अं.	कं.अ.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ०	कुं.अं.	मी.अं.
१वृ.	७।०८।३८।३८	५।०८।४८।४१	९।१९।४१।५३	७।००।१७।३२	११।२१।२७।०६	१०।२६।५१।२८	४४।४५	२०।१८	२२।१४	००।२७	२।४५	५।०१	७।१६	९।३४	११।५२	१३।५७	१५।४३	१७।१४	१८।४१
२शु.	७।०९।२०।३५	५।१०।२९।००	९।१९।४०।२२	७।०१।२४।२०	११।२१।२२।०६	१०।२६।४८।१७	४४।४३	२०।१४	२२।१०	००।२३	२।४१	४।५७	७।१२	९।३०	११।४८	१३।५३	१५।३९	१७।१०	१८।३७
३श.	७।१०।०२।३२	५।१२।०९।१९	९।१९।३८।५१	७।०२।३१।०८	११।२१।१७।०६	१०।२६।४५।०६	४४।४१	२०।१०	२२।०६	००।१९	२।३७	४।५३	७।०८	९।२६	११।४४	१३।४९	१५।३५	१७।०६	१८।३३
४र.	७।१०।४४।२९	५।१३।४९।३८	९।१९।३७।२०	७।०३।३७।५६	११।२१।१२।०६	१०।२६।४१।५३	४४।३९	२०।०७	२२।०३	००।१६	२।३४	४।५०	७।०५	९।२३	११।४१	१३।४६	१५।३२	१७।०३	१८।३०
५चं	७।११।२६।२६	५।१५।२९।५७	७।१९।३५।४९	७।०४।४४।४४	११।२१।०७।०६	१०।२६।३८।४६	४४।३७	२०।०३	२१।५९	००।१२	२।३०	४।४६	७।०१	९।१९	११।३७	१३।४२	१५।२८	१६।५९	१८।२६
६मं.	७।१२।०८।२८	५।१७।१४।१३	९।१९।३५।४४	७।०५।५०।२८	११।२१।०१।२६	१०।२६।३५।३५	४४।३५	१९।५९	२१।५५	००।०८	२।२६	४।४२	६।५७	९।१५	११।३३	१३।३८	१५।२४	१६।५५	१८।२२
७बु.	७।१२।५०।३०	५।१८।५८।२९	९।१९।३५।४०	७।०६।५६।१२	११।२०।५५।४७	१०।२६।३२।२४	४४।३३	१९।५६	२१।५२	००।०५	२।२३	४।३९	६।५४	९।१२	११।३०	१३।३५	१५।२१	१६।५२	१८।१९
८वृ.	७।१३।३२।३३	५।२०।४२।४५	९।१९।३५।३६	७।०८।०१।५६	११।२०।५०।०८	१०।२६।२९।१३	४४।३१	१९।५२	२१।४८	००।०१	२।१९	४।३५	६।५०	९।०८	११।२६	१३।३१	१५।१७	१६।४८	१८।१५
९शु.	७।१४।१४।३६	५।२२।२७।००	९।१९।३५।३२	७।०९।०७।३९	११।२०।४४।२९	१०।२६।२६।०२	४४।२९	१९।४८	२१।४४	२३।५७	२।१५	४।३१	६।४६	९।०४	११।२२	१३।२७	१५।१३	१६।४४	१८।११
१०श.	७।१४।५६।३९	५।२४।११।१५	९।१९।३५।२८	७।१०।१३।२२	११।२०।३८।५०	१०।२६।२२।५१	४४।२७	१९।४५	२१।४१	२३।५४	२।१२	४।२८	६।४३	९।०१	११।१९	१३।२४	१५।१०	१६।४१	१८।०८
११र	७।१५।३८।४२	५।२५।५५।३०	९।१९।३५।२४	७।११।१९।०५	११।२०।२३।११	१०।२६।१९।४१	४४।२५	१९।४१	२१।३७	२३।५०	२।०८	४।२४	६।३९	८।५७	११।१५	१३।२०	१५।०६	१६।३७	१८।०४
१२चं.	७।१६।२०।४५	५।२७।३९।४५	९।१९।३५।२०	७।१२।२४।४८	११।२०।२७।३२	१०।२६।१६।३१	४४।२३	१९।३७	२१।३३	२३।४६	२।०४	४।२०	६।३५	८।५३	११।११	१३।१६	१५।०२	१६।३३	१८।००
१३मं.	७।१६।५९।१७	५।२९।२५।२७	९।१९।३५।५६	७।१३।२८।५४	११।२०।२३।१५	१०।२६।१३।२०	४४।२१	१९।३४	२१।३०	२३।४३	२।०१	४।१७	६।३२	८।५०	११।०८	१३।१३	१४।५९	१६।३०	१७।५७
१४बु.	७।१७।३७।४९	६।०१।११।०९	९।१९।३७।२५	७।१४।३३।०१	११।२०।१८।५८	१०।२६।१०।०९	४४।१९	१९।३०	२१।२६	२३।३९	१।५७	४।१३	६।२८	८।४६	११।०४	१३।०९	१४।५५	१६।२६	१७।५३
१५वृ.	७।१८।१६।२१	६।०२।५६।५१	९।१९।३८।५४	७।१५।३७।०८	११।२०।१४।४१	१०।२६।०६।५८	४४।१७	१९।२६	२१।२२	२३।३५	१।५३	४।०९	६।२४	८।४२	११।००	१३।०५	१४।५१	१६।२२	१७।४९

५ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१७।४३
अयनांशा : २२।२८।३७

१२ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१७।५०
अयनांशा : २२।२८।३८

अथ विविधविषयाः—प्रतिपदि कलशस्थापनन्ततो देवीपूजनपूर्वकं नवदिनं यावच्छप्तशतीस्तोत्रादिपाठश्च । **दुर्गाऽऽगमनयानविचारः**—शशिसूर्ये गजारूढा शनिभौमे तुरंगमे । गुरौ शुक्रे च दोलायां बुधे नौका प्रकीर्त्तिता । तत्फलम्—गजे च जलदा देवी क्षत्रभङ्गस्तुरंगमे । नौकायां सर्वसिद्धिः स्याद्दोलायां मरणं ध्रुवम् । **विजयदशम्यां देव्या गमनयानफलं**—शशिसूर्यदिने यदि सा विजया महिषागमने रुजशोककरा। शनिभौमदिने यदि सा विजया चरणायुधयानकरी विकला । बुधशुक्रदिने यदि सा विजया गजवाहनगा शुभवृष्टिकरा । सुरराजगुरौ यदि सा विजया नरवाहनगा शुभसौख्यकरा । **दुर्गापाठमहत्त्वम्** – यथाश्वमेधः क्रतुराड् देवानाञ्च यथा हरिः । स्तवानामपि सर्वेषां तथा सप्तशतीस्तवः । चण्ड्याः शतावृत्तिपाठात् सर्वाः सिद्ध्यन्ति सिद्धयः । **विल्वपत्रत्रोटनमन्त्रः**—अमृतोद्भव श्रीवृक्ष शंकरस्य सदा प्रिय । क्षमस्व शिवपूजार्थं तव पत्रं चिनोम्यहम् । **तुलसीपत्रत्रोटनमन्त्रः**—तुलस्यमृतजन्मा त्वं केशवस्य सदा प्रिया । क्षमस्व हरिपूजार्थं तव पत्रं चिनोम्यहम् ।

ग्रहस्थितिः—मार्गी पूर्वोदितः कुजः, मार्गी पूर्वोदितो बुधः १ तः पूर्वास्तः, वक्री पूर्वोदितो गुरुः १२तो मार्गी, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः, वक्री पूर्वोदितःशनिः ।

वातावरणम्—पक्षादिभागे वायुचारमेघच्छायोष्णत्वखण्डस्वल्पवृष्टयस्तदन्तभागे वृष्टियोगमेघचारवायवः ।

कार्त्तिककृष्णपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. १७।१०।९७ ई. तः ३१।१०।९७ ई.या, उत्तरे कालः ।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः, शुध्दः,शरदर्तुः, याम्यगोलः, याम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः द. प.	तिथयः घं. मि.	नक्षत्राणि न.	नक्षत्राणि द. पं	नक्षत्राणि घं. मि.	योगाः द. प.	करणानि द. प.	चन्द्रराशयः रा.द.प.	चन्द्रराशयः घं.मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द. प.	सू.उ. घं.मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	दिनाङ्काः सौ.	दिनाङ्काः अं.
१शु.	०३।०१	दि.७।३०	अ.	११।१५	दि.१०।४८	व.३९।२९	कौ.३।०१	मेष	अहो.	६।००।०४।१९	२८।३०	६।१८	५।४२	२५	१	१७
३श.	५४।०२	रा.३।५६	भ.	०८।१५	दि.९।३७	सि.३३।०३	व.२६।०४	मे.२२।४४	दि.३।२५	६।०१।०४।००	२८।२६	६।१९	५।४१	२६	२	१८
४र.	५०।५१	रा.२।४०	कृ.	०६।१०	दि.८।४८	व्य.२७।१७	व.२२।२७	वृष	अहो.	६।०२।०३।४१	२८।२२	६।२०	५।४०	२७	३	१९
५चं.	४८।४४	रा.१।५०	रो.	०४।५३	दि.८।१७	वरी.२२।१९	कौ.१९।४७	वृ.३४।४८	रा.८।१५	६।०३।०३।२२	२८।१८	६।२०	५।४०	२८	४	२०
६मं.	४७।५१	रा.१।२९	मृ	०४।४४	दि.८।१५	परि.१८।१६	ग.१८।१८	मिथुन	अहो.	६।०४।०३।१८	२८।१५	६।२१	५।३९	२९	५	२१
७बु.	४८।१८	रा.१।४१	आ.	०५।४५	दि.८।४०	शि.१५।१३	वि.१८।०४	मि.५२।३०	रा.३।२२	६।०५।०३।१४	२८।१२	६।२२	५।३८	३०	६	२२
८बृ.	५०।०३	रा.२।२३	पुन.	०८।०६	दि.९।३६	सि.१३।०९	वा.१९।११	कर्क	अहो.	६।०६।०३।१०	२८।०८	६।२२	५।३८	१	७	२३
९शु.	५२।५६	रा.३।३३	पु.	११।४१	दि.११।०३	सा.१२।०७	तै.२१।३०	कर्क	अहो.	६।०७।०३।०६	२८।०४	६।२३	५।३७	२	८	२४
१०श.	५६।५८	रा.५।११	आश्ले.	१६।२२	दि.१२।५७	शु.११।५७	व.२४।५७	क.१६।२२	दि.१२।५७	६।०८।०३।०१	२८।००	६।२४	५।३६	३	९	२५
११र.	६०।००	अहो.	म.	२१।५७	दि.३।१२	शु.१२।३३	व.२९।२०	सिंह	अहो.	६।०९।०२।५६	२७।५६	६।२५	५।३५	४	१०	२६
११चं.	०१।४१	दि.७।०६	पूफ	२८।१४	सा.५।४४	ब्र.१३।४०	बा.०१।४१	सिं.४६।५२	रा.१।११	६।१०।०२।५१	२७।५२	६।२६	५।३४	५	११	२७
१२मं.	०६।५६	दि.९।१२	उफ.	३४।४६	रा.८।२०	ऐ.१५।०५	तै.०६।५६	कन्या	अहो.	६।११।०३।०३	२७।४९	६।२६	५।३४	६	१२	२८
१३बु.	१२।१३	दि.११।२०	ह.	४१।०४	रा.१०।५३	वै.१६।२९	व.१२।१३	कन्या	अहो.	६।१२।०३।१५	२७।४६	६।२७	५।३३	७	१३	२९
१४बृ.	१७।०५	दि.१।१८	चि.	४६।५५	रा.१।१४	वि.१७।३२	श.१७।०५	कं.१३।५९	वि.१२।०४	६।१३।०३।२६	२७।४३	६।२८	५।३२	८	१४	३०
३०शु.	२१।१०	दि.२।५६	स्वा.	५१।५१	रा.३।१२	प्री.१७।५८	ना.२१।१०	तुला	अहो.	६।१४।०३।३७	२७।४०	६।२८	५।३२	९	१५	३१

द्वितीयामानं ५५।०६ **तुलायां रविः** ४०।५५ मु १५ फलं महार्घं धान्यविपुवसंक्रान्तिपुण्यकालो घं१२ मि०० उपरि दिनं, कार्त्तिकव्रताकाशदीपदानतुलसीव्रतारंभः, **कार्त्तिकस्नानारंभः**
मासादिः, कार्त्तिके द्विदलं त्यजेत्, कार्त्तिके यमुनास्नानं महापुण्यप्रदम् ।
करकचतुर्थीव्रतं, श्रीगणेश४ व्रतं पूर्वदक्षिणयात्रा पंचम्याम् ।
गृहारंभो रोहिण्यां, खलस्थापनं, **मेधिरोपणं**, धान्यच्छेदनं मृगशिरसि, दक्षिणयात्रा रोहिण्या ततः पूर्वां विना यात्रा **मृगशिरसि** ।
अशोकचन्दनषष्ठी । ◆ **पूजनम्**, अकृतपितृपक्षपार्वणैरद्यावरयमेव पार्वणं विधेयम् ।
खलस्थापनं मेधिरोपणं च पुनर्वसौ, पश्चिमदक्षिणयात्रा पुनर्वसौ सप्तम्याम्।
पश्चिमोत्तरयात्रा पुनर्वसौ ततो दक्षिणां विना यात्रा पुष्येऽष्टम्याम् ।
पश्चिमां विना यात्रा पुष्ये, **स्वात्यां रविः** २०।५३ स्त्रीस्त्रीसूर्चयोगः कुंभलग्नं छागवाहनममृतानाडी तत्पतिरचन्द्रस्तेन वायुमेघच्छायाखण्डवृष्टयः ।
गं. ५।२२ उ. २०।२२ यावत् ।
धान्यच्छेदनं मघायाम् । ✻मेषलग्नेऽञ्जनीगर्भात् स्वयं जातो हरः शिवः । अत्र शुक्लादिगणनयाऽऽश्विनपदेन कार्त्तिकाववोधः ।
रंभा ११ व्रतं सर्वेषां, उत्तरयात्रैकादश्यां, द. ति. १।४१ उपरि।
गोवत्स १२ तुलसीदलेन विल्वदलेन वा पारणं, प्रदोष १३ व्रतं, धन्वन्तरिजयन्ती (धनतेरस) पूर्वदक्षिणयात्रा हस्ते (१३) एकोदिष्टम्, द.ति. ६।५६ या.।
यम १४ प्रदोष १४व्रतं श्रीहनुमत्१४, श्रीहनुमज्जन्मोत्सवः हनुमद्ध्वजदानम्, खलस्थापनं मेधिरोपणं च त्रयोदश्यां, (१४) एको, वायुपुराणे-आश्विनस्यासिते पक्षे स्वात्यां भौमे चतुर्दशी ✻
दीपावली, सुखरात्रिः प्रदोषे घं ७ मि.८ यावद्रात्रौ श्रीलक्ष्मीपूजनमुल्काभ्रमणं पितृविसर्जनं च, रात्रिशेषे शूर्पवादनपुरस्सरं दरिद्रानिस्सारणम्, निशीथे **महाकाली** ◆
कार्त्तिकी ३० स्नानदानादिः , दक्षिणयात्रा प्रतिपदि स्वात्यां, (३०) एकोदिष्टम् ।

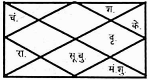
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति. दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१शु.	७।१८।५४।५३	६।०४।४२।३३	९।१९।४०।२३	७।१६।४१।१५	११।२०।१०।२४	१०।२६।०३।४७
३श.	७।१९।३३।२५	६।०६।२८।१४	९।१९।४१।४५	७।१७।४५।२२	११।२०।०६।०७	१०।२६।००।३६
४र.	७।२०।११।४७	६।०८।१३।५५	९।१९।४३।२३	७।१८।४९।२९	११।२०।०१।५१	१०।२५।५७।२५
५च.	७।२०।५०।२९	६।०९।५९।३६	९।१९।४४।५३	७।१९।५३।३६	११।१९।५७।३५	१०।२५।५४।१५
६मं.	७।२१।२८।०६	६।११।४३।३१	९।१९।४७।३२	७।२०।५५।२९	११।१९।५२।४९	१०।२५।५१।०४
७बु.	७।२२।२५।४३	६।१३।२७।२६	९।१९।५०।११	७।२१।५७।४२	११।१९।४८।०३	१०।२५।४७।५३
८बृ.	७।२३।१३।२०	६।१५।११।२०	९।१९।५२।५०	७।२२।५९।४५	११।१९।४३।१७	१०।२५।४४।४३
९शु.	७।२४।००।५७	६।१६।५५।१४	९।१९।५५।२९	७।२४।०१।४८	११।१९।३८।३१	१०।२५।४१।३१
१०श.	७।२४।४८।३४	६।१८।३९।०८	९।१९।४८।०८	७।२५।०३।५२	११।१९।३३।४५	१०।२५।३८।२०
११र.	७।२५।३६।११	६।२०।२३।०२	९।२०।००।४६	७।२६।०५।५६	११।१९।२८।५९	१०।२५।३५।१०
११च.	७।२६।२३।४८	६।२२।०६।५६	९।२०।०३।२७	७।२७।०८।००	११।१९।२४।१३	१०।२५।३२।००
१२मं.	७।२७।०७।३१	६।२३।४६।२८	९।२०।०७।४५	७।२८।०७।४८	११।१९।१९।५२	१०।२५।२८।४९
१३बु.	७।२७।५१।१४	६।२५।२६।००	९।२०।१२।०३	७।२९।०७।३६	११।१९।१५।३१	१०।२५।२५।३८
१४बृ.	७।२८।३४।५७	६।२७।०५।३१	९।२०।१६।२१	८।००।०७।२४	११।१९।११।१०	१०।२५।२२।२७
३०शु.	७।२९।१८।४०	६।२८।४५।०२	९।२०।२०।३९	८।०१।०७।१२	११।१९।०६।४९	१०।२५।१९।१६

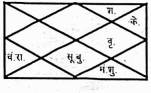
दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि.	मिश्रमान	मे.अ.	वृ.अ.	मि.अ	क.अ.	सिं.अ.	कं.अ.	तु.अ.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कु.अ.	मी.अ.
१शु.	४४।१५	१९।२३	२१।१९	२३।३२	०१।५०	४।०६	६।२१	८।३९	१०।५७	१३।०२	१४।४८	१६।१९	१७।४६
३श.	४४।१३	१९।१९	२१।१५	२३।२८	०१।४६	४।०२	६।१७	८।३५	१०।५३	१२।५८	१४।४४	१६।१५	१७।४२
४र.	४४।११	१९।१५	२१।११	२३।२४	०१।४२	३।५८	६।१३	८।३१	१०।४९	१२।५४	१४।४०	१६।११	१७।३८
५च.	४४।०९	१९।११	२१।०७	२३।२०	०१।३८	३।५४	६।०९	८।२७	१०।४५	१२।५०	१४।३६	१६।०७	१७।३४
६मं.	४४।०७	१९।०७	२१।०३	२३।१६	०१।३४	३।५०	६।०५	८।२३	१०।४१	१२।४६	१४।३२	१६।०३	१६।३०
७बु.	४४।०५	१९।०३	२०।५९	२३।१२	०१।३०	३।४६	६।०१	८।१९	१०।३७	१२।४२	१४।२८	१५।५९	१७।२६
८बृ.	४४।०३	१८।५९	२०।५५	२३।०८	०१।२६	३।४२	५।५७	८।१५	१०।३३	१२।३८	१४।२४	१५।५५	१७।२२
९शु.	४४।०१	१८।५५	२०।५१	२३।०४	०१।२२	३।३८	५।५३	८।११	१०।२९	१२।३४	१४।२०	१५।५१	१७।१८
१०श.	४३।५९	१८।५१	२०।४७	२३।००	०१।१८	३।३४	५।४९	८।०७	१०।२५	१२।३०	१४।१६	१५।४७	१७।१४
११र.	४३।५७	१८।४७	२०।४३	२२।५६	०१।१४	३।३०	५।४५	८।०३	१०।२१	१२।२६	१४।१२	१५।४३	१७।१०
११च.	४३।५६	१८।४३	२०।३९	२२।५२	०१।१०	३।२६	५।४१	७।५९	१०।१७	१२।२२	१४।०८	१५।३९	१७।०६
१२मं.	४३।५४	१८।४०	२०।३६	२२।४९	०१।०७	३।२३	८।३८	६।५६	१०।१४	१२।१९	१४।०५	१५।३६	१७।०३
१३बु.	४३।५२	१८।३६	२०।३२	२२।४५	०१।०३	३।१९	५।३४	७।५२	१०।१०	१२।१५	१४।०१	१५।३२	१६।५९
१४बृ.	४३।५०	१८।३२	२०।२८	२२।४१	००।५९	३।१५	५।३०	७।४८	१०।०६	१२।११	१३।५७	१५।२८	१६।५५
३०शु.	४३।४८	१८।२८	२०।२४	२२।३७	००।५५	३।११	५।२६	७।४४	१०।०२	१२।०७	१३।५३	१५।२४	१६।५१

५ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१७।५७
अयनांशाः २२।२८।३९

११चन्द्रे वल्ली ८।३७।१८।०४
अयनांशाः २२।२८।४०

अथ विविधविषयाः–कार्त्तिकं सकलं मासं प्रातःस्नायी जितेन्द्रियः । जपन् हविष्यभुक् शान्तः सर्वपापैः प्रमुच्यते । **प्रातःस्नानमन्त्रः**–कार्त्तिकेऽहं करिष्यामि प्रातःस्नानं जनार्दन । प्रीत्यर्थं तव देवेश दामोदर रमा सह । **धात्रीमाहात्म्यम्**–धात्रीच्छायां समाश्रित्य भुंक्ते योऽन्नं हि मानवः। ब्राह्मणान् भोजयित्वा तु वार्षिकं किल्विषं हरेत् । धात्रीफलविलिप्तांगो धात्रीफलविभूषितः। धात्रीफलकृताहारो नरो नारायणो भवेत् । **उल्काभ्रमणमन्त्रः**– शस्त्राशस्त्रहतानां च भूतानां भूतदर्शयोः । उज्ज्वलज्योतिषा देहं निर्दहे व्योमवह्निना ।अग्निदग्धाश्च ये जीवा येऽप्यदग्धाः कुले मम । उज्ज्वलज्योतिषा दग्धास्ते यान्तु परमां गतिम् । यमलोकं परित्यज्य आगता ये महालये । उज्ज्वलज्योतिषा वर्त्म प्रपश्यन्तो व्रजन्तु ते । तुलासंक्रमणे **आकाशदीपदानफलम्** –तुलायां तिलतैलेन सायं काले समागते । आकाशदीपं यो दद्यान्मासमेकं हरिं प्रति। महतीं श्रियमवाप्नोति रूपसौभाग्यसम्पदः । **दीपदानमन्त्रः**–दामोदराय नभसि तुलायां लीलया सह । प्रदीपं ते प्रयच्छामि नमोऽनन्ताय वेधसे । **गहस्थितिः**–मार्गिणौ पूर्वोदितौ कुजगुरू, मार्गी पूर्वास्तो बुधः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः, वक्री पूर्वोदितः शनिः ।

वातावरणम्–पक्षादितस्तृतीयां यावत्तापवायुमेघचारादयस्ततस्त्रयोदशीं यावद्वायुमेघखण्डवृष्टयस्ततः पक्षान्तं यावद्वायुः स्वल्पखण्डवृष्टिश्च ।

कार्त्तिकशुक्लपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. १।११।९७ ई. तः १४।११।९७ ई. या, उत्तरे कालः।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः, शुध्दः, शरदर्तुः, याम्यगोलः, याम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः द. प.	तिथयः घं. मि.	नक्षत्राणि न.	नक्षत्राणि द. पं	नक्षत्राणि घं. मि.	योगाः द. प.	करणानि द. प.	चन्द्रराशयः रा. द. प.	चन्द्रराशयः घं. मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द. प.	सू.उ. घ. मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	दिनाङ्काः सौ.	दिनाङ्काः अं.
१श.	२४।११	दि.४।०९	वि.	५५।४१	रा.४।४५	आ.१७।३७	ब.२४।११	तु.३९।४४	रा.१०।२३	६।१५।०३।४८	२७।३७	६।२९	५।३१	१०	१६	१
२र.	२५।०६	दि.४।३१	अनु.	५८।२०	रा.५।४९	सौ.१६।२७	कौ.२५।०६	वृश्चिक	अहो.	६।१६।०३।५९	२७।३४	६।२९	५।३१	११	१७	२
३चं.	२६।३८	दि.५।०९	ज्ये.	४९।४३	रा.६।२३	शो.१४।१३	ग.२६।३८	वृ.५९।४३	रा.६।२८	६।१७।०४।१०	२६।३०	६।३०	५।३०	१२	१८	३
४मं.	२५।५४	दि.४।५३	मू.	५९।५२	रा.६।२८	अगं.१०।५९	विर५।५४	धनु	अहो.	६।१८।०४।३४	२७।२७	६।३१	५।२९	१३	१९	४
५बु.	२३।५५	दि.४।०५	पूषा	५८।५१	रा.६।०३	सु.०६।४३	बा.२३।५५	धन	अहो.	६।१९।०४।५७	२७।२४	६।३१	५।२९	१४	२०	५
६वृ.	२०।५६	दि.२।५४	उषा	५६।५६	रा.५।१८	धृ.०१।३४	तै.२०।५६	ध.१३।२२	दि.११।५३	६।२०।०५।२०	२७।२१	६।३२	५।२८	१५	२१	६
७शु.	१६।५९	दि.१।२०	श्र.	५४।०९	रा.४।१२	ग.४८।५९	व.१६।५९	मकर	अहो.	६।२१।०५।४३	२७।१८	६।३२	५।२८	१६	२२	७
८श.	१२।११	दि.११।२५	ध.	५०।४३	रा.२।५०	वृ४१।४९	व.१२।११	म.२२।२६	दि.३।३१	६।२२।०६।०६	२७।१४	६।३३	५।२७	१७	२३	८
९र.	०६।५०	दि.९।१७	श.	४६।४९	रा.१।१८	ध्रु.३४।१५	कौ.६।५०	कुम्भ	अहो.	६।२३।०६।२९	२७।१०	६।३४	५।२६	१८	२४	९
१०चं.	०१।०६	दि.७।०१	पूभा	४२।४१	रा.११।३९	व्या.२६।२७	ग.०१।०६	कुं.२८।४३	सा.६।०४	६।२४।०६।५२	२७।०६	६।३५	५।२५	१९	२५	१०
१२मं.	४९।१३	रा.२।१६	उभा	३८।२५	रा.९।५७	ह.१८।३१	ब.२२।११	मीन	अहो.	६।२५।०७।३०	२७।०३	६।३५	५।२५	२०	२६	११
१३बु.	४३।२७	रा.११।५९	रे.	३४।२१	रा.८।२०	व.१०।४२	कौ.१६।२०	मी.३४।२१	रा.८।२०	६।२६।०८।०८	२७।००	६।३६	५।२४	२१	२७	१२
१४वृ.	३८।०५	रा.९।५१	अ.	३०।४१	रा.६।५३	सि.०३।०५	ग.१०।४६	मेष	अहो.	६।२७।०८।४६	२६।५६	६।३७	५।२३	२२	२८	१३
१५शु.	३३।१६	रा७।५६	भ.	२७।३२	सा.५।३९	वरी.४९।०८	वि.०५।४१	मे.४१।५७	रा.११।२५	६।२८।०९।२३	२६।५२	६।३८	५।२२	२३	२९	१४

१ अन्नकूटः गोवर्धनपूजोत्सवः वृषभे औषधिदानं, गोक्रीडा, गोपूजा नैव विशाखानक्षत्रशनिदिनयोगात् , अग्न्यादिदेवोत्थापनं, महाकविकालिदासजयन्ती, वृश्चिके बुधः २९।६, ❀

२ भ्रातृद्वितीया, श्रीचित्रगुप्तपूजा, भगिनीगृहे भोजनम् , यमुनास्नानं , उत्तरयात्रा, पश्चिमोदितो बुधः ३४।१७, चन्द्रदर्शनं मु ३० फलं साम्यम् ।

३ कटुमहुली ३ श्रीगणेश ४ व्रतं, उत्तरयात्रा तृतीयायां, गं. ५३।४३ उ. । ❀ मूले धनुषि कुजः ४०।२८, नवम्बर ११ मासारंभः ।

४ पूर्वयात्र,गं. ८।४३ या.।

५ प्रतिहारषष्ठीव्रतस्यैकभुक्तादिकं (खरना), पूर्वयात्रा पूर्वाषाढे ।

६ विशाखायां रविः ३८।२१, शूलयोगमानं ५४।०४, प्रतिहारषष्ठीव्रतं सायंकालिकार्घदानम्, गृहप्रवेशः सप्तम्याम् ।

७ प्रातःकालिकार्घदानं पारणञ्च, सामापूजारंभः, जगद्धातृपूजारंभः, गृहप्रवेशः खलस्थापनं मेधिरोपणं धान्यच्छेदनं च सप्तम्यां, पञ्चकारंभो रात्रौ घं४मि१२ उपरि, पश्चिमां विना यात्राष्टम्यां श्रवणायाम्।

८ पश्चिमयात्रा कुंभस्थे चन्द्रे धनिष्ठायां, (८-९) एकोदिष्टम् ।

९ अक्षयनवमी सत्ययुगादिः गंगास्नानदानादिः । ❋पश्चिमयात्रा कुम्भस्थे चन्द्रे ततः पश्चिमोत्तरयात्रा पूर्वभाद्रे ।

१० एकादशीमानं ५४।०३, द.ति.५५।९ उ., देवोत्थान ११ व्रतं स्मार्त्तानां, जगद्धातृविसर्जनं, रात्रौ ११ व्रतोद्यापनं, चातुर्मास्यव्रतसमाप्तिः भीष्मपंचकव्रतारंभः, गृहप्रवेश उत्तरभाद्रे ❋

११ दामोदर १२ तुलसीदलेन पारणं, दवोत्थान ११ व्रतं वैष्णवानां, तामसमन्वादिः, द.ति ४९।१३ या., पश्चिमयात्र त्र्योदश्याम् ।

१२ प्रदोष १३ व्रतं, विद्यापतिस्मृतिदिवसः, पक्षकान्तो रात्रै घं.८ मि२० उ., गं. २२।२१ उ. ३७।२१ या., गृहप्रवेशस्त्र्योदश्याम्।

१३ प्रदोष१४ व्रतं श्रीवैकुण्ठ १४ श्रीकाशीविश्वनाथप्रतिष्ठादिनं, व्यतिपातयोगमानं ५२।४४ । ❋श्रीहरिहरनाथपूजनदर्शनादिक सोनपुरमेलापकञ्च, गुरुनानकजयन्ती।

१४ कार्त्तिकी १५ स्नानदानादिः औत्तममन्वादिः सर्वदेवदेव्युत्थापनं कार्त्तिकेयावतारः श्रीकार्त्तिकेयपूजनं, भीष्मपञ्चकव्रतसमाप्तिः सामाविसर्जनं पुष्करस्नानं, हरिहरक्षेत्रस्नानं ❋

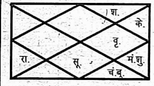
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति.दि	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१श.	८।००।०२।२३	७।००।२४।३३	९।२०।२४।५७	८।०२।०७।००	११।१९।०२।२९	१०।२५।१६।०५
२र.	८।००।४६।०७	७।०२।०४।०४	९२०।२९।१६	८।०३।०६।४८	११।१८।५८।०९	१०।२५।१२।५५
३चं.	८।०१।२९।५१	७।०३।४३।३५	९।२०।३३।३५	८।०४।०६।३६	११।१८।५३।४९	१०।२५।०९।४५
४मं.	८।०२।१४।०२	७।०५।१४।५७	९।२०।३९।०१	८।०५।०३।००	११।१८।४९।५३	१०।२५।०६।३४
५बु.	८।०२।५८।१४	७।०६।४६।१९	९।२०।४४।२७	८।०५।५९।२४	११।१८।४५।५७	१०।२५।०३।२३
६वृ	८।०३।४२।२६	७।०८।१७।४१	९।२०।४९।५३	८।०६।५५।४७	११।१८।४२।०१	१०।२५।००।१२
७शु.	८।०४।२६।३८	७।०९।४९।०३	९।२०।५५।१९	८।०७।५२।१०	११।१८।३८।०५	१०।२४।५७।०१
८श.	८।०५।१०।५०	७।११।२०।२५	९।२१।००।४५	८।०८।४८।३३	११।१८।३४।०९	१०।२४।५३।५०
९र.	८।०५।५५।०२	७।१२।५१।४७	९।२१।०६।११	८।०९।४४।५६	११।१८।३०।१३	१०।२४।५०।४०
१०च.	८।०६।३९।१४	७।१४।२३।०८	९।२१।११।३८	८।१०।४१।१९	११।१८।२६।१७	१०।२४।४७।३०
१२मं.	८।०७।२३।४४	७।१५।४१।१०	९।२१।१८।२२	८।११।३३।४०	११।१८।२२।५८	१०।२४।४४।१९
१३बु.	८।०८।०८।१४	७।१६।५९।११	९।२१।२५।०७	८।१२।२६।०१	११।१८।१९।३९	१०।२४।४१।०८
१४वृ.	८।०८।५२।४४	७।१८।१७।१२	९।२१।३१।५२	८।१३।१८।२१	११।१८।१६।२०	१०।२४।३७।५७
१५शु.	८।०९।३७।१५	७।१९।३५।१३	९।२१।३८।३७	८।१४।१०।४१	११।१८।१३।०१	१०।२४।३४।४६

दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति.दि	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सिं.अं.	कं.अ.	तु.अ.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अं.	कुं.अं.	मी.अं.
१श.	४३।४७	१८।२४	२०।२०	२२।३३	००।५१	३।०७	५।२२	७।४०	९।५८	१२।०३	१३।४९	१५।२०	१६।४७
२र.	४३।४६	१८।२०	२०।१६	२२।२९	००।४७	३।०३	५।१८	७।३६	९।५४	११।५९	१३।४५	१५।१६	१६।४३
३चं.	४३।४५	१८।१६	२०।१२	२२।२५	००।४३	२।५९	५।१४	७।३२	९।५०	११।५५	१३।४१	१५।१२	१६।३९
४मं.	४३।४३	१८।१२	२०।०८	२२।२१	००।३९	२।५५	५।१०	७।२८	९।४६	११।५१	१३।३७	१५।०८	१६।३५
५बु.	४३।४१	१८।०८	२०।०४	२२।१७	००।३५	२।५१	५।०६	७।२४	९।४२	११।४७	१३।३३	१५।०४	१६।३१
६वृ	४३।३९	१८।०४	२०।००	२२।१३	००।३१	२।४७	५।०२	७।२०	९।३८	११।४३	१३।२९	१५।००	१६।२७
७शु.	४३।३७	१८।००	१९।५६	२२।०९	००।२७	२।४३	४।५८	७।१६	९।३४	११।३९	१३।२५	१४।५६	१६।२३
८श.	४३।३५	१७।५६	१९।५२	२२।०५	००।२३	२।३९	४।५४	७।१२	९।३०	११।३५	१३।२१	१४।५२	१६।१९
९र.	४३।३४	१७।५२	१९।४८	२२।०१	००।१९	२।३५	४।५०	७।०८	९।२६	११।३१	१३।१७	१४।४८	१६।१५
१०च.	४३।३३	१७।४८	१९।४४	२१।५७	००।१५	२।३१	४।४६	७।०४	९।२२	११।२७	१३।१३	१४।४४	१६।११
१२मं.	४३।३१	१७।४५	१९।४१	२१।५४	००।१२	२।२८	४।४३	७।०१	९।१९	११।२४	१३।१०	१४।४१	१६।०८
१३बु.	४३।२९	१७।४१	१९।३७	२१।५०	००।०८	२।२४	४।३९	६।५७	९।१५	११।२०	१३।०६	१४।३७	१६।०४
१४वृ.	४३।२७	१७।३७	१९।३३	२१।४६	००।०४	२।२०	४।३५	६।५३	९।११	११।१६	१३।०२	१४।३३	१६।००
१५शु.	४३।२५	१७।३३	१९।२९	२१।४२	००।००	२।१६	४।३१	६।४९	९।०७	११।१२	१२।५८	१४।२९	१५।५६

३ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१८।११
अयनांशाः २२।२८।४१

१० चन्द्रे वल्ली ८।३७।१८।१८
अयनांशाः २२।२८।४२

अथ विविधविषयाः—कार्त्तिकशुक्लप्रतिपदि प्रातर्गोवर्द्धनपूजा कार्या । गोमयेन गोवर्द्धनमूर्तिं निर्माय पीतपुष्पाक्षतादिभिः पूंजयेत् गाश्च पूजयेत् । **गोवर्द्धनपूजनमन्त्रः**— गोवर्द्धनधराधार गोकुलत्राणकारक। कृष्णवाहुकृतच्छाय गवां कोटिप्रदो भव। **गोपूजनमन्त्रश्च**—लक्ष्मीर्या लोकपालानां धेनुरूपेण संस्थिता । घृतं वहति यज्ञार्थं सा मे पापं व्यपोहतु । अग्रतः सन्तु मे गावो गावो मे सन्तु पृष्ठतः । गावो मे हृदये सन्तु गवां मध्ये वसाम्यहम् । **भ्रातृद्वितीयायां भगिनीपठनीयमन्त्रः**—भ्रातस्तवानुजाताऽहं भुंक्ष्व भक्तमिदं शुभम् । प्रीतये यमराजस्य यमुनाया विशेषतः । **कनिष्ठभ्रातरि सति**—भ्रातस्तवाग्रजाताहं भुंक्ष्व भक्तमिदं शुभम् । प्रीतये यमराजस्य यमुनाया विशेषतः । **एकादश्यां विष्णूत्थापनमन्त्रः**—वह्मेन्द्ररुद्रैरभिवन्द्यमानो भवानृषिर्वन्दित वन्दनीयः । प्राप्ता तवेयं किल कौमुदाख्या जागृष्व जागृष्व च लोकनाथ । मेघा गता निर्मलपूर्ण-चन्द्र-शारद्य-पुष्पाणि मनोहराणि । अहं ददानीति च पुण्यहेतोर्जागृष्व जागृष्व च लोकनाथ। उत्तिष्ठोत्तिष्ठ गोविन्द त्यज निद्रां जगत्पते । त्वया चोत्थीयमानेन प्रोत्थितं भुवनत्रयम् ।
ग्रहस्थितिः—मार्गिणौ पूर्वोदितौ कुजगुरू, मार्गी पूर्वास्तो बुधः २ तः पश्चिमोदितः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः, वक्री पूर्वोदितः शनिः ।
वातावरणम्—पक्षाद्यन्तभागयोः वायुमेघच्छायोष्णतादयस्तन्मध्यभागे वायुचारमेघच्छायाखण्ड-स्वल्पवृष्टयः।

अग्रहायणकृष्णपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. १५।११।९७ ई. तः ३०।११।९७ ई. या., उत्तरेकालः, २ तः पूर्वे कालः,।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः शुध्दः, शरदर्तुः, २ तो हेमन्तर्तुः, याम्यगोलः, याम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः द. प.	घं. मि.	नक्षत्राणि न.	द. पं	घं. मि.	योगाः द. प.	करणानि द. प.	चन्द्रराशयः रा. द. प.	घं. मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द. प.	सू.उ. घ. मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	सौ.	अं.
१श.	२९।२७	रा.६।२१	कृ.	२५।१३	दि.४।४३	परि.४३।०७	बा.०१।१६	वृष	अहो.	६।२९।१०।००	२६।४८	६।३८	५।२२	२४	३०	१५
२र.	२६।१४	सा.५।०९	रो.	२३।४१	दि.४।०७	शि.३७।५१	ग.२६।१४	वृ.५३।२७	रा.४।०२	७।००।१०।३७	२६।४४	६।३९	५।२१	२५	१	१६
३चं.	२४।१५	दि.४।२२	मृ.	२३।१३	दि.३।५७	सि.३३।२७	वि.२४।१५	मिथुन	अहो.	७।०१।११।१४	२६।४१	६।४०	५।२०	२६	२	१७
४मं.	२३।२७	दि.४।०३	आ.	२३।५७	दि.४।१५	सा.३०।०३	बा.२३।२७	मिथुन	अहो.	७।०२।१२।०३	२६।३८	६।४०	५।२०	२७	३	१८
५बु.	२३।५९	दि.४।१७	पुन.	२५।५८	सा.५।१४	शु.२७।३७	तै.२३।५९	मि.१०।२७	दि.१०।५२	७।०३।१२।५२	२६।३६	६।४१	५।१९	२८	४	१९
६वृ.	२५।५६	सा.५।०३	पु.	२९।१७	रा.६।२४	शु.२६।१५	व.२५।५६	कर्क	अहो.	७।०४।१३।४१	२६।३४	६।४१	५।१९	२९	५	२०
७शु.	२८।५६	रा.६।१६	आश्ले.	३३।४१	रा.८।१०	ब्र.२५।४२	ब.२८।५६	क.३३।४१	रा.८।१०	७।०५।१४।२९	२६।३२	६।४२	५।१८	३०	६	२१
८श.	३३।०३	रा.७।५५	म.	३९।०७	रा.१०।२१	ऐ.२६।०१	बा.०१।००	सिंह	अहो.	७।०६।१५।१७	२६।३०	६।४२	५।१८	१	७	२२
९र.	३८।०१	रा.९।५५	पूफ.	४५।१२	रा.१२।४८	वै.२६।५६	तै.०५।३२	सिंह	अहो.	७।०७।१६।०५	२६।२७	६।४३	५।१७	२	८	२३
१०चं	४३।१७	रा.१२।०२	उफ.	५१।४२	रा.३।२४	वि.२८।१४	व.१०।३९	सिं.१।४९	दि.७।२७	७।०८।१६।५३	२६।२४	६।४३	५।१७	३	९	२४
११मं.	४८।३७	रा.२।१०	ह.	५८।०७	रा.५।५८	प्री२९।३८	ब.१५।५७	कन्या	अहो.	७।०९।१७।५२	२६।२३	६।४३	५।१७	४	१०	२५
१२बु.	५३।३२	रा.४।०९	चि.	६०।००	अहो.	आ.३०।४३	कौ.२१।०५	कं.३१।०७	रा.७।११	७।१०।१८।५१	२६।२२	६।४४	५।१६	५	११	२६
१३वृ.	५७।४०	रा.५।४८	चि.	०४।०८	दि.८।२३	सौ.३१।२२	ग.२५।३६	तुला	अहो.	७।११।१९।५०	२६।२१	६।४४	५।१६	६	१२	२७
१४शु.	६०।००	अहो.	स्वा.	०९।१९	दि.१०।२८	शो३१।१७	वि२९।१०	तु.५७।२२	रा.५।४१	७।१२।२०।४९	२६।२०	६।४४	५।१६	७	१३	२८
१४श.	००।४०	दि.७।००	वि.	१३।२४	दि.१२।२६	अगं.३०।१८	श.००।४०	वृश्चिक	अहो.	७।१३।२१।४९	२६।१८	६।४४	५।१६	८	१४	२९
३०र.	०२।३५	दि.७।४७	अनु.	१६।२३	दि.१।१८	सु.२८।२०	ना.०२।३५	वृश्चिक	अहो.	७।१४।२२।४९	२६।१८	६।४५	५।१५	९	१५	३०

- १५ — कार्त्तिकव्रताकाशदीपदानतुलसीव्रतोद्यापनानि रात्रौ, मासान्तः ।
- १६ — **वृश्चिके रविः** ३२।५० मु. ३० फलम् साम्यं विष्णुपदीसंक्रान्तिपुण्यकालो घं १२ मि. ०० उपरि दिने, **कार्त्तिकस्नानसमाप्तिः** ।
- १७ — श्रीगणेश ४व्रतं, **मासादिः**।
- १८ — पश्चिमदक्षिणयात्रा पुनर्वसौ ।
- १९ — वीडपंचमी **मनसादेवीशयनम्**, अनुराधायां रविः ५०।१९ **मुण्डनं कर्णवेधः द्विरागमनं** च पंचम्यां, पश्चिमदक्षिणयात्रा मिथुनस्थे चन्द्रे ततः पश्चिमयात्रा पुनर्वसौ ❖
- २० — दक्षिणां विना यात्रा पुष्ये । ❖ततः उत्तरां विना यात्रा पुष्ये ।
- २१ — गं.२२।४१ उ. ३७।४१ या., **गुरुवेधाद्विवाहो मध्यमो** मघायाम् ।
- २२ — **कालभैरवाष्टमी** कालभैरवावतारः महाराजाधिराज-कामेश्वरसिंहजयन्ती, शाकाष्टका, उत्तरयात्रा पूर्वफल्गुन्याम् ।
- २३ — द.ति. ३८।०१ उ., अन्वष्टकानवमी ।
- २४ — मूले धनुषि बुधः ३८।५७, द.ति. ४३।१७ या., दक्षिणयात्रा हस्ते, उत्तरफल्गुन्यां शनिवेधाद्विवाहो नैव, **निर्वेधविवाहो** हस्ते ।
- २५ — **उत्पन्ना** ११ व्रतं सर्वेषां, पूर्वदक्षिणयात्रा द्वादश्याम् ।
- २६ — गोमूत्रेण पारणं, **उपग्रहकेतुवेधाद्विवाहो** मध्यमो दिवारात्रौ, पूर्वदक्षिणयात्रा कन्यास्थे चन्द्रे ततो दक्षिणपश्चिमयात्रा द्वादश्याम् ।
- २७ — प्रदोष १३ व्रतं, **निर्वेधविवाहस्त्रयोदश्यां स्वात्यां,** पश्चिमयात्रा त्रयोदश्याम् ।
- २८ — प्रदोष १४ व्रत, दक्षिणयात्रा स्वात्याम् ।
- २९ — XXOOII
- ३० — मार्गी ३० स्नानदानादिः **निर्वेधविवाहः** प्रतिपद्यनुराधायाम् ।

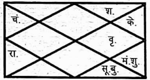
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति.दि	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१शं	८।१०।२१।४६	७।२०।५३।१४	९।२१।४५।२३	८।१५।०३।१०	११।१८।०९।४२	१०।२४।३१।३५
२र.	८।११।०६।१७	७।२२।११।१५	९।२१।५२।०७	८।१५।५५।२१	११।१८।०६।२४	१०।२४।२८।२५
३चं.	८।११।५०।४८	७।२३।२९।१६	९।२१।५८।५२	८।१६।४७।४१	११।१८।०३।०६	१०।२४।२५।१५
४मं.	८।१२।३६।१३	७।२४।२५।४०	९।२२।०६।४२	८।१७।३५।११	११।१८।००।२६	१०।२४।२२।०४
५बु.	८।१३।२१।३९	७।२५।२२।०४	९।२२।१४।३२	८।१८।२२।४१	११।१७।५७।४६	१०।२४।१८।५३
६वृ.	८।१४।०७।०५	७।२६।१८।२८	९।२२।२२।२२	८।१९।१०।११	११।१७।५५।०७	१०।२४।१५।४२
७शु.	८।१४।५२।३१	७।२७।१४।५१	९।२२।३०।१२	८।१९।५७।४१	११।१७।५२।२८	१०।२४।१२।३१
८श.	८।१५।३७।५७	७।२८।११।१४	९।२२।३८।०२	८।२०।४५।१०	११।१७।४९।४९	१०।२४।०९।२०
९र.	८।१६।२३।२३	७।२९।०७।३७	९।२२।४५।५२	८।२१।३२।३९	११।१७।४७।१०	१०।२४।०६।०९
१०चं.	८।१७।०८।४९	८।००।०४।००	९।२२।५३।४२	८।२२।२०।०८	११।१७।४४।३१	१०।२४।०२।५९
११मं.	८।१७।५४।०२	८।००।२७।११	९।२३।०२।२८	८।२२।५९।५५	११।१७।४२।३२	१०।२३।५९।४८
१२बु.	८।१८।३९।१६	८।००।५०।२२	९।२३।११।३४	८।२३।३९।४२	११।१७।४०।३३	१०।२३।५६।३७
१३वृ.	८।१९।२४।३०	८।०१।१३।३३	९।२३।२०।३०	८।२४।१९।२८	११।१७।३८।३४	१०।२३।५३।२६
१४शु.	८।२०।०९।४४	८।०१।३६।४४	९।२३।२९।२६	८।२४।५९।१४	११।१७।३६।३५	१०।२३।५०।१५
१४श.	८।२०।५४।५८	८।०१।५९।५५	९।२३।३८।२२	८।२५।३९।००	११।१७।३४।३६	१०।२३।४७।०४
३०र.	८।२१।४०।१२	८।०२।२३।०६	९।२३।४७।१८	८।२६।१८।४६	११।१७।३२।३७	१०।२३।४३।५४

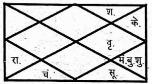
दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति.दि	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं.	क.अं.	सिंअं.	कं.अं.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	मं.अं.	कुं.अं.	मी.अं.
१शं	४३।२३	१७।२९	१९।२५	२१।३८	२३।५६	२।१२	४।२७	६।४५	९।०३	११।०८	१२।५४	१४।२५	१५।५२
२र.	४३।२१	१७।२५	१९।२१	२१।३४	२३।५२	२।०८	४।२३	६।४१	८।५९	११।०४	१२।५०	१४।२१	१५।४८
३चं.	४३।२०	१७।२१	१९।१७	२१।३०	२३।४८	२।०४	४।१९	६।३७	८।५५	११।००	१२।४६	१४।१७	१५।४४
४मं.	४३।१८	१७।१७	१९।१३	२१।२६	२३।४४	२।००	४।१५	६।३३	८।५१	१०।५६	१२।४२	१४।१३	१५।४०
५बु.	४३।१७	१७।१२	१९।०८	२१।२१	२३।३९	१।५५	४।१०	६।२८	८।४६	१०।५१	१२।३७	१४।०८	१५।३५
६वृ.	४३।१६	१७।०८	१९।०४	२१।१७	२३।३५	१।५१	४।०६	६।२४	८।४२	१०।४७	१२।३३	१४।०४	१५।३१
७शु.	४३।१५	१७।०४	१९।००	२१।१३	२३।३१	१।४७	४।०२	६।२०	८।३८	१०।४३	१२।२९	१४।००	१५।२७
८श.	४३।१४	१७।००	१८।५६	२१।०९	२३।२७	१।४३	३।५८	६।१६	८।३४	१०।३९	१२।२५	१३।५६	१५।२३
९र.	४३।१३	१६।५५	१८।५१	२१।०४	२३।२२	१।३८	३।५३	६।११	८।२९	१०।३४	१२।२०	१३।५१	१५।१८
१०चं.	४३।१२	१६।५१	१८।४७	२१।००	२३।१८	१।३४	३।४९	६।०७	८।२५	१०।३०	१२।१६	१३।४७	१५।१४
११मं.	४३।११	१६।४७	१८।४३	२०।५६	२३।१४	१।३०	३।४५	६।०३	८।२१	१०।२६	१२।१२	१३।४३	१५।१०
१२बु.	४३।१०	१६।४२	१८।३८	२०।५१	२३।०९	१।२५	३।४०	५।५८	८।१६	१०।२१	१२।०७	१३।३८	१५।०५
१३वृ.	४३।०९	१६।३८	१८।३४	२०।४७	२३।०५	१।२१	३।३६	५।५४	८।१२	१०।१७	१२।०३	१३।३४	१५।०१
१४शु.	४३।०८	१६।३४	१८।३०	२०।४३	२३।०१	१।१७	३।३२	५।५०	८।०८	१०।१३	११।५९	१३।३०	१४।५७
१४श.	४३।०७	१६।२९	१८।२५	२०।३८	२२।५६	१।१२	३।२७	५।४५	८।०३	१०।०८	११।५४	१३।२५	१४।५२
३०र.	४३।०७	१६।२५	[illegible]	२०।३४	२२।५२	१।०८	३।२३	५।४१	७।५९	१०।०४	११।५०	१३।२१	१४।४८

३ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१८।२५
अयनांशाः २२।२८।४३

१० चन्द्रे वल्ली ८।३७।१८।३२
अयनांशाः २२।२८।४४

अथ विविधविषयाः—मार्गकृष्णाष्टम्यां श्रीकालभैरवोत्पत्तिदिनमतस्तद्दिने तत्पूजनमुपवासश्च कार्यः । **पञ्चोपचारपूजा**—गन्धः पुष्पञ्च धूपश्च दीपो नैवेद्यमेव च । पञ्चोपचाराः कथिता देवानां प्रीतिहेतवः । **षोडशोपचारपूजा**—आसनं स्वागतं चार्घ्यं पाद्यमाचमनं तथा। मधुपर्काचमनस्नानवसनाभरणानि च । गन्धपुष्पधूपदीपनैवेद्यं चन्दनं तथा । **पञ्चगव्यं**—गोमूत्रं गोमयं क्षीरं दधि सर्पिः कुशोदकम् । पञ्चगव्यमिदं प्रोक्तं महापातकनाशनम् । **पञ्चामृतम्**—शर्करा मधु दुग्धं च घृतं दधि समांशकम् । पञ्चामृतमिदं प्रोक्तं देहशुद्धौ विधीयते । **पञ्चरत्नानि**—वज्रमौक्तिकवैदूर्यपुष्परागेन्द्रनीलकम् । पञ्चरत्नमिदं प्रोक्तं मन्त्रैः कुम्भेषु निःक्षिपेत् । **सप्तमृत्तिका**—गजाश्वरथवल्मीकसंगमाद्ध्रद्गोकुलात् । राजद्वारप्रवेशाच्च मृदमानीय निःक्षिपेत् । **पञ्चपल्लवाः**— अश्वत्थोदुम्बरप्लक्षचूतन्यग्रोधपल्लवाः । पञ्चपल्लव इत्युक्तः सर्वकर्मसु शोभनः । **सप्तधान्यं**—यवगोधूमधान्यानि तिलाः कंकुस्तथैव च । श्यामकं चणकं चैव सप्तधान्यमुदाहृतम् । **सर्वौषधिः**—मुरा मांसी वचा कुष्ठं शैलेयं रजनीद्वयम् । शुण्ठी चम्पकमुस्तञ्च सर्वौषधिगणः स्मृतः ।

ग्रहस्थितिः—मार्गिणौ पूर्वोदितौ कुजगुरू, मार्गिणौ पश्चिमोदितौ बुधशुक्रौ, वक्री पूर्वोदितः शनिः ।

वातावरणम्—पक्षादिभागेऽन्तभागे च वायुमेघचारादयस्तन्मध्यमागें वायुशीतस्वल्पवृष्टयः ।

अग्रहायणशुक्लपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. १।१२।९७ ई. तः १४।१२।९७ ई. या, पूर्वे कालः।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः, शुद्धः, हेमन्तर्तुः, याम्यगोलः, याम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः द.प.	तिथयः घं.मि.	नक्षत्राणि न.	नक्षत्राणि द.पं	नक्षत्राणि घं.मि.	योगाः द.प.	करणानि द.प.	चन्द्रराशयः रा.द.प.	चन्द्रराशयः घं.मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द.प.	सू.उ. घं.मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	दिनाङ्काः सौ.	दिनाङ्काः अं.
१चं.	०३।०८	दि.८।०४	ज्ये.	१८।०३	दि.१।५८	धृ.२५।२२	ब.०३।०८	वृ.१८।०३	दि.१।५८	७।१५।२३।४९	२६।१४	६।४५	५।१५	१०	१६	१
२मं.	०२।२४	दि.७।४४	मू.	१८।३१	दि.२।१०	शू.२१।२४	कौ.०२।२४	धनु	अहो.	७।१६।२४।५८	२६।१२	६।४६	५।१४	११	१७	२
३बु.	००।२६	दि.६।५६	पूषा	१७।४७	दि.१।५३	गं.१६।३०	व.००।२६	ध.३२।२१	रा.७।४२	७।१७।२६।०७	२६।१०	६।४६	५।१४	१२	१८	३
५बृ.	५३।२९	रा.४।१०	उषा	१६।०२	दि.१।११	वृ.१०।४६	व.२५।२७	मकर	अहो.	७।१८।२७।१५	२६।०८	६।४६	५।१४	१३	१९	४
६शु.	४८।४३	रा.२।१६	श्र.	१३।२६	दि.१२।०९	धु.०५।५०	कौ.२१।०६	म.४१।२७	रा.१०।२२	७।१९।२८।२३	२६।०७	६।४७	५।१३	१४	२०	५
७श.	४३।२५	रा.१२।०९	ध.	१०।०९	दि.१०।५१	ह.४९।५२	ग.१६।०४	कुम्भं	अहो.	७।२०।२९।३१	२६।०६	६।४७	५।१३	१५	२१	६
८र.	३७।४३	रा.९।५२	श.	०६।२२	दि.९।२२	व.४२।०९	वि.१०।३४	कु.४८।१७	रा.२।०६	७।२१।३०।३९	२६।०५	६।४७	५।१३	१६	२२	७
९चं.	३१।४९	रा.७।३१	पूभा	०२।१६	दि.७।४१	सि.३४।१२	बा.०४।४६	मीन	अहो.	७।२२।३१।४७	२६।०४	६।४७	५।१३	१७	२३	७
१०मं.	२५।५६	सा.५।१०	रे.	५३।५५	रा.४।२२	व्य.२६।२०	ग.२५।५६	मी.५३।५५	रा.४।२२	७।२३।३३।०३	२६।०२	६।४८	५।१२	१८	२४	९
११बु.	२०।१७	दि.२।५५	अ.	५०।०६	रा.२।५०	वरी.१८।३७	वि.२०।१७	मेष	अहो.	७।२४।३४।१९	२६।००	६।४८	५।१२	१९	२५	१०
१२बृ.	१५।०२	दि.१२।४९	भ.	४६।५०	रा.१।३२	परि११।११	बा.१५।०२	मेष	अहो.	७।२५।३५।३५	२५।५८	६।४८	५।१२	२०	२६	११
१३शु.	१०।२१	दि.१०।५७	कृ.	४४।१६	रा.१२।३१	शि.०४।१६	तै.१०।२१	मे.१।११	दि.७।१७	७।२६।३६।५०	२५।५७	६।४९	५।११	२१	२७	१२
१४श.	०६।३१	दि.९।२५	रो.	४२।३२	रा.११।५०	सा.५२।२६	व.०६।३१	वृष	अहो.	७।२७।३८।०५	२५।५६	६।४९	५।११	२२	२८	१३
१५र.	०३।३८	दि.८।१६	मृ.	४१।४९	रा.११।३३	शु.४७।४१	व.०३।३८	वृ.१२।१०	दि.११।४१	७।२८।३९।२०	२५।५५	६।४९	५।११	२३	२९	१४

१ श्रीहरिशोव्रतं, **मुण्डनं** द्वितीयायां ज्येष्ठायां, **निर्वेधविवाहो** मूले, उत्तरयात्रा प्रतिपदि, गं. १२।०३ उ. २७।३ या., चन्द्रदर्शनं मु. ३० फलं साम्यं, दिसम्वर १२ मासारंभः ।

२ **ज्येष्ठायां** रविः ५७।५१, वक्री बुधः ४३।७, पूर्वयात्रा ।

३ चतुर्थीमानं ५६।५८, **श्रीगणेश** ४ व्रतम् ।

४ **विवाहपंचमी** श्री सीतारामविवाहोत्सवः, जनकपुरे श्रीसीतारामदर्शनं, **नवान्नपार्वणं**, दक्षिणां विना यात्रा **मुण्डनं** च श्रवणायां, द्विरागमनं पंचम्यां, **निर्वेधविवाहो** दिवारात्रौ ।

५ व्याघातयोगमानं ५१।३२, पश्चिमास्तो बुधः ३५।३४, चम्पक ६ **स्कन्दषष्ठीव्रतं**, कर्णवेधः, द्विरागमनं षष्ठ्यां, गृहप्रवेशः सप्तम्यां, **निर्वेधविवाहो** दिवारात्रौ, पञ्चकारंभो ❖

६ **गृहप्रवेशः** सप्तम्यां, पश्चिमयात्रा धनिष्ठायाम् । ❖ दिवा घं १२ मि. ९ उ., पश्चिमां विना यात्रा श्रवणायां ततः पूर्वयात्रा मकरस्थे चन्द्रे ।

७ **षाण्मासिकरविव्रतारंभः**, द्विरागमनं शतभिषायां, मकरे शुक्रः ३६।१० ।

७ उत्तरभाद्रमानं ५५।४५, द. ति. ३१।४९ उपरि ।

९ वक्रगत्या वृश्चिके बुधः २५।५९, द. ति. २५।५६ या., गं. ४१।५५ उ०५६।५५ या., पञ्चकान्तो रात्रौ घं. ४ मि. २२ उपरि ।

१० **मोक्षदा** ११ व्रतं सर्वेषां, **गीताजयन्ती**, कर्णवेधः, मुण्डनमेकादश्यां, द्विरागमनं गृहारंभ-प्रवेशावुत्तरां विना यात्रा चाश्विन्यां, **उपग्रहकेतुवेधाद्विवाहो** मध्यम अश्विन्याम् ।

११ केशव १२ गोमूत्रेण पारणं, **प्रदोष** १३ व्रतं, (१२-१३)एकोदिष्टम्, **मकरे कुजः** ३८।२८ ।

१२ सिद्धियोगमानं ५३।४४, **प्रदोष** १४ व्रतं, पूर्वदक्षिणयात्रा रोहिण्याम् ।

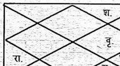
१३ दक्षिणयात्रा चतुर्दश्यां, **गृहारंभः** पूर्णिमायाम् ।

१४ **मार्गी** १५ स्नानदानादिः दत्तात्रेयावतारः, **हरिहरक्षेत्रस्नानं** श्रीहरिहरनाथपूजनदर्शनादिकं, द्विरागमनं पश्चिमां विना यात्रा च पूर्णिमायां, मार्गी शनिः ४६।०६, **कुजवेधाद्विवाहो नैव** मृगशिरसि ।

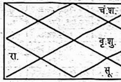
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च · दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति.दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सिं.अं.	कं.अ.	तु.अ.	वृ.अं.	ध.अं.	म.अं.	कुं.अं.	मी.अं.
१चं	८।२२।२५।२६	८।०२।४६।१७	९।२३।५६।१५	८।२६।५८।३२	११।१७।३०।३८	१०।२३।४०।४४	४३।०७	१६।२१	१८।१७	२०।३०	२२।४८	०१।०४	३।१९	५।३७	७।५५	१०।००	११।४६	१३।१७	१४।४४
२मं.	८।२३।११।०६	८।०२।५९।१४	९।२४।०५।५०	८।२७।२९।२२	११।१७।२९।२६	१०।२३।३७।३३	४३।०६	१६।१६	१८।१२	२०।२५	२२।४३	००।५९	३।१४	५।३२	७।५०	९।५५	११।४१	१३।१२	१४।३९
३बु.	८।२३।५६।४६	८।०२।३८।४१	९।२४।१५।२५	८।२८।००।१२	११।१७।२८।१४	१०।२३।३४।२२	४३।०५	१६।१२	१८।०८	२०।२१	२२।३९	००।५५	३।१०	५।२८	७।४६	९।५१	११।३७	१३।०८	१४।३५
५बृ.	८।२४।४२।२६	८।०२।१३।४६	९।२४।२५।००	८।२८।३१।०२	११।१७।२७।०२	१०।२३।३१।११	४३।०४	१६।०८	१८।०४	२०।१७	२२।३५	००।५१	३।०६	५।२४	७।४२	९।४७	११।३३	१३।०४	१४।३१
६शु.	८।२५।२८।०६	८।०१।४८।५१	९।२४।३४।३५	८।२९।०१।५२	११।१७।२५।५०	१०।२३।२८।००	४३।०३	१६।०३	१७।५९	२०।१२	२२।३०	००।४६	३।०१	५।१९	७।३७	९।४२	११।२८	१२।५९	१४।२६
७श.	८।२६।१३।४६	८।०१।२३।५६	९।२४।४४।१०	८।२९।३२।४२	११।१७।२४।३९	१०।२३।२४।४९	४३।०२	१५।५९	१७।५५	२०।०८	२२।२६	००।४२	२।५७	५।१५	७।३३	९।३८	११।२४	१२।५५	१४।२२
८र.	८।२६।५९।२७	८।००।५९।०१	९।२४।५३।४५	९।००।०३।३२	११।१७।२३।२८	१०।२३।२१।३९	४३।०२	१५।५५	१७।५१	२०।०४	२२।२२	००।३८	२।५३	५।११	७।२९	९।३४	११।२०	१२।५१	१४।१८
९चं.	८।२७।४५।०८	८।००।३४।०७	९।२५।०३।२१	९।००।३४।२१	११।१७।२२।१७	१०।२३।१८।२९	४३।०२	१५।५०	१७।४६	१९।५९	२२।१७	००।३३	२।४८	५।०६	७।२४	९।२९	११।१५	१२।४६	१४।१३
१०मं.	८।२८।३१।१४	७।२९।४६।२९	९।२५।१३।५७	९।००।५३।११	११।१७।२१।५७	१०।२३।१५।१८	४३।०१	१५।४६	१७।४२	१९।५५	२२।१३	००।२९	२।४४	५।०२	७।२०	९।२५	११।११	१२।४२	१४।०९
११बु.	८।२९।१७।२०	७।२८।५८।५१	९।२५।२४।३३	९।०१।१२।०१	११।१७।२१।३६	१०।२३।१२।०७	४३।००	१५।४२	१७।३८	१९।५१	२२।०९	००।२५	२।४०	४।५८	७।१६	९।२१	११।०६	१२।३८	१४।०५
१२बृ.	९।००।०३।२६	७।२८।११।१४	९।२५।३५।१०	९।०१।३०।५१	११।१७।२१।१७	१०।२३।०८।५६	४२।५९	१५।३७	१७।३३	१९।४६	२२।०४	००।२०	२।३५	४।५३	७।११	९।१६	११।०२	१२।३३	१४।००
१३शु.	९।००।०४।३२	७।२७।२३।३७	९।२५।४५।४७	९।०१।४९।४२	११।१७।२०।५७	१०।२३।०५।४५	४२।५८	१५।३३	१७।२९	१९।४२	२२।००	००।१६	२।३१	४।४९	७।०७	९।१२	१०।५८	१२।२९	१३।५६
१४श.	९।००।३५।३८	७।२६।३६।००	९।२५।५६।२४	९।०२।०८।३३	११।१७।२०।३७	१०।२३।०२।३४	४२।५७	१५।२९	१७।२५	१९।३८	२१।५६	००।१२	२।२७	४।४५	७।०३	९।०८	१०।५४	१२।२५	१३।५२
१५र	९।०२।२१।४५	७।२५।४८।२३	९।२६।०७।०१	९।०२।२७।२४	११।१७।२०।१७	१०।२२।५९।२४	४२।५७	१५।२४	१७।२०	१९।३३	२१।५१	००।०७	२।२२	४।४०	६।५८	९।०३	१०।४९	१२।२०	१३।४७

१ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१८।३९
अयनांशा: २२।२८।४५

९ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१८।४६
अयनांशा: २२।२८।४६

अथ विविधविषयाः–रविवासरे त्याज्यवस्तूनि–क्षौरं तैलं जलं चोष्णमामिषं निशि भोजनम् । रतिःस्नानञ्च मध्याह्ने रवौ सप्त विवर्जयेत् । मार्गादिमासे रविव्रतभक्ष्याणि–पत्रत्रित्वं तुलस्यास्त्रिपलमथ घृतं मार्गशीर्षादिभक्ष्यं मुष्टीनां त्रिस्तिलानां त्रिपलदधि तथा दुग्धकं गोमयञ्च । त्रित्वं तोयांजलीनां त्रिमरीचकमथो त्रिःपलाः शक्तवः स्युर्गोमूत्रं शर्करा सद्धविरिति विधिना भानुवारे क्रमेण । रात्रौ लग्नज्ञानम् –ध्रुवं परितो रक्तवर्णा शूलिनी श्वेतवर्णा चैकान्या तारा मेषान्मीनं यावद्भ्रमति । तत्र ध्रुवात्पश्चिमे मेष-वृषौ, वायुकोणे मिथुनं, उत्तरस्यां कर्कसिंहौ, ईशाने कन्या, पूर्वस्यां तुलावृश्चिकौ, अग्निकोणे धनुः, दक्षिणस्यां मकर-कुम्भौ, नैर्ऋत्यां च मीनराशिर्वर्त्तते । यदा तत्र रक्तवर्णा शूलिनी तारका तदेव लग्नं तदानीमिति । **चन्द्रोदयास्तसाधनम्** – तिथिगुणितं रजनीपरिमाणं यमरहितं सहितं सितपक्षे । वाणशशाङ्कविभाजितलब्धं भवति विधूदयमस्तमयं च । यथा–मार्गशुक्ल ५ रात्रिमानं ३३।५२ तदोक्तविधिना (३३।५२) ५=१६९।२०,१६९।२०+२।००=१७१।२०, १७१।२० ÷ १५=११।२५ दण्डादि । सूर्यास्त (५।१४) माने यथोक्त (११।२५)फलस्य घण्यमिण्यत्मकमान (४।३४)योजनेन घं. ९ मि. ४८ रात्रिश्चन्द्रास्तमानमेवं कृष्णपक्षे चन्द्रोदयमानं स्थूलदिशेति ।

ग्रहस्थितिः–मार्गिणौ पूर्वोदितौ कुजगुरू, मार्गी पश्चिमोदितो बुधः २तः वक्री ६ तः पश्चिमास्तः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः, वक्री पूर्वोदितः शनिः १५ तो मार्गी ।

वातावरणम्- पक्षादिभागे वायुचारमेघचारशीतवृद्धयस्तदन्तभागे शीतवृद्धिः ।

पौषकृष्णपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. १५।१२।९७ इ तः २९।१२।९७ इ. या, पूर्वकालः ।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः ८ तो वक्री, शुद्धः, २ तोऽशुद्धः, हेमन्तर्तुः, याम्यगोलः, याम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः द.प.	तिथयः घं.मि.	नक्षत्राणि न.	नक्षत्राणि द.पं	नक्षत्राणि घं. मि.	योगाः द. प.	करणानि द. प.	चन्द्रराशयः रा.द.प.	चन्द्रराशयः घं.मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द. प.	सू.उ. घ. मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	दिनाङ्काः सौ.	दिनाङ्काः अं.
१चं.	०१।४८	दि.७।३२	आ.	४२।१८	रा.११।४४	शु.४३।५३	कौ.१।४८	मिथुन	अहो.	७।२९।४०।३५	२५।५४	६।४९	५।११	२४	३०	१५
२मं.	०१।१२	दि.७।१९	पुन.	४४।०२	रा.१२।२७	ब्र.४१।०६	ग.१।१२	मि.२८।३६	सा६।१६	८।००।४१।५६	२५।५२	६।५०	५।१०	२५	१	१६
३बु.	०१।५२	दि.७।३५	पु.	४७।०५	रा.१।४०	ऐ.३९।२१	वि.१।५२	कर्क	अहो.	८।०१।४३।१७	२५।५०	६।५०	५।१०	२६	२	१७
४बृ.	०३।५९	दि.८।२६	आश्ले.	५१।१३	रा.३।१९	वै.३८।२७	वा.३।५९	क.५१।१३	रा.३।१९	८।०२।४४।३८	२५।४८	६।५०	५।१०	२७	३	१८
५शु.	०७।०६	दि.९।४१	म.	५६।२८	रा.५।२६	वि.३८।२९	तै.७।०६.	सिंह	अहो.	८।०३।४५।५९	२५।४७	६।५१	५।०९	२८	४	१९
६श.	११।२१	दि.११।४७	पूफ.	६०।००	अहो.	प्री.३९।१२	व.११।२१	सिंह	अहो.	८।०४।४७।२०	२५।४६	६।५१	५।०९	२९	५	२०
७र.	१६।२०	दि.१।२३	पूफ.	०२।२७	दि.७।५०	आ.४०।२०	व.१६।२०	सिं.१९।०४	दि.२।२९	८।०५।४८।४०	२५।४५	६।५१	५।०९	३०	६	२१
८चं.	२१।४३	दि.३।३२	उफ.	०८।५६	दि.१०।२५	सौ.४१।४१	कौ.२१।४३	कन्या	अहो.	८।०६।५०।००	२५।४४	६।५१	५।०९	१	७	२२
९मं.	२७।०५	सा.५।४१	ह.	१५।३०	दि.१।०३	शो४२।५५	ग.२७।०५	कं.४८।३३	रा.२।१६	८।०७।५१।२५	२५।४५	६।५१	५।०९	२	८	२३
१०बु.	३१।५७	रा.७।३८	चि.	२१।३७	दि.३।३०	अंग.४३।४०	वि.३१।५७	तुला	अहो.	८।०८।५२।५०	२५।४६	६।५१	५।०९	३	९	२४
११बृ.	३६।०४	रा.९।१७	स्वा.	२७।०३	सा.५।४०	सु.४३।५०	व.०४।००	तुला	अहो.	८।०९।५४।१४	२५।४७	६।५१	५।०९	४	१०	२५
१२शु.	३९।००	रा.१०।२६	वि.	३१।२८	रा.७।५०	धृ.४३।०७	कौ.०७।३२	तु.१५।२१	दि.१२।५८	८।१०।५५।३८	२५।४८	६।५०	५।१०	५	११	२६
१३श.	४०।५२	रा.११।११	अनु.	३४।४७	रा.८।४५	शू.४१।३२	ग.०९।५६	वृश्चिक	अहो.	८।११।५७।०२	२५।४९	६।५०	५।१०	६	१२	२७
१४र.	४१।२०	रा.११।२२	ज्ये.	३६।४५	रा.९।३५	ग.३८।५४	वि.११।०६	वृ.३६।४५	रा.९।३५	८।१२।५८।२६	२५।५०	६।५०	५।१०	७	१३	२८
३०चं	४०।३२	रा.११।०३	मू.	३७।३३	रा.९।५१	वृ.३५।१७	च.१०।५६	धनु	अहो.	८।१३।५९।५०	२५।५२	६।५०	५।१०	८	१४	२९

मासान्तः, पौषे कौशिकीस्नानं महापुण्यप्रदम् ।
मूले धनुषि रविः १।५८ मु. ४५ फलं समर्घं षडशीतिसंक्रान्तिपुण्यकालो घं.७ मि. ३७ उपरि घं. २ मि.१ यावद्दिने, अगुद्धारंभः १।५८ उपरि ।
श्रीगणेश ४ व्रतं, मासादिः ।
गं. ४०।१३ उ० ५५।१३ यावत् ।
पूर्वोत्तरयात्रा पूर्वफल्गुन्याम् ।
उत्तरयात्रा, (७)एकोदिष्टम् ।
पूर्वोदितो बुधः ३५।१९, पूर्वोत्तरयात्रा पूर्वफल्गुन्यां, सप्तम्यां मेघदर्शने सति श्रावण्यामार्द्रायाञ्च सुवृष्टिः ।
वक्री शुक्रः ४३।१५, **अपूपाष्टका**, दक्षिणयात्रा हस्तेऽष्टम्याम् ।
अन्वष्टकानवमी, पूर्वदक्षिणयात्रा कन्यास्थे चन्द्रे ततो दक्षिणपश्चिमयात्रा ।
पश्चिमदक्षिणयात्रा ।
सफला ११ व्रतं सर्वेषां, पश्चिमयात्रा स्वात्यां, **मार्गी बुधः** ३।२१ ।
गोमयेन पारणं, उत्तरयात्रा त्रयोदश्याम् ।
प्रदोष १३व्रतम्, पश्चिमोत्तरयात्रा ।
प्रदोष १४ व्रतं, गं. ३०।४५ उ० ४५।४५ या०, **दशतारकारंभो** घं. ९ मि. ३५ उपरि रात्रौ ।
पौषी ३० स्नानदानादिः, **सोमवती अमाव्रतं, (सोमवारी)** उत्तरयात्रा प्रतिपदि, पूर्वाषाढे रविः ४।०० ।

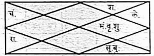
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति. दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१चं.	९।०३।०७।५२	७।२५।००।४६	९।२६।१७।३८	९।०२।४६।१५	११।१७।२०।२६	१०।२२।५६।१४
२मं.	९।०३।५४।०८	७।२४।२७।३२	९।२६।२८।५७	९।०२।४८।५५	११।१७।२०।३४	१०।२२।५३।०३
३बु.	९।०४।४०।२४	७।२३।५४।१८	९।२६।४०।१६	९।०२।५१।३५	११।१७।२१।००	१०।२२।४९।५२
४बृ.	९।०५।२६।४०	७।२३।२१।०४	९।२६।५१।३५	९।०२।५४।१४	११।१७।२१।२६	१०।२२।४६।४१
५शु.	९।०६।१२।५६	७।२२।४७।५०	९।२७।०२।५४	९।०२।५६।५३	११।१७।२१।५२	१०।२२।४३।३०
६श.	९।०६।५९।१२	७।२२।१४।३६	९।२७।१४।१३	९।०२।५९।३२	११।१७।२२।१७	१०।२२।४०।१९
७र.	९।०७।४५।२८	७।२१।४१।२२	९।२७।२५।३३	९।०३।०२।११	११।१७।२२।४२	१०।२२।३७।०८
८चं.	९।०८।३१।४४	७।२१।०८।०८	९।२७।३६।५३	९।०३।०४।५०	११।१७।२३।०७	१०।२२।३३।५८
९मं.	९।०९।१८।१४	७।२०।५७।११	९।२७।४९।०८	९।०२।५६।०६	११।१७।२४।१५	१०।२२।३०।४७
१०बु.	९।१०।०४।४५	७।२०।३०।२५	९।२८।०१।२३	९।०२।४१।२५	११।१७।२५।२३	१०।२२।२७।३६
११बृ.	९।१०।५१।१६	७।२०।३५।५४	९।२८।१३।३८	९।०२।२६।४४	११।१७।२६।३१	१०।२२।२४।२५
१२शु.	९।११।३७।४७	७।२०।५५।२७	९।२८।२५।५३	९।०२।१२।०३	११।१७।२७।३९	१०।२२।२१।१४
१३श.	९।१२।२४।१८	७।२१।१७।३१	९।२८।३८।०८	९।०१।५७।२२	११।१७।२८।४६	१०।२२।१८।०३
१४र.	९।१३।१०।४९	७।२१।३९।१५	९।२८।५०।२४	९।०१।४२।४१	११।१७।२९।५३	१०।२२।१४।५३
३०च.	९।१३।५७।२०	७।२२।००।५८	९।२९।०२।४०	९।०१।२७।५९	११।१७।३१।००	१०।२२।११।४३

दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि.	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सिं.अं.	कं.अ.	तु.अ.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कुं.अं.	मी.अं.
१चं.	४२।५७	१५।२०	१७।१६	१९।२९	२१।४७	००।०३	२।१८	४।३६	६।५४	८।५९	१०।४५	१२।१६	१३।४३
२मं.	४२।५६	१५।१६	१७।१२	१९।२५	२१।४३	२३।५९	२।१४	४।३२	६।५०	८।५५	१०।४१	१२।१२	१३।३९
३बु.	४२।५५	१५।११	१७।०७	१९।२०	२१।३८	२३।५४	२।०९	४।२७	६।४५	८।५०	१०।३६	१२।०७	१३।३४
४बृ.	४२।५४	१५।०७	१७।०३	१९।१६	२१।३४	२३।५०	२।०५	४।२३	६।४१	८।४६	१०।३२	१२।०३	१३।३०
५शु.	४२।५३	१५।०२	१६।५८	१९।११	२१।२९	२३।४५	२।००	४।१८	६।३६	८।४१	१०।२७	११।५८	१३।२५
६श.	४२।५२	१४।५८	१६।५४	१९।०७	२१।२५	२३।४१	१।५६	४।१४	६।३२	८।३७	१०।२३	११।५४	१३।२१
७र.	४२।५२	१४।५३	१६।४९	१९।०२	२१।२०	२३।३६	१।५१	४।०९	६।२७	८।३२	१०।१८	११।४९	१३।१६
८चं.	४२।५२	१४।४९	१६।४५	१८।५८	२१।१६	२३।३२	१।४७	४।०५	६।२३	८।२८	१०।१४	११।४५	१३।१२
९मं.	४२।५३	१४।४४	१६।४०	१८।५३	२१।११	२३।२७	१।४२	४।००	६।१८	८।२३	१०।०९	११।४०	१३।०७
१०बु.	४२।५३	१४।४०	१६।३६	१८।४९	२१।०७	२३।२३	१।३८	३।५६	६।१४	८।१९	१०।०५	११।३६	१३।०३
११बृ.	४२।५४	१४।३५	१६।३१	१८।४४	२१।०२	२३।१८	१।३३	३।५१	६।०९	८।१४	१०।००	११।३१	१२।५८
१२शु.	४२।५५	१४।३१	१६।२७	१८।४०	२०।५८	२३।१४	१।२९	३।४७	६।०५	८।१०	०९।५६	११।२७	१२।५४
१३श.	४२।५६	१४।२७	१६।२३	१८।३६	२०।५४	२३।१०	१।२५	३।४३	६।०१	८।०६	०९।५२	११।२३	१२।५०
१४र.	४२।५६	१४।२२	१६।१८	१८।३१	२०।४९	२३।०५	१।२०	३।३८	५।५६.	८।०१	०९।४७	११।१८	१२।४५
३०च.	४२।५६	१४।१८	१६।१४	१८।२७	२०।४५	२३।०१	१।१६	३।३४	५।५२	७।५७	०९।४३	११।१४	१२।४१

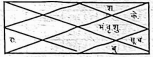
१ चन्द्रे वल्ली ८।२७।१८।५३
अयनांशाः २२।२८।४७

८ चन्द्रे वल्ली ८।२७।१९।००
अयनांशाः २२।२८।४८

३० चन्द्रे वल्ली ८।२७।१९।०७
अयनांशाः २२।२८।४९

अथ विविधविषयाः– दशतारकविचारः– पौषे मूलभरण्यन्तं चन्द्रचारेण गर्भति । आर्द्रादितो विशाखान्तं सूर्यचारेण वर्षति । एवं चैत्रे तथा ज्येष्ठे शुक्लपक्षे प्रयत्नतः । आर्द्रादिदशताराणां ज्ञात्वा गर्भं वदेत्फलम् । **गर्भपुष्टिविचारः–** वाताभ्रगर्जत्तडितोदकानि हिमप्रपातः कारकावघातः । अकालसन्ध्यापरिवेषणञ्च नवप्रकारैः प्रभवन्ति गर्भाः । तत्र पुष्टे गर्भे सुवृष्टिः समे मध्यमा वृष्टिर्हीने चाल्पा वृष्टिरिति । **गोचरशन्यादिविचारः–** द्विजन्मनि पंचमसप्तमगा चतुराष्टकद्वादशधमेयुताः । धनधान्यहिरण्यविनाशकरा रविराहुशनैश्चरभूमिसुताः । **तत्र शनेर्विशेषः–** यदि स्वजन्मराशितः शनिराशिसंचारकाले चन्द्रो निम्नलिखितस्थानेषु भवेत्तदा तस्य निम्नलिखितानि पदानि भवेयुः –जन्माङ्गरुद्रेषु सुवर्णपादं द्विपञ्चनन्दैः रजतस्य पादम् । त्रिसप्तदिक् ताम्रपदं वदन्ति वेदाष्टचार्केष्विह लौहपादम् । **तत्फलम्** – लौहे वित्तविनाशः स्यात्सर्वसौख्यञ्च कांचने । ताम्रे च समता ज्ञेया सौभाग्यं राजते भवेत् । अनिष्टफलदायकशनेर्जपः कार्यः, लौहधारणञ्च कार्यम्, शनावश्वत्थमूले जलादिभिः पूजनं शनिस्तवश्च पठितव्यः । **शनिस्तवः–** नमस्ते कोणसंस्थाय पिङ्गलाक्षाय ते नमः । नमस्ते मन्दसंज्ञाय नमस्ते सौरये विभो । नमस्ते रौद्रदेहाय नमस्ते चान्तकाय च । नमस्ते मन्दसंज्ञाय शनैश्चर नमोऽस्तुते । प्रसादं कुरु देवेश दीनस्य प्रणतस्य मे ।

ग्रहस्थितिः–मार्गिणः पूर्वोदिताः कुजगुरुशनयः, वक्री पश्चिमास्तो बुधः ७तः पूर्वोदितः ११तो मार्गी, मार्गी पश्चिमोदितः शुक्रः ८ तो वक्रः ।

वातावरणम्-पक्षादितो नवमीं यावद्वायुशीतवृद्धिमेघचारादयस्ततः पक्षान्तं यावच्छिन्नवृष्टिशीतवृद्धिवायवः ।

पौषशुक्लपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. ३०।१२।९७ ई. तः १२।१।९८ ई. या, पूर्वे कालः।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, वक्री पश्चिमोदितः शुक्रः ६ तः पश्चिमास्तः, अशुद्धः, हेमन्तर्तुः,याम्यगोलः, याम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः		नक्षत्राणि			योगाः	करणानि	चन्द्रराशयः		स्पष्टसूर्यः	दिनमानं	सू. उ.	सू.अ.	दिनाङ्काः		
	द.प.	घं.मि.	न.	द.पं	घं. मि.	द. प.	द. प.	रा.द.प.	घं.मि.	राश्यादिः	द. प.	घ. मि.	घ.मि.	रा.	सौ.	अं.
१ मं.	३८।३१	रा.१०।१३	पूषा.	३७।०७	रा.९।४१	ध्रु.३०।४०	कि.०९।३२	ध.५१।४४	रा.३।३१	८।१५।०१।१६	२५।५३	६।४९	५।११	९	१५	३०
२ बु.	३५।२७	रा.९।००	उषा.	३५।३६	रा.९।०३	व्या.२५।१६	बा.०६।५९	मकर	अहो.	८।१६।०२।४२	२५।५४	६।४९	५।११	१०	१६	३१
३ बृ.	३१।२८	रा.७।२६	श्र.	३३।१७	रा.८।०८	ह.१९।०५	तै.०३।२७	मकर	अहो.	८।१७।०४।०८	२५।५५	६।४९	५।११	११	१७	१
४शु.	२६।४०	सा.५।२९	ध.	३०।०९	रा.६।५३	व.१२।१५	वि.२६।४०	म.१।४३	दि.७।३०	८।१८।०५।३४	२५।५६	६।४९	५।११	१२	.१८	२
५श.	२१।२०	दि.३।२०	श.	२६।३०	सा.५।२४	सि.०४।५६	बा.२१।२०	कुम्भ	अहो.	८।१९।०७।००	२५।५८	६।४८	५।१२	१३	१९	३
६ र	१५।३८	दि.१।०३	पूभा	२२।२९	दि.३।४८	वरी.४९।२२	तै.१५।३८	कुं.८।३०	दि.१०।१२	८।२०।०८।२६	२६।००	६।४८	५।१२	१४	२०	४
७चं.	०९।४६	दि.१०।४२	उभा.	१८।१७	दि.२।०७	प.४१।२७	व.०९।४६	मीन	अहो	८।२१।०९।५२	२६।०२	६।४८	५।१२	१५	२१	५
८मं.	०३।५५	दि.०८।२१	रे.	१४।१०	दि.१२।२७	शि.३३।३८	व.०३।५५	मी.१४।१०	दि.१२।२७	८।२२।११।१६	२६।०३	६।४७	५।१३	१६	२२	६
१०बु.	५३।०६	रा.०४।०१	अ.	१०।१९	दि.१०।५५	सि.२६।०६	तै.२५।४२	मेष	अहो.	८।२३।१२।४०	२६।०४	६।४७	५।१३	१७	२३	७
११बृ.	४८।३०	रा.०२।११	भ.	०६।५४	दि.९।३३	सा.१९।०१	व.२०।४८	मे.२१।१३	दि.३।१६	८।२४।१४।०४	२६।०५	६।४७	५।१३	१८	२४	८
१२शु.	४४।४६	रा.१२।४१	कृ.	०४।११	दि.८।२७	शु.१२।२९	ब.१६।३८	वृष	अहो.	८।२५।१५।२८	२६।०६	६।४७	५।१३	१९	२५	९
१३श.	४१।५८	रा.११।३२	रो.	०२।२०	दि.७।४२	शु.०६।३९	कौ.१३।२२	वृ.३१।५०	सा.७।३०	८।२६।१६।५२	२६।०८	६।४६	५।१४	२०	२६	१०
१४र	४०।१६	रा.१०।५२	मृ.	०१।२१	दि.७।१८	ब्र.०१।३८	ग.११।०७	मियुन	अहो.	८।२७।१८।१६	२६।१०	६।४६	५।१४	२१	२७	११
१५चं.	३९।४७	रा.१०।४१	आ.	०१।३३	दि.७।२३	वै.५४।२२	वि.९।०१	मि.४७।३९	रा.१।५०	८।२८।१९।४०	२६।१२	६।४६	५।१४	२२	२८	१२

क्षीणः शुक्रः ५७।३६, द. ति. ३८।३१ उपरि ।
चन्द्रदर्शनं मु. ४५ फलं समर्घं, द.ति. ३५।२७ या. । **एकराशिगतग्रहचतुष्टयफलम्** - एकराशौ यदा यान्ति चत्वारः पंच वा ग्रहाः । प्लावयन्ति महीं कृत्स्नां रुधिरेण जलेन वा ।
वक्रगत्या मूले धनुषि शुक्रः ३६।४४, दक्षिणां विना यात्रा तृतीयायां, **पञ्चकारंभो** रात्रौ घं. ८ मि.८ उपरि, **१ जनवरी १९९८ ई. प्रारंभः** ।
श्रीगणेश ४ व्रतं, पूर्वयात्रा मकरस्थे चन्द्रे ।
व्यतिपातयोगमानं ५२।१८, **कुंभे गुरुः** २१।१४, पश्चिमयात्रा पूर्वभाद्रे ।
पश्चिमास्तः शुक्रः ५७।३६, उत्तरयात्रा सप्तम्यां पूर्वभाद्रे,(६-७) एकोदिष्टम् ।
पश्चिमोत्तरयात्रा रेवत्यां, गुरुगोविन्दसिंहजयन्ती ।
नवमीमानं ५४।२३, गं. २।१० उ. १७।१० या०, **पञ्चकान्तो** दिवा घं. १२ मि. २७ उ०, पश्चिमयात्रा रेवत्यां तत उत्तरां विना यात्राश्विन्याम् ।
मूले धनुषि बुधः ५६।०३, कर्म १०**श्रीविश्वकर्मापूजा**, उत्तरां विना यात्राश्विन्यां, **दशतारकान्तो** घं. १० मि. ५५ उपरि दिने ।
पुत्रदा ११ व्रतं सर्वेषां, धर्मसावर्णिमन्वादिः ।
श्रीनारायण १२ गोमयेन पारणं, पूर्वदक्षिणयात्रा त्रयोदश्याम् ।
प्रदोष १३ व्रतं, पूर्वां विना यात्रा मृगशिरसि । ❖ ऋचीकभार्ये सत्यार्ये पापं मे हर कौशिकि ।
ऐन्द्रयोगमानं ५५।५२, प्रदोष १४ व्रतं, **उत्तराषाढे** रविः ५।४४ ।
पौषी १५ स्नानदानादिः, **कौशिकीस्नानम्**, पश्चिमयात्रा पुनर्वसौ मिथुनस्थे चन्द्रे ततः पश्चिमोत्तरयात्रा, **कौशिकीस्नानमन्त्रः** - गाधिराजसुते देवि विश्वामित्रमुनेः श्वसः । ❖

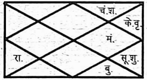
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति. दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१मं.	९।१४।४४।१०	७।२२।४६।३८	९।२९।१५।०२	९।००।५७।३६	११।१७।३३।१८	१०।२२।०८।३२
२बु.	९।१५।३१।००	७।२३।३२।१८	९।२९।२७।२४	९।००।२७।२३	११।१७।३५।३६	१०।२२।०५।२१
३बृ.	९।१६।१७।५०	७।२४।१७।५७	९।२९।३९।४६	८।२९।५६।५०	११।१७।३७।५४	१०।२२।०२।१०
४शु.	९।१७।०४।४०	७।२५।०३।३६	९।२९।५२।०८	८।२९।२६।२७	११।१७।४०।१२	१०।२१।५८।५९
५श.	९।१७।५१।३१	७।२५।४९।१५	१०।००।०४।२९	८।२८।५६।०५	११।१७।४२।३०	१०।२१।५५।४८
६र	९।१८।३८।२२	७।२६।३४।५४	१०।००।१६।५०	८।२८।२५।४३	११।१७।४४।४८	१०।२१।५२।३८
७चं.	९।१९।२५।१३	७।२७।२०।३३	१०।००।२९।११	८।२७।५५।२१	११।१७।४७।०५	१०।२१।४९।२८
८मं.	९।२०।१२।०९	७।२८।३२।२९	१०।००।४२।१९	८।२७।१७।४३	११।१७।५०।०१	१०।२१।४६।१७
१०बु.	९।२०।५९।०५	७।२९।४४।२५	१०।००।५५।२७	८।२६।४०।०५	११।१७।५२।५७	१०।२१।४३।०६
११बृ.	९।२१।४६।०१	८।००।५६।२१	१०।०१।०८।३५	८।२६।०२।२७	११।१७।५५।५३	१०।२१।३९।५५
१२शु.	९।२२।३२।५८	८।०२।०८।१७	१०।०१।२१।४३	८।२५।२४।४९	११।१७।५८।४८	१०।२१।३६।४४
१३श.	९।२३।१९।५४	८।०३।२०।१३	१०।०१।३४।५१	८।२४।४७।११	११।१८।०१।४३	१०।२१।३३।३३
१४र	९।२४।०६।५२	८।०४।३२।०९	१०।०१।४७।५९	८।२४।०९।३४	११।१८।०४।३८	१०।२१।३०।२३
१५चं.	९।२४।५३।४९	८।०५।४४।०४	१०।०२।०१।०८	८।२३।३१।५७	११।१८।०७।३३	१०।२१।२७।१३

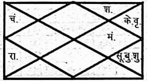
दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सिं.अं.	कं.अ.	तु.अ.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कुं.अं.	मी.अं.
४२।५७	१४।१३	१६।०९	१८।२२	२०।४०	२२।५६	०१।११	३।२९	५।४७	७।५२	९।३८	११।०९	१२।३६
४२।५८	१४।०९	१६।०५	१८।१८	२०।३६	२२।५२	०१।०७	३।२५	५।४३	७।४८	९।३४	११।०५	१२।३२
४२।५९	१४।०४	१६।००	१८।१३	२०।३१	२२।४७	०१।०२	३।२०	५।३८	७।४३	९।२९	११।००	१२।२७
४३।००	१४।००	१५।५६	१८।०९	२०।२७	२२।४३	००।५८	३।१६	५।३४	७।३९	९।२५	१०।५६	१२।२३
४३।०१	१३।५५	१५।५१	१८।०४	२०।२२	२२।३८	००।५३	३।११	५।२९	७।३४	९।२०	१०।५१	१२।१८
४३।०१	१३।५१	१५।४७	१८।००	२०।१८	२२।३४	००।४९	३।०७	५।२५	७।३०	९।१६	१०।४७	१२।१४
४१।०१	१३।४६	१५।४२	१७।५५	२०।१३	२२।२९	००।४४	३।०२	५।२०	७।२५	९।११	१०।४२	१२।०९
४३।०२	१३।४२	१५।३८	१७।५१	२०।०९	२२।२५	००।४०	२।५८	५।१६	७।२१	९।०७	१०।३८	१२।०५
४३।०३	१३।३७	१५।३३	१७।४६	२०।०४	२२।२०	००।३५	२।५३	५।११	७।१६	९।०२	१०।३३	१२।००
४३।०४	१३।३३	१५।२९	१७।४२	२०।००	२२।१६	००।३१	२।४९	५।०७	७।१२	८।५८	१०।२९	११।५६
४३।०५	१३।२८	१५।२४	१७।३७	१९।५५	२२।११	००।२६	२।४४	५।०२	७।०७	८।५३	१०।२४	११।५१
४३।०६	१३।२४	१५।२०	१७।३३	१९।५१	२२।०७	००।२२	२।४०	४।५८	७।०३	८।४९	१०।२०	११।४७
४३।०६	१३।२०	१५।१६	१७।२९	१९।४७	२२।०३	००।१८	२।३६	४।५४	६।५९	८।४५	१०।१६	११।४३
४३।०६	१३।१५	१५।११	१७।२४	१९।४२	२१।५८	००।१३	२।३१	४।४९	६।५४	८।४०	१०।११	११।३८

७ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१९।१४
अयनांशा: २२।२८।५०

१५चन्द्रे वल्ली ८।३७।१९।२१
अयनांशा: २२।२८।५१

अथ विविधविषयाः-वैष्णवानामेकादशीव्रतनिर्णयः- दशमीपञ्चपंचाशद् घटिका चेत्प्रदृश्यते । तर्हि चैकादशी त्याज्या द्वादशीं समुपोषयेत् । दशमीपलमात्रेण त्याज्या चैकादशी तिथिः । मदिराविन्दुपातेन त्याज्यो गंगाघटो यथा । **नारदपुराणे**- क्षये वाप्यथवा वृद्धौ सम्प्राप्ते वा दिनत्रये । उपोष्या द्वादशी तत्र त्रयोदश्यान्तु पारणम् । **कौर्मे**-तिथिक्षये तु सम्प्राप्ते उपोष्या द्वादशी भवेत् । दशमीशेषसंयुक्तां न कुर्वीत कदाचन । **भविष्ये** - दशमीशेषसंयुक्तो यदि स्यादरुणोदयः । वैष्णवेन न कर्त्तव्यं तद्दिनैकादशीव्रतम् । अरुणोदयवेधस्तु वैष्णवेषु प्रकीर्तितः । **अरुणोदयकालो ब्रह्मवैवर्त्ते**-चतस्रो घटिकाः प्रातररुणोदय उच्यते । यतीनां स्नानकालोऽयं गंगाम्भः सदृशं फलम् । **अथैकादश्यां त्याज्यवस्तूनि** - कांस्यं मांसं मसूरान्नं चणकं कोद्रवं तथा । शाकं मधु परान्नञ्च पुनर्भोजनमैथुनम् । **केषामन्नं परान्नं नेत्याह**- गुर्वन्नं मातुलान्नं च श्वशुरान्नं तथैव च । पितुः पौत्रस्य चैवान्नं न परान्नमिति स्मृतिः । **स्वपवित्रवस्तूनि** - आसनं वसनं शय्या जायाऽपत्यं कमण्डलुः। आत्मनः शुचिरेतानि न परेषां कदाचन ।

ग्रहस्थितिः- मार्गिणः पूर्वोदिताः कुजबुधगुरुशनयः, वक्री पश्चिमोदितः शुक्रः ६ तः पश्चिमास्तः ।

वातावरणम् - पक्षस्य पूर्वार्द्धे वायुमेघचारशीतवृद्धयस्तदुत्तरार्द्धे मेघच्छायाशीतवृद्धि हिमपातादयः ।

माघकृष्णपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि १३।१।९८ ई. तः २८।१।९८ ई. या, पूर्वे कालः ।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, वक्री पश्चिमास्तः शुक्रः २ तः पूर्वोदितः, अशुद्धः, ५ तः शुद्धः, १४ तोऽशुद्धः, हेमन्तर्तुः, याम्यगोलायने:, २ तः शिशिरर्तुः सौम्यायनञ्च ।

ति.दि.	तिथयः द.प.	तिथयः घं.मि.	नक्षत्राणि न.	नक्षत्राणि द.पं	नक्षत्राणि घं. मि.	योगाः द. प.	करणानि द. प.	चन्द्रराशयः रा.द.प.	चन्द्रराशयः घं.मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द. प.	सू.उ. घ.मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	दिनाङ्काः सौ.	दिनाङ्काः अं.
१मं.	४० ।३६	रा.१० ।५९	पुन	०३ ।०१	दि.७ ।५७	वि.५२ ।१४	बा.१० ।०७	कर्क	अहो.	८ ।२९ ।२१ ।०१	२६ ।१३	६ ।४५	५ ।१५	२३	२९	१३
२बु.	४२ ।५०	रा.११ ।५३	पु.	०५ ।४६	दि.९ ।०३	प्री.५१ ।०७	तै.११ ।४३	कर्क	अहो.	९ ।०० ।२२ ।२२	२६ ।१४	६ ।४५	५ ।१५	२४	१	१४
३वृ.	४६ ।०६	रा.१ ।११	आश्ले	०९ ।४२	दि.१० ।३८	आ.५० ।५३	व.१४ ।५८	क.९ ।४२	दि.१० ।३८	९ ।०१ ।२३ ।४३	२६ ।१५	६ ।४५	५ ।१५	२५	२	१५
४शु.	५० ।२८	रा.२ ।५६	म.	१४ ।४४	दि.१२ ।३९	सौ.५१ ।२५	व.१८ ।७	सिंह	अहो.	९ ।०२ ।२५ ।०४	२६ ।१६	६ ।४५	५ ।१५	२६	३	१६
५श.	५५ ।३१	रा.४ ।५६	पूफ	२० ।३६	दि.२ ।५८	शो.५२ ।२५	कौ.२३ ।००	सिं.३७ ।१२	रा.८ ।५७	९ ।०३ ।२६ ।२४	२६ ।१८	६ ।४४	५ ।१६	२७	४	१७
६र	६० ।००	अहो.	उफ	२७ ।०१	सा.५ ।३२	अंग५३ ।४६	ग.२८ ।१४	कन्या	अहो.	९ ।०४ ।२७ ।४४	२६ ।२०	६ ।४४	५ ।१६	२८	५	१८
६चं.	०० ।५७	दि.७ ।०७	ह.	३३ ।३६	रा.८ ।१०	सु.५५ ।०७	व.०० ।५७	कन्या	अहो.	९ ।०५ ।२९ ।०४	२६ ।२२	६ ।४४	५ ।१६	२९	६	१९
७मं.	०६ ।१८	दि.९ ।१४	चि.	३९ ।५४	रा.१० ।४१	घृ.५६ ।०५	व.०६ ।१८	क.६ ।४५	दि.९ ।२५	९ ।०६ ।३० ।१९	२६ ।२४	६ ।४३	५ ।१७	३०	७	२०
८बु.	११ ।०७	दि.११ ।१०	स्वा.	४५ ।३२	रा.१२ ।५६	शू.५६ ।३१	कौ.११ ।०७	तुला	अहो.	९ ।०७ ।३१ ।३४	२६ ।२६	६ ।४३	५ ।१७	१	८	२१
९वृ.	१५ ।१०	दि.१२ ।४६	वि.	५० ।१३	रा.२ ।४७	ग.५६ ।०९	ग.१५ ।१०	तु.३४ ।०२	रा.८ ।१९	९ ।०८ ।३२ ।४९	२६ ।२८	६ ।४२	५ ।१८	२	९	२२
१०शु.	१८ ।०१	दि.१ ।५४	अनु.	५३ ।४८	रा.४ ।१३	वृ.५४ ।५६	वि.१८ ।०१	वृश्चिक	अहो.	९ ।०९ ।३४ ।०४	२६ ।३१	६ ।४२	५ ।१८	३	१०	२३
११ श.	१९ ।४५	दि.२ ।३५	ज्ये.	५६ ।०९	रा.५ ।०९	ध्रु.५२ ।४०	व.१९ ।४५	वृ.५६ ।०९	रा.५ ।०९	९ ।१० ।३५ ।१९	२६ ।३४	६ ।४१	५ ।१९	४	११	२४
१२र	२० ।०७	दि.२ ।४४	मू.	५७ ।१०	रा.५ ।३३	व्या.४९ ।२४	तै२० ।०७	धनु	अहो.	९ ।११ ।३६ ।३४	२६ ।३७	६ ।४१	५ ।१९	५	१२	२५
१३चं.	१९ ।१५	दि.२ ।२३	पूषा	५७ ।०१	रा.५ ।२८	ह.४५ ।१०	व.१९ ।१५	धनु	अहो.	९ ।१२ ।३७ ।४८	२६ ।४०	६ ।४०	५ ।२०	६	१३	२६
१४मं.	१७ ।०७	दि.१ ।३०	उषा	५५ ।४५	रा.४ ।५७	• व.४० ।०३	श.१७.।०७	घ.११ ।४२	दि.११ ।२०	९ ।१३.।३८ ।५६	२६ ।४३	६ ।३९	५ ।२१	७	१४	२७
३०बु.	१३ ।५६	दि.१२ ।११	श्र.	५३ ।३९	रा.४ ।०७	सि.३४ ।०७	ना.१३ ।५६	मकर	अहो.	९ ।१४ ।४० ।०३	२६ ।४६	६ ।३९	५ ।२१	८	१५	२८

दि.	
१३	मासान्तः, माघे कमलास्नानं महापुण्यप्रदं, लक्ष्मणसंवत् ८८९ प्रारंभः ।
१४	मकरे रविः २१।१६ मु. १५ फलं महार्घं सौम्यायनसंक्रान्तिपुण्यकालो चं. ३ मि. १५ उपरि दिने सूर्यास्तं यावत्, **(तिलासंक्रान्तिः)** पूर्वोदितः शुक्रः ५४।४८, गं. ५८।४२ उ., **माघस्नानारंभः** ।
१५	मासादिः, गं. १३।४२ या. ।
१६	श्रीगणेश ४ व्रतं, श्रीगणेशावतारः, श्रीगणेशपूजनम्, पूर्वदक्षिणयात्रा पूर्वफल्गुन्याम् ।
१७	पुष्टः शुक्रः ५४।४८ उ., **शुद्धारंभः** ५४।४८ उपरि ।
१८	**निर्वेधविवाहो हस्ते**, मकरार्के रविवासरे शित्रपूजनं परमपुण्यप्रदम् ।
१९	कुंभे कुजः १३।५६, दक्षिणयात्रा षष्ठ्यां, **निर्वेधविवाहो हस्ते**, केतुवेधाद्विवाहो मध्यमश्चित्रायाम् ।
२०	अपूपाष्टका, पूर्वदक्षिणयात्रा कन्यास्थे चन्द्रे ततः पश्चिमदक्षिणयात्रा ।
२१	अन्वष्टकानवमी, **निर्वेधविवाहः** अष्टम्यां, (९) एकोदिष्टम् ।
२२	**निर्वेधविवाहोऽनुराधायां**, पश्चिमोत्तरयात्रानुराधायाम् । ❖ ५०९८, तद्भोग्याब्दाः ४२६९०२, सृष्टिगताब्दाः १९७२९४९०९८ तद्भोग्याब्दाः २३४७०५०९०२ ।
२३	पूर्वास्तो बुधः ४४।००, उत्तरयात्रा, (१०) एकोदिष्टम्, **निर्वेधविवाहोऽनुराधायाम्** ।
२४	श्रवणायां रविः ८।४१, **षट्तिला ११ व्रतं सर्वेषां**, पश्चिमोत्तरयात्रैकादश्यां, द. ति. १९।४५ उ., गं ५०।०९ उ. ।
२५	गं. ५।९ या., गोदुग्धेन पारणं, द.ति. २०।०७ या., प्रदोष १३ व्रतं, पूर्वोत्तरयात्रा त्रयोदश्यां, निर्वेधविवाहस्त्रयोदश्यां मूले, मकरार्के रविवासरे शिवपूजनं परमपुण्यप्रदम् ।
२६	प्रदोष १४ व्रतं, **नरकनिवारण १४ व्रतं** प्रदोषे घं ६ मि ५६ यावद्रात्रौ शिवपूजनं सहस्राश्वमेधसमफलदं, उत्तरयात्रा त्रयोदश्यां, एकोनपञ्चाशद् **गणतन्त्रदिवसः** राष्ट्रियध्वजोत्तोलनम् ।
२७	क्षीणो **गुरुशुद्धारंभश्च** २२।२२ उपरि ।
२८	माघी ३० **मौनी ३०** गंगास्नानदानादिः, मकरे बुधः १०।४७,**पञ्चकारंभो** रात्रौ घं. ४ मि. ७ उ., उत्तरां विना यात्रा प्रतिपदि श्रवणायां ततः पूर्वयात्रा, (३०-१) एकोदिष्टं, **कलियुगादिः**, कलिगताब्दाः ❖

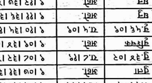
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति.दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१मं.	९ ।२५ ।४० ।५०	८ ।०७ ।१२ ।१५	१० ।०२ ।१४ ।३२	८ ।२३ ।०२ ।५१	११.।१८ ।११ ।०८	१० ।२१ ।२४ ।०२
२बु.	९ ।२६ ।२७ ।५१	८ ।०८ ।४० ।२६	१० ।०२ ।२७ ।५६	८ ।२२ ।३३ ।४५	११ ।१८ ।१४ ।४२	१० ।२१ ।२० ।५१
३वृ.	९ ।२६ ।१४ ।५२	८ ।१० ।०८ ।३७	१० ।०२ ।४१ ।२०	८ ।२२ ।०४ ।३९	११ ।१८ ।१८ ।१६	१० ।२१ ।१७ ।४०
४शु.	९ ।२८ ।०१ ।५३	८ ।११ ।३६ ।४७	१० ।०२ ।५४ ।४४	८ ।२१ ।३५ ।३३	११ ।१८ ।२१ ।५०	१० ।२१ ।१४ ।२९
५श.	९ ।२८ ।४८ ।५४	८ ।१३ ।०४ ।५७	१० ।०३ ।०८ ।०८	८ ।२१ ।०६ ।२७	११ ।१८ ।२५ ।२४	१० ।२१ ।११ ।१८
६र	९ ।२९ ।३५ ।५५	८ ।१४ ।३३ ।०७	१० ।०३ ।२१ ।३२	८ ।२० ।३७ ।२१	११ ।१८ ।२८ ।५८	१० ।२१ ।०८ ।०७
६चं.	१० ।०० ।२२ ।५५	८ ।१६ ।०१ ।१७	१० ।०३ ।३४ ।५५	८ ।२० ।०८ ।१६	११ ।१८ ।३२ ।३२	१० ।२१ ।०४ ।५७
७मं.	१० ।०१ ।१२ ।५४	८ ।१७ ।२९ ।३२	१० ।०३ ।४८ ।४१	८ ।१९ ।४७ ।५४	११ ।१८ ।३६ ।५३	१० ।२१ ।०१ ।४६
८बु.	१० ।०२ ।०२ ।५३	८ ।१९ ।१७ ।४७	१० ।०४ ।०२ ।२७	८ ।१९ ।२७ ।३२	११ ।१८ ।४१ ।१४	१० ।२० ।५८ ।३५
९वृ.	१० ।०२ ।५२ ।५२	८ ।२० ।५६ ।०२	१० ।०४ ।१६ ।१३	८ ।१९ ।०७ ।११	११ ।१८ ।४५ ।३५	१० ।२० ।५५ ।२४
१०शु.	१० ।०३ ।४२ ।५१	८ ।२२ ।३४ ।१७	१० ।०४ ।२९ ।५९	८ ।१८ ।४६ ।५०	११ ।१८ ।४९ ।५६	१० ।२० ।५२ ।१३
११श.	१० ।०४ ।३२ ।५०	८ ।२४ ।१२ ।३२	१० ।०४ ।४३ ।४५	८ ।१८ ।२६ ।२९	११ ।१८ ।५४ ।१७	१० ।२० ।४९ ।०२
१२र	१० ।०५ ।२२ ।५०	८ ।२५ ।५० ।४६	१० ।०४ ।५७ ।३१	८ ।१८ ।०६ ।०८	११ ।१८ ।५८ ।३७	१० ।२० ।४५ ।५२
१३चं.	१० ।०६ ।१२ ।५०	८ ।२७ ।२९ ।००	१० ।०५ ।११ ।१८	८ ।१७ ।४५ ।४७	११ ।१९ ।०२ ।५७	१० ।० ।४२ ।४२
१४मं.	१० ।०६ ।५७ ।०८	८ ।२९ ।१२ ।३८	१० ।०५ ।२५ ।२२	८ ।१७ ।४४ ।४८	११ ।१९ ।०७ ।४४	१० ।२० ।३९ ।३१
३०बु.	१० ।०७ ।४१ ।२६	९ ।०० ।५६ ।१६	१० ।०५ ।३९ ।२६	८ ।१७ ।४३ ।४९	११ ।१९ ।१२ ।३१	१० ।२० ।३६ ।२०

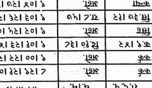
दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति.दि.	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सिं.अ.	कं.अ.	तु.अं.	वृ. अ.	घ. अ.	म.अ.	कु.अ.	मी.अ.
१मं.	४३ ।०७	१३ ।११	१५ ।०७	१७ ।२०	१९ ।३८	२१ ।५४	०० ।०९	२ ।२७	४ ।४५	६ ।५०	८ ।३६	१० ।०७	११ ।३४
२बु.	४३ ।०८	१३ ।०७	१५ ।०३	१७ ।१६	१९ ।३४	२१ ।५०	०० ।०५	२ ।२३	४ ।४१	६ ।४६	८ ।३२	१० ।०३	११ ।३०
३वृ.	४३ ।०९	१३ ।०३	१४ ।५९	१७ ।१२	१९ ।३०	२१ ।४६	०० ।०१	२ ।१९	४ ।३७	६ ।४२	८ ।२८	०९ ।५९	११ ।२६
४शु.	४३ ।१०	१२ ।५९	१४ ।५५	१७ ।०८	१९ ।२६	२१ ।४२	२३ ।५७	२ ।१५	४ ।३३	६ ।३८	८ ।२४	०९ ।५५	११ ।२२
५श.	४३ ।११	१२ ।५५	१४ ।५१	१७ ।०४	१९ ।२२	२१ ।३८	२३ ।५३	२ ।११	४ ।२९	६ ।३४	८ ।२०	०९ ।५१	११ ।१८
६र	४३ ।११	१२ ।५१	१४ ।४७	१७ ।००	१९ ।१८	२१ ।३४	२३ ।४९	२ ।०७	४ ।२५	६ ।३०	८ ।१६	०९ ।४७	११ ।१४
६चं.	४३ ।११	१२ ।४७	१४ ।४३	१६ ।५६	१९ ।१४	२१ ।३०	२३ ।४५	२ ।०३	४ ।२१	६ ।२६	८ ।१२	०९ ।४३	११ ।१०
७मं.	४३ ।१३	१२ ।४३	१४ ।३९	१६ ।५२	१९ ।१०	२१ ।२६	२३ ।४१	१ ।५९	४ ।१७	६ ।२२	८ ।०८	०९ ।३९	११ ।०६
८बु.	४३ ।१५	१२ ।३८	१४ ।३४	१६ ।४७	१९ ।०५	२१ ।२१	२३ ।३६	१ ।५४	४ ।१२	६ ।१७	८ ।०३	०९ ।३४	११ ।०१
९वृ.	४३ ।१६	१२ ।३४	१४ ।३०	१६ ।४३	१९ ।०१	२१ ।१७	२३ ।३२	१ ।५०	४ ।०८	६ ।१३	७ ।५९	०९ ।३०	१० ।५७
१०शु.	४३ ।१७	१२ ।३०	१४ ।२६	१६ ।३९	१८ ।५७	२१ ।१३	२३ ।२८	१ ।४६	४ ।०४	६ ।०९	७ ।५५	०९ ।२६	१० ।५३
११श.	४३ ।१८	१२ ।२६	१४ ।२२	१६ ।३५	१८ ।५३	२१ ।०९	२३ ।२४	१ ।४२	४ ।००	६ ।०५	७ ।५१	०९ ।२२	१० ।४९
१२र	४३ ।१९	१२ ।२२	१४ ।१८	१६ ।३१	१८ ।४९	२१ ।०५	२३ ।२०	१ ।३८	३ ।५६	६ ।०१	७ ।४७	०९ ।१८	१० ।४५
१३चं.	४३ ।२०	१२ ।१८	१४ ।१४	१६ ।२७	१८ ।४५	२१ ।०१	२३ ।१६	१ ।३४	३ ।५२	५ ।५७	७ ।४३	०९ ।१४	१० ।४१
१४मं.	४३ ।२२	१२ ।१३	१४ ।०९	१६ ।२२	१८ ।४०	२० ।५६	२३ ।११	१ ।२९	३ ।४७	५ ।५२	७ ।३८	०९ ।०९	१० ।३६
३०बु.	४३ ।२४	१२ ।०९	१४ ।०५	१६ ।१८	१८ ।३६	२० ।५२	२३ ।०७	१ ।२५	३ ।४३	५ ।४८	७ ।३४	०९ ।०५	१० ।३२

६ चन्द्रे वल्ली ८ ।३७ ।१९ ।२८
अयनांशा : २२ ।२८ ।५२

१३चन्द्रे वल्ली ८ ।३७ ।१९ ।३५
अयनांशा : २२ ।२८ ।५३

अथ विविधविषयाः—**माघे प्रातःस्नानफलम्**-यो माघमास्युषसि सूर्यकरान्विताभ्रे स्नानं समाचरति चारुनदीप्रवाहे । उद्धृत्य सप्तपुरुषान् पितुमातृवंश्यान् स्वर्गं प्रयात्यमरदेहधरो नरोऽसौ । **मकरार्के प्रातः-स्नानमंत्राः**- मकरस्थे रवौ माघे गोविन्दाच्युत माधव । प्रातःस्नानेन मे देव यथोक्तफलदो भव । दुःखदारिद्र्यनाशाय श्रीविष्णोस्तोषणाय च । प्रातःस्नानं करोम्यद्य माघे पापविनाशनम् । **माघे कुत्रापि स्नानफलं** - स्वर्गलोके चिरं वासो येषां मनसि वर्तते । यत्र क्वापि जले तैस्तु स्नातव्यं मृगभास्करे । **चतुर्थ्यां गणेशोत्पत्तिः** - सर्वदेवमयः साक्षात्सर्वमंगलकारकः । माघकृष्णचतुर्थ्यान्तु प्रादुर्भूतो गणाधिपः । तत्र गणेशं यथोपलब्धोपचारैः सम्पूज्य रात्रौ व्रतपूर्वकं जागरणं कृत्वा प्रातर्ब्राह्मणान् भोजयेत्, मोदकादिकं च दद्यात् । चतुर्दश्यां **नरकनिवारणचतुर्दशीव्रतम्** - चतुर्दशीसमं नास्ति व्रतं पापक्षयापहम् । यत्कृत्वा सर्वपापेभ्यो मुच्यते नात्र संशयः । अश्वमेधसहस्राणि वाजपेयशतानि च । प्राप्नोति तत्फलं सर्वं नात्र कार्या विचारणा ।

ग्रहस्थितिः- मार्गिणः पूर्वोदिताः कुजगुरुशनयः, मार्गी पूर्वोदितो बुधः १०तः पूर्वास्तः, वक्री पश्चिमास्तः शुक्रः २ तः पूर्वोदितः ।

वातावरणम् - पद्याद्यन्तभागयोः वायुशीतवृद्धिहिमपातादयस्तन्मध्यभागे वायुचारमेघच्छायाशीतादयः ।

माघशुक्लपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, द्रि. २९।१।९८ ई. तः ११।२।९८ ई. या, पूर्वे कालः।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, १५ तः पश्चिमास्तः, वक्री पूर्वोदितः शुक्रः ६ तो मार्गी, अशुद्धः, शिशिरर्तुः, याम्यगोलः, सौम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः द. प.	तिथयः घं. मि.	नक्षत्राणि न.	नक्षत्राणि द. पं	नक्षत्राणि घं. मि.	योगाः द. प.	करणानि द. प.	चन्द्रराशयः रा.द.प.	चन्द्रराशयः घं.मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द. प.	सू.उ. घ. मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	दिनाङ्काः सौ.	दिनाङ्काः अं.
१वृ.	०९।५३	दि.१०।३५	ध.	५०।४०	रा.२।५४	व्य.२७।३३	व.९।५३	म.२२।०९	दि.३।३०	९।१५।४१।१४	२६।४९	६।३८	५।२२	९	१६	२९
२शु.	०५।०३	दि.८।३९	श.	४७।०७	रा.१।२९	वरी.२०।२३	कौ.५।०३	कुम्भ	अहो.	९।१६।४२।१७	२६।५२	६।३८	५।२२	१०	१७	३०
४श.	५३।५९	रा.४।१३	पूभा.	४३।०९	रा.११।५३	प.१२।५०	व.२६।५०	कु२९।०७	सा.६।१६	९।१७।४३।२४	२६।५६	६।३७	५।२३	११	१८	३१
५र	४८।०६	रा.१।५०	उभा.	३९।५९	रा.१०।१२	शि.०५।०३	ब.२१।०३	मीन	अहो.	९।१८।४४।३१	२७।००	६।३६	५।२४	१२	१९	१
६च.	४२।१४	रा.११।१९	रे.	३४।४९	रा.८।३१	सा.४९।३१	कौ.१५।१०	मी.३४।४९	रा.८।३१	९।१९।४५।३८	२७।०४	६।३५	५।२५	१३	२०	२
७मं.	३६।३७	रा९।१४	अ.	३०।५३	रा.६।५६	शु.४१।४५	ग.९।२५	मेष	अहो	९।२०।४६।३७	२७।०७	६।३५	५।२५	१४	२१	३
८बु.	३१।२६	रा.७।०८	भ.	२७।२२	सा.५।३१	शु.३४।३२	वि.४।०२	मे.४१।३९	रा.११।१४	९।२१।४७।३६	२७।१०	६।३४	५।२६	१५	२२	४
९वृ.	२६।५३	सा.५।१८	कृ.	२४।२८	दि.४।२०	ब्र.२७।५२	कौ.२६।५३	वृष	अहो.	९।२२।४८।३५	२७।१३	६।३३	५।२७	१६	२३	५
१०शु.	२३।११	दि.३।४९	रो.	२२।२६	दि.३।३१	ऐ.२१।५०	ग.२३।११	वृ ५१।५०	रा.३।१७	९।२३।४९।३४	२७।१६	६।३३	५।२७	१७	२४	६
११श.	२०।२७	दि.२।४३	मृ.	२१।१५	दि.३।०२	वै.१६।३५	वि.२०।२७	मिथुन	अहो	९।२४।५०।३३	२७।१९	६।३२	५।२८	१८	२५	७
१२र	१८।५०	दि.२।०४	आ.	२१।१२	दि.३।०१	वि.१२।१०	बा.१८।५०	मिथुन	अहो.	९।२५।५१।३२	२७।२२	६।३२	५।२८	१९	२६	८
१३चं.	१८।२५	दि.१।५३	पुन.	२२।२१	दि.३।२७	प्री०८।४६	तै.१८।२५	मि.८।०३	दि.९।४४	९।२६।५२।३१	२७।२६	६।३१	५।२९	२०	२७	९
१४मं.	१९।२०	दि.२।१४	पु.	२४।५०	दि.४।२६	आ.०६।२०	व.१९।२०	कर्क	अहो.	९।२७।५३।१९	२७।२९	६।३०	५।३०	२१	२८	१०
१५बु.	२१।३९	दि.३।१०	आश्ले.	२८।३३	सा.५।५५	सौ०४।५९	ब.२१।३९	क.२८।३३	सा.५।५५	९।२८।५४।०७	२७।३२	६।३०	५।३०	२२	२९	११

चन्द्रदर्शनं मु. ३० फलं साम्यं, **शिशिरनवरात्रारंभः**, कलशस्थापनं श्रीदुर्गापूजोत्सवः, वल्लभाचार्यजयन्ती, **मुण्डनं** द्वितीयायां, **कर्णवेधः**, पूर्वयात्रा मकरस्थे चन्द्रे ततः ❖

तृतीयामानं ५४।३८, वदरतृतीया, कुन्दकुसमैः पार्वतीपूजनं, **मुण्डनम्** । ❖पश्चिमयात्रा धनिष्ठायाम् ।

कुन्द ४ **श्रीगणेश** ४ व्रतं, पश्चिमयात्रा कुंभस्थे चन्द्रे ततः पश्चिमोत्तरयात्रा चतुर्थ्याम् ।

सिद्धियोगमानं ५२।०६, सीर ५ वसन्तपंचमी, **श्रीसरस्वतीपूजनं**, उत्तराभिमुखहलप्रवाहः, उत्तरयात्रा रेवत्यां पञ्चम्यां, फरवरी २ मासारंभः, मकरार्के रविवासरे **शिवपूजनं परमपुण्यप्रदम्** ।

मार्गी शुक्रः ४४।३४, गं. २२।४९ उ. ३७।४९ या., **पञ्चकान्तो** रात्रौ घं.८ मि. ३१उ., कर्णवेधः, पश्चिमोत्तरयात्रा रेवत्यां ततः **पूर्वां** विना यात्रा षष्ठ्याम् ।

अचलासप्तमी, अरुणोदये स्नानं सूर्यग्रहणसमफलदं, प्रयागे तत्स्नानं कोटिसूर्यग्रहणसमफलदं, **ब्रह्मसावर्णिमन्वादिः,** उत्तरां विना यात्राश्विन्याम् ।

भीष्माष्टमी, भीष्मतर्पणम् ।

पूर्वयात्रा दशम्याम् ।

धनिष्ठायां रविः १४।३५, पूर्वदक्षिणयात्रा रोहिण्यां ततः पश्चिमां विना यात्रा मृगशिरसि ।

भैमी ११ व्रतं सर्वेषां, पूर्वां विना यात्रैकादश्यां, द.ति. २०।२७ उ. ।

माधव १२ गोदुग्धेन पारणं, **प्रदोष** १३ व्रतं, दक्षिणयात्रा पुनर्वसौ, द. ति. १८।५० या., मकरार्के रविवासरे **शिवपूजनं** परमपुण्यप्रदम् ।

प्रदोष १४ व्रतं, कर्णवेधः, **मुण्डनं** त्रयोदश्यां, पश्चिमदक्षिणयात्रा मिथुनस्थे चन्द्रे ततः पश्चिमोत्तरयात्रा त्रयोदश्याम् ।

उत्तरां विना यात्रा पुष्ये ।

माघी १५ स्नानदानादिः, **पश्चिमास्तो** गुरुः २२।२२, गं. १७।३३ उ. ३२।३३ या, रविदासजयन्ती ।

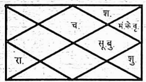
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति. दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१वृ.	१०।०८।२५।४४	९।०२।३९।५४	१०।०५।५३।२९	८।१७।४२।५०	११।१९।१७।१७	१०।२०।३३।०९
२शु.	१०।०९।१०।०२	९।०४।२३।३२	१०।०६।०७।३२	८।१७।४१।५१	११।१९।२२।०३	१०।२०।२९।५८
४श.	१०।०९।५४।२०	९।०६।०७।०९	१०।०६।२१।३५	८।१७।४०।५३	११।१९।२६।४९	१०।२०।२६।४७
५र	१०।१०।३८।३७	९।०७।५०।४७	१०।०६।३५।३८	८।१७।३९।५५	११।१९।३१।३५	१०।२०।२३।३७
६चं.	१०।११।२२।५४	९।०९।३४।२३	१०।०६।४९।४१	८।१७।३८।५७	११।१९।३६।२१	१०।२०।२०।२७
७मं.	१०।१२।०९।५३	९।११।२२।३५	१०।०७।०३।५०	८।१७।४७।५७	११।१९।४१।४३	१०।२०।१७।१६
८बु.	१०।१२।५६।५२	९।१३।१०।४६	१०।०७।१७।५९	८।१८।०५।०६	११।१९।४७।०५	१०।२०।१४।०५
९वृ.	१०।१३।४३।५१	९।१४।५८।५७	१०।०७।३२।०८	८।१८।२२।१५	११।१९।५२।२६	१०।२०।१०।५४
१०शु.	१०।१४।३०।५०	९।१६।४७।०८	१०।०७।४६।१६	८।१८।३९।२४	११।१९।५७।५७	१०।२०।०७।४३
११श.	१०।१५।१७।५०	९।१८।३५।१९	१०।०८।००।२४	८।१८।५६।३३	११।२०।०३।०८	१०।२०।०४।३२
१२र	१०।१६।०४।५०	९।२०।२३।३०	१०।०८।१४।३२	८।१९।१३।४२	११।२०।०८।२९	१०।२०।०१।२२
१३चं.	१०।१६।५१।५०	९।२२।११।४१	१०।०८।२८।४०	८।१९।३०।५१	११।२०।१३।५०	१०।१९।५८।१२
१४मं.	१०।१७।३८।५३	९।२३।५९।२८	१०।०८।४३।०४	८।१९।५८।५४	११।२०।१९।५१	१०।१९।५५।०१
१५बु.	१०।१८।२५।५६	९।२५।४७।१४	१०।०८।५७।१७	८।२०।२६।५७	११।२०।२५।५२	१०।१९।५१।५०

दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि.	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सि.अं.	कं.अ.	तु.अ.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कु..अं.	मी.अं.
१वृ.	४३।२६	१२।०५	१४।०१	१६।१४	१८।३२	२०।४८	२३।०३	०१।२१	३।३९	५।४४	७।३०	९।०१	१०।२८
२शु.	४३।२८	१२।०१	१३।५७	१६।१०	१८।२८	२०।४४	२२।५९	०१।१७	३।३५	५।४०	७।२६	८।५७	१०।२४
४श.	४३।३०	११।५७	१३।५३	१६।०६	१८।२४	२०।४०	२२।५५	०१।१३	३।३१	५।३६	७।२२	८।५३	१०।२०
५र	४३।३१	११।५३	१३।४९	१६।०२	१८।२०	२०।३६	२२।५१	०१।०९	३।२७	५।३२	७।१८	८।४९	१०।१६
६चं.	४३।३२	११।४९	१३।४५	१५।५८	१८।१६	२०।३२	२२।४७	०१।०५	३।२३	५।२८	७।१४	८।४५	१०।१२
७मं.	४३।३४	११।४४	१३।४०	१५।५३	१८।११	२०।२७	२२।४२	०१।००	३।१८	५।२३	७।०९	८।४०	१०।०७
८बु.	४३।३६	११।४०	१३।३६	१४।४९	१८।०७	२०।२३	२२।३८	००।५६	३।१४	५।१९	७।०५	८।३६	१०।०३
९वृ.	४३।३८	११।३६	१३।३२	१५।४५	१८।०३	२०।१९	२२।३४	००।५२	३।१०	५।१५	७।०१	८।३२	०९।५९
१०शु.	४३।४०	११।३२	१३।२८	१५।४१	१७।५९	२०।१५	२२।३०	००।४८	३।०६	५।११	६।५७	८।२८	०९।५५
११श.	४३।४१	११।२८	१३।२४	१५।३७	१७।५५	२०।११	२२।२६	००।४४	३।०२	५।०७	६।५३	८।२४	०९।५१
१२र	४३।४२	११।२४	१३।२०	१५।३३	१७।५१	२०।०७	२२।२२	००।४०	२।५८	५।०३	६।४९	८।२०	०९।४७
१३चं.	४३।४३	११।१९	१३।१५	१५।२८	१७।४६	२०।०२	२२।१७	००।३५	२।५३	४।५८	६।४४	८।१५	०९।४२
१४मं.	४३।४५	११।१५	१३।११	१५।२४	१७।४२	१९।५८	२२।१३	००।३१	२।४९	४।५४	६।४०	८।११	०९।३८
१५बु.	४३।४७	११।११	१३।०७	१५।२०	१७।३८	१९।५४	२२।०९	००।२७	२।४५	४।५०	६।३६	८।०७	०९।३४

६ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१९।४२
अयनांशा: २२।२८।५४

१३ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१९।४९
अयनांशा: २२।२८।५५

अथ विविधविषयाः-अचलासप्तम्यां सप्तार्कवदरीपत्राणि शिरसि निधाय मौनी सन् स्नायात्तत्र स्नानमन्त्रः- यद्यज्जन्मकृतं पापं मया सप्तसु जन्मसु । तन्मे रोगंच शोकञ्च माकरी हन्तु सप्तमी । एतज्जन्मकृतं पापं यच्च जन्मान्तरार्जितम् । मनोवाक्कायजं यच्च ज्ञाताज्ञातञ्च यत्पुनः । इति सप्तविधं पापं स्नानान्मे सप्तसप्तिके । सप्तव्याहृतिके देवि हर माकरि सप्तमि । ततः **सर्यार्घ्यं** दद्यात्तन्मन्त्रः-सप्तसप्तेरह: प्रीते सप्तलोकप्रदीपन । सप्तमीसहितो देव गृहाणार्घ्यं दिवाकर । ततः प्रणमेच्च तन्मन्त्रः- जननी सर्वलोकानां सप्तमी सप्तसप्तिके । सप्तव्याहृतिके देवि नमस्ते सूर्यमूर्त्तये । ततो दानादिकं कुर्यात् । **अष्टम्यां भीष्मतर्पणमन्त्रः**-वैयाघ्रपादगोत्राय सांकृतिप्रवराय च । अपुत्राय ददाम्येतत्सलिलं भीष्मवर्मणे । वसूनामवताराय शन्तनोरात्मजाय च । अर्घ्यं ददामि भीष्माय आबालब्रह्मचारिणे । भीष्मः शान्तनवो वीरः सत्यवादी जितेन्द्रियः आभिरद्भिरवाप्नोतु पुत्रपौत्रोचितां क्रियाम् । अनेन सन्ततिलाभः संवत्सरकृतपापक्षयश्च । इदं जीवत् पित्रापि कर्त्तव्यम् ।

ग्रहस्थितिः - मार्गिणौ पूर्वोदितौ कुजशनी,मार्गी पूर्वास्तो बुधः, मार्गी पूर्वोदितो गुरुः १५तः पश्चिमास्तः, वक्री: पूर्वोदितः शुक्रः ६तो मार्गी ।

वातावरणम्-पक्षाद्यन्तभागयोर्मेघचारछिन्नवृष्टिवायुशीतादयस्तन्मध्यभागे तापवायु-मेघच्छायाशीतादयः।

फाल्गुनकृष्णपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. १२।२।९८ ई. तः २६।२।९८ ई. या, दक्षिणे कालः ।
मार्गी पश्चिमास्तो गुरुः, मार्गी पूर्वोदितः शुक्रः, अशुद्धः, शिशिरर्तुः, याम्यगोलः, सौम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः		नक्षत्राणि			योगाः	करणानि	चन्द्रराशयः		स्पष्टसूर्यः	दिनमानं	सू.उ.	सू.अ.	दिनाङ्काः		
	द. प.	घं. मि.	न.	द. पं	घं. मि.	द. प.	द. प.	रा. द. प.	घं. मि.	राश्यादिः	द. प.	घं. मि.	घ.मि.	रा.	सौ.	अं.
१वृ.	२४।५९	दि.४।२९	म.	३३।२२	रा.७।५०	शो.०४।२६	कौ.२४।५९	सिंह	अहो	९।२९।५४।५५	२७।३५	६।२९	५।३१	२३	३०	१२
२शु.	२९।२४	सा.६।१४	पूफ.	३९।०५	रा.१०।०६	अगं.०४।४५	ग.२९।२४	सिं.५५।४१	रा.४।४४	१०।००।५५।४२	२७।३८	६।२८	५।३२	२४	१	१३
३श.	३४।३०	रा.८।१६	उफ.	४५।२८	रा.१२।३९	सु.०५।४३	व.०१।५७	कन्या	अहो.	१०।०१।५६।२९	२७।४१	६।२८	५।३२	२५	२	१४
४र	३९।५६	रा.१०।२५	ह.	५२।०३	रा.३।१६	धृ.०७।०४	ब.०७।१३	कन्या	अहो.	१०।०२।५७।१६	२७।४४	६।२७	५।३३	२६	३	१५
५चं.	४५।१५	रा.१२।३२	चि.	५८।२७	रा.५।४९	शू.०८।३०	कौ.१२।३६	कं.२५।१५	दि.४।३२	१०।०३।५८।०३	२७।४८	६।२६	५।३४	२७	४	१६
६मं.	४९।५८	रा.२।२५	स्वा.	६०।००	अहो	ग.०९।४१	ग.१७।३७	तुला	अहो.	१०।०४।५८।४०	२७।५२	६।२६	५।३४	२८	५	१७
७बु.	५३.।५२	रा.३।५८	स्वा.	०४।१६	दि.८।०७	वृ.१०।२४	वि.२१।५५	तु.५२।५९	रा.३।३७	१०।०५।५९।१७	२७।५५	६।२५	५।३५	२९	६	१८
८वृ.	५६।३६	रा.५।०२	वि.	०९।१४	दि.१०।०६	ध्रु.१०।२१	बा.२५।१४	वृश्चिक	अहो.	१०।०६।५९।५४	२७।५८	६।२४	५।३६	३०	७	१९
९शु.	५८।११	रा.५।४०	अनु.	१३।०५	दि.११।३८	व्या.०९।२६	तै.२७।२४	वृश्चिक	अहो.	१०।०८।००।३१	२८।०२	६।२४	५।३६	१	८	२०
१०श.	५८।२४	रा.५।४५	ज्ये.	१५।४२	दि.१२।४०	ह.०७।३४	व.२८।१८	वृ.१५।४२	दि.१२।४०	१०।०९।०१।०८	२८।०६	६।२३	५।३७	२	९	२१
११र	५७।२३	रा.५।१९	मू.	१७।०१	दि.१।१०	व.०४।४१	ब.२७।५४	धनु	अहो.	१०।१०।०१।४४	२८।१०	६।२२	५।३८	३	१०	२२
१२चं	५५।०८	रा.४।२४	पूषा.	१७।०९	दि.१।०१	सि.०१।०५	कौ.२६।१६	ध.३१।५३	सा.७।०६	१०।११।०२।२०	२८।१४	६।२१	५।३९	४	११	२३
१३मं.	५१।५१	रा.३।०५	उषा.	१६।०५	दि.१२।४६	वरी.५०।२३	ग.२३।३०	मकर	अहो.	१०।१२।०२।३४	२८।१८	६।२०	५।४०	५	१२	२४
१४बु.	४७।२३	रा.१।१७	श्र.	१४।११	दि.१२।००	प.४४।०५	वि.१९।३७	म.४३।१४	रा.११।३८	१०।१३।०२।४८	२८।२२	६।२०	५।४०	६	१३	२५
३०वृ.	४२।४७	रा.११।२६	ध.	११।२२	दि.१०।५२	शि.३७।११	च.१५।०५	कुम्भ	अहो.	१०।१४।०३।०२	२८।२६	६।१९	५।४१	७	१४	२६

कुंभे रविः ४८।५० मु. ३० फलं साम्यं, मासान्तः, **गुर्वादित्यारंभः ४८।५०उ.।**
विष्णुपदीसंक्रान्तिपुण्यकालो घं. १२ मि.०० यावद्दिने, माघस्नानसमाप्तिः ।
कुंभे बुधः ४।३५, द.ति. ३४।३० उ., मासादिः ।
श्रीगणेशः ४ व्रतं, पूर्वदक्षिणयात्रा **द्विरागमनं** च पंचम्यां, द. ति. ३९।५६ या. ।
मुण्डनं, कर्णवेधः, **द्विरागमनं** पंचम्यां, दक्षिणयात्रा कन्यास्थे चन्द्रे ततः पश्चिमदक्षिणयात्रा ।
पश्चिमदक्षिणयात्रा सप्तम्याम् ।
पश्चिमदक्षिणयात्रा स्वात्याम् ।
शतभिषायां रविः २४।१८, **शाकाष्टका**, पश्चिमोत्तरयात्रानुराधायामष्टम्याम् ।
अन्वष्टकानवमी, उत्तरयात्रा ।
गं. ९।४२ उ. २४।४२ या. । ❖पञ्चकारंभो दिवा घं. १२ मि ०० उपरि ।
विजया ११ व्रतं स्मार्त्तानां, पूर्वोत्तरयात्रा द्वादश्याम् ।
गोदध्ना पारणं, विजया ११ व्रतं वैष्णवानां, व्यतिपातयोगमानं ५४।५६ ।
पश्चिमोदितो बुधः ३७।३९, **प्रदोष** १३ व्रतं, उत्तरां विना यात्रा श्रवणायाम् ।
महाशिवरात्रिव्रतं, प्रदोष १४ व्रतं -नक्तव्रतं प्रदोषः घं.७ मि. १६ यावद्रात्रौ शिवपूजनं सहस्राश्वमेधसमफलदं, श्रीगौरीशंकरविवाहोत्सवः, **श्रीवैद्यनाथप्रतिष्ठादिनं**, श्रीसिंहेश्वरपूजनं मेलापकश्च,❖
फाल्गुनी ३० गोसहस्त्रिका ३० स्नानदानादिः, मीने कुजः ३३।१२ ।

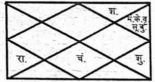
षडग्रहयोगफलम्–

ग्रहाणामेकस्मिन् यदि भवति षण्णां निवसति-
स्तदा गोलो योगः प्रलयपदमिन्द्रोऽपि लभते ।
भवेल्लोको रंकस्त्यजति खलु पुत्रं च जननी
प्रजानां नाशः स्याच्चलति वसुधा शुष्यति नदी ॥
अतो यज्ञहरिकीर्त्तनशिवपूजनादिधर्मकृत्यं कल्याणाय
कर्त्तव्यं लोकैरिति ।

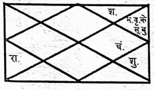
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च / दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सि..अं.	कं.अं.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कु.अ.	मी.अं.
१वृ.	१०।१९।१२।५९	९।२७।३५।००	१०।०९।११।५०	८।१९।५५।००	११।२०।३१।५३	१०।१९।४८।३९	४३।४९	११।०७	१३।०३	१५।१६	१७।३४	१९।५०	२२।०५	००।२३	२।४१	४।४६	६।३२	८।०३	९।३०
२शु.	१०।२०।००।०२	९।२९।२२।४६	१०।०९।२६।१३	८।२०।२३।०३	११।२०।३७।१४	१०।१९।४५।२८	४३।५१	११।०३	१२।५९	१५।१२	१७।३०	१९।४६	२२।०१	००।१९	२।३७	४।४२	६।२८	७।५९	९।२६
३श.	१०।२०।४७।०५	१०।०१।१०।३२	१०।०९।४०।३६	८।२०।५१।०६	११।२०।४३।५५	१०।१९।४२।१७	४३।५२	१०।५९	१२।५५	१५।०८	१७।२६	१९।४२	२१।५७	००।१५	२।३३	४।३८	६।२४	७।५५	९।२२
४र	१०।२१।३४।०९	१०।०२।५८।१८	१०।०९।५४।५९	८।२१।१९।०९	११।२०।४९।५६	१०।१९।३९।०६	४३।५३	१०।५५	१२।५१	१५।०४	१७।२२	१९।३८	२१।५३	००।११	२।२९	४।३४	६।२०	७।५१	९।१८
५चं.	१०।२२।२१।१३	१०।०४।४६।०४	१०।१०।०९।२२	८।२२।४७।११	११।२०।५५।५६	१०।१९।३५।५६	४३।५४	१०।५१	१२।४७	१५।००	१७।१८	१९।३४	२१।४९	००।०७	२।२५	४।३०	६।१६	७।४७	९।१४
६मं.	१०।२३।०८।०१	१०।०६।३१।२२	१०।१०।२३।४२	८।२३।२५।३५	११।२१।०२।४०	१०।१९।३२।४५	४३।५६	१०।४८	१२।४४	१४।५७	१७।१५	१९।३१	२१।४६	००।०४	२।२२	४।२७	६।१३	७।४४	९।११
७बु.	१०।२३।५४।४९	१०।०८।१६।३९	१०।१०।३८।०२	८।२४।०३।५९	११।२१।०९।२४	१०।१९।२९।३४	४३।५८	१०।४४	१२।४०	१४।५३	१७।११	१९।२७	२१।४२	००।००	२।१८	४।२३	६।०९	७।४०	९।०७
८वृ.	१०।२४।४१।३७	१०।१०।०१।५६	१०।१०।५२।२२	८।२४।४२।२२	११।२१।१६।०७	१०।१९।२६।२३	४४।००	१०।४०	१२।३६	१४।४९	१७।०७	१९।२३	२१।३८	२३।५६	२।१४	४।१९	६।०५	७।३६	९।०३
९शु.	१०।२५।२८।२४	१०।११।४७।१३	१०।११।०६।४१	८।२५।२०।४५	११।२१।२२।५०	१०।१९।२३।१२	४४।०२	१०।३६	१२।३२	१४।४५	१७।०३	१९।१९	२१।३४	२३।५२	२।१०	४।१५	६।०१	७।३२	८।५९
१०श.	१०।२६।१५।११	१०।१३।३२।३०	१०।११।२१।००	८।२५।५९।०८	११।२१।२९।३३	१०।१९।२०।०१	४४।०४	१०।३३	१२।२९	१४।४२	१७।००	१९।१६	२१।३१	२३।४९	२।०६	४।१२	५।५८	७।२९	८।५६
११र	१०।२७।०१।५८	१०।१५।१७।४७	१०।११।३५।१९	८।२६।३७।३१	११।२१।३६।१६	१०।१९।१६।५१	४४।०६	१०।२९	१२।२५	१४।३८	१६।५६	१९।१२	२१।२७	२३।४५	२।०३	४।०८	५।५४	७।२५	८।५२
१२चं.	१०।२७।४८।४५	१०।१७।०३।०४	१०।११।४९।३८	८।२७।१५।५४	११।२१।४२।५९	१०।१९।१३।४१	४४।०७	१०।२५	१२।२१	१४।३४	१६।५२	१९।०८	२१।२३	२३।४१	१।५९	४।०४	५।५०	७।२१	८।४८
१३मं.	१०।२८।३५।२१	१०।१८।४२।३८	१०।१२।०३।५६	८।२८।०२।०३	११।२१।४९।४४	१०।१९।१०।३०	४४।०९	१०।२१	१२।१७	१४।३०	१६।४८	१९।०४	२१।१९	२३।३७	१।५५	४।००	५।४६	७।१७	८।४४
१४बु.	१०।२९।२१।५७	१०।२०।२२।१२	१०।१२।१८।१४	८।२८।४८।१२	११।२१।५६।२९	१०।१९।०७।१९	४४।११	१०।१७	१२।१३	१४।२६	१६।४४	१९।००	२१।१५	२३।३३	१।५१	३।५६	५।४२	७।१३	८।४०
३०वृ.	११।००।०८।३३	१०।२२।०१।४५	१०।१२।३२।३१	८।२९।३४।२१	११।२२।०३।१३	१०।१९।०४।०८	४४।१३	१०।१४	१२।१०	१४।२३	१६।४१	१८।५७	२१।१२	२३।३०	१।४८	३।५३	५।३९	७।१०	८।३७

५ चन्द्रे वल्ली ८।३७।१९।५६
अयनांशाः २२।२८।५६

१२ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२०।०३
अयनांशाः २२।२८।५७

अथ [illegible]:-फाल्गुनकृष्णचतुर्दश्यां **शिवरात्रिव्रतं** तन्माहात्म्यञ्च **ब्रह्माद्रिखण्डे**- माघफाल्गुनयोर्मध्ये कृष्णा या च चतुर्दशी । दत्ते शिवः फलं यस्मात्तेन सर्वसुरासुरैः । शिवरात्रिरिति ख्याता मत्कलेव पृथक् स्थिता । तथा च-उपवासं करिष्यन्ति जागरणेन समन्वितम्। यथोक्तशास्त्रमार्गेण तेषां मोक्षो न संशयः । वर्षे वर्षे महादेवि नित्यं भक्त्या प्रपूजयेत् । अर्णवो यदि वा सूर्यश्छाद्यते हिमवानपि । चलन्त्यंते कदाचिद्वै निश्चलं च शिवव्रतम् । **गङ्गासागरसङ्गमस्नानमन्त्रः**- त्वं देव सरितां नाथ त्वं देवि सरितां वरे । उंभयोः सङ्गमे स्नात्वा मुञ्चामि दुरितानि वै । **समुद्रस्नानमन्त्रः**- त्वमग्निर्द्विपदां नाथ रेतोधाः कामदीपन । प्रधानः सर्वभूतानां जीवानां प्रभुरव्ययः । अमृतस्यारणिस्त्वं हि देवयोनिरपांपते । वृजिनं हर मे सर्वं तीर्थराज नमोऽस्तुते । **गङ्गास्नानमन्त्रः** ब्रह्मस्वरूपे हे गङ्गे स्नानमाचर्यते मया । त्वदीये निर्मले तोये यथोक्तफलदा भव । **गङ्गा माहात्म्यं विष्णुपुराणे**- गङ्गागङ्गेति यन्नाम योजनानां शतैरपि । स्थितैरुच्चरितं हन्ति पापं जन्मत्रयार्जितम् ।

ग्रहस्थितिः - मार्गिणः पूर्वोदिताः कुजशुक्रशनयः, मार्गी पूर्वास्तो बुधः १३तः पश्चिमोदितः, मार्गी पश्चिमास्तो गुरुः ।

वातावरणम् - पक्षाद्यन्तभागयोः वायुमेघचारशीतखण्डवृष्टयस्तन्मध्यभागे मेघच्छायावायूष्णतादयः ।

ति.दि.	तिथयः		नक्षत्राणि			योगाः	करणानि	चन्द्रराशयः		स्पष्टसूर्यः	दिनमानं	सू.उ.	सू.अ.	दिनाङ्काः		
	द. प.	घं. मि.	न.	द. पं	घं. मि.	द. प.	द. प.	रा.द.प.	घं. मि.	राश्यादिः	द. प.	घ. मि.	घ.मि.	रा.	सौ.	अं.
१शु.	३७ ।२१	रा.९ ।१८	श.	०७ ।५६	दि.९ ।२८	सि.२९ ।४७	किं.१० ।०४	कुं.५० ।०२	रा.१ ।४३	१० ।१५ ।०३ ।१६	२८ ।३०	६ ।१८	५ ।४२	८	१५	२७
२श.	३१ ।३३	सा.६ ।५४	पूभा.	०४ ।०४	दि.७ ।५५	सा.२२ ।०८	बा.०४ ।२७	मीन	अहो.	१० ।१६ ।०३ ।३०	२८ ।३४	६ ।१७	५ ।४३	९	१६	२८
३र.	२५ ।१६	दि.४ ।२२	रे	५५ ।४६	रा.४ ।३४	शु.१४ ।१७	ग.२५ ।१६	मी.५५ ।४६	रा.४ ।३४	१० ।१७ ।०३ ।४३	२८ ।३८	६ ।१६	५ ।४४	१०	१७	१
४चं.	१९ ।४४	दि.२ ।१०	अ.	५१ ।४७	रा.२ ।५९	शु.०६ ।३१	वि.१९ ।४४	मेष	अहो.	१० ।१८ ।०३ ।५६	२८ ।४२	६ ।१६	५ ।४४	११	१८	२
५मं.	१४ ।०९	दि.११ ।५५	भ.	४८ ।११	रा.१ ।३१	ऐ.५१ ।३५	बा.१४ ।०९	मेष	अहो.	१० ।१९ ।०४ ।१५	२८ ।४६	६ ।१५	५ ।४५	१२	१९	३
६बु.	०८ ।५८	दि.९ ।४९	कृ	४५ ।०९	रा.१२ ।१८	वै.४४ ।४५	तै.०८ ।५८	मे.२ ।२५	दि.७ ।१२	१० ।२० ।०४ ।३४	२८ ।५०	६ ।१४	५ ।४६	१३	२०	४
७बृ.	०४ ।२५	दि.७ ।४९	रो	४२ ।५७	रा११ ।२४	वि.३८ ।३५	व.०४ ।२५	वृष	अहो	१० ।२१ ।०४ ।५३	२८ ।५४	६ ।१३	५ ।४७	१४	२१	५
८शु.	०० ।४१	दि.६ ।२८	मृ.	४१ ।३३	रा.१० ।४९	प्री.३३ ।०७	व.०० ।४१	वृ.१२ ।१५	दि.१० ।४२	१० ।२२ ।०५ ।१२	२८ ।५८	६ ।१२	५ ।४८	१५	२२	६
१०श.	५६ ।२१	रा.४ ।४४	आ.	४१ ।१५	रा.१० ।४२	आ.२८ ।२९	तै.२७ ।०९	मिथुन	अहो.	१० ।२३ ।०५ ।३०	२९ ।०२	६ ।१२	५ ।४८	१६	२३	७
११र.	५५ ।५८	रा.४ ।३४	पुन.	४२ ।१०	रा.११ ।०३	सौ.२४ ।४९	व.२६ ।१०	मि.२३ ।५६	दि.३ ।२३	१० ।२४ ।०५ ।४८	२९ ।०६	६ ।११	५ ।४९	१७	२४	८
१२चं.	५६ ।५४	रा.४ ।५६	पु.	४४ ।२०	रा.११ ।५४	शो.२२ ।०९	ब.२६ ।२६	कर्क	अहो.	१० ।२५ ।०६ ।०६	२९ ।१०	६ ।१०	५ ।५०	१८	२५	९
१३मं.	५९ ।११	रा.५ ।४९	आश्ले.	४७ ।२९	रा.१ ।०९	अगं.२० ।३०	कौ.२८ ।०३	क.४७ ।२९	रा.०१ ।०९	१० ।२६ ।०६ ।०१	२९ ।१४	६ ।०९	५ ।५१	१९	२६	१०
१४बु.	६० ।००	अहो.	म.	५२ ।२३	रा.३ ।०५	सु.१९ ।४७	ग.३० ।५३	सिंह	अहो.	१० ।२७ ।०५ ।५६	२९ ।१८	६ ।०८	५ ।५२	२०	२७	११
१४बृ.	०२ ।३४	दि.७ ।१०	पूफ.	५७ ।५९	रा.५ ।२०	धृ.२० ।००	व.०२ ।३४	सिंह	अहो.	१० ।२८ ।०५ ।५१	२९ ।२२	६ ।०८	५ ।५२	२१	२८	१२
१५शु.	०६ ।५७	दि.८ ।५४	उफ.	६० ।००	अहो.	शू.२० ।५२	ब०६ ।५७	सिं.१४ ।३२	दि.११ ।५६	१० ।२९ ।०५ ।४६	२९ ।२६	६ ।०७	५ ।५३	२२	२९	१३

फाल्गुनशुक्लपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. २७।२।९८ ई. तुः १३।३।९८ ई. या, दक्षिणे कालः।
मार्गी पश्चिमास्तो गुरुः, मार्गी पूर्वोदितः शुक्रः, अशुद्धः, शिशिरर्तुः, याम्यगोलः, सौम्यायनम् ।

मकरे शुक्रः १७।३७, **द्विरागमनं** शतभिषायां, कल्याणेश्वराज्जनकपुरपरिक्रमारंभः, श्रीरामकृष्णपरमहंसजयन्ती ।
उत्तरभाद्रमान ५५।५४, चन्द्रदर्शनं मु. ४५ फलं समर्घं, पश्चिमोत्तरयात्रा पूर्वभाद्रे ।
श्रीगणेश ४ व्रतं, द्विरागमनमुत्तरयात्रा च तृतीयायां, गं. ४३।४६ ठ. ५८।४६ या., द. ति.२५।१६ ठ., मार्च ३ मासारंभः ।
ब्रह्मयोगमानं ५२।२१, पश्चिमास्तः कुजः ४४।४३, द.ति. १९।४४ या., मुण्डनं कर्णवेधश्च पंचम्यां, पूर्वां विना यात्रा **द्विरागमनं** च पञ्चम्यामश्विन्याम् ।
मीने कुजः ३८।३७, (५-६)एकोदिष्टम् ।
पूर्वभाद्रे रविः ३९।५२, **द्विरागमनं** गृहप्रवेशः पूर्वदक्षिणयात्रा च रोहिण्याम् ।
द्विरागमनं, गृहप्रवेशः सप्तम्यां, पूर्वयात्रा रोहिण्यां ततो दक्षिणां विना यात्रा मृगशिरसि ।
नवमीमानं ५७।१६, **द्विरागमनमष्टम्यां**, पश्चिमां विना यात्रा मृगशिरसि ।
गृहप्रवेशः पुनर्वसौ ।
आमलकी ११ व्रतं स्मार्त्तानां, **द्विरागमनं** पश्चिमां विना यात्रा च द्वादश्यां, **जनकपुरीयान्तर्गृहीयपरिक्रमारंभः** ।
गोविन्द १२, श्रीजगन्नाथदर्शनं, गोदघ्ना पारणं, **आमलकी** ११ व्रतं वैष्णवानां, कर्णवेधः, गृहारंभप्रवेशौ पुष्ये, **समुद्रस्नानम्** ।
प्रदोष १३ व्रतं, गं. ३६। २९ उ. ५१।२९ या. ।
प्रदोष १४ व्रतम् । ❖दक्षिणनैर्ऋत्ययोर्दुर्भिक्षं, पश्चिमे वृष्टेराधिक्यं, वायुकोणे वायुवृद्धिरुत्तरे सुभिक्षमीशाने प्रजासुखं, **निर्वातसमयो राज्ञो हानिकर इति** ।
भ. २।३४ उ. ३४।४६ या., **होलिकादाहो** घं. ८ मि. २ उपरि रात्रौ, पूर्वोत्तरयात्रा पूर्णिमायां पूर्वफल्गुन्याम्, होलिकादाहे पूर्ववायौ प्रजाराजासुखं, अग्निकोणेऽग्निभयं, ❖
फाल्गुनी १५ स्नानदानादिः, **कुलदेवताभ्यः सिन्दूरार्पणं** (पातरिदानं) सावर्णिमन्वादिः, होलिकाभस्मधारणं, होली, सप्ताडोरकबन्धनं, **जनकपुरपरिक्रमासमाप्तिः, श्रीचैतन्यमहाप्रभुजयन्ती** ।

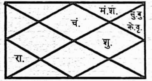
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति. दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१शु.	११ ।०० ।५५ ।०९	१० ।२३ ।४१ ।१८	१० ।१२ ।४६ ।४८.	९ ।०० ।२० ।२९	११ ।२२ ।०९ ।५७	१० ।१९ ।०० ।५७
२श.	११ ।०१ ।४१ ।४४	१० ।२५ ।२० ।५१	१० ।१३ ।०१ ।०५	९ ।०१ ।०६ ।३७	११ ।२२ ।१६ ।४१	१० ।१८ ।५७ ।४६
३र.	११ ।०२ ।२८ ।१९	१० ।२७ ।०० ।२४	१० ।१३ ।१५ ।२२	९ ।०१ ।५२ ।४५	११ ।२२ ।२३ ।२५	१० ।१८ ।५४ ।३६
४चं	११ ।०३ ।१४ ।५४	१० ।२८ ।३९ ।५७	१० ।१३ ।२९ ।३९	९ ।०२ ।३८ ।५३	११ ।२२ ।३० ।०९	१० ।१८ ।५१ ।२६
५मं.	११ ।०४ ।०१ ।२४	११ ।०० ।०९ ।०२	१० ।१३ ।४३ ।५४	९ ।०३ ।२९ ।५२	११ ।२२ ।३७ ।१०	१० ।१८ ।४८ ।१५
६बु.	११ ।०४ ।४७ ।५४	११ ।०१ ।३८ ।०७	१० ।१३ ।५८ ।०९	९ ।०४ ।२० ।५१	११ ।२२ ।४४ ।१०	१० ।१८ ।४५ ।०४
७बृ.	११ ।०५ ।३४ ।२४	११ ।०३ ।०७ ।१२	१० ।१४ ।१२ ।२४	९ ।०५ ।११ ।५०	११ ।२२ ।५१ ।१०	१० ।१८ ।४१ ।५३
८शु.	११ ।०६ ।२१ ।५४	११ ।०४ ।३६ ।१७	१० ।१४ ।२६ ।३८	९ ।०६ ।०२ ।५०	११ ।२२ ।५८ ।१०	१० ।१८ ।३८ ।४२
१०श.	११ ।०७ ।०८ ।२४	११ ।०६ ।०५ ।२१	१० ।१४ ।४० ।५२	९ ।०६ ।५३ ।५०	११ ।२३ ।०५ ।१०	१० ।१८ ।३५ ।३१
११र.	११ ।०७ ।५४ ।५४	११ ।०७ ।३४ ।२५	१० ।१४ ।५५ ।०६	९ ।०७ ।४४ ।५०	११ ।२३ ।१२ ।१०	१० ।१८ ।३२ ।२१
१२चं.	११ ।०८ ।४० ।२४	११ ।०९ ।०३ ।२९	१० ।१५ ।०९ ।२०	९ ।०८ ।३५ ।५०	११ ।२३ ।१९ ।१०	१० ।१८ ।२९ ।११
१३मं.	११ ।०९ ।२६ ।३३	११ ।१० ।१६ ।२८	१० ।१५ ।२३ ।५०	९ ।०९ ।३१ ।१७	११ ।२३ ।२६ ।२३	१० ।१८ ।२६ ।००
१४बु.	११ ।१० ।१२ ।४२	११ ।११ ।२९ ।२६	१० ।१५ ।३८ ।२०	९ ।१० ।२६ ।४४	११ ।२३ ।३३ ।३५	१० ।१८ ।२२ ।४९
१४बृ.	११ ।१० ।५८ ।५०	११ ।१२ ।४२ ।२४	१० ।१५ ।५२ ।५०	९ ।११ ।२२ ।११	११ ।२३ ।४० ।४७	१० ।१८ ।१९ ।३८
१५शु.	११ ।११ ।४४ ।५८	११ ।१३ ।५५ ।२२	१० ।१६ ।०७ ।२०	९ ।१२ ।१७ ।३८	११ ।२३ ।४७ ।५९	१० ।१८ ।१६ ।२७

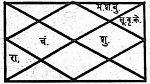
दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि.	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सि.अं.	कं.अ.	तु.अं.	वृ. मं.	ध. अं.	म.अ.	कुं.अं.	मी.अं.
१शु.	४४ ।१५	१० ।१०	१२ ।०६	१४ ।१९	१६ ।३७	१८ ।५३	२१ ।०८	२३ ।२६	०१ ।४४	३ ।४९	५ ।३५	७ ।०६	८ ।३३
२श.	४४ ।१७	१० ।०६	१२ ।०२	१४ ।१५	१६ ।३३	१८ ।४९	२१ ।०४	२३ ।२२	०१ ।४०	३ ।४५	५ ।३१	७ ।०२	८ ।२९
३र.	४४ ।१९	१० ।०२	११ ।५८	१४ ।११	१६ ।२९	१८ ।४५	२१ ।००	२३ ।१८	०१ ।३६	३ ।४१	५ ।२७	६ ।५८	८ ।२५
४चं	४४ ।२१	०९ ।५८	११ ।५४	१४ ।०७	१६ ।२५	१८ ।४१	२० ।५६	२३ ।१४	०१ ।३२	३ ।३७	५ ।२३	६ ।५४	८ ।२१
५मं.	४४ ।२३	०९ ।५४	११ ।५०	१४ ।०३	१६ ।२१	१८ ।३७	२० ।५२	२३ ।१०	०१ ।२८	३ ।३३	५ ।१९	६ ।५०	८ ।१७
६बु.	४४ ।२५	०९ ।५१	११ ।४७	१४ ।००	१६ ।१८	१८ ।३४	२० ।४९	२३ ।०७	०१ ।२५	३ ।३०	५ ।१६	६ ।४७	८ ।१४
७बृ.	४४ ।२७	०९ ।४७	११ ।४३	१३ ।५६	१६ ।१४	१८ ।३०	२० ।४५	२३ ।०३	०१ ।२१	३ ।२६	५ ।१२	६ ।४३	८ ।१०
८शु.	४४ ।२९	०९ ।४३	११ ।३९	१३ ।५२	१६ ।१०	१८ ।२६	२० ।४१	२२ ।५९	०१ ।१७	३ ।२२	५ ।०८	६ ।३९	८ ।०६
१०श.	४४ ।३१	०९ ।३९	११ ।३५	१३ ।४८	१६ ।०६	१८ ।२२	२० ।३७	२२ ।५५	०१ ।१३	३ ।१८	५ ।०४	६ ।३५	८ ।०२
११र.	४४ ।३३	०९ ।३५	११ ।३१	१३ ।४४	१६ ।०२	१८ ।१८	२० ।३३	२२ ।५१	०१ ।०९	३ ।१४	५ ।००	६ ।३१	७ ।५८
१२चं.	४४ ।३५	०९ ।३१	११ ।२७	१३ ।४०	१५ ।५८	१८ ।१४	२० ।२९	२२ ।४७	०१ ।०५	३ ।१०	४ ।५६	६ ।२७	७ ।५४
१३मं.	४४ ।३७	०९ ।२८	११ ।२४	१३ ।३७	१५ ।५५	१८ ।११	२० ।२६	२२ ।४४	०१ ।०२	३ ।०७	४ ।५३	६ ।२४	७ ।५१
१४बु.	४४ ।३९	०९ ।२४	११ ।२०	१३ ।३३	१५ ।५१	१८ ।०७	२० ।२२	२२ ।४०	०० ।५८	३ ।०३	४ ।४९	६ ।२०	७ ।४७
१४बृ.	४४ ।४१	०९ ।२०	११ ।१६	१३ ।२९	१५ ।४७	१८ ।०३	२० ।१८	२२ ।३६	०० ।५४	२ ।५९	४ ।४५	६ ।१६	७ ।४३
१५शु.	४४ ।४३	०९ ।१६	११ ।१२	१३ ।२५	१५ ।४३	१७ ।५९	२० ।१४	२२ ।३२	०० ।५०	२ ।५५	४ ।४१	६ ।१२	७ ।३९

४ चन्द्रे वल्ली ८ ।३७ ।२० ।१०
अयनांशाः २२ ।२८ ।५८

१२ चन्द्रे वल्ली ८ ।३७ ।२० ।१७
अयनांशाः २२ ।२८ ।५९

अथ विविधविषयाः– फाल्गुनपूर्णिमायां **होलिकादाहः– तत्राग्नौ विधिवद्धुत्वा काममन्त्रं** विवर्जयेत् । घृतैः किलकिलाशब्दैस्तालशब्दैर्मनोरमैः । **तमग्निं त्रिः परिक्रम्य गायन्ति च हसन्ति** च । जल्पन्ति स्वेच्छया लोके होलिकाख्यातमागतः । **अस्यां काष्ठादिकमेकत्रीकृत्य होलिकां** ध्यायेत्तन्मन्त्रः– असृमयावसन्तप्तैः कृत्वा त्वं होलि वालिश । **अतस्त्वां पूजयिष्यामि भूते** भूतिप्रदा भव । ततो होलिकायै नमः इति पंचोपचारैः सम्पूज्य प्रदीपयेत् । **तत्प्रदीपनमन्त्रः**– दीपयाम्यत्र ते घोरां चिति राक्षसि ते नमः । **हिताय सर्वजगतः प्रीयते पार्वतीपतेः । ततः परदिने** होलिकाभस्मधारणमन्त्रः–वन्दितासि सुरेन्द्रेण ब्रह्माच्युतशिवादिभिः । **अतस्त्वं पाहि नो** भीतेर्भूषिता भूतिदा भव । **प्रयागे केशवपनफलम् – किं गयापिण्डदानेन काश्यां वा मरणेन** किम् । किं कुरुक्षेत्रदानेन प्रयागे मुण्डनं यदि । **केशानां यावतीसंख्या छिन्नानां जाह्नवीजले** । तावद्वर्षसहस्राणि स्वर्गलोके महीयते । **स्थानविशेषमहत्त्वम् – प्रयागे वपनं कुर्याद् गयायां** पिण्डपातनम् । दानं दद्यात् कुरुक्षेत्रे वाराणस्यां तनुं त्यजेत् ।

ग्रहस्थितिः– मार्गी पूर्वोदितः कुजः ४ तः **पश्चिमास्तः, मार्गी पश्चिमोदितो बुधः, मार्गी पश्चिमास्तो गुरुः, मार्गिणौ पूर्वोदितौ शुक्रशनी** ।

वातावरणम्–पक्षादिभागे वाय्वभ्रच्छायोष्णतादयस्तदन्तभागे **वायुमेघचारशीतच्छिन्नवृष्टयः** ।

चैत्रकृष्णपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५४, सन् १४०५ साल, दि. १४।३।९८ ई. तः २८।३।९८ ई. या, दक्षिणे कालः।
मार्गी पश्चिमास्तो गुरुः २ तः पूर्वोदितः, मार्गी पूर्वोदितः शुक्रः, अशुद्धः, वसन्तर्तुः, याम्यगोलः, सौम्यायनम् ।

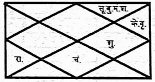
ति.दि.	तिथयः द प.	तिथयः घं. मि.	नक्षत्राणि न.	नक्षत्राणि द पं	नक्षत्राणि घं. मि.	योगाः द प.	करणानि द प.	चन्द्रराशयः रा.द.प.	चन्द्रराशयः घं.मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द प.	सू.उ. घ. मि.	सू.अ. घ. मि.	दिनाङ्काः रा.	दिनाङ्काः सौ.	दिनाङ्काः अं.	चैत्रकृष्णपक्षः
१श.	१२।००	दि.१०।५४	उफ.	४।११	दि.७।४६	ग.२२।१२	कौ.१२।००	कन्या	अहो.	११।००।०५।४१	२९।३०	६।०६	५।५४	२३	०१	१४	मीने रविः ३९।०४ मु. ३० फलं साम्यं षडशीतिसंक्रान्तिपुण्यकालो घं १२ मि. ०० उपरिदिने, गुर्वादित्यसमाप्तिः ३९।०४ ढ., द.ति. ३९।०४ढ., (२) एकोदिष्टं, चैत्रे लक्ष्मणास्नानं महापुण्यदम् ।
२र	१७।२०	दि.०१।०१	ह.	१०।४६	दि.१०।२३	वृ.२३।४६	ग.१७।२०	क.४४।००	रा.११।४१	११।०१।०५।३६	२९।३४	६।०५	५।५५	२४	०२	१५	मासादिः, द.ति. १७।२० या., पूर्वोदितो गुरुः ११।४२ ।
३चं.	२२।३३	दि.०३।०५	चि.	१७।१४	दि.१२।५८	धु.२५।०७	वि.२२।३३	तुला	अहो.	११।०२।०५।३०	२९।३८	६।०४	५।५६	२५	०३	१६	श्रीगणेश ४ व्रतं, पश्चिमदक्षिणयात्रा तृतीयायां, (३)एकोदिष्टम् ।
४मं.	२७।१३	दि.४।५७	स्वा.	२३।१४	दि.३।२२	व्या.२६।०३	बा.२७।१३	तुला	अहो.	११।०३।०५।१०	२९।४२	६।०४	५।५६	२६	०४	१७	उत्तरभाद्रे रविः ५९।४६, पश्चिमदक्षिणयात्रा स्वात्याम् ।
५बु.	३१।०२	सा.६।२८	वि.	२८।२५	दि.५।२५	ह.२६।१९	तै.३१।०२	तु.१२।०७	दि.१०।५४	११।०४।०४।५०	२९।४६	६।०३	५।५७	२७	०५	१८	पश्चिमयात्रानुराधायाम् ।
६वृ.	३३।३७	रा.७।२९	अनु.	३२।२८	सा.७।०१	व.२५।४२	ग.०१।५०	वृश्चिक	अहो.	११।०५।०४।३०	२९।५०	६।०२	५।५८	२८	०६	१९	पश्चिमोत्तरयात्रा ।
७शु.	३५।०१	रा.८।०१	ज्ये.	३५।२३	रा.८।१०	सि.२४।१३	वि.०४।१९	वृ.३५।२३	रा.८।१०	११।०६।०४।०९	२९।५४	६।०१	५।५९	२९	०७	२०	गं. २९।२३ उ. ४४।२३ या., उत्तरयात्राष्टम्यां ज्येष्ठायां ततः पूर्वोत्तरयात्रा ।
८श.	३५।०५	रा.८।०२	मू.	३७।०१	रा.८।४८	व्य.२१।४२	बा.०५।०३	धनु	अहो.	११।०७।०३।४८	२९।५८	६।००	६।००	३०	०८	२१	उत्तरयात्रा ।
९र	३३।५५	रा.७।३४	पूषा.	३७।२६	रा.८।५८	व. १८।१०	तै.०४।२९	ध.५२।१४	रा.२।५४	११।०८।०३।२७	३०।०२	६।००	६।००	०१	०९	२२	पूर्वोत्तरयात्रा दशम्यां पूर्वाषाढे ।
१०चं	३१।३०	सा.६।३५	उषा.	३६।४०	रा.८।३९	प. १३।४०	व.०२।४३	मकर	अहो.	११।०९।०३।०६	३०।०६	५।५९	६।०१	०२	१०	२३	पश्चिमास्तः शनिः ५२।१०, पूर्वां विना यात्रा श्रवणायाम् ।
११मं.	२८।०५	दि.५।१२	श्र.	३४।५३	रा.७।५५	शि.०८।१९	बा.२८।०५	मकर	अहो.	११।१०।०२।३१	३०।१०	५।५८	६।०२	०३	११	२४	पापमोचिनी ११ व्रतं सर्वेषां, पञ्चकारंभो रात्रौ घं. ७ मि. ५५ उपरि, उत्तरां विना यात्रा श्रवणायां द्वादश्यां ततः पूर्वयात्रा ।
१२बु.	२३।४९	दि.३।२९	ध.	३२।२७	रा.६।५६	सि.०२।१७	तै.२३।४९	म.३।४०	दि.७।२५	११।११।०१।५५	३०।१४	५।५७	६।०३	०४	१२	२५	साध्ययोगमानं ५३।१८, गोघृतेन पारणं, प्रदोष १३ व्रतं, पूर्वयात्रा मकरस्थे चन्द्रे ततः पश्चिमयात्रा द्वादश्याम् ।
१३वृ.	१८।४७	दि.१।२७	श.	२९।००	सा.५।३२	शु.४८।२१	व.१८।४७	कुम्भ	अहो.	११।१२।०१।१९	३०।१८	५।५६	६।०४	०५	१३	२६	वारुणीयोगो घं. १ मि. २७ यावद्दिनमत्र गङ्गास्नानं शतसूर्यग्रहणसमफलदं, प्रदोष १४ व्रतम् ।
१४शु.	१३।१६	दि.११।१४	पूभा.	२५।१४	दि.४।०२	शु.४०।४९	श.१३।१६	कुं.११।१०	दि.१०।२४	११।१३।००।४३	३०।२२	५।५६	६।०४	०६	१४	२७	उत्तरयात्रा मीनगे चन्द्रे चतुर्दश्यां,(१४-३०) एकोदिष्टम् ।
३०श.	०७।२३	दि.८।५२	उभा.	२१।०९	दि.२।२३	ब्र३३।०७	ना.०७।२३	मीन	अहो.	११।१४।००।०७	३०।२६	५।५५	६।०५	०७	१५	२८	चैत्री ३० स्नानदानादिः, पश्चिमोत्तरयात्रा रेवत्यां, विक्रमाब्दः २०५५ प्रारंभोऽमान्तात् ।

मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सिं.अं.	कं.अ.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कुं.अं.	मी.अं.
१श.	११।१२।३१।०६	११।१५।०८।२०	१०।१६।२१।५०	९।१३।१३।०५	११।२३।५५।११	१०।१८।१३।१६	४४।४५	९।१२	११।०८	१३।२१	१५।३९	१७।५५	२०।१०	२२।२८	००।४६	२।५१	४।३७	६।०८	७।३५
२र.	११।१३।१७।१४	११।१६।२१।१८	१०।१६।३६।२०	९।१४।०८।३२	११।२४।०२।२३	१०।१८।१०।०५	४४।४७	९।०९	११।०५	१३।१८	१५।३६	१७।५२	२०।०७	२२।२५	००।४३	२।४८	४।३४	६।०५	७।३२
३चं.	११।१४।०३।२२	११।१७।३४।१६	१०।१६।५०।५०	९।१५।०३।५८	११।२४।०९।३५	१०।१८।०६।५५	४४।४९	९।०५	११।०१	१३।१४	१५।३२	१७।४८	२०।०३	२२।२१	००।३९	२।४४	४।३०	६।०१	७।२८
४मं.	११।१४।४९।२३	११।१८।१९।१९	१०।१७।०५।०४	९।१६।०३।१२	११।२४।१७।०३	१०।१८।०३।४४	४४।५१	९।०१	१०।५७	१३।१०	१५।२८	१७।४४	१९।५९	२२।१७	००।३५	२।४०	४।२६	५।५७	७।२४
५बु.	११।१५।३५।२४	११।१९।०४।२१	१०।१७।१९।१८	९।१७।०२।२६	११।२४।२४।३०	१०।१८।००।३३	४४।५३	८।५८	१०।५४	१३।०७	१५।२५	१७।४१	१९।५६	२२।१४	००।३२	२।३७	४।२३	५।५४	७।२१
६वृ.	११।१६।२१।२५	११।१९।४९।२३	१०।१७।३३।३२	९।१८।०१।३९	११।२४।३१।५७	१०।१७।५७।२२	४४।५५	८।५४	१०।५०	१३।०३	१५।२१	१७।३७	१९।५२	२२।१०	००।२८	२।३३	४।१९	५।५०	७।१७
७शु.	११।१७।०७।२५	११।२०।३४।२५	१०।१७।४७।४६	९।१९।००।५२	११।२४।३९।२४	१०।१७।५४।११	४४।५७	८।५०	१०।४६	१२।५९	१५।१७	१७।३३	१९।४८	२२।०६	००।२४	२।२९	४।१५	५।४६	७।१३
८श.	११।१७।५३।२५	११।२१।१९।२७	१०।१८।०२।००	९।२०।००।०५	११।२४।४६।५१	१०।१७।५१।००	४४।५९	८।४७	१०।४३	१२।५६	१५।१४	१७।३०	१९।४५	२२।०३	००।२१	२।२६	४।१२	५।४३	७।१०
९र.	११।१८।३९।२५	११।२२।०४।२९	१०।१८।१६।१४	९।२०।५९।१८	११।२४।५४।१८	१०।१७।४७।५०	४५।०१	८।४३	१०।३९	१२।५२	१५।१०	१७।२६	१९।४१	२१।५९	००।१७	२।२२	४।०८	५।३९	७।०६
१०चं.	११।१९।२५।२५	११।२२।४९।३१	१०।१८।३०।२८	९।२१।५८।३१	११।२५।०१।४५	१०।१७।४४।४०	४५।०३	८।३९	१०।३५	१२।४८	१५।०६	१७।२२	१९।३७	२१।५५	००।१३	२।१८	४।०४	५।३५	७।०२
११मं.	११।२०।११।१५	११।२२।५९।४०	१०।१८।४४।३३	९।२२।५९।५२	११।२५।०९।४४	१०।१७।४१।२९	४५।०५	८।३६	१०।३२	१२।४५	१५।०३	१७।१९	१९।३४	२१।५२	००।१०	२।१५	४।०१	५।३२	६।५९
१२बु.	११।२०।५७।०५	११।२३।०४।४९	१०।१८।५८।३८	९।२४।०१।१३	११।२५।१७।४३	१०।१७।३८।१८	४५।०७	८।०३२	१०।२८	१२।४१	१४।५९	१७।१५	१९।३०	२१।४८	००।०६	२।११	३।५७	५।२८	६।५५
१३वृ.	११।२१।४२।५५	११।२३।०८।५८	१०।१९।१२।४३	९।२५।०२।३४	११।२५।२५।४३	१०।१७।३५।०७	४५।०९	८।२९	१०।२५	१२।३८	१४।५६	१७।१२	१९।२७	२१।४५	००।०३	२।०८	३।५४	५।२५	६।५२
१४शु.	११।२२।२८।४५	११।२३।१२।५९	१०।१९।२६।४८	९।२६।०३।५५	११।२५।३३।४३	१०।१७।३१।५६	४५।११	८।२५	१०।२१	१२।३४	१४।५२	१७।०८	१९।२३	२१।४१	२३।५९	२।०४	३।५०	५।२१	६।४८
३०श.	११।२३।१४।३५	११।२३।१६।००	१०।१९।४०।५३	९।२७।०५।१६	११।२५।४१।४३	१०।१७।२८।४५	४५।१३	८।२१	१०।१७	१२।३०	१४।४८	१७।०४	१९।१९	२१।३७	२३।५५	२।००	३।४६	५।१७	६।४४

३ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२०।२४
अयनांशाः २२।२९।००

१० चन्द्रे वल्ली ८।३७।२०।३१
अयनांशाः २२।२९।०१

अथ विविधविषयाः:–चैत्रकृष्णत्रयोदश्यां गुरौ **वारुणीयोगस्तथाहि तिथितत्त्वचिन्तामणौ–वारुणेन समायुक्ता मधौ कृष्णा त्रयोदशी । गङ्गायां यदि लभ्येत शतसूर्यग्रहैः समा । गोक्षुतस्य दोषाधिक्यमुक्तं नारदेन**–सर्वदिक्षु क्षुतं नेष्टं गोक्षुतं मरणप्रदम् । अफलं तत्क्षुतं वाच्यमन्धपीनसकेतवैः । केतवः– कपटः, पीनसो मुहुर्नासाश्रावी । रत्नावलीरत्नकलापयोः–प्राग्न्यपुंसः पुरतोऽपरस्तात् पुनः पुनर्वा तत एव जातम् । वृद्धाच्छिशोर्वा कफतो हठाद्वा जातं क्षुतं केऽपि वदन्त्यसत्यम् । यात्रायां क्षुतमवश्यं वर्जनीयम्, **यथा रत्नकलापे** -अग्रे क्षुतं चेच्छकुनैः किमन्यैः पश्चाच्छुतं चेच्छकुनैः किमन्यैः । जातानजाताञ्छकुनानि हन्ति क्षुतप्रदेनात्र वदन्ति तज्ज्ञाः । **शुभक्षुतम्, सर्वशाकुने**–औषधे च नवारोहे विवादे शयनेऽशने । विद्यारम्भे बीजवापे क्षुतं सप्तसु शोभनम् ।

ग्रहस्थितिः – मार्गी पश्चिमास्तः कुजः, मार्गी पश्चिमोदितो बुधः, मार्गी पश्चिमास्तो गुरुः २तः पूर्वोदितः, मार्गी पूर्वोदितः शुक्रः, मार्गी पूर्वोदितः शनिः १०तः पश्चिमास्तः ।

वातावरणम् – पक्षस्य पूर्वार्द्धे तापवायुसंचारमेघचारादयस्तदन्तभागे मेघचारवायुखण्डवृष्टयः ।

चैत्रशुक्लपक्षः

शकाब्दः १९१९, संवत् २०५५, सन् १४०५ साल, दि. २९।३।९८ ई. तः ११।४।९८ ई. या, दक्षिणे कालः।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः ३ तः पुष्टः, मार्गी पूर्वोदितः शुक्रः, अशुद्धः, ३ तः शुद्धः,वसन्तर्तुः, याम्यगोलः, सौम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः द. प.	तिथयः घं. मि.	नक्षत्राणि न.	नक्षत्राणि द. पं	नक्षत्राणि घं. मि.	योगाः द. प.	करणानि द. प.	चन्द्रराशयः रा. द. प.	चन्द्रराशयः घं.मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द. प.	सू.उ. घं.मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	दिनाङ्काः सौ.	दिनाङ्काः अं.
१र	०१।२०	दि.६।३६	रे.	१६।५९	दि.१२।४२	ऐ.२५।२०	व.०१।२०	मी.१६।५९	दि१२।४२	११।१४।५९।३१	३०।३०	५।५४	६।०६	८	१६	२९
३चं.	४९।४७	रा.१।४८	अ.	१२।५७	दि.११।०४	वै.१७।४२	तै.२२।३६	मेष	अहो.	११।१५।५८।५५	३०।३४	५।५३	६।०७	९	१७	३०
४मं.	४४।३४	रा.११।४२	भ.	०९।१५	दि.९।३४	वि.१०।२१	व.१७।११	मे.२३।२७	दि२।२८	११।१६।५८।०४	३०।३८	५।५२	६।०८	१०	१८	३१
५बु.	४०।०१	रा.९।५२	कृ.	०६।०२	दि.८।१७	प्री.०३।२७	ब.१२।१८	वृष	अहो	११।१७।५७।१३	३०।४२	५।५२	६।०८	११	१९	१
६वृ.	३६।१६	रा.८।२१	रो.	०३।३९	दि.७।२९	सौ.५१।३२	कौ.८।०९	वृ.३३।३०	सा.७।१५	११।१८।५६।२१	३०।४६	५।५१	६।०९	१२	२०	२
७शु.	३३।२९	रा.७।१४	मृ.	०३।०१	दि.७।०२	शो.४६।४५	ग.०४।५३	मिथुन	अहो.	११।१९।५५।२९	३०।५०	५।५०	६।१०	१३	२१	३
८श.	३१।५१	सा.६।३३	आ.	०१।३०	दि.६।२५	अगं.४२।५२	वि.०२।४०	मि.४७।००	रा.१२।३७	११।२०।५४।३७	३०।५४	५।४९	६।११	१४	२२	४
९र	३१।२५	सा.६।२२	पुन.	०२।११	दि.६।४०	सु.४०।०१	बा.०१।३८	कर्क	अहो.	११।२१।५३।४५	३०।५८	५।४८	६।१२	१५	२३	५
१०चं.	३२।२०	सा.६।४२	पु.	०४।०६	दि.७।२६	धृ.३८।११	तै.०१।५३	कर्क	अहो.	११।२२।५२।५३	३१।०२	५।४८	६।१२	१६	२४	६
११मं.	३४।३४	रा.७।३७	आश्ले.	०७।१८	दि.८।४३	शू.३७।२०	व.०३।२७	क.०७।१८	दि८।४३	११।२३।५१।४६	३१।०६	५।४७	६।१३	१७	२५	७
१२बु.	३७।५३	रा.८।५५	म.	११।३७	दि.१०।२५	गं.३७।२३	ब.०६।१४	सिंह	अहो.	११।२४।५०।३९	३१।१०	५।४६	६।१४	१८	२६	८
१३वृ.	४२।१३	रा.१०।३८	पूफ.	१७।००	दि.१२।३३	वृ.३८।१०	कौ.१०।०३	सिं.३३।१२	सा.७।०२	११।२५।४९।३२	३१।१४	५।४५	६।१५	१९	२७	९
१४शु.	४७।०८	रा.१२।३५	उफ.	२१।५०	दि.१।२८	घ्रु.३९।२७	ग.१४।४१	कन्या	अहो.	११।२६।४८।२४	३१।१८	५।४४	६।१६	२०	२८	१०
१५श.	५२।२६	रा.२।४२	ह.	२९।३८	सा.५।३५	व्या.४१।००	वि.१९।४७	कन्या	अहो.	११।२७।४७।१६	३१।२२	५।४४	६।१६	२१	२९	११

द्वितीयामानं ५४।०४, चन्द्रदर्शनं मु ३० फलं साम्यं, दति. १।२०ठ. ५५।२४ या., गं ४।५९ उ. १९।५९ या., वासन्तनवरात्रारंभः, **कलशस्थापनं श्रीदुर्गापूजनोत्सवः, रेमन्तपूजा, पश्चिमां विना**❖
पश्चिमास्तो बुधः ४४।३८, वक्री बुधः ४५।१९, **पुष्टो गुरुः शुद्धारंभश्च** ११।४२ ऊ., स्वायम्भुवमन्वादिः श्रीगौरीतृतीयाव्रतं, **पूर्वां विना यात्राश्विन्याम्** ।
रेवत्यां रविः २६।५९, कुंभे शुक्रः ३४।२७, श्रीगणेश ४ व्रतम् । ❖यात्रा तृतीयायां, पञ्चकान्तो दिवा घं. १२ मि. ४२ उपरि ।
आयुष्मानयोगमानं ५६।२६, **मीनावतारः**, श्रीरामराज्याभिषेकः, पूर्वदक्षिणयात्रा रोहिण्यां, उपनयनं रोहिण्यां, अप्रील ४ मासारंभः, **सूर्यषष्ठीव्रतस्यैकभुक्तम् (खरना)** ।
श्रीसूर्यषष्ठीव्रतं सायंकालिकार्घदानं, गजपूजा **विल्वाभिमन्त्रणं** च, पूर्वयात्रा रोहिण्यां ततो दक्षिणां विना यात्रा मृगशिरसि ।
प्रातःकालिकार्घदानं पारणं च, **पत्रिकाप्रवेशो महारात्रिर्निशापूजा** ।
महाष्टमीव्रतं, अशोकाष्टमी अशोककलिकापानं **ब्रह्मपुत्रस्नानं**, पूर्वदक्षिणयात्रा पुनर्वसौ मिथुनगते चन्द्रे ततः पश्चिमोत्तरयात्रा ।
महानवमीव्रतं, **त्रिशूलिनीपूजा**, श्रीरामावतारः, **रामनवमीव्रतं**, हनुमद्ध्वजदानं, अयोध्यायां श्रीसीतारामदर्शनं, पश्चिमां विना यात्रा दशम्याम् ।
विजया १० अपराजितापूजा जयन्तीधारणं नीलकण्ठदर्शनं यात्रा दुर्गाविसर्जनं, **उपनयनं**, पूर्वां विना यात्रा पुष्ये, अश्विन्यां मेषे कुजः ३८।५८, गं ५६।१८ उ. ।
कामदा ११ व्रतं सर्वेषां, गं ११।१८ या., **छन्दोगानामुपनयनमाश्लेषायाम्** ।
श्रीविष्णु १२ गोघृतेन पारणं, पूर्वयात्रा द्वादश्यां पूर्वफल्गुन्याम् ।
चैत्रावली मदन १३ गोष्ठालये सत्संगः, प्रदोष १३ व्रतं, **श्रीमहावीरजयन्ती**, पूर्वोत्तरयात्रा पूर्वफल्गुन्याम् ।
मदनभंजिका १४ प्रदोष १४ व्रतं, पूर्वदक्षिणयात्रा हस्ते ।
चैत्री १५ स्नानदानादिः **स्वारोचिषमन्वादिः**, दक्षिणयात्रा प्रतिपदि ।

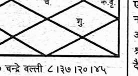
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति. दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१र.	११।२४।००।२४	११।२३।२०।०१	१०।१९।५४।५७	९।२८।०६।३६	११।२५।४९।४३	१०।१७।२५।३५
३चं.	११।२४।४६।१३	११।२३।२४।०२	१०।२०।०९।०१	९।२९।०७।५६	११।२५।५७।४३	१०।१७।२२।२५
४मं.	११।२५।३१।२८	११।२३।०३।३२	१०।२०।२२।५६	१०।००।११।३१	११।२६।०५।४४	१०।१७।१९।१४
५बु.	११।२६।१६।४३	११।२२।२४।५२	१०।२०।३६।५०	१०।०१।१५।०६	११।२६।१३।४५	१०।१७।१६।०३
६वृ.	११।२७।०१।५८	११।२१।४६।१३	१०।२०।५०।४४	१०।०२।१८।४१	११।२६।२१।४६	१०।१७।१२।५२
७शु.	११।२७।४७।१३	११।२१।०७।३४	१०।२१।०४।३८	१०।०३।२२।१५	११।२६।२९।४७	१०।१७।०९।४१
८श.	११।२८।३२।२८	११।२०।२८।५५	१०।२१।१८।३२	१०।०४।२५।४९	११।२६।३७।४८	१०।१७।०६।३०
९र.	११।२९।१७।४३	११।१९।५०।१६	१०।२१।३२।२६	१०।०५।२९।२३	११।२६।४५।४८	१०।१७।०३।२०
१०चं.	००।००।०४।५८	११।१९।११।३७	१०।२१।४६।२०	१०।०६।३२।५७	११।२६।५३।४८	१०।१७।००।१०
११मं.	००।००।५०।१०	११।१८।२७।३०	१०।२१।५९।५१	१०।०७।३८।१६	११।२७।०१।४१	१०।१६।५६।५९
१२बु.	००।०१।३५।२१	११।१७।४३।२४	१०।२२।१३।२२	१०।०८।४३।३५	११।२७।०९।३३	१०।१६।५३।४८
१३वृ.	००।०२।२०।३२	११।१६।५९।१८	१०।२२।२६।५३	१०।०९।४८।५४	११।२७।१७।२५	१०।१६।५०।३७
१४शु.	००।०३।०५।४३	११।१६।१५।१२	१०।२२।४०।२४	१०।१०।५४।१३	११।२७।२५।१७	१०।१६।४७।२६
१५श.	००।०३।५०।५४	११।१५।३१।०६	१०।२२।५३।५५	१०।११।५९।३२	११।२७।३३।०९	१०।१६।४४।१५

दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सिं.अं.	कं.अं.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कुं.अं.	मी.अं.
४५।१५	८।१८	१०।१४	१२।२७	१४।४५	१७।०१	१९।१६	२१।३४	२३।५२	१।५७	३।४३	५।१४	६।४१
४५।१७	८।१४	१०।१०	१२।२३	१४।४१	१६।५७	१९।१२	२१।३०	२३।४८	१।५३	३।३९	५।१०	६।३७
४५।१९	८।१०	१०।०६	१२।१९	१४।३७	१६।५३	१९।०८	२१।२६	२३।४४	१।४९	३।३५	५।०६	६।३३
४५।२१	८।०७	१०।०३	१२।१६	१४।३४	१६।५०	१९।०५	२१।२३	२३।४१	१।४६	३।३२	५।०३	६।३०
४५।२३	८।०३	०९।५९	१२।१२	१४।३०	१६।४६	१९।०१	२१।१९	२३।३७	१।४२	३।२८	४।५९	६।२६
४५।२५	७।५९	०९।५५	१२।०८	१४।२६	१६।४२	१८।५७	२१।१५	२३।३३	१।३८	३।२४	४।५५	६।२२
४५।२७	७।५६	०९।५२	१२।०५	१४।२३	१६।३९	१८।५४	२१।१२	२३।३०	१।३५	३।२१	४।५२	६।१९
४५।२९	७।५२	०९।४८	१२।०१	१४।१९	१६।३५	१८।५०	२१।०८	२३।२६	१।३१	३।१७	४।४८	६।१५
४५।३१	७।४८	०९।४४	११।५७	१४।१५	१६।३१	१८।४६	२१।०४	२३।२२	१।२७	३।१३	४।४४	६।११
४५।३३	७।४४	०९।४०	११।५३	१४।११	१६।२७	१८।४२	२१।००	२३।१८	१।२३	३।०९	४।४०	६।०७
४५।३५	७।४१	०९।३७	११।५०	१४।०८	१६।२४	१८।३९	२०।५७	२३।१५	१।२०	३।०६	४।३७	६।०४
४५।३७	७।३७	०९।३३	११।४६	१४।०४	१६।२०	१८।३५	२०।५३	२३।११	१।१६	३।०२	४।३३	६।००
४५।३९	७।३३	०९।२९	११।४२	१४।००	१६।१६	१८।३१	२०।४९	२३।०७	१।१२	२।५८	४।२९	५।५६
४५।४१	७।२९	०९।२५	११।३८	१३।५६	१६।१२	१८।२७	२०।४५	२३।०३	१।०८	२।५४	४।२५	५।५२

३ चन्द्रे वल्ती ८।३७।२०।३८
अयनांशाः २२।२९।०२

१० चन्द्रे वल्ती ८।३७।२०।४५
अयनांशाः २२।२९।०३

अथ विविधविषयाः:- चैत्रशुक्लप्रतिपत्तो नवमीं यावद् दुर्गापूजनोत्सवस्तत्र देवीप्रतिमां निर्माय पूजयेत्सप्तशतीपाठादिकं च कुर्यात् । **चैत्रशुक्लाष्टम्यामशोककलिकापानमन्त्रः**:- त्वामशोककराभीष्ट मधुमाससमुद्भव । पिवामि शोकसन्तप्तो मामशोकं सदा कुरु । एतत्पानफलं लिंगपुराणे - अशोककलिका ह्यष्टौ ये पिवन्ति पुनर्वसौ । चैत्रे मासि सिताष्टम्यां न ते शोकमवाप्नुयुः । **ब्रह्मपुत्रस्नानमन्त्रश्च**- ब्रह्मपुत्र महाभाग शन्तनोः कुलसम्भव । अमोघागर्भसंभूत पापं लौहित्य मे हर । चैत्रशुक्लनवम्यां रामनवमीव्रतन्तत्राङ्गदेवतापूजनपूर्वकं श्रीरामं सम्पूज्यार्घ्यं दद्यात्तन्मन्त्रः:- दशाननवधार्थाय धर्मसंस्थापनाय च । राक्षसानां विनाशाय दैत्यानां निधनाय च। परित्राणाय साधूनां जातो रामः स्वयं हरिः । गृहाणार्घ्यं मया दत्तं भ्रातृभिः सहितोऽनघ। ततः परदिने इदं विष्णुरिति मन्त्रेण जुहुयाद् ब्राह्मणांश्च भोजयेत् । मिथिलामाहात्म्यं, वृहद्विष्णुपुराणे -मिथिलां ये नमस्यन्ति देशान्तरगता अपि । तेषां भुक्तिश्च मुक्तिश्च जायते नात्र संशयः । मिथिलावासमासाद्य जीवन्मुक्तो भवेन्नरः । देहान्ते राघवं प्राप्य तद्भक्तैः सह मोदते ।

ग्रहस्थिति :- मार्गिणौ पश्चिमास्तौ कुजशनी, मार्गी पश्चिमोदितो बुधः ३ तः पश्चिमास्तो वक्रश्च, मार्गिणौ पूर्वोदितौ गुरुशुक्रौ ।

वातावरणम्-पक्षादिभागे तापवायुमेघसंचारादयस्तदन्तभागे तापमेघच्छायाछिन्नवृष्टयः ।

वैशाखशुक्लपक्षः

शकाब्दः १९२०, संवत् २०५५, सन् १४०५ साल, दि. २७।४।९८ ई. तः ११।५।९८ ई. या, दक्षिणे कालः।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पूर्वोदितः शुक्रः, शुद्धः, वसन्तर्तुः, सौम्यगोलः, सौम्यायनम् ।

ति.दि	तिथयः द. प.	घं. मि.	नक्षत्राणि न.	द. पं	घं. मि.	योगाः द. प.	करणानि द. प.	चन्द्रराशयः रा. द. प.	घं. मि.	स्पष्टसूर्यः राश्यादिः	दिनमानं द. प.	सू.उ. घं.मि.	सू.अ. घ.मि.	दिनाङ्काः रा.	सौ.	अं.
१चं.	२३।२७	दि.२।५५	भ.	३०।२३	दि.५।४३	आयु.३१।०८	ब.२३।२७	मे.४४।३४	रा.११।२२	००।१३।२३।५०	३२।१८	५।३२	६।२८	७	१४	२७
२मं.	१८।०७	दि.१२।४७	कृ.	२७।०७	दि.४।२३	सौ.२४।०८	कौ.१८।०७	वृष	अहो.	००।१४।२१।५७	३२।२१	५।३२	६।२८	८	१५	२८
३बु.	१३।२७	दि.१०।५४	रो.	२४।२९	दि.३।१९	शो.१७।४४	ग.१३।२७	वृ.५३।३६	रा.४।०९	००।१५।१९।०४	३२।२४	५।३१	६।२९	९	१६	२९
४बृ.	०९।३५	दि.९।२१	मृ.	२२।४४	दि.२।३७	अगं.१२।०२	वि.०९।३५	मिथुन	अहो.	००।१६।१८।११	३२।२७	५।३१	६।२९	१०	१७	३०
५शु.	०६।४५	दि.८।१२	आ.	२१।५९	दि.२।१८	सु.०७।०७	बा.०६।४५	मिथुन	अहो.	००।१७।१६।१८	३२।३०	५।३०	६।३०	११	१८	१
६श.	०५।०३	दि.७।३१	पुन.	२२।२४	दि.२।२८	धृ.०३।०५	तै.०५।०३	मि.७।१७	दि.८।२५	००।१८।१४।२४	३२।३३	५।३०	६।३०	१२	१९	२
७र	०४।३३	दि.७।१८	पु.	२४।०४	दि.३।०७	शू.००।०१	व.०४।३३	कर्क	अहो.	००।१९।१२।३०	३२।३६	५।२९	६।३१	१३	२०	३
८चं.	०५।२३	दि.७।३७	आश्ले.	२६।५८	दि.४।१५	वृ.५७।०२	ब.०५।२३	क.२६।५८	दि.४।१५	००।२०।१०।३६	३२।४०	५।२८	६।३२	१४	२१	४
९मं.	०७।३३	दि.८।२८	म.	३१।०१	सा.५।५१	ध्रु.५६।५४	कौ.०७।३३	सिंह	अहो.	००।२१।०८।३०	३२।४३	५।२७	६।३३	१५	२२	५
१०बु.	१०।४७	दि.९।४६	पूफ.	३६।१४	रा.७।५७	व्या.५७।३५	ग.१०।४७	सिं.५२।४३	रा.२।३२	००।२२।०६।२४	३२।४६	५।२७	६।३३	१६	२३	६
११बृ.	१५।०२	दि.११।२७	उफ.	४२।११	रा.१०।१८	ह.५८।४८	वि.१५।०२	कन्या	अहो.	००।२३।०४।१८	३२।४९	५।२६	६।३४	१७	२४	७
१२शु	१९।५३	दि.१।२३	ह.	४८।३८	रा.१२।५३	व.६०।००	बा.१९।५३	कन्या	अहो.	००।२४।०२।१२	३२।५२	५।२६	६।३४	१८	२५	८
१३श.	२५।०७	दि.३।२८	चि.	५५।१२	रा.३।३०	व.००।२५	तै.२५।०७	कं.२१।५५	दि.२।११	००।२५।००।०६	३२।५५	५।२५	६।३५	१९	२६	९
१४र	३०।०८	सा.५।२७	स्वा.	६०।००	अहो.	सि.०२।०२	व.३०।०८	तुला	अहो.	००।२५।५८।००	३२।५८	५।२४	६।३६	२०	२७	१०
१५चं.	३४।३६	सा.७।१४	स्वा.	०१।२६	दि.५।५८	व्य.०३।१९	वि.०२।२२	तु.५०।३५	रा.१।३८	००।२६।५५।५४	३३।०२	५।२४	६।३६	२१	२८	११

भरण्यां रविः ४२।१२, मीने शुक्रः ५७।५०, **श्रीशिवाजीजयन्ती**, इन्धनस्थापनं द्वितीयायाम् ।
चन्द्रदर्शनं मु. ४५ फलं समर्घं, पूर्वदक्षिणयात्रा रोहिण्यां, (२-३)एकोदिष्टम् ।
अक्षय ३ त्रेतायुगादिः गङ्गास्नानदानादिः, श्रीपरशुरामावतारः, श्रीपरशुरामजयन्ती, श्रीगणेश ४ व्रतं, इन्धनस्थापनं वापीकूपतडागखननं देवादिप्रतिष्ठा **निर्वेधविवाहश्च** तृतीयायाम् ।
इन्धनस्थापनं **उपनयनं च** पंचम्यां, वापीकूपतडागखननं देवादिप्रतिष्ठा दक्षिणेतरदिग्यात्रा कर्णवेधो मुण्डनं द्विरागमनं **निर्वेधविवाहश्च** पंचम्यां मृगशिरसि, **अश्विन्यां मेषे शनिः १२।४६** ।
श्रीशङ्कराचार्यजयन्ती, इन्धनस्थापनं पंचम्यां, द.ति. ६।४५ उ., मई ५ मासारंभः ।
श्रीरामानुजाचार्यजयन्ती, गृहारंभः सप्तम्यां पुनर्वसौ, गृहप्रवेशः सप्तम्यां, द.ति. ५।३या., पश्चिमदक्षिणयात्रा सप्तम्यां मिथुनस्थे चन्द्रे ततः पश्चिमोत्तरयात्रा पुनर्वसौ ततः पूर्वां विना यात्रा पुष्ये ।
गण्डयोगमानं ५८।००, **जाह्नवी ७**, जह्नुमुनेर्जानुतो गङ्गायाः प्रादुर्भावः, **गङ्गास्नानदानादिः**, देवादिप्रतिष्ठा पश्चिमां विना यात्रा **द्विरागमनं** च पुष्ये ।
गं. १५।५८ उ. ३०।५८ या०।
श्रीजानकीनवमीव्रतं, धरणितो जगज्जनन्याः प्रादुर्भावः, सीतामह्यां तत्प्रादुर्भावस्थले **पुण्यारण्ये (पुनौरा)श्रीसीतारामदर्शनं, मैथिलीदिवसः** हनुमद्ध्वजदानं, पूर्वयात्रा **पूर्वफल्गुन्यां, पूर्वोदितः शनिः ९।९** ।
उपनयनं, पूर्वयात्रा पूर्वफल्गुन्यां, द्विरागमनं गृहप्रवेशो **बुधवेधाद्विवाहो** मध्यमश्चोत्तरफल्गुन्याम् ।
उपनयनं, मोहिनी ११ व्रतं सर्वेषां, रात्रौ ११ व्रतोद्यापनं, द्विरागमनं, गृहारंभप्रवेशौ, **विवाहो मध्यमो** दिवारात्रौ, वापीकूपतडागखननं, देवादिप्रतिष्ठा, **पूर्वयात्रा** हस्ते, **श्रीरवीन्द्रजयन्ती**, (१२)एको।
मधुसूदन १२ कुशोदकेन पारणं, प्रदोष १३ व्रतं, देवादिप्रतिष्ठा, कर्णवेधः, गृहप्रवेशः, **शुक्रवेधाद्धस्ते गुरुवेधाच्चित्रायां** विवाहो मध्यमः, पूर्वदक्षिणयात्रा **मुण्डनं द्विरागमनं** च त्रयोदश्यां, **अश्विन्यां मेषे बुधः१६।४०**।
प्रदोष १४ व्रतं, नरसिंह १४ व्रतं प्रदोषः घं. ८ मि. ११ यावद्रात्रौ, **श्रीनरसिंहावतारः**, गृहारंभप्रवेशौ त्रयोदश्यां, दक्षिणयात्रा कन्यास्थे चन्द्रे ततः पश्चिमदक्षिणयात्रा,(१३)एकोदिष्टम् ।
षाण्मासिकसविव्रतसमाप्तिः, इन्धनस्थापनं दक्षिणयात्रा द्विरागमनं **उपग्रहकेतुवेधाद्विवाहो मध्यमश्च** पूर्णिमायाम् ।
कृत्तिकायां रविः ३०।०२, वैशाखी १५ स्नानदानादिः **कूर्मावतारः बुद्धावतारः**, श्रीबुद्धजयन्ती, **द्विरागमनं** गृहारंभः पश्चिमदक्षिणयात्रा च स्वात्यां, इन्धनस्थापनं पूर्णिमायाम् ।

मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति.दि	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सिं.अं.	कं.अं.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कुं.अं.	मी.अं.
१चं.	००।१५।४७।१६	११।१७।०४।१५	१०।२६।२१।४५	१०।२९।४६।५३	११।२९।४०।१३	१०।१५।५३।२४	४६।०९	६।२९	८।२५	१०।३८	१२।५६	१५।१२	१७।२७	१९।४५	२२।०३	००।०८	१।५४	३।२५	४।५२
२मं.	००।१६।३१।३१	११।१८।११।१०	१०।२६।३३।५७	११।००।५५।२८	११।२९।४८।१९	१०।१५।५०।१३	४६।११	६।२५	८।२१	१०।३४	१२।५२	१५।०८	१७।२३	१९।४१	२१।५९	००।०४	१।५०	३।२१	४।४८
३बु.	००।१७।१५।४६	११।१९।१८।०५	१०।२६।४६।०९	११।०२।०४।०३	११।२९।५६।२५	१०।१५।४७।०२	४६।१३	६।२२	८।१८	१०।३१	१२।४९	१५।०५	१७।२०	१९।३८	२१।५६	००।०१	१।४७	३।१८	४।४५
४बृ.	००।१८।००।०१	११।२०।२५।००	१०।२६।५८।२१	११।०३।१२।२८	००।००।०४।३१	१०।१५।४३।५१	४६।१५	६।१८	८।१४	१०।२७	१२।४५	१५।०१	१७।१६	१९।३४	२१।५२	२३।५७	१।४३	३।१४	४।४१
५शु.	००।१८।४४।१५	११।२१।३१।५५	१०।२७।१०।३२	११।०४।२१।१३	००।००।१२।३७	१०।१५।४०।४०	४६।१७	६।१४	८।१०	१०।२३	१२।४१	१४।५७	१७।१२	१९।३०	२१।४८	२३।५३	१।३९	३।१०	४।३७
६श.	००।१९।२८।२९	११।२२।३८।५०	१०।२७।२२।४३	११।०५।२९।४८	००।००।२०।४३	१०।१५।३७।२९	४६।१८	६।१०	८।०६	१०।१९	१२।३७	१४।५३	१७।०८	१९।२६	२१।४४	२३।४९	१।३५	३।०६	४।३३
७र	००।२०।१२।४३	११।२३।४५।४५	१०।२७।३४।५४	११।०६।३८।२२	००।००।२८।४९	१०।१५।३४।१९	४६।१९	६।०६	८।०२	१०।१५	१२।३३	१४।४९	१७।०४	१९।२२	२१।४०	२३।४५	१।३१	३।०२	४।२९
८चं.	००।२०।५६।५७	११।२४।५२।३९	१०।२७।४७।०५	११।०७।४६।५६	००।००।३६।५४	१०।१५।३१।०९	४६।२०	६।०३	७।५९	१०।१२	१२।३०	१४।४६	१७।०१	१९।१९	२१।३७	२३।४२	१।२८	२।५९	४।२६
९मं.	००।२१।४०।४९	११।२६।२०।२३	१०।२७।५८।३७	११।०८।५६।००.	००।००।४४।३२	१०।१५।२७।५८	४६।२२	५।५९	७।५५	१०।०८	१२।२६	१४।४२	१६।५७	१९।१५	२१।३३	२३।३८	१।२४	२।५५	४।२२
१०बु.	००।२२।२४।४१	११।२७।४८।०७	१०।२८।१०।०८	११।१०।०५।०४	००।००।५२।१०	१०।१५।२४।४७	४६।२४	५।५५	७।५१	१०।०४	१२।२२	१४।३८	१६।५३	१९।११	२१।२९	२३।३४	१।२०	२।५१	४।१८
११बृ.	००।२३।०८।३३	११।२९।१५।५१	१०।२८।२१।३९	११।११।१४।०८	००।००।५९।४७	१०।१५।२१।३६	४६।२६	५।५१	७।४७	१०।००	१२।१८	१४।३४	१६।४९	१९।०७	२१।२५	२३।३०	१।१६	२।४७	४।१४
१२शु.	००।२३।५३।२५	००।००।४३।३५	१०।२८।३३।१०	११।१२।२३।११	००।०१।०७।२४	१०।१५।१८।२५	४६।२८	५।४८	७।४४	०९।५७	१२।१५	१४।३१	१६।४६	१९।०४	२१।२२	२३।२७	१।१३	२।४४	४।११
१३श.	००।२४।३७।१६	००।०२।११।१९	१०।२८।४४।४१	११।१३।३२।१४	००।०१।१५।०१	१०।१५।१५।१४	४६।२९	५।४४	७।४०	०९।५३	१२।११	१४।२७	१६।४२	१९।००	२१।१८	२३।२३	१।०९	२।४०	४।०७
१४र	००।२५।२१।०७	००।०३।३९।०३	१०।२८।५६।१२	११।१४।४१।१७	००।०१।२२।३८	१०।१५।१२।०४	४६।३०	५।४०	७।३६	०९।४९	१२।०७	१४।२३	१६।३८	१८।५६	२१।१४	२३।१९	१।०५	२।३६	४।०३
१५चं.	००।२६।०३।५८	००।०५।०६।४७	१०।२९।०७।४३	११।१५।५०।२०	००।०१।३०।१५	१०।१५।०८।५४	४६।३१	५।३६	७।३२	०९।४५	१२।०३	१४।१९	१६।३४	१८।५२	२१।१०	२३।१५	०१।०१	२।३२	३।५९

१ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२१।०६
अयनांशा: २२।२९।०६

८ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२१।१३
अयनांशा: २२।२९।०७

१५ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२१।२०
अयनांशा: २२।२९।०८

अथ विविधविषयाः-वैशाखशुक्लतृतीयायां **परशुरामार्घ्यदानमन्त्रः**- जामदग्न्य महावीर क्षत्रियान्तकर प्रभो । गृहाणार्घ्यं मया दत्तं कृपया परमेश्वर । **वैशाखशुक्लनवम्यां जानकीनवमीव्रतं**-वैशाखस्य सिते पक्षे नवम्यां सोमवासरे । प्रादुर्बभूव लोकानां हिताय जनकात्मजा । **मूलवासः**- स्वर्गे शुचिप्रौष्ठपदेषमाघे भूमौ नभः कार्त्तिकचैत्रपौषे । मूलं ह्यधस्तात्तु तपस्यमार्गवैशाखशुक्रेष्वशुभं च तत्र । **अभुक्तमूलविचारः**- अश्विनीमघमूलादौ त्रिवेदनवनाडिकाः । रेवतीसर्पशक्रान्ते मासरुद्ररसाः क्रमात् । तस्मादेषूत्पन्नानां शन्तिः कार्या। मूलोत्पन्नानां विशेषेण, यतो हि-मूलाद्यपादजो हन्ति पितरञ्च द्वितीयजम् । मातरञ्च तृतीयेऽर्थं शुभदस्तु तुरीयजः । सा शान्तिः जन्मानन्तरमग्रिममूलादिनक्षत्रेषु कार्या । **मूलवृक्षविचारः**- मूलस्तम्भस्त्वचा शाखा पत्रं पुष्पं फलं शिखा । मुनयोऽष्टौ दिशा रुद्राः सूर्याः पञ्चाब्धयोऽग्नयः । मूले मूलविनाशः स्यात्स्तम्भे वंशविनाशनम् । त्वचि मातुर्भवेत्क्लेशः शाखायां मातुलस्य च । पत्रे राज्यं विजानीयात्पुष्पे मन्त्रिपदं स्मृतम् । फले च विपुला लक्ष्मीः शिखायामल्पजीवितम् । त्रीतरशान्तिरपि विधेया । तत्र सजातीयापत्यत्रयानन्तरं विजातीयापत्यप्रसवस्त्रीतरः ।
ग्रहस्थितिः- मार्गी पश्चिमास्तः कुजः, मार्गिणः पूर्वोदिताः बुधगुरुशुक्राः । मार्गी पश्चिमास्तः शनिः ९ तः पूर्वोदितः ।
वातावरणम्- पक्षेऽस्मिन् तापवृद्धि-मेघचार-रोगप्रकोप- झंझावातादयः ।

ज्येष्ठकृष्णपक्षः

शकाब्दः १९२०, संवत् २०५५, सन् १४०५ साल, दि. १२।५।९८ ई. तः २५।५।९८ ई. या, दक्षिणेकालः, ३ तः पश्चिमेकालः। मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पूर्वोदितः शुक्रः, शुद्धः, वसन्तर्तुः, ३ तो ग्रीष्मर्तुः, सौम्यगोलः सौम्यायनम् ।

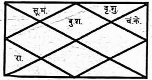
ति.दि.	तिथयः		नक्षत्राणि			योगाः	करणानि	चन्द्रराशयः		स्पष्टसूर्यः	दिनमानं	सू.उ.	सू.अ.	दिनाङ्काः			
	द. प.	घं. मि.	न.	द. पं	घं. मि.	द. प.	द. प.	रा. द. प.	घं.मि.	राश्यादिः	द. प.	घं.मि.	घ.मि.	रा.	सौ.	अं.	
१मं.	३८।१२	रा.८।४०	वि.	०६।५९	दि.८।११	वरी.०४।०७	बा.०६।२४	वृश्चिक	अहो.	००।२७।५३।३४	३३।०५	५।२३	६।३७	२२	२९	१२	पश्चिमयात्रा द्वितीयायां, ज्येष्ठे वृन्ताकं त्यजेत् ।
२बु.	४०।३७	रा.९।३७	अनु.	११।३२	दि.९।५९	प.०४।०५	तै.०९।२५	वृश्चिक	अहो.	००।२८।५१।१४	३३।०८	५।२२	६।३८	२३	३०	१३	मुण्डनं ज्येष्ठायां, इन्धनस्थापनं, पश्चिमयात्रा द्वितीयायां, कर्णवेधो **द्विरागमनं** गृहारंभो **निर्वेधविवाहश्चानुराधायाम्** ।
३वृ.	४१।५०	रा.१०।०६	ज्ये.	१५।००	दि.११।२२	शि.०३।१३	व.११।१४	वृ.१५।००	दि.११।२२	००।२९।४८।५४	३३।११	५।२२	६।३८	२४	३१	१४	**वृषे रविः** ५८।१० मु. ३० फलं साम्यं, द.ति. ५८।१० उ., गं. ९।०० उ. २४।०० या., **मासान्तः** ।
४शु.	४१।४४	रा.१०।०३	मू.	१७।१०	दि.१२।१३	सि.००।४३	ब.११।४७	धनु	अहो.	०१।००।४६।३४	३३।१४	५।२१	६।३९	२५	१	१५	**विष्णुपदीसंक्रान्तिपुण्यकालो** घं. १२ मि. ०० यावद्दिने, द. ति. ४१।४४ या., **श्रीगणेश** ४ व्रतं, साध्ययोगमानं ५७।४० ।
५श.	४०।२४	रा.९।३१	पूषा.	१८।०५	दि.१२।३५	शु.५४।२९	कौ.११।०४	ध.३२।२९	सा.६।२१	०१।०१।४४।१४	३३।१७	५।२१	६।३९	२६	२	१६	**मीने गुरुः** ३९।१२, मासादिः ।
६र.	३७।५०	रा.८।२८	उषा.	१७।४८	दि.१२।२७	शु.४९।४२	ग.०९।०७	मकर	अहो.	०१।०२।४१।५४	३३।२०	५।२०	६।४०	२७	३	१७	वृषे कुजः ११।५९, **निर्वेधविवाहो** दिवारात्रौ, पश्चिमां विना यात्रा श्रवणायाम् ।
७चं.	३४।१४	सा.७।०१	श्र.	१६।२३	दि.११।५४	ब्र.४४।०४	वि.०६।०२	म.४५।१८	रा.११।२६	०१।०३।३९।३४	३३।२४	५।१९	६।४१	२८	४	१८	**निर्वेधविवाहो** दिवारात्रौ, पश्चिमयात्रा कुंभगते चन्द्रे, **पञ्चकारंभो** दिवा घं. ११ मि. ५४ उ.।
८मं.	२९।५०	दि.५।१५	ध.	१४।१३	दि.११।००	ऐ.३७।४७	बा.०२।०२	कुम्भ	अहो.	०१।०४।३७।०३	३३।२६	५।१९	६।४१	२९	५	१९	पश्चिमयात्रा धनिष्ठायाम् ।
९बु.	२४।४२	दि.३।११	श.	११।११	दि.९।४६	वै.३०।५५	ग.२४।४२	कुं.५३।२९	रा.२।४२	०१।०५।३४।३२	३३।२८	५।१८	६।४२	३०	६	२०	पूर्वास्तो बुधः२४।३२, पश्चिमयात्रा दशम्याम् ।
१०वृ.	१९।००	दि.१२।५४	पूभा.	०७।३६	दि.८।२०	वि.२३।३९	वि.१९।००	मीन	अहो.	०१।०६।३२।०१	३३।३०	५।१८	६।४२	३१	७	२१	**निर्वेधविवाह** उत्तरभाद्रे, पश्चिमोत्तरयात्रा पूर्वभाद्रे, (१०-११)एकोदिष्टम्।
११शु.	१३।०१	दि.१०।३०	उभा	०३।३६	दि.६।४४	प्री.१६।०६	बा.१३।०१	मी.५९।२७	रा.५।०५	०१।०७।२९।३०	३३।३२	५।१८	६।४२	१	८	२२	**रेवतीमानं** ५५।५१, गं. ४७।२७ उ., अपरा ११ व्रतं सर्वेषां, **पञ्चकान्तो** घं ५ मि.५ उपरि रात्रौ, **निर्वेधविवाहो** दिवारात्रौ, उत्तरयात्रा रेवत्यामेकादश्याम् ।
१२श.	०६।५२	दि.०८।०२	अ.	५५।२२	रा.३।२६	आ.०८।२७	तै.०६।५२	मेष	अहो.	०१।०८।२६।५९	३३।३४	५।१७	६।४३	२	९	२३	अश्विन्यां मेषे शुक्रः ५५।५३, गं. २।२७ या., तिलेन पारणं, प्रदोष १३ व्रतं, पूर्वां विना यात्राश्विन्याम् ।
१३र.	००।४६	दि.५।३५	भ.	५१।२९	रा.१।५३	सौ.००।५१	व.००।४६	मेष	अहो.	०१।०९।२४।२८	३३।३७	५।१७	६।४३	३	१०	२४	चतुर्दशीमानं ५४।१३, शोभनयोगमानं ५२।३९, प्रदोष १४ व्रतं, इन्धनस्थापनं त्रयोदश्याम् ।
३०चं.	४९।३६	रा.१।०६	कृ.	४८।०४	रा.१२।३०	अगं.४६।३०	च.२२।१७	मे.५।३८	दि.७।३१	०१।१०।२१।५७	३३।४०	५।१६	६।४४	४	११	२५	ज्यैष्ठी ३० स्नानदानादिः, **वटसावित्रीव्रतं**, दक्षिणयात्रा निर्वेधविवाहश्च प्रतिपदि, सोमवती ३० व्रतं, रोहिण्यां रविः २३।५५ ।

मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति.दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सिं.अं.	कं.अं.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कुं.अं.	मी.अं.
१मं.	०।२६।४७।३०	०।०६।४७।३१	१०।२९।१८।२७	११।१७।००।०९	०।०१।३७।३०	१०।१५।०५।४३	४६।३३	५।३३	७।२९	९।४२	१२।००	१४।१६	१६।३१	१८।४९	२१।०७	२३।१२	००।५८	२।२९	३।५६
२बु.	०।२७।३१।०२	०।०८।२८।१५	१०।२९।२९।११	११।१८।०९।५८	०।०१।४४।४५	१०।१५।०२।३२	४६।३५	५।२९	७।२५	९।३८	११।५६	१४।१२	१६।२७	१८।४५	२१।०३	२३।०८	००।५४	२।२५	३।५२
३वृ.	०।२८।१४।३४	०।१०।०८।५९	१०।२९।३९।५४	११।१९।१९।४७	०।०१।५१।५९	१०।१४।५९।२१	४६।३७	५।२५	७।२१	९।३४	११।५२	१४।०८	१६।२३	१८।४१	२०।५९	२३।०४	००।५०	२।२१	३।४८
४शु.	०।२८।५८।०६	०।११।४९।४३	१०।२९।५०।३७	११।२०।२९।३६	०।०१।५९।१३	१०।१४।५६।१०	४६।३९	५।२१	७।१७	९।३०	११।४८	१४।०४	१६।१९	१८।३७	२०।५५	२३।००	००।४६	२।१७	३।४४
५श.	०।२९।४१।३८	०।१३।३०।२७	११।००।०१।२०	११।२१।३९।२५	०।०२।०६।२७	१०।१४।५२।५९	४६।४०	५।१७	७।१३	९।२६	११।४४	१४।००	१६।१५	१८।३३	२०।५१	२२।५६	००।४२	२।१३	३।४०
६र.	१।००।२५।०९	०।१५।११।११	११।००।१२।०३	११।२२।४९।१४	०।०२।१३।४१	१०।१४।४९।४८	४६।४१	५।१३	७।०९	९।२२	११।४०	१३।५६	१६।११	१८।२९	२०।४७	२२।५२	००।३८	२।०९	३।३६
७चं.	१।०१।०८।४०	०।१६।५१।५४	११।००।२२।४६	११।२३।५९।०३	०।०२।२०।५५	१०।१४।४६।३८	४६।४२	५।०९	७।०५	९।१८	११।३६	१३।५२	१६।०७	१८।२५	२०।४३	२२।४८	००।३४	२।०५	३।३२
८मं.	१।०१।५१।५३	०।१८।४०।३२	११।००।३२।४१	११।२५।०९।०७	०।०२।२८।०३	१०।१४।४३।२७	४६।४४	५।०५	७।०१	९।१४	११।३२	१३।४८	१६।०३	१८।२१	२०।३९	२२।४४	००।३०	२।०१	३।२८
९बु.	१।०२।३५।०६	०।२०।२९।१०	११।००।४२।३६	११।२६।१९।११	०।०२।३५।११	१०।१४।४०।१६	४६।४५	५।०१	६।५७	९।१०	११।२८	१३।४४	१५।५९	१८।१७	२०।३५	२२।४०	००।२६	१।५७	३।२४
१०वृ.	१।०३।१८।१९	०।२२।१७।४८	११।००।५२।३१	११।२७।२९।१५	०।०२।४२।१९	१०।१४।३७।०५	४६।४६	४।५७	६।५३	९।०६	११।२४	१३।४०	१५।५५	१८।१३	२०।३१	२२।३६	००।२२	१।५३	३।२०
११शु.	१।०४।०१।३२	०।२४।०६।२६	११।०१।०२।२६	११।२८।३९।१९	०।०२।४९।२७	१०।१४।३३।५४	४६।४७	४।५३	६।४९	९।०२	११।२०	१३।३६	१५।५१	१८।०९	२०।२७	२२।३२	००।१८	१।४९	३।१६
१२श.	१।०४।४४।४५	०।२५।५५।०४	११।०१।१२।२१	११।२९।४९।२३	०।०२।५६।३५	१०।१४।३०।४३	४६।४८	४।४९	६।४५	८।५८	११।१६	१३।३२	१५।४७	१८।०५	२०।२३	२२।२८	००।१४	१।४५	३।१२
१३र.	१।०५।२७।५७	०।२७।४३।४२	११।०१।२२।१६	००।००।५९।२६	०।०३।०३।४२	१०।१४।२७।३३	४६।४९	४।४५	६।४१	८।५४	११।१२	१३।२८	१५।४३	१८।०१	२०।१९	२२।२४	००।१०	१।४१	३।०८
३०चं.	१।०६।११।०९	०।२९।३२।१९	११।०१।३२।१०	००।०२।०९।२९	०।०३।१०।४९	१०।१४।२४।२३	४६।५०	४।४१	६।३७	८।५०	११।०८	१३।२४	१५।३९	१७।५७	२०।१५	२२।२०	००।०६	१।३७	३।०४

७ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२१।२७
अयनांशाः २२।२९।०९

३० चन्द्रे वल्ली ८।३७।२१।३४
अयनांशाः २२।२९।१०

अथ विविधविषयाः:- अमायां **वटसावित्रीव्रतम्**- अमायाञ्च तथा ज्येष्ठे वटमूले महासती । त्रिरात्रोपोषिता नारी विधानेन प्रपूजयेत् । सावित्रीप्रतिमां कुर्यात्सौवर्णीं वापि मृण्मयीम् । सप्तधान्येन संयुक्तां सावित्रीप्रतिमां शुभाम् । सार्द्धं सत्यवता साध्वीं फलनैवेद्यदीपकैः । सावित्र्याख्यानकञ्चापि वाचयित्वा द्विजोत्तमैरिति विधिपूर्वकं सम्पूज्य ब्राह्मणाय **दद्यात्तन्मन्त्रः**:- सावित्रीयं मया दत्ता सहिरण्या महासती । ब्रह्मणः प्रीणनार्थाय ब्राह्मणः प्रतिगृह्यताम् । अथ **कितिचिन्नियमाः**:- समित्पुष्पकुशादीनि ब्राह्मणः स्वयमाहरेत् । शूद्रानीतैः क्रयक्रीतैः कर्म कुर्वन् पतत्यधः । अथ **सन्तानप्रदसन्तानगोपालमन्त्रः**:- देवकीसुत! गोविन्द! वासुदेव! जगत्पते । देहि मे तनयं कृष्ण ! त्वामहं शरणं गतः । इति मन्त्रस्य सपादलक्षसंख्यकजपः, तिलपायसघृतैस्तद्दशांशहोमः, तद्दशांशतर्पणं, तद्दशांशमार्जनं, तद्दशांशब्राह्मणभोजनञ्च कार्यम् । **काशीमाहात्म्यं**, काशीखण्डे- कैलाशादधिका काशी काशी सर्वप्रकाशिका । कैलाशे शङ्करोप्येकः काश्यां सर्वेऽपि शङ्कराः । अन्यानि मुक्तिक्षेत्रणि काशीप्राप्तकराणि च । काशीं प्राप्य विमुच्येत नान्यथा तीर्थकोटिभिः ।

ग्रहस्थितिः:- मार्गी पश्चिमास्तः कुजः, मार्गी पूर्वोदितो बुधः ९तः पूर्वास्तः, मार्गिणः पूर्वोदिताः गुरुशुक्रशनयः ।

वातावरणम् - पक्षेऽस्मिन् तापोष्मवृद्धिझंझावात-छिन्नवृष्टिरोगप्रकोप-स्वल्पमेघचारादयः ।

ज्येष्ठशुक्लपक्षः

शकाब्दः १९२०, संवत् २०५५, सन् १४०५ साल, दि. २६।५।९८ ई. वः १०।६।९८ ई. या, पश्चिमे कालः।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पूर्वोदितः शुक्रः, शुद्धः, ग्रीष्मर्तुः, सौम्यगोलः, सौम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः		नक्षत्राणि			योगाः	करणानि	चन्द्रराशयः		स्पष्टसूर्यः	दिनमानं	सू.उ.	सू.अ.	दिनाङ्काः		
	द. प.	घं. मि.	न.	द. पं	घं. मि.	द. प.	द. प.	रा. द. प.	घं.मि.	राश्यादिः	द. प.	घं.मि.	घ.मि.	रा.	सौ.	अं.
१मं	४४।५५	रा.११।१४	रो.	४५।२१	रा.११।२४	सु.४०।०३	कि.१७।१६	वृष	अहो.	१।११।१९।१५	३३।४२	५।१६	६।४४	५	१२	२६
२बु.	४०।५९	रा.९।३९	मृ.	४३।२५	रा.१०।३७	धृ.३४।१४	वा.१२।५७	वृ.१४।२३	दि.११।००	१।१२।१६।३३	३३।४३	५।१५	६।४५	६	१३	२७
३वृ.	३८।०२	रा.८।२८	आ.	४१।५८	रा.१०।०२	शू.२९।१४	तै.०९।३१	मिथुन	अहो.	१।१३।१३।५०	३३।४४	५।१५	६।४५	७	१४	२८
४शु.	३६।१२	रा.७।४४	पुन.	४२।३२	रा.१०।१६	ग.२५।०३	व.०७।०७	मि.२७।२३	दि.४।१२	१।१४।११।०७	३३।४५	५।१५	६।४५	८	१५	२९
५श.	३५।३५	रा.७।२९	पु.	४३।५३	रा.१०।४८	वृ.२१।५३	व.०५।५४	कर्क	अहो.	१।१५।०८।२४	३३।४६	५।१५	६।४५	९	१६	३०
६र	३६।१६	रा.७।४५	आश्ले.	४६।३१	रा.११।५१	ध्रु.१९।४२	कौ.०५।५६	क.४६।३१	रा.११।५१	१।१६।०५।४१	३३।४७	५।१५	६।४५	१०	१७	३१
७चं.	३८।१८	रा.८।३३	म.	५०।२२	रा.१।२३	व्या.१८।३६	ग.०७।१७	सिंह	अहो.	१।१७।०२।५८	३३।४८	५।१४	६।४६	११	१८	१
८मं.	४१।२४	रा.९।४८	पूफ.	५५।१९	रा.३।२२	ह.१८।२०	वि.०९।५१	सिंह	अहो.	१।१८।००।०८	३३।५०	५।१४	६।४६	१२	१९	२
९बु.	४५।३०	रा.११।२६	उफ.	६०।००	अहो.	व.१८।५६	बा.१३।२७	सिं.११।४६	दि.९।५६	१।१८।५७।१७	३३।५२	५।१४	६।४६	१३	२०	३
१०वृ.	५०।१९	रा.१।२१	उफ.	०१।०६	दि.५।३९	सि.२०।०७	तै.१७।५५	कन्या	अहो.	१।१९।५४।२६	३३।५४	५।१३	६।४७	१४	२१	४
११शु.	५५।२४	रा.३।२३	ह.	०७।२९	दि.८।१३	व्य.२१।४४	व.२२।५२	कं.४०।४८	रा.०९।३२	१।२०।५१।३५	३३।५५	५।१३	६।४७	१५	२२	५
१२श.	६०।००	अहो.	चि.	१४।०७	दि.१०।५२	व.२३।२४	ब.२७।५२	तुला	अहो.	१।२१।४८।४४	३३।५६	५।१३	६।४७	१६	२३	६
१२र	००।२०	दि.५।२१	स्वा.	२०।२७	दि.१।२४	प.२४।५१	वा.००।२०	तुला	अहो.	१।२२।४५।५३	३३।५७	५।१३	६।४७	१७	२४	७
१३चं.	०४।४६	दि.७।०६	वि.	२६।०८	दि.३।३९	शि.२५।४६	तै.०४।४६	तु.९।४२	दि.९।५	१।२३।४३।०२	३३।५८	५।१२	६।४८	१८	२५	८
१४मं.	०८।२०	दि.८।३२	अनु.	३०।५४	सा.५।३४	सि.२५।५७	व.०८।२०	वृश्चिक	अहो.	१।२४।४०।०४	३३।५९	५।१२	६।४८	१९	२६	९
१५बु.	१०।४५	दि.९।३०	ज्ये.	३४।३७	सा.७।०३	सा.२५।१६	ब.१०।४५	वृ.३४।३७	सा.७।०३	१।२५।३७।०६	३४।००	५।१२	६।४८	२०	२७	१०

वृषे बुधः २।७, उत्तरां विना यात्रा मृगशिरसि ।
चन्द्रदर्शनं मु. ३० फलं साम्यं, मुण्डनं, कर्णवेधः देवादिप्रतिष्ठा, वापीकूपखननं, इन्धनस्थापनं, निर्वेधविवाहो मृगशिरसि, उत्तरां विना यात्रा द्वितीयायाम् ।
रंभातृतीया पञ्चाग्निव्रतं, उपनयनं, इन्धनस्थापनं, द.ति. ३८।२उ., महाराणाप्रतापजयन्ती ।
नैर्ऋत्यामगस्त्यास्तः, उत्तरयात्रा पंचम्यां पुनर्वसौ ततः पश्चिमां विना यात्रा पुष्ये, द. ति. ३६।१२ या. ।
पूर्वां विना यात्रा षष्ठ्यां पुष्ये ।
निर्वेधविवाहो मघायां, गं. ३५।३१ उ. ५०।३१ या., इन्धनस्थापनम् ।
उत्तरयात्रा पूर्वफल्गुन्यां, जून ६ मासारंभः, निर्वेधविवाहो मघायाम् ।
पूर्वयात्रा पूर्वफल्गुन्याम् ।
निर्वेधविवाहो दशम्याम् । ❖पूर्वयात्रा च हस्ते ।
गंगादशहरा गंगास्नानदानादिः गंगायाः पृथिव्यामवतरणं श्रीरामेश्वरप्रतिष्ठादिनं तद्दर्शनं पूजनं च, उपनयनं, देवादिप्रतिष्ठा, निर्वेधविवाहो दिवारात्रौ, कर्णवेधो मुण्डनं वापीकूपतडागखननं ❖
निर्जला ११ व्रतं सर्वेषां, रात्रौ ११ व्रतोद्यापनं, देवादिप्रतिष्ठा, मुण्डनं, कर्णवेधः, उपनयनं, वापीकूपतडागखननं निर्वेधविवाहश्च हस्ते, गुरुवेधाच्चित्रायां विवाहो मध्यमः, ✪
त्रिविक्रम १२ तिलेन पारणं, पश्चिमदक्षिणयात्रा । ✪पूर्वदक्षिणयात्रा कन्यास्थे चन्द्रे ततो दक्षिणयात्रैकादश्याम् ।
प्रदोष १३ व्रतं, देवादिप्रतिष्ठा, दक्षिणयात्रा केतुवेधाद्विवाहश्च मध्यमः स्वात्याम् ।
मृगशिरायां रविः २२।४८ चम्पक १४ प्रदोष १४ व्रतं, इन्धनस्थापनं त्रयोदश्याम् ।
पश्चिमयात्रा ।
ज्यैष्ठी १५ स्नानदानादिः मिथुने बुधः ४०।५२, निर्वेधविवाहो मूले, गं. २८।३७ ठ. ४३।३७ या., सांप्रतिकवैवस्वतमन्वादिः, पश्चिमयात्रा ज्येष्ठायां ततः पूर्वयात्रा मूले, इन्धनस्थापनं पूर्णिमायाम्।

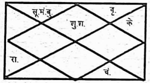
मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च — दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सिं.अं.	कं.अं.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कुं.अं.	मी.अं.
१मं.	१।०६।५३।५८	१।०१।२५।०९	११।०१।४१।१५	०।०३।१९।३७	०।०३।१७।३९	१०।१४।२१।१२	४६।५१	४।३७	६।३३	८।४६	११।०४	१३।२०	१५।३५	१७।५३	२०।११	२२।१६	००।०२	१।३३	३।००
२बु.	१।०७।३६।४७	१।०३।१७।५९	११।०१।५०।२०	०।०४।२९।४५	०।०३।२४।२९	१०।१४।१८।०१	४६।५२	४।३३	६।२९	८।४२	११।००	१३।१६	१५।३१	१७।४९	२०।०७	२२।१२	२३।५८	१।२९	२।५६
३वृ.	१।०८।१९।३५	१।०५।१०।४९	११।०१।५९।२४	०।०५।३९।५३	०।०३।३१।१९	१०।१४।१४।५०	४६।५३	४।२९	६।२५	८।३८	१०।५६	१३।१२	१५।२७	१७।४५	२०।०३	२२।०८	२३।५४	१।२५	२।५२
४शु.	१।०९।०२।२३	१।०७।०३।३९	११।०२।०८।२८	०।०६।५०।०१	०।०३।३८।०९	१०।१४।११।३९	४६।५४	४।२५	६।२१	८।३४	१०।५२	१३।०८	१५।२३	१७।४१	१९।५९	२२।०४	२३।५०	१।२१	२।४८
५श.	१।०९।४५।११	१।०८।५६।२८	११।०२।१७।३२	०।०८।००।०८	०।०३।४४।५९	१०।१४।०८।२८	४६।५४	४।२१	६।१७	८।३०	१०।४८	१३।०४	१५।१९	१७।३७	१९।५५	२२।००	२३।४६	१।१७	२।४४
६र	१।१०।२७।५९	१।१०।४९।१७	११।०२।२६।३६	०।०९।१०।१५	०।०३।५१।४८	१०।१४।०५।१८	४६।५४	४।१७	६।१३	८।२६	१०।४४	१३।००	१५।१५	१७।३३	१९।५१	२१।५६	२३।४२	१।१३	२।४०
७च.	१।११।१०।४७	१।१२।४२।०६	११।०२।३५।४०	०।१०।२०।२२	०।०३।५८।३७	१०।१४।०२।०८	४६।५४	४।१३	६।०९	८।२२	१०।४०	१२।५६	१५।११	१७।२९	१९।४७	२१।५२	२३।३८	१।०९	२।३६
८मं.	१।११।५३।१७	१।१४।४०।५५	११।०२।४३।४४	०।११।३२।३३	०।०४।०५।३२	१०।१३।५८।५७	४६।५५	४।०९	६।०५	८।१८	१०।३६	१२।५२	१५।०७	१७।२५	१९।४३	२१।४८	२३।३४	१।०५	२।३२
९बु.	१।१२।३५।४७	१।१६।३९।४४	११।०२।५१।४८	०।१२।४४।४४	०।०४।१२।२७	१०।१३।५५।४६	४६।५६	४।०५	६।०१	८।१४	१०।३२	१२।४८	१५।०३	१७।२१	१९।३९	२१।४४	२३।३०	१।०१	२।२८
१०वृ.	१।१३।१८।१६	१।१८।३८।३३	११।०२।५९।५२	०।१३।५६।५५	०।०४।१९।२२	१०।१३।५२।३५	४६।५७	४।०१	५।५७	८।१०	१०।२८	१२।४४	१४।५९	१७।१७	१९।३५	२१।४०	२३।२६	०।५७	२।२४
११शु.	१।१४।००।४५	१।२०।३७।२१	११।०३।०७।५५	०।१५।०९।०६	०।०४।२६।१६	१०।१३।४९।२४	४६।५८	३।५७	५।५३	८।०६	१०।२४	१२।४०	१४।५५	१७।१३	१९।३१	२१।३६	२३।२२	०।५३	२।२०
१२श.	१।१४।४३।१४	१।२२।३६।०९	११।०३।१५।५८	०।१६।२१।१७	०।०४।३३।१०	१०।१३।४६।१३	४६।५९	३।५३	५।४९	८।०२	१०।२०	१२।३६	१४।५१	१७।०९	१९।२७	२१।३२	२३।१८	०।४९	२।१६
१२र	१।१५।२५।४३	१।२४।३४।५७	११।०३।२४।२१	०।१७।३३।२७	०।०४।४०।०४	१०।१३।४३।०३	४६।५९	३।४९	५।४५	७।५८	१०।१६	१२।३२	१४।४७	१७।०५	१९।२३	२१।२८	२३।१४	०।४५	२।१२
१३चं.	१।१६।०८।१२	१।२६।३३।४५	११।०३।३२।०४	०।१८।४५।३७	०।०४।४६।५८	१०।१३।३९।५३	४६।५९	३।४५	५।४१	७।५४	१०।१२	१२।२८	१४।४३	१७।०१	१९।१९	२१।२४	२३।१०	०।४१	२।०८
१४मं.	१।१६।५०।२३	१।२८।२२।२६	११।०३।३९।००	०।१९।५५।५६	०।०४।५३।१६	१०।१३।३६।४२	४७।००	३।४१	५।३७	७।५०	१०।०८	१२।२४	१४।३९	१६।५७	१९।१५	२१।२०	२३।०६	०।३७	२।०४
१५वु.	१।१७।३२।३४	२।००।११।०७	११।०३।४५।५६	०।२१।०६।१५	०।०४।५९।३४	१०।१३।३३।३१	४७।०१	३।३७	५।३३	७।४६	१०।०४	१२।२०	१४।३५	१६।५३	१९।११	२१।१६	२३।०२	०।३३	२।००

७ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२१।४१
अयनांशाः २२।२९।११

१३ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२१।४८
अयनांशाः २२।२९।१२

अथ विविधविषयाः- ज्येष्ठमासे दानवस्तूनि, वामनपुराणे-उदक्कुम्भं जलं धेनुस्तालवृन्तं सचन्दनम् । त्रिविक्रमस्य प्रीत्यर्थं प्रदद्यात् ज्येष्ठमासि च । गंगादशहरा, वाराहे-दशमीशुक्लपक्षे तु ज्येष्ठे मासि कुजेऽहनि । अवतीर्णा ह्यतः स्वर्गाद्धस्तर्क्षे च सरिद्वरा । हरन्ति दशपापानि तस्माद्दशहरा स्मृता। दशहरायां दशयोगाः, स्कान्दे-ज्येष्ठे मासि सिते पक्षे दशमी बुधहस्तयोः । व्यतीपाते गरानन्दे कन्याचन्द्रे वृषे रवौ । दशयोगे नरः स्नात्वा सर्वपापैः प्रमुच्यते । कुजबुधयोरत्र कल्पभेदेन व्यवस्था ज्ञेया । योगाधिक्ये फलाधिक्याद्यत्रैव योगबाहुल्यं तत्रैवेयं ग्राह्या । दशपापानि - अदत्तानामुपादानं हिंसा चैवाविधानतः । परदारोपसेवा च कायिकं त्रिविधं तथा । पारुष्यमनृतं चैव पैशुन्यं वापि सर्वतः । असम्बद्धप्रलापश्च वाङ्मयं स्याच्चतुर्विधम् । परद्रव्येष्वभिध्यानं मनसानिष्टचिन्तनम् । वितथाभिनिवेशश्च मानसं त्रिविधं स्मृतम् । एतानि दशपापानि हर त्वं मम जाह्नवि । दशपापहरा यस्मात्तस्माद्दशहरा स्मृता ।
ग्रहस्थितिः-मार्गी पश्चिमास्तः कुजः, मार्गी पूर्वास्तो बुधः, मार्गिणः पूर्वोदिताः गुरुशुक्रशनयः ।
वातावरणम्-पक्षेऽस्मिन् तापोष्मवृद्धिरोगभय-झंझावातस्वल्पतरमेघचारवृष्ट्यभावादयः ।

आषाढकृष्णपक्षः

शकाव्दः १९२०, संवत् २०५५, सन् १४०५ साल, दि. ११।६।९८ ई. तः २४।६।९८ ई. या, पश्चिमे कालः।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पूर्वोदितः शुक्रः, शुध्दः, ग्रीष्मर्तुः, सौम्यगोलः, सौम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः		नक्षत्राणि			योगाः	करणानि	चन्द्रराशयः		स्पष्टसूर्यः	दिनमानं	सू.उ.	सू.अ.	दिनाङ्काः		
	द. प.	घं. मि.	न.	द. पं	घं. मि.	द. प.	द. प.	रा. द. प.	घं. मि.	राश्यादिः	द. प.	घं. मि.	घं.मि.	रा.	सौ.	अं.
१वृ.	१२।०२	दि.१०।०१	मू.	३७।०३	रा.८।०१	शु.२३।३५	कौ.१२।०२	धनु	अहो.	१।२६।३४।०८	३४।०१	५।१२	६।४८	२१	२८	११
२शु.	११।५६	दि.९।५८	पूषा.	३८।११	रा.८।२९	शु.२०।५३	ग.११।५६	ध.५३।१०	रा.२।२८	१।२७।३१।१०	३४।०२	५।१२	६।४८	२२	२९	१२
३श.	१०।३७	दि.९।२६	उषा.	३८।०९	रा.८।२७	ब्र.१७।१०	वि.१०।३७	मकर	अहो.	१।२८।२८।१२	३४।०३	५।११	६।४९	२३	३०	१३
४र.	०८।०५	दि.८।२५	श्र.	३६।५७	रा.७।५८	ऐ.१२।३२	बा.०८।०५	मकर	अहो.	१।२९।२५।१३	३४।०४	५।११	६।४९	२४	३१	१४
५चं.	०४।३०	दि.६।५९	ध.	३४।५७	सा.७।१०	वै.०७।०५	तै.०४।३०	म.५।५७	दि.७।३४	२।००।२२।१४	३४।०६	५।११	६।४९	२५	१	१५
६मं.	००।०३	दि.५।११	श.	३२।०३	दि.५।५९	वि.००।५६	व.००।०३	कुंभ	अहो	२।०१।१९।१०	३४।०८	५।१०	६।५०	२६	२	१६
८बु.	४९।११	रा.१२।५०	पूभा	२८।३३	दि.४।३५	आ.४६।५९	बा.२२।०२	कुं१४।२५	दि.१०।५६	२।०२।१६।०६	३४।१०	५।१०	६।५०	२७	३	१७
९वृ.	४३।०९	रा.१०।२६	उभा	२४।३५	दि.३।००	सौ.३९।२९	तै१६।१०	मीन	अहो.	२।०३।१३।०२	३४।१२	५।१०	६।५०	२८	४	१८
१०शु.	३६।५४	सा.७।५५	रे	२०।२८	दि.१।२०	शो.३१।५०	व.१०।०१	मीन२०।२८	दि.१।२०	२।०४।०९।५८	३४।१३	५।०९	६।५१	२९	५	१९
११श.	३०।४६	दि.५।२७	अ.	१६।१७	दि.११।४०	अगं२४।१७	ब.०३।५०	मेष	अहो.	२।०५।०६।५४	३४।१४	५।०९	६।५१	३०	६	२०
१२र.	२४।५४	दि.३।०७	भ.	१२।१९	दि.१०।०५	सु.१६।५२	तै२४।५४	मे.२६।२६	दि.३।४३	२।०६।०३।५०	३४।१५	५।०९	६।५१	३१	७	२१
१३चं.	१९।२७	दि.१२।५६	कृ.	०८।४६	दि.८।३९	धृ.०९।४८	व.१९।२७	वृष	अहो.	२।०७।००।४५	३४।१६	५।०९	६।५१	१	८	२२
१४मं.	१४।३६	दि.१०।५९	रो.	०५।४६	दि.७।२७	शू.०३।१५	श.१४।३६	वृ.३४।४३	सा.७।०२	२।०७।५७।३८	३४।१५	५।०९	६।५१	२	९	२३
३०बु.	१०।३७	दि.९।२४	मृ.	०३।४१	दि.६।३७	वृ.५२।११	ना.१०।३७	मिथुन	अहो.	२।०८।५४।३१	३४।१४	५।०९	६।५१	३	१०	२४

निर्वेधविवाहो मूले, पूर्वोत्तरयात्रा ।
सूर्यवेधाद्विवाहो नैवोत्तरापाढे, पूर्वोत्तरयात्रा तृतीयायां पूर्वापाढे ।
द.ति. १०।३७ उपरि । **शकुनम्** –आपाढमासे प्रथमे च पक्षे दृष्टे निरभ्रे रविमण्डले च । विद्युन्न गर्जत्यथ नैव मेघां मासद्वयं तत्र न वर्पणं स्यात् ।
मासान्तः, द.ति. ८।५या. **पञ्चकारंभो रात्रौ घं ७ मि. ५८ उपरि ।**
मिथुने रविः २३।३९ मु. ३० फलं साम्यं पडशीतिमुखसंक्रान्तिपुण्यकालो घं २ मि. ३९ उपरि दिने सूर्यास्तं यावत् ।
सप्तमीमानं ५४।५० प्रीतियोगमानं ५३।१५, द. ति. ५४।५३ उ., **मासादिः** ।
द.ति. ४९।११ यावत् ।
वृपे शुक्रः २०।३२, **निर्वेधविवाहो दशम्यां, पश्चिमोत्तरयात्रा** दशम्याम् ।
निर्वेधविवाहो दिवारात्रौ, **पञ्चकान्तो** दिवा घं. १ मि. २० उ., गं. ८।२८उ.२३।२८ या., उत्तरयात्रा रेवत्यां ततः पश्चिमां विना यात्रारिवन्याम् ।
योगिनी ११ व्रतं सर्वेषां, पूर्वां विना यात्रश्विन्याम् ।
यवचूर्णैः पारणं, **प्रदोष** १३ व्रतम् । ❖**पश्चिमोदितो बुधः** ४८।५९, दक्षिणयात्रा त्रयोदश्यां रोहिण्यां, १३-१४ एकोदिष्टम् ।
आर्द्रायां रविः २५।१६ पुंस्त्रीसूचंयोगस्तुलालग्नं रासभवाहनं वातानाडी तत्पतिः सूर्यस्तेन वाय्वभ्रच्छायावृष्टयः, प्रदोप १४ व्रतं, **निर्वेधविवाहस्त्रयोदश्यां** रोहिण्यां ❖
गण्डयोगमानं ५४।०६ पूर्वदक्षिणयात्रा रोहिण्यां तत उत्तरां विना यात्रा चतुर्दश्याम् ।
आषाढी ३० स्नानदानादिः।

मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

ति. दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः
१ वृ	१।१८।१४।४५	२।०१।५९।४८	११।०३।५२।५२	०।२२।१६।३४	०।०५।०५।५२	१०।१३।३०।२०
२ शु.	१।१८।५६।५५	२।०३।४८।२९	११।०३।५९।४८	०।२३।२६।५३	०।०५।१२।१०	१०।१३।२७।०९
३ श.	१।१९।३९।०५	२।०५।३७।१०	११।०४।०६।४४	०।२४।३७।१२	०।०५।१८।२७	१०।१३।२३।५८
४र.	१।२०।२१।१५	२।०७।२५।५१	११।०४।१३।४०	०।२५।४७।३१	०।०५।२४।४४	१०।१३।२०।४७
५. च	१।२१।०३।२५	२।०९।१४।३२	११।०४।२०।३६	०।२६।५७।५०	०।०५।३१।०१	१०।१३।१७।३७
६मं.	१।२१।४५।०८	२।११।०३।३८	११।०४।२६।१६	०।२८।०९।०४	०।०५।३६।२९	१०।१३।१४।२६
८बु.	१।२२।२६।५१	२।१२।५२।४३	११।०४।३१।५६	०।२९।२०।१८	०।०५।४१।५७	१०।१३।११।१५
९वृ.	१।२३।०८।३४	२।१४।४१।४८	११।०४।३७।३५	१।००।३१।३२	०।०५।४७।२५	१०।१३।०८।०४
१०शु.	१।२३।५०।१७	२।१६।३०।५३	११।०४।४३।१४	१।०१।४२।४५	०।०५।५२।५२	१०।१३।०४।५३
११श.	१।२४।३१।५९	२।१८।१९।५८	११।०४।४८।५३	१।०२।५३।३८	०।०५।५८।१९	१०।१३।०१।४२
१२र.	१।२५।१३।४१	२।२०।०९।०३	११।०४।५४।३२	१।०४।०५।११	०।०६।०३।४६	१०।१२।५८।३२
१३चं.	१।२५।५५।२३	२।२१।५८।०८	११।०५।००।११	१।०५।१६।२४	०।०६।०९।१३	१०।१२।५५।२२
१४मं.	१।२६।३६।५१	२।२३।४०।०६	११।०५।०४।४२	१।०६।२८।१४	०।०६।१४।०५	१०।१२।५२।११
३०बु.	१।२७।१८।१८	२।२५।२२।०४	११।०५।०९।१३	१।०७।४०।०३	०।०६।१८।५७	१०।१२।४९।००

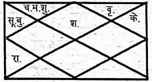
दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि.	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं.	क.अं.	सिंअं.	कं.अं.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कुं.अं.	मी.अं.
१ वृ	४७।०२	३।३३	५।२९	७।४२	१०।००	१२।१६	१४।३१	१६।४९	१९।०७	२१।१२	२२।५८	००।२९	१।५६
२ शु.	४७।०३	३।२९	५।२५	७।३८	९।५६	१२।१२	१४।२७	१६।४५	१९।०३	२१।०८	२२।५४	००।२५	१।५२
३ श.	४७।०३	३।२५	५।२१	७।३४	९।५२	१२।०८	१४।२३	१६।४१	१८।५९	२१।०४	२२।५०	००।२१	१।४८
४र.	४७।०३	३।११	५।१७	७।३०	९।४८	१२।०४	१४।१९	१६।३७	१८।५५	२१।००	२२।४६	००।१७	१।४४
५. च	४७।०३	३।१७	५।१३	७।२६	९।४४	१२।००	१४।१५	१६।३३	१८।५१	२०।५६	२२।४२	००।१३	१।४०
६मं.	४७।०४	३।१३	५।०९	७।२२	९।४०	११।५६	१४।११	१६।२९	१८।४७	२०।५२	२२।३८	००।०९	१।३६
८बु.	४७।०५	३।०९	५।०५	७।१८	९।३६	११।५२	१४।०७	१६।२५	१८।४३	२०।४८	२२।३४	००।०५	१।३२
९वृ.	४७।०६	३।०५	५।०१	७।१४	९।३२	११।४८	१४।०३	१६।२१	१८।३९	२०।४४	२२।३०	००।०१	१।२८
१०शु.	४७।०७	३।०१	४।५७	७।१०	९।२८	११।४४	१३।५९	१६।१७	१८।३५	२०।४०	२२।२६	२३।५७	१।२४
११श.	४७।०८	२।५७	४।५३	७।०६	९।२४	११।४०	१३।५५	१६।१३	१८।३१	२०।३६	२२।२२	२३।५३	१।२०
१२र.	४७।०८	२।५३	४।४९	७।०२	९।२०	११।३६	१३।५१	१६।०९	१८।२७	२०।३२	२२।१८	२३।४९	१।१६
१३चं.	४७।०८	२।४९	४।४५	६।५८	९।१६	११।३२	१३।४७	१६।०५	१८।२३	२०।२८	२२।१४	२३।४५	१।१२
१४मं.	४७।०७	२।४५	४।४१	६।५४	९।१२	११।२८	१३।४३	१६।०१	१८।१९	२०।२४	२२।१०	२३।४१	१।०८
३०बु.	४७।०६	२।४१	४।३७	६।५०	९।०८	११।२४	१३।३९	१५।५७	१८।१५	२०।२०	२२।०६	२३।३७	१।०४

५ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२१।५५
अयनांशाः २२।२९।१३

१३ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२२।०२
अयनांशाः २२।२९।१४

अथ विविधविषयाः–ग्रहस्थितिवशेन **वृष्टिविचारः**–बुधः शुक्रसमीपस्थः करोत्येकार्णवां महीम् । तयोरन्तर्गतो भानुः समुद्रमपि शोपयेत् । पुरतः पृष्ठतो भानुः शुभा यदि समीपगाः । तदा वृष्टिं प्रकुर्वन्ति च चेत्ते प्रतिलोमगाः । ग्रहाणामुदये चास्ते राश्यन्तरगतेऽयने । संयोगो वापि पक्षान्ते प्रायो वृष्टिः प्रजायते । उदयास्तगतः शुक्रः बुधश्च वृष्टिकारकः । चलत्यंगारके वृष्टिः ध्रुवा वृष्टिश्शनैश्चरे । वारिपूर्णां महीं कृत्वा पश्चात्संचरते गुरुः । शुक्रे वास्तमिते मन्दे त्रिविधोऽपि प्रजायते । **सूर्यनक्षत्राणि**–रोहिणीमृगशिरापूर्वोत्तरफल्गुनी-हस्त-चित्रा-स्वाती-विशाखाऽनुराधा - ज्येष्ठामूलशताभिपोत्तरभाद्रपदानीति त्रयोदशर्क्षाणि, शेपाणि चन्द्रनक्षत्राणि ज्ञेयानि । **अथैतत्फलम्**– चन्द्रे सूर्यर्क्षगे वृष्टिः सूर्ये चन्द्रर्क्षगे सति । उभौ चन्द्रर्क्षगौ स्यातां स्वल्पवृष्टिस्तदा भवेत् ॥ तावेव यदि सूर्यर्क्षे तदा वृष्टिर्न जायते । **नक्षत्राणां पुरुषादिसंज्ञा**–मूलादीनि चतुर्दशर्क्षाणि पुरुपसंज्ञकानि,, आर्द्रादि दश स्त्रीसंज्ञकानि, विशाखादि त्रीणि नपुंसकानि । तत्र पुंस्त्रीयोगे सुवृष्टिः, स्त्रीनपुंसकयोगे स्वल्पवृष्टिरन्यथा वृष्टेरभावः।

ग्रहस्थितिः–मार्गी पश्चिमास्तः कुजः, मार्गी पूर्वास्तो बुधः १३ तः पश्चिमोदितः, मार्गिणः पूर्वोदिता गुरुशुक्रशनयः ।

वातावरणम्– पक्षस्य पूर्वार्द्धे तापवायुझंझावात-वृष्टिमेघचारादयस्तदुत्तरभागे तापवृद्धिमेघचारवायुचारादयः ।

आषाढशुक्लपक्षः

शकाब्दः १९२०, संवत् २०५५, सन् १४०५ साल, दि. २५।६।९८ ई. तः ९।७।९८ ई. या., पश्चिमे कालः।
मार्गी पूर्वोदितो गुरुः, मार्गी पूर्वोदितः शुक्रः, शुध्दः, ग्रीष्मर्तुः, सौम्यगोलः, सौम्यायनम् ।

ति.दि.	तिथयः		नक्षत्राणि			योगाः	करणानि	चन्द्रराशयः		स्पष्टसूर्यः	दिनमानं	सू.उ.	सू.अ.	दिनाङ्काः		
	द. प.	घं. मि.	न.	द. पं	घं. मि.	द. प.	द. प.	रा. द. प.	घं. मि.	राश्यादिः	द. प.	घं.मि.	घं.मि.	रा.	सौ.	अं.
१वृ	०७।३६	दि.८।११	आ.	०२।२५	दि. ६।०७	ध्रु. ४७।५१	ब. ०७।३६	मि. ४७।२०	रा. १२।०५	२।०९।५१।२३	३४।१३	५।०९	६।५१	४	११	२५
२शु.	०५।३९	'' ७।२६	पुन	०२।१५	'' ६।०४	व्या. ४४।३१	कौ. ०५।३९	कर्क	अहो.	२।१०।४८।१५	३४।१२	५।१०	६।५०	५	१२	२६
३श	०४।५३	'' ७।०७	पु	०३।१६	'' ६।२८	ह. ४२।११	ग. ०४।५३	कर्क	अहो.	२।११।४५।०७	३४।११	५।१०	६।५०	६	१३	२७
४र.	०५।२६	'' ७।२०	आश्ले	०५।३६	'' ७।२४	व. ४०।५५	वि. ०५।२६	क. ०५।३६	दि. ७।२४	२।१२।४१।५९	३४।१०	५।१०	६।५०	७	१४	२८
५चं.	०७।२०	'' ८।०६	म.	०९।१०	'' ८।५०	सि. ४०।२८	बा. ०७।२०	सिंह	अहो.	२।१३।३८।५१	३४।०८	५।१०	६।५०	८	१५	२९
६मं.	१०।१८	'' ९।१८	पूफ	१३।५२	'' १०।४४	व्य. ४०।५५	तै. १०।१८	सिं. ३०।१६	सा.. ५।१७	२।१४।३५।४२	३४।०७	५।११	६।४९	९	१६	३०
७ बु.	१४।२१	'' १०।५९	उफ	१९।२८	'' १२।५८	वरी. ४२।०३	व. १४।२१	कन्या	अहो.	२।१५।३२।३३	३४।०६	५।११	६।४९	१०	१७	१
८ वृ.	१९।०२	'' १२।४८	ह.	२५।४६	'' ३।३९	परि. ४३।३४	ब. १९।०२	कं. ५९।०३	रा. ४।४८	२।१६।२९।२३	३४।०५	५।११	६।४९	११	१८	२
९ शु.	२४।०४	'' २।४९	चि	३२।२०	सा. ६।०१	शि. ४५।१४	कौ. २४।०४	तुला	अहो.	२।१७।२६।१३	३४।०४	५।११	६।४९	१२	१९	३
१० श.	२९।०१	'' ४।४८	स्वा.	३८।४३	रा. ८।४१	सि. ४६।४५	ग. २९।०१	तुला	अहो.	२।१८।२३।०३	३४।०२	५।१२	६।४८	१३	२०	४
११ र.	३३।२४	सा. ६।३४	वि.	४४।३४	'' ११।०१	सा. ४७।४५	व. ०१।१३	तु. २८।०६	दि. ४।२६	२।१९।१९।५३	३४।००	५।१२	६।४८	१४	२१	५
१२ च	३७।०४	रा ८।०२	अनु.	४९।३५	'' ०१।०२	शु ४८।०५	व ०५।१४	वृश्चिक	अहो.	२।२०।१६।४३	३३।५८	५।१२	६।४८	१५	२२	६
१३ मं.	३९।०३	'' ९।००	ज्ये.	५३।२९	'' २।३७	शु. ४७।३१	कौ. ०८।१७	वृ. ५३।२९	रा. २।३७	२।२१।१३।३६	३३।५६	५।१३	६।४७	१६	२३	७
१४बु	४०।४९	'' ९।३३	मू.	५६।१२	'' ३।४२	ब्र. ४६।००	ग. १०।१०	धनु	अहो.	२।२२।१०।२९	३३।५५	५।१३	६।४७	१७	२४	८
१५ वृ.	४०।४८	'' ९।३२	पूषा	५७।३९	'' ४।१७	ऐ. ४३।२९	वि. १०।४९	धनु	अहो.	२।२३।०७।२२	३३।५४	५।१३	६।४७	१८	२५	९

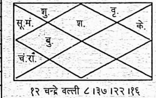
ग्रीष्मनवरात्रारंभः कलशस्थापनं श्रीदुर्गापूजनोत्सवः, अग्न्यादिदेवशयनं, चन्द्रदर्शनं मु ४५ फलं समर्घ, देवादिप्रतिष्ठा, **मुण्डनं द्वितीयायां, कर्णवेधः पुनर्वसौ**, ✳
श्रीजगन्नाथरथयात्रा, श्रीजगन्नाथदर्शनं, **उपनयनं तृतीयायां**, परिचमां विना यात्रा तृतीयायां, **मुण्डनं, कर्णवेधः**, देवादिप्रतिष्ठा, तडागखननं पुष्ये ।
कर्के बुधः ३०।३८, गं. ५४।३६ उ. । ✳ **वैवाहिकसभारंभः** (सौराठससौलयोः), परिचमयात्रा द्वितीयायां मिथुनस्थे चन्द्रे ततः **पश्चिमोत्तरयात्रा** ।
मिथुने कुजः ४१।०८, गं ९।३६ या., **निर्वेधविवाहो मघायां**, करमूले **पुलिकमूलवन्धनम्** ।
निर्वेधविवाहो मघायां, उत्तरयात्रा पूर्वफल्गुन्याम् ।
पूर्वयात्रा सप्तम्यां पूर्वफल्गुन्याम् ।
निर्वेधविवाहः सप्तम्यां, देवादिप्रतिष्ठा **गृहप्रवेशश्च** सप्तम्यां, (८)एकोदिष्टम्, द.ति. १४।२१ उ., जुलाई ७ मासारंभः ।
द. ति. १९।०२ यावत् । ❇ **गृहारंभः** स्वात्यां घं ६मि १३. घं६ मि ४९ यावद्दिनान्ते, दक्षिणयात्रा, (९) एकोदिष्टम् ।
मुण्डनं कर्णवेधो गृहप्रवेशश्च दशम्यां, **निर्वेधविवाहो** दशम्यां चित्रायां, **केतुवेधाद्विवाहो मध्यमः स्वात्यां, वैवाहिकसभासमाप्तिः** (सौराठससौलयोः), ❇
रैवतमन्वादिः, गृहारंभप्रवेशौ स्वात्यां, पश्चिमदक्षिणयात्रैकादश्यां स्वात्याम् ।
हरिशयन ११ व्रतं सर्वेषां, चातुर्मास्यव्रतारंभः, उत्तरयात्रानुराधायां, करमूले **पुलिकमूलवन्धनम्** ।
वासुदेव १२ यवचूर्णैः पारणं, गृहप्रवेशोऽनुराधायां, गृहारंभः अपराह्णे घं.५ मि.६ उ. घं ६मि. ४८ यावद्दिनान्ते, पश्चिमोत्तरयात्रा त्रयोदश्यां, **पुनर्वसौ रविः** २९।२० **स्त्रीनपुंसूचंयोगो** ✪
प्रदोष १३ व्रतं, परिचमयात्रा ज्येष्ठायां ततः पूर्वयात्रा मूले, गं. ४७।२९ उपरि । ✪ वृश्चिकलग्नं भृगालवाहनं चण्डानाडी तत्पतिः शनिस्तेन वाय्वातपमेघच्छायाखण्डवृष्टयः ।
प्रदोष १४ व्रतं, गृहप्रवेशः पूर्णिमायां मूले, पूर्वयात्रा पूर्णिमायां, गं. २।२९ यावत् ।
आषाढी १५ स्नानदानादिः गुरुव्यासयोः पूजनं, चाक्षुषमन्वादिः, सन् १४०६ **सालसंज्ञकवर्षारंभः पूर्णान्तात्**, पूर्वोत्तरयात्रा पूर्वाषाढे ।

मिश्रमानकालिकदैनिकमंगलादिस्पष्टग्रहाः दिनद्वयग्रहान्तरं गतिश्च

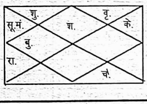
दैनिकलग्नसारिणीचक्रम्

ति. दि.	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	केतुः	मिश्रमानं	मे.अं.	वृ.अं.	मि.अं	क.अं.	सिं.अं.	कं.अ.	तु.अं.	वृ. अं.	ध. अं.	म.अ.	कुं.अं.	मी.अं.
१ वृ.	१।२७।५९।४५	२।२७।०४।०१	११।०५।१३।४४	१।०८।५१।५२	०।०६।२३।४९	१०।१२।४५।४९	४७।०५	२।३७	४।३३	६।४६	९।०४	११।२०	१३।३५	१५।५३	१८।११	२०।१६	२२।०२	२३।३३	१।००
२ शु.	१।२८।४१।१२	२।२८।४५।५८	११।०५।१८।१५	१।१०।०३।४१	०।०६।२८।४१	१०।१२।४२।३८	४७।०४	२।३३	४।२९	६।४२	९।००	११।१६	१३।३१	१५।४९	१८।०७	२०।१२	२१।५८	२३।२९	०।५६
३ श.	१।२९।२२।३९	३।००।२७।५५	११।०५।२२।४६	१।११।१५।३०	०।०६।३३।३३	१०।१२।३९।२७	४७।०४	२।२९	४।२५	६।३८	८।५६	११।१२	१३।२७	१५।४५	१८।०३	२०।०८	२१।५४	२३।२५	०।५२
४ र.	२।००।०४।०६	३।०२।०९।५२	११।०५।२७।१७	१।१२।२७।१९	०।०६।३८।२४	१०।१२।३६।१७	४७।०४	२।२५	४।२१	६।३४	८।५२	११।०८	१३।२३	१५।४१	१७।५९	२०।०४	२१।५०	२३।२१	०।४८
५ चं.	२।००।४५।३३	३।०३।५१।४९	११।०५।३१।४८	१।१३।३९।०८	०।०६।४३।१५	१०।१२।३३।०७	४७।०४	२।२१	४।१७	६।३०	८।४८	११।०४	१३।१९	१५।३७	१७।५५	२०।००।	२१।४६	२३।१७	०।४४
६ मं.	२।०१।२६।३३	३।०५।२१।३४	११।०५।३५।११	१।१४।५०।४८	०।०६।४७।४६	१०।१२।२९।५६	४७।०३	२।१७	४।१३	६।२६	८।४४	११।००	१३।१५	१५।३३	१७।५१	१९।५६	२१।४२	२३।१३	०।४०
७ बु.	२।०२।०७।३३	३।०६।५१।१८	११।०५।३८।३४	१।१६।०२।२७	०।०६।५२।१७	१०।१२।२६।४५	४७।०२	२।१३	४।०९	६।२२	८।४०	१०।५६	१३।११	१५।२९	१७।४७	१९।५३	२१।३८	२३।०९	०।३६
८ वृ.	२।०२।४८।३३	३।०८।२१।०२	११।०५।४१।५७	१।१७।१४।०६	०।०६।५६।४८	१०।१२।२३।३४	४७।०१	२।०९	४।०५	६।१८	८।३६	१०।५२	१३।०७	१५।२५	१७।४३	१९।४८	२१।३४	२३।०५	०।३२
९ शु.	२।०३।२९।३३	३।०९।५०।४६	११।०५।४५।२०	१।१८।२५।४५	०।०७।०१।१९	१०।१२।२०।२३	४७।००	२।०५	४।०१	६।१४	८।३२	१०।४८	१३।०३	१५।२१	१७।३९	१९।४४	२१।३०	२३।०१	०।२८
१० श.	२।०४।१०।३३	३।११।२०।३०	११।०५।४८।४२	१।१९।३७।२४	०।०७।०५।५०	१०।१२।१७।१२	४६।५९	२।०१	३।५७	६।१०	८।२८	१०।४४	१२।५९	१५।१७	१७।३५	१९।४०	२१।२६	२२।५७	०।२४
११ र.	२।०४।५१।३३	३।१२।५०।१४	११।०५।५२।०४	१।२०।४९।०३	०।०७।१०।२१	१०।१२।१४।०२	४६।५९	१।५७	३।५३	६।०६	८।२४	१०।४०	१२।५५	१५।१३	१७।३१	१९।३६	२१।२२	२२।५३	०।२०
१२ चं.	२।०५।३२।३३	३।१४।१९।५८	११।०५।५५।२६	१।२२।००।४२	०।०७।१४।५२	१०।१२।१०।५२	४६।५९	१।५३	३।४९	६।०२	८।२०	१०।३६	१२।५१	१५।०९	१७।२७	१९।३२	२१।१८	२२।४९	०।१६
१३ मं.	२।०६।१३।२०	३।१५।३१।३४	११।०५।५६।२८	१।२३।१२।४५	०।०७।१८।३७	१०।१२।०७।४१	४६।५८	१।४९	३।४५	५।५८	८।१६	१०।३२	१२।४७	१५।०५	१७।२३	१९।२८	२१।१४	२२।४५	०।१२
१४ बु.	२।०६।५४।०७	३।१६।४३।१०	११।०५।५७।२९	१।२४।२४।४८	०।०७।२२।२२	१०।१२।०४।३०	४६।५७	१।४५	३।४१	५।५४	८।१२	१०।२८	१२।४३	१५।०१	१७।१९	१९।२४	२१।१०	२२।४१	०।०८
१५ वृ.	२।०७।३४।५४	३।१७।५४।०६	११।०५।५८।३०	१।२५।३६।५१	०।०७।२६।०७	१०।१२।०१।१९	४६।५६	१।४१	३।३७	५।५०	८।०८	१०।२४	१२।३९	१४।५७	१७।१५	१९।२०	२१।०६	२२।३७	०।०४

५ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२२।०९
अयनांशा : २२।२९।१५

१२ चन्द्रे वल्ली ८।३७।२२।१६
अयनांशा : २२।२९।१६

अथ विविधविषयाः—आषाढे शकुनविचारः—आषाढकृष्णाष्टम्यां चन्द्रोदये मेघे वृष्टिरुत्तमा सुभिक्षं चान्यथा दुर्भिक्षं, तथैव कृष्णनवम्यां मेघे विद्युति सत्यां सुवृष्टिः । आषाढशुक्लद्वितीयायां नवम्याञ्च शुभग्रहवारो वृष्टिकारकः समर्घकारकश्च । पूर्णिमायामाषाढे पूर्वाषाढे सति सुभिक्षं, प्रजापीडा चोत्तराषाढे चेति । **आषाढशुक्लद्वितीयायां जगन्नाथरथयात्रा तद्दिने रथस्थरामावलोकिनो** नैव विपद्यते । **पूर्णिमायां वायुपरीक्षणम्—तत्र पूर्वपश्चिमवायुकोणोत्तरैशानवायौ धान्योत्पत्तिः** सुवृष्टिः प्रजासुखञ्च जायते, इतरवायौ भीतिः दुर्भिक्षादिकञ्चेति । **आषाढशुक्लपक्षे रविवासरे करमूले पुलिकमूलवन्धनमन्त्रः—शुचिसितदिनकरवारे करमूले बद्धपुलिकमूलस्य । नागारेरिव** नागाः प्रयान्ति किल दूरतस्तस्य । **एवं कृते सर्पभयं न जायते । चातुर्मास्यव्यतीते तु मुक्तिस्तस्य** करात् भवेदित्यनेन **कार्त्तिकशुक्लद्वादश्यां तस्य करान्मुक्तिः । आर्द्रास्थे सूर्ये पायसभोजनमहत्त्वम्—आर्द्रायाः प्रथमे पादे क्षीरमश्नाति यो नरः । अपि रोषयुतस्तस्य तक्षकः** किं करिष्यति । **क्षीरमत्र पायसमिति** ।

ग्रहस्थितिः— मार्गी पश्चिमास्तः कुजः, मार्गी पश्चिमोदितो बुधः, मार्गिणः पूर्वोदिता गुरुशुक्रशनयः ।

वातावरणम्— पक्षस्य पूर्वार्द्धे वायुमेघच्छायावृष्टयस्तदुत्तरार्द्धभागे तापवाय्वभ्रच्छायादयः ।

★ अथ ग्रहकृतारिष्टशमनाय दानादिपदार्था: ★

सूर्य:	चन्द्र:	मङ्गल:	बुध:	गुरु:	शुक्र:	शनि:	राहु:	केतु:
माणिक्य	वंशपात्र	विद्रुम	कांस्य	पीतधान्य	श्वेततण्डुल	माषात्र तैल	गोमेद, माषात्र	माषात्र
गोधूम	श्वेततण्डुल	भूमि	हरितवस्त्र	पीतवस्त्र	श्वेतचित्रवस्त्र	कृष्णतिल	तुरग तिल	कम्बल, कस्तूरी
गुड़ ताम्र	श्वेतवस्त्र	मसूरद्विदल	हरितपुष्प	पीतपुष्प	श्वेतचन्दन	कृष्णवस्त्र	नीलवस्त्र	तिलतैल
रक्तपुष्प	श्वेतपुष्प	रक्तवृषभ	कर्पूर, शंख	पीतचन्दन	घी, सोना	कृष्णपुष्प	नीलपुष्प	कृष्णवस्त्रादि
रक्तचन्दन	श्वेतचन्दन	गुड़, ताम्र	फल, मुद्ग	सोना, घृत	रजत स्फटिक	कंबल उपानह	तिलतैल	सोना लोहा
रक्तवस्त्र	दधि शंख	रक्तवस्त्र	गजदन्त	पीतफल	दधि शंख	कस्तूरी सोना	सप्तधान्य	छाग खड्ग
सुवर्ण	सिता चाँदी	रक्तचन्दन	घृत, सोना	पोखराज	गोधूम शक्कर	लौह कुल्थी	लौह सुवर्ण	कस्तूरी
केसर	कपूर	रक्तपुष्प	मोथा	अश्व मधु	सुगन्धद्रव्य	महिषी छत्र	कृष्णपुष्पादि	ताम्र
मूँगा	श्वेतवृषभ	सुवर्ण केशर	मणि	पुस्तक छत्र	श्वेताश्व	कृष्णधेनु	कम्बल	मणि वैदूर्य
सवत्सगौ	घृत कूट	कस्तूरी	षड्रसभोजन	भूमि शक्कर	भूमि श्वेतगौ	शामी	शस्त्र छाग	कृष्णपुष्प
लाजा	मोती	बला	पत्रा	हरिद्रा	हीरा नीलम	लाजावर्त्त	लाजावर्त्त	कृष्णतिल
जप ७०००	जप ११०००	जप १००००	जप ८०००	जप ११०००	जप ११०००	जप २३०००	जप १८०००	जप ७०००

ग्रहाणां दानरत्नधारणजपादिकाल:–सूर्यादीनाञ्च यद्दानं जपहोमार्चनादिकम् । तेषां वारे प्रकुर्वीत सन्तुष्यस्ते भवन्ति हि । कन्यामीनपत्यो राहुकेत्वोर्जपादिकं शनौ बुधे वा कार्यम् । अथ धर्मप्रशंसा–धर्मेण हन्यते व्याधिर्धर्मेण शुभदा ग्रहा: । धर्मेण हन्यते शत्रुर्यतो धर्मस्ततो जय: ।

★ अथ विंशोत्तरीमहादशान्तर्दशाचक्रम् ★

सूर्यदशावर्ष ६				चन्द्रदशावर्ष १०				भौमदशावर्ष ७			
कृ. उफ. उषा.				रोहि. ह. श्रवणा				मृ. चि. ध.			
अन्तर्दशा १८				अन्तर्दशा ३०				अन्तर्दशा २१			
ग्र.	व.	मा.	दि.	ग्र.	व.	मा.	दि.	ग्र.	व.	मा.	दि.
सू.	०	३	१८	चं.	०	१०	०	मं.	०	४	२७
चं.	०	६	०	मं.	०	७	०	रा	१	०	१८
मं.	०	४	६	रा.	१	६	०	वृ.	०	११	६
रा.	०	१०	२४	वृ.	१	४	०	श.	१	१	९
वृ.	०	९	१८	श.	१	७	०	बु.	०	११	२७
श.	०	११	१२	बु.	१	५	०	के.	०	४	२७
बु.	०	१०	६	के.	०	७	०	शु.	१	२	०
के.	०	४	६	शु.	१	८	०	सू.	०	४	६
शु.	१	०	०	सू.	०	६	०	चं.	०	७	०

राहुदशावर्ष १८				गुरुदशावर्ष १६				शनिदशावर्ष १९			
आर्द्रा स्वा. शत				पुन. वि. पूभा				पुष्य. अनु. उभा			
अन्तर्दशा ५४				अन्तर्दशा ४८				अन्तर्दशा ५७			
ग्र.	व.	मा.	दि.	ग्र.	व.	मा.	दि.	ग्र.	व.	मा.	दि.
रा	२	८	१२	वृ.	२	१	१८	श.	३	०	०३
वृ.	२	४	२४	श.	२	६	१२	बु.	२	८	०९
श.	२	१०	६	बु.	२	३	६	के.	१	१	९
बु.	२	६	१८	के.	०	११	६	शु.	३	२	०
के	१	०	१८	शु	२	८	०	सू	०	११	१२
शु.	३	००	०	सू.	०	९	१८	चं.	१	७	०
सू.	०	१०	२४	चं.	१	४	०	मं.	१	१	९
चं.	१	६	०	मं.	०	११	६	रा.	२	१०	६
मं.	१	०	१८	रा.	२	४	२४	वृ.	२	६	१२

बुधदशावर्ष १७				केतुदशावर्ष ७				शुक्रदशावर्ष २०			
आश्ले. ज्ये. रेव.				मघा. मू. अश्वि:				पूफ. पूषा. भर			
अन्तर्दशा ५१				अन्तर्दशा २१				अन्तर्दशा ६०			
ग्र.	व.	मा.	दि.	ग्र.	व.	मा.	दि.	ग्र.	व.	मा.	दि.
बु.	२	४	२७	के.	०	४	२७	शु.	३	४	०
के.	०	११	२७	शु.	१	२	०	सू.	१	०	०
शु.	२	१०	०	सू.	०	४	६	चं.	१	८	०
सू.	०	१०	६	चं.	०	७	०	मं.	१	२	०
चं.	१	५	०	मं	०	४	२७	रा.	३	०	०
मं.	०	११	२७	रा.	१	०	१८	वृ.	२	८	०
रा.	२	६	१८	वृ.	०	११	६	श.	३	२	०
वृ.	२	३	६	श.	१	१	९	बु.	२	१०	०
श.	२	८	०९	बु.	०	११	२७	के.	१	२	०

★ अथ योगिनीदशान्तर्दशाचक्रम् ★

मंगला १	पिंगला २	धान्या ३	भ्रामरी ४	भद्रिका ५	उल्का ६	सिद्धा ७	संकटा ८
श्र.आ.चि.	ध.पुन,स्वा.	श.पु.वि.	अ.आश्ले. अनु पूभा	भर.म.ज्ये. उभा	कृ.पूफ मू.रे.	रो.उफ पूषा	मृ.ह.उषा
मा १२चं	मा. २४सू	मा. ३६वृ.	मा. ४८मं	मा. ६०बु.	मा. ७२श.	मा. ८४शु.	मा. ९६के
मं. ०।१०.	पिं. १।१०	धा. ३।०	भ्रा. ५।१०	भ. ८।१०	उ. १२।०	सि १६।१०	सं २१।१०
पिं. ०।२०	धा. २।०	भ्रा. ४।०	भ. ६।२०	उ. १०।०	सि. १४।०	सं. १८।२०	मं. २।२०
धा. १।०	भ्रा. २।२०	भ. ५।०	उ. ८।०	सि ११।२०	सं १६।०	मं २।१०	पि. ५।१०
भ्रा. १।१०	भ. ३।१०	उ. ६।०	सि. ९।१०	सं १३।१०	मं. २।०	पि. ४।२०	धा. ८।०
भ. १।२०	उ. ४।०	सि. ७।०	स. १०।२०	मं. १।२०	पि. ४।०	धा. ७।०	भ्रा. १०।२०
उ. २।०	सि. ४।२०	स ८।०	मं. १।१०	पि ३।१०	धा. ६।०	भ्रा ९।१०	भ. १३।१०
सि. २।१०	सं. ५।१०	मं. १।०	पि. २।२०	धा. ५।०	भ्रा. ८।०	भ. ११।२०	उ. १६।०
स. २।२०	मं ०।२०	पि. २।००	धा. ४।०	भ्रा. ६।२०	भ. १०।०	उ. १४।०	सि १८।२०

★ अथ योगिनीदशाभुक्तभोग्यानयनम् ★

जन्मर्क्षं त्रियुतं भक्तमष्टभि: शेषत: क्रमात् । मङ्गलाद्या: सङ्कटान्ता वर्षवृद्ध्या दशा: स्मृता: । ततो विंशोत्तरीदशावद् भुक्तभोग्यवर्षानयनं कार्यम् ।

★योगिनीशान्तिमन्त्रा:★

मङ्गला–ॐ ह्रीं मंगले मंगलायै स्वाहा । पिङ्गला–ओं ग्लौं पिंगले वैरिकारिणि प्रसीद फट् स्वाहा । धान्या–ओं श्रीं धनदे धान्यायै स्वाहा । भ्रामरी–ॐ भ्रामरि जगतामधीश्वरि क्लीं स्वाहा । भद्रिका–ॐ भद्रिके भद्रं देहि अभद्रं नाशय स्वाहा । उल्का–ओं उल्के मम रोगं नाशय जृंभय स्वाहा । सिद्धा–ओं ह्रौं सिद्धे मे सर्वमानसं साधय स्वाहा । सङ्कटा–ओं ह्रीं सङ्कटे मम रोगं नाशय स्वाहा ।

गरुडादिवर्गवेशन शुभाशुभज्ञानप्रकार:

नामग्रामदिशाऽऽद्यक्षरवशेन शरसंख्यान् संयोज्याष्टभिर्भक्त्वा एकादिशेषे क्रमश: सूर्य, चन्द्र, मंगल, बुध वृहस्पति शुक्र शनि ग्रहूणां दशा ज्ञातव्या: । तत्र शुभग्रहाणां दशा: शुभदा, पापग्रहाणाञ्च हानिकरा भवन्ति ॥ स्वनामाद्यक्षरवशेन यो वर्गेशस्तस्मादि्ग्वर्गेशस्य शत्रुवर्गे पतनात्तद्दिशि यद्गृहं तत्र शुभप्रदम् । अतएव स्ववर्गमित्र-वर्गदिग्गृहवास: शुभ:, समवर्गदिग्गृहवासो मध्यम:, शत्रुदिग्गृहवासश्च हानिप्रद: ।

★ अथ गरुडादिवर्गचक्रम् ★

वर्गेश:	गरुड	मार्जार	सिंह	श्वान	सर्प	इन्दुर	गज	मेष
शरसंख्या	८	५	६	४	७	१	३	२
वर्गनाम	स्वरवर्ण	कवर्ग	चवर्ग	टवर्ग	तवर्ग	पवर्ग	यवर्ग	शवर्ग
वर्गदिक्	पू.	आ.	द.	नै.	प.	वा.	उ.	ई
वर्गशत्रु:	सर्प	इन्दुर	गज	मेष	गरुड	मार्जार	सिंह	श्वान
वर्गसम:	सिंह	श्वान	सर्प	इन्दुर	गज	मेष	गरुड	मार्जार
वर्गमित्रम्	श्वान	सर्प	इन्दुर	गज	मेष	गरुड	मार्जार	सिंह

★ अथांगस्फुरणफलम् ★

स्थानम्	फलम्	स्थानम्	फलम्	स्थानम्	फलम्
मस्तके	भूमिलाभ:	वक्षसि	सुखम्	कण्ठे	ऐश्वर्यम्
ललाटे	पदलाभ:	हृदये	इष्टसिद्धि:	ग्रीवाध:	शत्रुभयम्
स्कन्धे	भोग:	कटिदेशे	प्रमोद:	पृष्ठे	पराजय:
भ्रूमध्ये	सुखम्	नाभौ	स्त्रीनाश:	मुखे	मधुरभोजनम्
भ्रूवो:	सुखम्	कटिपार्श्वे	प्रीति:	कपोलौ	व्यभिचार:
कपाले	शुभम्	आन्त्रिके	कोपवृद्धि:	बाहौ	प्रियलाभ:
नेत्रयो:	धनाप्ति:	भगे	पतिसमागम:	बाहुमध्ये	धनागम:
नेत्रकोणयो:	धनम्	कुक्षौ	प्रीति:	वस्तिदेशे	उन्नति:
नेत्रसमीपे	प्रियसमागम:	उदरे	धनम्	ऊरसी	वस्त्रलाभ:
नेत्रपक्ष्मणि	राज्याप्ति:	लिङ्गे	स्त्रीसमागम:	जानुन्यो:	भयम्
नेत्रपक्ष्मणो:	विजय:	गुदे	वाहनाप्ति:	जंघे	स्वामिप्राप्ति:
नेत्रापांगे	स्त्रीलाभ:	वृषणौ	पुत्रलाभ:	पादयोरुपरि	स्थानलाभ:
नासिकयो:	सुखम्	ओष्ठे	इष्टसिद्धि:	पादतले	पराक्रम:
हस्ते	धनलाभ:	हनौ	भयम्	पादयो:	हानि:

★ **अथ नेत्रस्फुरणफलम्**–नेत्रस्योर्ध्वं हरति सकलं मानसं दु:खजालं नेत्रोपान्ते दिशति च धनं नासिकान्ते च मृत्यु: । नेत्रस्याध: सफुरणमसकृत् संगरेऽभद्रहेतु: वामे चैतत्फलमविकलं दक्षिणे वैपरीत्यम् । एतानि फलानि पुरुषाणां ज्ञेयानि, स्त्रीणान्तु प्रोक्तवैपरीत्येन बोध्यानि ।

★ शतपदचक्रम् ★

नक्षत्र-वर्णाः	नक्षत्रं	राशिः	वर्णाः	वश्यः	योनिः	योनिवैरः	राशीशः	गणः	नाडी
चु. चे. चो. ल.	अश्विनी	मेष	क्षत्रिय	चतुष्पद	अश्व	महिष	भौमः	देव	आदि
लि. लु. ले. लो.	भरणी	मेष	क्षत्रिय	चतुष्पद	गज	सिंह	भौमः	मनुष्य	मध्य
अ. इ. उ. ए.	कृत्तिका	मेष १ वृष ३	क्षत्रिय १ वैश्य ३	चतुष्पद	मेष	वानर	भौमः १ शुक्रः ३	राक्षस	अन्त्त्य
ओ. ब. वि. बु.	रोहिणी	वृष	वैश्य	चतुष्पद	सर्प	नकुल	शुक्र	मनुष्य	अन्त्य
वे. वो. क. कि.	मृगशिरा	वृष २ मिथुन २	वैश्य २ शूद्र	चतु २ मान २	सर्प	नकुल	शुक्रः २ वुधः २	देव	मध्य
कु. घ. ङ. छ.	आर्द्रा	मिथुन	शूद्र	मानव	श्वान	मृग	वुधः	मनुष्य	आदि
के. को. ह. हि.	पुनर्वसु	मिथुन ३ कर्क १	शूद्र ३ विप्र १	मानव ३ जल १	मार्जार	मूषक	बुधः ३ चन्द्र १	देव	आदि
हु. हे. हो. ड.	पुष्य	कर्क	विप्र	जलचर	मेष	वानर	चन्द्रः	देव	मध्य
डि. डु. डे. डो.	आश्लेषा	कर्क	विप्र	जलचर	मार्जार	मूषक	चन्द्रः	राक्षस	अन्त्य
म. मि. मु. मे.	मघा	सिंह	क्षत्रिय	वनचर	मूषक	मार्जार	सूर्यः	राक्षस	अन्त्य
मो. ट टि टु	पूर्वफ	सिंह	क्षत्रिय	वनचर	मूषक	मार्जार	सूर्यः	मनुष्य	मध्य
टे टो. प. पि.	उत्तरफ.	सिंह १ कन्या ३	क्षत्रिय १ वैश्य ३	वन १ मानव ३	गो	व्याघ्र	सूर्यः १ बुधः ३	मनुष्य	आदि
पु. ष. ण. ठ.	हस्त	कन्या	वैश्य	मानव	महिष	अश्व	वुधः	देव	आदि
पे. पो. र. रि.	चित्रा	कन्या २ तुला २	वैश्य २ शूद्र २	मानव	व्याघ्र	गो	बुधः २ शुक्रः २	राक्षस	मध्य
रु. रे. रो. त.	स्वाती	तुला	शूद्र	मानव	महिष	अश्व	शुक्रः	देव	अन्त्य
ति. तु. ते. तो.	विशाखा	तुला ३ वृश्चिक १	शूद्र ३ विप्र १	मानव ३ कीट १	व्याघ्र	गो	शुक्रः ३ भौमः १	राक्षस	अन्त्य
न. नि. नु. ने.	अनुराधा	वृश्चिक	विप्र	कीट	मृग	श्वान	भौमः	देव	मध्य
नो. य. यि. यु.	ज्येष्ठा	वृश्चिक	विप्र	कीट	मृग	श्वान	भौमः	राक्षस	आदि
ये. यो. भ. भि.	मूल	धनु	क्षत्रिय	मानव	श्वान	मृग	गुरुः	राक्षस	आदि
भु. ध. फ. ढ.	पूर्वाषाढ	धनु	क्षत्रिय	मानव ॥ चतु ३॥	वानर	मेष	गुरुः	मनुष्य	मध्य
भे. भो. ज. जि.	उत्तराषाढ	धनु १ मकर ३	क्षत्रिय १ वैश्य ३	चतुष्पद	नकुल	सर्प	गुरुः १ शनिः ३	मनुष्य	अन्त्य
खि. खु. खे. खो.	श्रवणा	मकर	वैश्य	चतु.. १॥ जल. २॥	वानर	मेष	शनिः	देव	अन्त्य
ग. गि. गु. गे.	धनिष्ठा	मकर २ कुम्भ २	वैश्य २ शूद्र २	ज च. २ मान. २	सिंह	गज	शनिः	राक्षस	मध्य
गो. स. सि. सु.	शतभिषा	कुम्भ	शूद्र	मानव	अश्व	महिष	शनिः	राक्षस	आदि
से. सो. द. दि.	पूर्वभाद्र	कुम्भ ३ मीन १	शूद्र ३ विप्र १	मान. ३ जल १	सिंह	गज	शनिः ३ गुरुः १	मनुष्य	आदि
दु. थ. झ. ञ.	उत्तरभाद्र	मीन	विप्र	जलचरः	गो	व्याघ्रः	गुरुः	मनुष्य	मध्य
दे. दो. च. चि.	रेवती	मीन	विप्र	जलचरः	गज	सिंह	गुरुः	देव	अन्त्य

अथाङ्गविभागेन पल्लीपतनफल-बोधकचक्रम्

स्थानम्	फलम्	स्थानम्	फलम्	स्थानम्	फलम्	स्थानम्	फलम्	स्थानम्	फलम्
शिरसि	राज्यलाभः	दक्षिणकर्णे	आयवृद्धिः	स्तनयोः	सौभाग्यम्	स्कन्धयोः	विजयः	मुखे	मधुरभोजनम्
ललाटे	बन्धुदर्शनं	वामकर्णे	लाभः	उदरे	भूषणाप्तिः	नाभौ	धनाप्तिः	केशान्ते	कष्टम्
भ्रूमध्ये	सम्मानम्	नेत्रयोः	धनलाभः	पृष्ठदेशे	बुद्धिनाशः	कटिभागे	पशुलाभः	गुल्फयोः	धनम्
उत्तरोष्ठे	धनहानिः	द. भुजे	पराक्रमः	जानुद्वये	शुभः	द. मणिबंधे	हानिस्तापः	द. चरणे	भ्रमणम्
अधरोष्ठे	ऐश्वर्याप्तिः	वामभुजे	राजभयम्	जंघयोः	शुभः	वा. मणिबंधे	कीर्तिनाशः	वा. चरणे	बन्धुनिग्रहः
नासाग्रे	रोगः	कण्ठे	शत्रुनाशः	हस्तद्वये	लाभः	हृदये	धनाप्तिः	पादान्ते मध्ये	स्त्रीनाशः

अथ पल्लीपतन फलम्—यदि पतति च पल्ली दक्षिणांगे नराणां स्वजनधनवियोगी लाभदा वामभागे। उदरशिरसि कण्ठे पृष्ठदेशे च मत्युः करचरणहृदिस्था सर्वसम्पत्तिदा स्याद् ॥ एतानि फलानि पुरुषाणां, स्त्रीणान्तु वैपरीत्येन ज्ञेयानि। अनिष्टपल्लीपतने स्नात्वा तिलमाषादिदानं कार्यम्। शिवालये दीपं दद्यादष्टोत्तरशतसंख्यक "ॐ नमः शिवाय" इति मन्त्रस्य जपश्च कार्यः ॥

जन्मराशेः सायुररिष्टदवर्षाणि

राशिः	अरिष्टदवर्षाणि	आयु
मेष	१।१३।५०।६२	७५
वृष	३।६।८।३३।४६।५२।६३	७५
मिथुन	६।१०।११।१८।२४।५३।६३	७५
कर्क	१।९।२२।२७।३५।५५।५५।६१	७०
सिंह	१।१०।१५।२५।४५।५१।६१	६५
कन्या	१।३।१३।२६।३३।४३	४८
तुला	२।४।१६।२१।३३।४१।५१।६१	६५
वृश्चिक	३।७।८।१३।२२।३५।४५।६३	७५
धनु	३।९।१०।१६।२३।३६।४७।५७।६७	९५
मकर	३।१०।३२।३३।४२।५१।५६।६१	१००
कुम्भ	१८।३२	६१
मीन	१८।३३	६१

जन्मलग्नात् सायुररिष्टदवर्षाणि

लग्न	अरिष्टदवर्षाणि	आयु
मेष	४।११।१६।४४।५८	१००
वृष	१।२८।३३।४४।६१	९०
मिथुन	४।१०।१४।३८।५८	६४
कर्क	५।२५।४०।४८।६२	१००
सिंह	५।१३।२८।३६।४८	६३
कन्या	४।१६।२३।३६।४५	१००
तुला	१५।३१।३५।५४।६२	७५
वृश्चिक	११।२८।३८।५२।६२	१००
धनु	२।८।१०।१८।३१।३८।४२।६७	८१
मकर	५।१३।२७।३६।५७।६२	८५
कुम्भ	२।२८।३३।४८।६४	९०
मीन	१।८।१३।३६।४८	८३

अथ माहेन्द्रादियोगचक्रम्

चैत्रवैशाखश्रावणभाद्रमाघफाल्गुनमासेषु

र.–मा२अ८व१०शू८मा२शू२अ६शू८व६मा२व४अ२
च.–मा४शू६अ६व६मा२अ२शू४व२मा६व८अ८व६
म.–व४शू२मा६व४शू२अ४शू४अ६व४शू२व८अ६शू४अ४
बु.–व४अ४व६अ४शू२व४मा२व४शू४अ६शू६व८अ६
वृ.–अ६शू४व४अ६व६अ४व४मा४अ२व८अ४शू४अ४
शु.–शू२अ१६व८अ२शू२व४शू८अ६व८अ२शू२
श.–शू४व४शू६अ४शू२अ४शू२अ४शू४व४अ४व४अ६व४अ२शू२

★ ज्येष्ठाषाढमासयोः ★

र–शू४अ६मा६व६शू२व४अ२शू४मा६शू४व६शू२मा४व४
चं–व८अ४शू६अ६मा६व६अ८व४व४शू४व४
मं–अ४शू४व४शू२अ४व२मा८शू२व६अ४व४अ२शू२व२अ६व४
बु.–शू२व४व६अ८व६अ८शू२अ१०शू२व८अ६शू२अ२
वृ.–अ२शू२अ४व८अ६शू२अ६शू४अ४शू२व६अ६शू४व४
शु–शू४अ१४व८अ२शू२व४शू२अ६शू६अ८मा२शू२
श–शू४व६अ६शू२व४अ४शू६व४अ६व४अ४शू२अ२व६

★ आश्विनकार्तिकमार्गपौषमासेषु ★

र–मा६व८अ८शू२मा४शू६व४अ४व४अ६शू२अ४शू२
चं–अ४व४अ६व२२अ८व६अ४व६
मं–मा२व६अ१०व६शू२व१२अ२शू२अ६व४मा४व४
बु–शू४अ४मा६शू४व६शू२व८अ४व८अ६शू८
वृ–अ४व६अ८शू४व६शू६अ८व४अ६व६मा२
शु–अ२व६शू६व६अ८व६अ८शू४मा२व६मा६
श–मा४शू४अ८शू८अ४शू२अ११शू४व७मा२शू६

फलम्–न वार-तिथि-नक्षत्रं न योगः करणन्तथा। शिवस्याज्ञां समासाद्य देवकार्यं विचारयेत् ॥ माहेन्द्रे विजयो नित्यममृते कार्यशोभनम्। वक्रे कार्यविनाशः स्याच्छून्ये च मरणं ध्रुवम् ॥ ज्योतिषां ग्रहशास्त्राणां सारमुद्धृत्य यत्नतः। क्रियते मिहिरेणेदं नराणां हितकाम्यया। अतो रव्यादिवारेषु माहेन्द्रादियोगः प्रोक्तदण्डप्रमाणकालेन व्यतीतो भवतीति चक्रे विलोकनीयम्।

१ वर्णगुणाः ॥ वरस्य

वर्णा	वि.	क्ष.	वै.	शू.
विप्र	१	०	०	०
क्षत्रि	१	१	०	०
वैश्य	१	१	१	०
शुद्र	१	१	१	१

कन्यायाः

२ वश्यगुणाः ॥ वरस्य

वश्यः	च.	मा.	ज.	व	की
चतु.	२	१	१	०	१
मानव	१	२	।।	०	१
जलचर	१	।।	२	१	१
वनचर	०	०	१	२	०
कीट	१	१	१	०	२

३ तारागुणाः ॥ वरस्य

ता.	१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	३	३	१।।	३	१।।	३	१।।	३	३
२	३	३	१।।	३	१।।	३	१।।	३	३
३	१।।	१।।	०	१।।	०	१।।	०	१।।	१।।
४	३	३	१।।	३	१।।	३	१।।	३	३
५	१।।	१।।	०	१।।	०	१।।	०	१।।	१।।
६	३	३	१।।	३	१।।	३	१।।	३	३
७	१।।	१।।	०	१।।	०	१।।	०	१।।	१।।
८	३	३	१।।	३	१।।	३	१।।	३	३
९	३	३	१।।	३	१।।	३	१।।	३	३

५ ग्रहमैत्रीगुणाः ॥ वरस्य

ग्र.	सू.	चं.	मं.	बु.	वृ.	शु.	श.
सू.	५	५	५	४	५	०	०
चं.	५	५	४	१	४	।।	।।
मं.	५	४	५	।।	५	३	।।
बु.	४	१	।।	५	।।	५	४
वृ.	५	४	५	।।	५	।।	३
शु.	०	।।	३	५	।।	५	५
श.	०	।।	।।	४	३	५	५

कन्यायाः

७ राशिकूटगुणाः ॥ वरस्य ॥

राशयः	१ मे.	२ वृ.	३ मि.	४ क.	५ सि.	६ कं.	७ तु.	८ वृ.	९ ध.	१० म.	११ कु.	१२ मी.
मेष	७	०	७	७	०	०	७	०	०	७	७	७
वृष	०	७	०	७	७	७	०	७	०	०	७	७
मिथुन	७	०	७	०	७	७	०	०	७	०	०	७
कर्क	७	७	०	७	०	७	७	०	०	७	०	०
सिंह	०	७	७	०	७	०	७	७	०	०	७	०
कन्या	०	०	७	७	०	७	०	७	७	०	०	७
तुला	०	७	०	०	७	७	०	७	०	७	७	०
वृश्चि	०	७	०	०	७	७	०	७	०	७	७	०
धनु	०	०	७	०	०	७	७	०	७	०	७	७
मकर	७	०	०	७	०	०	७	७	०	७	०	७
कुम्भ	७	७	०	०	७	०	०	७	७	०	७	०
मीन	०	७	७	०	०	७	०	०	७	७	०	७

कन्यायाः

४ योनिकूटगुणाः ॥ वरस्य ॥

	अश्व	गज	मेष	सर्प	श्वान	मार्जार	मूषक	गौ	महिष	व्याघ्र	मृग	वानर	नकुल	सिंह
अश्व	४	२	३	२	२	३	३	३	१	१	३	२	२	१
गज	२	४	३	२	२	३	३	३	३	२	२	२	२	०
मेष	३	३	४	३	२	३	३	३	३	१	३	०	३	०
सर्प	२	२	३	४	२	२	१	१	२	२	२	२	२	०
श्वान	२	२	२	२	४	१	१	२	२	१	०	२	२	१
मार्जार	२	२	३	२	१	४	०	२	२	१	२	२	२	२
मूषक	२	२	२	१	१	०	४	२	२	२	२	२	२	१
गौ	३	२	३	२	२	२	२	४	३	०	३	२	३	१
महिष	१	३	३	२	२	२	२	३	४	१	२	२	२	३
व्याघ्र	१	२	१	२	१	१	२	०	१	४	२	१	२	२
मृग	३	२	३	२	०	२	२	३	२	१	४	२	२	३
वानर	२	३	०	२	२	२	२	२	२	१	२	४	२	३
नकुल	२	२	३	०	२	२	२	३	२	२	२	४	४	२
सिंह	१	०	१	२	१	२	२	२	३	२	२	२	२	४

६ गणगुणाः

गण	दे.	मा.	रा.
दे	६	५	१
मा.	६	६	०
रा.	०	०	६

कन्यायाः

८ नाड़ीगुणाः

ना.	आ.	म.	अ.
आ.	०	८	८
म.	८	०	८
अ.	८	८	०

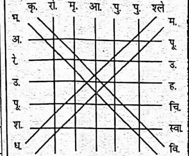
अष्टौ वर्गास्तदीशाश्च

अवर्ग	कवर्ग	चवर्ग	टवर्ग
गरुड	मार्जार	सिंह	श्वान
तवर्ग	पवर्ग	यवर्ग	शवर्ग
सर्प	मूषक	मृग	मेष

नैसर्गिकग्रहमैत्रीचक्रम्

ग्रहाः	सूर्यः	चन्द्रः	मङ्गलः	बुधः	वृहः	शुक्रः	शनिः
मित्राणि	चं.मं. वृ.	सूर्यः बुधः	सू. चं. वृ.	सूर्यः शुक्रः	सूर्यः मं चं.	बुधः शनिः	बुधः शुक्रः
समाः	बुधः	मं. वृ. शु. श.	शुक्रः शनिः	मं. वृ. शनिः	शनिः	भौमः वृह.	गुरुः
शत्रवः	शुक्रः शनिः		बुधः	चन्द्रः	बुधः शुक्रः	सूर्यः चन्द्रः	सूर्यः चं. मं.

॥ विवाहे पञ्चशलाकाचक्रम् ॥

॥ विवाहे रविचन्द्रगुरुशुद्धिः ॥

ग्रहाः	सूर्यः	चन्द्रः	गुरुः
शुभः	३।६।१०।११	३।६।७।१०।११	२।५।७।९।११
पूज्यः	१।२।५।७।९	१।२।५।९	१।३।६।१०
निन्द्य	४।८।१२	४।८।१२	४।८।१२

॥ विवाहे रेखाप्रदग्रहाः ॥

सू.	चं.	मं.	बु.	वृ.	शु.	श.	ग्र.
३।।	५	१।।	२	३	२	१।।	स.

राहुकेत्वोः शनिवत् । सू. श. रा. के. ३।६।८।११ चं. २।३।११ मं. ३।६।११ बु. वृ. १।२।३।४।५।६।७।१०।११ शु. १।२।४।५।९।१०।११।। उक्तस्थानस्थग्रहांकान् संयोज्य विवाहलग्ने ग्रहवलविश्वा बोध्याः । लग्नेशनवमांशेशौ १।४।७।१०।११ स्थौ सर्वदोषनाशकौ भवतः ।

मेषसंक्रमे वारिपूर्णघटदानं–कुशादिकं गृहीत्वा ओं सोपकरणवारिपूर्णघटाय नमः ३। कुशोपरि ओं ब्राह्मणाय नमः ३। घटं सिक्त्वा-ओमद्यामुके मासि अमुकेपक्षेऽमुकतिथौ मेषार्क-संक्रमणप्रयुक्तपुण्याहे (पुण्यकाले वा) अमुकगोत्रस्य मम श्रीअमुकशर्मणः सकलमनोरथसिद्धिपूर्वकपितृस्वर्गकाम इमं सोपकरण-वारिपूर्णघटं वरुणदैवतं यथानामगोत्राय ब्राह्मणायाहं ददे । ततः कुशत्रयतिलजलान्यादाय-ओमद्य कृतैतत्सोपकर-णवारिपूर्णघटदानप्रतिष्ठार्थमेतावद्-द्रव्यमूल्यकहिरण्यमग्निदैवतं यथानामगोत्राय ब्राह्मणाय दक्षिणामहन्ददे । ततः-एष ध-र्मघटो दत्तो ब्रह्मविष्णुशिवात्मकः । अस्य प्रसादात्सफला मम सन्तु मनोरथाः । इति प्रार्थयेत् ।

वर्षप्रवेशसारिणी । प्रतिवर्षक्षेपकदिनादि ।

गतवर्ष	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
दिन	१	२	३	५	६	०	१	३	४	५
दण्ड	१५	३१	४६	२	१७	३३	४८	४	१९	३५
पल	३१	३	३४	६	३७	९	४०	१२	४३	१५
विपल	३०	००	३०	००	३०	००	३०	००	३०	००
गव	२०	३०	४०	५०	६०	७०	८०	९०	१००	
दिन	४	२	१	६	५	४	२	१	६	
दण्ड	१०	४५	२१	५६	३१	६	४२	१७	५२	
पल	३०	४५	००	१५	३०	४५	००	१५	२०	
विपल	००	००	००	००	००	००	००	००	००	

विंशोत्तरीमुद्दादशाचक्रम्

पति	सू.	चं.	मं.	रा.	वृ.	श.	बु.	के.	शु.
मास	०	१	०	१	१	१	१	०	२
दिन	१८	००	२१	२४	१८	२७	२१	२१	०

गतवर्षसंख्या जन्मनक्षत्रसंख्यायुक्ता द्विहीना नवभक्ता शेषक्रमेण दशापतिः ॥

त्रिपताकिचक्रे ग्रहस्थापनम्–सैका गताब्दसंख्या या विभक्तानवभिस्ततः । शेषांके जन्मनिगताचन्द्राशिरिह न्यसेत् । शेषग्रहाश्चतुर्भक्तशेषसंख्यासु विन्यसेत् । त्रिपताके वर्षलग्नमादौ स्थाप्यौ विधूद्गौ । शुभैर्विद्धौ शुभफलौ पापैः पापफलप्रदौ ॥

॥ अथ त्रिराशिपतिः ॥

लग्न	मे	वृ	मि	क	सि	क	तु	वृ	ध	म	कु	मी
दिवा	सू	शु	श	शु	बृ	च	बु	म	श	म	वृ	च
रात्रौ	वृ	च	बु	म	सू	शु	श	शु	श	मं	वृ	च

वर्षमुन्थानयनम्–(गतवर्षसंख्या+जन्मलग्नसंख्या) ÷१२ ॥ अत्रैकादिशेषे मेषादिमुन्थाराशिः । **वर्षेशनिर्णयः**–वर्षलग्नेशजन्मलग्नेश- मुंथेश-त्रिराशिपति-दिवारविराशीश-रात्रौचन्द्रराशीश एषु लग्नद्रष्टा सर्वाधिकबलवत्तरो वर्षेशः ।

॥ अथ गोचरफलबोधकचक्रम् ॥

भावाः	सूर्यः	चन्द्रः	मंगलः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	राहुः	केतुः
तनुः	स्थानहानिः	सौख्यम्	बन्धनम्	भयम्	अभयम्	शत्रुनाशः	नाशः	कष्टम्	रोगः
धनम्	भयम्	धनम्	धननाशः	धनाप्तिः	धनाप्तिः	धनागमः	हानिः	धनम्	धननाशः
सहजः	धनम्	लाभः	धनाप्तिः	भीतिः	लाभः	शोकः	लाभः	नैरुज्यम्	सुखम्
सुहृद्	मानहानिः	रोगः	भयम्	धनम्	धनहानिः	लाभः	शत्रुवृद्धिः	शत्रुवृद्धिः	भीतिः
सुतः	दैन्यम्	कार्यसिद्धिः	धनक्षयः	रोगः	पुत्रसुखम्	पुत्राप्तिः	धनपुत्रनाशः	शोकः	शोकः
रिपुः	विजयः	शत्रुभयम्	विजयः	अलाभः	शोकः	शत्रुभयम्	द्रव्यलाभः	धनम्	धनाप्तिः
जाया	भ्रमणम्	लाभः	व्ययः	विग्रहः	मानम्	अशोकः	स्त्रीकष्टम्	हानिः	दुर्गतिः
मृत्युः	पीडा	कष्टम्	कष्टम्	लाभः	क्लेशः	विपत्तिः	शत्रुभयम्	रोगः	राजभयम्
धर्मः	धर्महानिः	मानम्	पीडा	रोगः	धर्मरतिः	लाभः	धर्महानिः	पापरतिः	बन्धनम्
कर्मः	कार्यसिद्धिः	सुखम्	शोकः	सुखम्	उन्नतिः	दैन्यम्	दौर्मनस्यम्	वैरम्	शोकः
आयः	धनम्	लाभः	धनाप्तिः	सौख्यम्	लाभः	धनाप्तिः	आयुवृद्धिः	सौख्यम्	सुयशः
व्ययः	कष्टम्	व्ययः	हानिः	नाशः	चिन्ता	हानिः	हानिः	शोकः	धनक्षयः

७॥ **वर्षीय शनेः मासभेदेन फलम्**–मस्तके ७ मासाः–सर्वांशहानिः । नेत्रे ९ मासाः–सर्वांशहानिः । मुखे ८ मासाः भोजनादिलाभः । कण्ठे ६ मासाः– भूषणादिलाभः । हृदये १० मासाः–यन्त्रादिलाभः । उदरे ११ मासा अन्नादिलाभः । नाभौ ४ मासाः–कष्टमुदरे । गुह्ये ५ मासा: सर्वांशहानिः । जानुनि १४ मासाः राजवलेन जयः । जंघयोः ११ मासाः–स्त्रियादौ सौख्यम् । पादयोः ५ मासाः–व्यर्थभ्रमणम् ।

अथ गुणयोगबोधक (मेलापक) चक्रम् ॥ पार्श्वे कन्यानक्षत्राणि ॥ उपरि वरनक्षत्राणि ॥

नक्षत्र	अ.	भ.	कृ.१	कृ.३	रो.	मृ.२	मृ.२	आ.	पुन.३	पुन.१	पु.	श्ले.	म.	पूफ	उफ.१	उफ.३	ह.	चि.२	चि.२
अश्वि-	२८	३३	२८।।	१८।।	२१।।	२२।।	२६	१७	१८	२२।।	३१।।	२७	२०।।	२६	१७।।	११	९	१३	२२।।
भरणी-	३४	२८	२९~	१९	२२।।	१४।।	१७	२६	२६	३०।।	२३।।	२४।।	२१	१९	२८	२१।।	१९	६	१४।।
कृति.१-	२७।।	२७।।	२८	१६।।	९	१५।।	१९	२०	२१	२५।।	२६।।	२३।।	१७।।	२१	२२	१५।।	१५।।	१८।।	२७।।
कृति.३-	१८।।	१८।।	१९	२८	१९	२५।।	१६।।	१७।।	१८।।	२२	२३	२०	१९।।	२३	२४	२१	२१	२३।।	२२।।
रोहणी-	२३।।	२३।।	१०	१९	२८	३६	२७	२३।।	२३।।	२७	२८	१३	१२।।	२६।।	२८	२५	२६	२०	१९
मृग.२-	२३।।	१३।।	१८।।	२८।।	३४	२८	३०	२५।।	२३।।	२६	२०	२२	२१।।	१७।।	२५।।	२३।।	२७	१३	१२
मृ.२-	२७	१८	२१	१८।।	२५।।	२०	२८	२३	३१।।	१९	१३।।	१५।।	२४	२०।।	२८।।	३०।।	३४	२१	१४
आर्द्रा.-	१९	२७	२१	१८।।	२४।।	२६	३४	२८	२५	१३	२०।।	११।।	२३।।	२९।।	२२।।	२४।।	२४।।	२७	२०
पुन३.-	१९	२६	२३	२०।।	२३।।	२४।।	३२।।	२४	२८	१६	२३	१६।।	२२।।	२७।।	३१।।	२३।।	२४।।	२५।।	१८।।
पुन.१-	२१।।	२८	२५।।	२०	२४	२५	१९	१०।।	१४।।	२८	३५	२८।।	१५।।	२०	१४।।	१७	१८	२०।।	२०।।
पुष्य.-	३०।।	२१	२६।।	२३	२४	१७	१०	१८	२१।।	३५	२८	३०	१८।।	१४।।	२३।।	२६	२७	१२	११।।
आश्ले.-	२५	२३।।	२२।।	१९	१२	२१	११	१२	१५	२८।।	२८।।	२८	१५	१५।।	१७।।	२०।।	२०	२६	२५
मघा.-	२१	२१	१७।।	१८।।	११।।	१९।।	२२।।	२२।।	२१।।	१६।।	१८।।	१६	२८	३०	२६।।	१६।।	१६।।	२२।।	२५।।
पूफ.-	२७	१९	२१	२२	२५।।	१७।।	२०।।	२८।।	२७।।	२२।।	१६।।	१६।।	३०	२८	३४	२४	१२।।	८।।	११।।
उफ.१-	१६।।	२७	२२	२३	२७	२५।।	२८।।	२१।।	२१।।	१६।।	२५।।	१८।।	२६।।	३४	२८	२८	१६।।	१४।।	१७।।
उफ.३-	१३	२१।।	१६।।	२१	२५	२३।।	३०।।	२३।।	२३।।	१९।।	२८।।	२३।।	१७।।	२५	१९	२७	२५।।	२४।।	१६।।
हस्त.-	१०	२०	१६।।	२१	२६	२६	३३	२३।।	२३।।	१९।।	२८।।	२१।।	१७।।	२२।।	१७	२६	२८	२७	१९
चित्रा२	१३	६	१९	२५।।	३०	१२	१९	२६	२४।।	२०।।	१२।।	२६।।	२३।।	९।।	१५।।	२४	२७	२८	२०
चित्रा२-	२२।।	१५।।	२८।।	२३।।	२०	१२	१३	२०	१८।।	२२	१२	२६	२५।।	१०	१७।।	१७।।	२१	२१	२८
स्वाती-	२७।।	२९।।	१७।।	१२।।	१६।।	२७	२७	२६	२६।।	२८	२८	१५।।	१३।।	२५।।	२५।।	२५।।	२७।।	२१	२८
वि.३-	२२।।	२२।।	२०।।	१५।।	१०।।	१८।।	१९।।	२१	२१	२२।।	२१।।	१९	१७।।	१९।।	१८।।	१७।।	१८।।	२७।।	३४।।
वि.१-	१६।।	१६।।	१४।।	१९।।	१४।।	२२।।	१३	१४।।	१४।।	१९	१८	१५।।	२१	२२	२१।।	१७	१९	२८	२३।।
अनु.-	२४।।	१४।।	१९।।	२४।।	२७।।	२०।।	११	१६	२१।।	२६।।	१८	२१	२४।।	२०।।	२९।।	२६	२७	१२	७।।
ज्ये.-	१२	१८।।	२४।।	२९।।	२२।।	२२।।	१३	१	६	१०।।	२०	२६	३१	२३।।	१६।।	१३	१२	२५।।	२०।।
मूल.-	१२	२०	२४।।	१९	१३	१४	२१	१५	१२	८।।	१७।।	२४	२५	१९	९।।	१३	१३	२७	२७
पूषा।।-	२६	१९	८	१२।।	१९	११	१९	२७	२७	२३।।	१३।।	१७।।	२१	१९	२७	२८।।	२७	१२	१२
पूषा३।।	२७	२०	१९	१३।।	२०	१२	१८	२६	२६	२३।।	१३।।	१७।।	२१	१९	२७	२७	२६	११	११
उषा-	२५।।	२७	१४	८।।	११।।	१८	२४	२६	२६	२३।।	२४।।	९।।	११।।	२७	२८	२८।।	२७।।	२०	२०
उषा.३	२८	२९।।	१६।।	१४	१७	२२।।	२०।।	२२।।	२२।।	२७	२८।।	१६।।	६।।	२२	२३	२६	२५	१७।।	२४।।
श्र१।।	२८	२७	१४।।	१२	१८	२८	२४	२१।।	२१।।	२७	२४	१५	५।।	१९	२०	२४	२५	१९।।	२६।।
श्र२।।	२७	२६	१३।।	१०	१७	२६	२३।।	२१	२३।।	२८।।	२६	१५	६।।	१८।।	२१।।	२३।।	२४	१८।।	२५।।
धनि.२	२०।।	१०।।	२६	२३।।	२०	१२	८।।	१७।।	१७।।	२२	१३	२८	३	१४।।	१२।।	१६	१७।।	१६।।	२४।।
धनि.२	२०	११	२६	३०।।	२७।।	१९	१०	२०	१९	१४	५	२०	२५।।	११।।	१९।।	१७।।	२१	१८	१९
शत.	१५	२१	२८	३२।।	२५।।	२५	१८	१०	१०	७।।	१५	२०	२६।।	२०।।	१३।।	११	८।।	२६	२६
पूभा.३	२८	२५	२०	२४।।	३१।।	३१।।	२४।।	१७	१७	२३।।	२०।।	१४	११।।	२५।।	१७।।	१४।।	१७।।	१८।।	१९।।
पूभा.१	१४।।	२१।।	१६।।	१९	२६	२६।।	२५।।	१८।।	१८	१८	२५	१८।।	२६	२२।।	१४।।	१६।।	१८।।	१९।।	१२।।
उभा-	२४।।	१५।।	१८।।	२१	२५।।	१६।।	१६।।	२५	२६	२६	१९	२०	१७।।	१५।।	२५।।	२७।।	२६	९।।	५
रेवती	२५	२४।।	११।।	१४	१७	१५	२५।।	२४	२५।।	२४।।	२७	१३	१२	२२	२२	२४।।	२६।।	२०।।	१३।।

नक्षत्र	स्वा.	वि.३	वि.१	अनु.	ज्ये.	मू.	पू।।	पू३।।	उ.१	उ.३	श्र।।	श्र२।।	ध२	ध.२	श.	पू.३	पू.१	उभा	रे.
अश्वि-	२६।।	२२।।	१९।।	२६।।	१५	१३	२६	२७	२४।।	२६	२६	२४	२१	२१	१६	१६	१४।।	२४।।	२६।।
भरणी-	२९।।	२२।।	१९।।	१७।।	२०	१९	२०	२०	२७	२८।।	२८	२६	१०	१०	२०	२४	२२।।	१६।।	२८
कृति.१-	१५।।	१९।।	१६।।	२०।।	२६।।	२४।।	१८	१९	१४	१५।।	११।।	१०।।	२५	२५	२७	२२।।	१७।।	१९।।	११।।
कृति.३-	१०।।	१४।।	२१।।	२५।।	३१।।	२०	१२।।	१३।।	९।।	१४	११	१०	२२।।	२६।।	३१	२३।।	२०	२२	१४
रोहणी-	१५।।	९।।	१६।।	३०।।	२४।।	१४	१९	२०	१२।।	१७	१९	१८	२०	२६	२४।	३०।।	२७	२६	१९
मृग.२-	२५	१७।।	२३।।	२२।।	२५।।	१५	१२	११	१८	२१	२४।।	२४	१३	१९	२७	२९।।	२६।।	१७	२७
मृ.२-	२७	१९।।	१४	११	१३	२३	१९	१८	२४	२०।।	२५	२५	१२	१३	३१	२३।।	२७।।	१७	२७
आर्द्रा.-	२७	२०	१३।।	१७	४	१६	२८	२७	२७	२२।।	२२।।	२२।।	१७	१८	११	१६	१९	२७	२७
पुन३.-	२७	२१	१३।।	२०।।	५	१३	२७	२६	२७	२१।।	२२।।	२३।।	१७।।	१८।।	११	१७	१९।।	२७।।	२७
पुन.१-	२७	२०	१९	२६	१०।।	८	२१	२०।।	२१।।	२७	२५	२७	२१	११।।	७	११	१७	२५	२५।।
पुष्य.-	२६	२१	२०	१९	२२	१७	११	११।।	२१।।	२६	२४	२५	१३	४।।	१४।	१८	२४	१८	२७
आश्ले.-	११।।	१६।।	१५।।	२०	२६	२२।।	१६	१६।।	८।।	१२	१३	१३	२७	१८।।	१८।	१२।।	१८।।	२०	१२
मघा.-	११।।	१७।।	२४।।	२६।।	३४	२४	२०	२१	११।।	५।।	५।।	४।।	१८।।	२४।।	२५।	१८।।	१८।।	१७।।	११
पूफ.-	२५।।	१९।।	२६।।	२४।।	२४।।	१९	१९	१९	२७	२१	१९।।	१८।।	४।।	११।।	१९।	२४।।	२३।।	१६	२४।।
उफ.१-	२६।।	१७।।	२४।।	३०	१९।।	२०।।	२३	२७	२८	२२	२१	२१	११।।	१८।।	१२।	१६।।	१५।।	२६।।	२४।।
उफ.३-	२५।।	१६।।	१८	२७	१३	१५।।	२९।।	२८।।	२९।।	२६	२५	२५	१६।।	१६।।	१०।।	२४।।	१८	२९	२७
हस्त.-	२६।।	१७।।	१९।।	२६	१२	१४	२७	२६	२७।।	२३	२४	२४	१९	१९	८।।	१४।।	१९	२७	२७
चित्रा२	१९	२६।।	२८।।	११	२५	२८	१४	१३	२१	१७।।	१९	१९	१८	१८	२४	१८।।	२२	११	२१
चित्रा२-	२७	२४।।	२४।।	७।।	११।।	२८	१४	१३	२१	२५।।	२७	२७	२६	२०	२६	२१	१५	४	१३
स्वाती-	२८	२०	१०	२३।।	१८।।	२३	२७	२६	१८	२२।।	२३।।	२३।।	२७	२१	२०	२५	१९।।	२०	१३
वि.३-	१८	२८	१८	१७	३२।।	२८	२२	२१	१३	१७।।	१७	१७।।	३२।।	२६।।	२६	२२	१६।।	१३।।	५
वि.१-	८	१७	२८	२७	३१।।	२३।।	१७।।	१७।।	९।।	१२	१२	१२	२७	२७	२६।	२२।।	२१	१८	९।।
अनु.-	२२।।	१७	२८	२८	३१	१६।।	१४।।	१४।।	२२	२५	२६	२६	११।।	१२	२२	२४।।	२४	१८	२७
ज्ये.-	१७।।	२०।।	३१।।	३०	२८	१५	१७।।	१७।।	१७।।	२०	२०	२०	२६	२५	१९	११	९।।	२१	१२
मूल.-	२१	२७	२४।।	१६।।	१६	२८	२८	२७	५।।	१५।।	१५।।	१५।।	१५।।	२५	२१	१५	१६।।	२५।।	२७
पूषा।।-	२७	२०	१६।।	१८।।	१८।।	२८	२८	२७	३३	३३	२३।।	२३।।	८।।	१६	२	३१।।	३२।।	२३।।	३२।।
पूषा३।।	२६	१९	१८।।	१८।।	१९	२७	२७	२८	३४	२४	२४	२३।।	२८।।	१५।।	२२।	२९।।	३२।।	२३।।	३२।।
उषा-	१९	१२	११।।	२५।।	१९।।	२५।।	३३	३४	२८	१८	१६	१५।।	१५।।	२२।।	२२।	२८।।	३१।।	२३।।	३२।।
उषा.३	२३।।	१६।।	१४	२८	२२	१६।।	२६	२५	१९	२८	२६	२५	२५।।	१७।।	१७।	२३।।	३०।।	३२।।	३३।।
श्र१।।	२३।।	१६।।	१४	२८	२३	१७।।	२३।।	२४।।	१७	२५	२८	२७	१०	२२	१८।	२३।।	३१।।	३०।।	२२।।
श्र२।।	२२	१६	१४	२८	२३।।	१६।।	२५	२५।।	१५	२४	२७	२८	३०	२०	१८।	२३	२९।।	३१।।	२४।।
धनि.२	२६	२०	२८	१४	२७	२१।।	९	९।।	१६।।	२५।।	२८	२८	२८	१८।।	२३।	२१।।	२६।।	१५।।	२२।।
धनि.२	२२	२५।।	२८	१२	२६	२९।।	१७।।	१६।।	२३।।	१८।।	२१।।	२१	२०	२८	३३	२८।।	१८।।	७।।	१४।।
शत.	१९	२६।।	२६।।	२१	२०	२२।।	२४।।	२३।।	२३।।	१८।।	१८।।	१८।।	३५	३२	२८	१९	९	१७।।	१६।।
पूभा.३	२८	२१।।	२१।।	२७	१२	१५।।	३१।।	३०।।	२९।।	२४	२५।।	२५।।	३०।।	२७।।	१९	२८।।	१८	२३	२०।।
पूभा.१	२१	१४	२१	१७	११।।	१५	३१।।	३१।।	३०	२८	२९।।	३०।।	२५।।	१७	७।।	१६।।	२८	३३	३०।।
उभा-	१९।।	१२	१९	२०	२३	२४	२२	२३।।	३१।।	२९।।	२८।।	२९।।	१५।।	६	१६।	३१।।	३३	२८	३४।।
रेवती	११।।	५।।	१२।।	२७	२२	२७	३०	३०।।	३१	१९	२०	२३।।	२३।।	१४	१६	१८	२८	३३	२८

गुणविचार:—गुणै: षोडशभिर्निन्द्यो मध्यमा विंशतिस्तथा । श्रेष्ठस्त्रिंशद्गुणं यावत्परतस्तूत्तमोत्तमम् ॥ **वर्णादिपरिहार:**—मैत्र्यां राशिस्वामिनोरंशनाथ-द्वन्द्वस्यापि स्याद्गणानां न दोष: । खेटारित्वं नाशयेत्सद्भकूटं खेटप्रीतिश्चापि दुष्टं भकूटम् ॥ राशीशयोरमित्रत्वे मित्रत्वे चांशनाथयो: । गणादिदोषेऽप्युद्वाह: पुत्रपौत्रप्रद: स्मृत: ॥ राश्यैक्ये चेद्भिन्नमृक्षं द्वयो: स्यान्नक्षत्रैक्ये राशियुग्मं तथैव । नाडीदोषो नो,गणानाञ्च दोषो नक्षत्रैक्ये पादभेदे शुभं स्यात् ॥ रोहिण्यार्द्रामृगेन्द्राग्नी पुष्यश्रवणपौष्णभम् । अहिर्बुध्न्यर्क्षमेतेषां नाडीदोषो न विद्यते ।

वरकन्ययोर्मेलापकविचार:—लग्ने व्यये च पाताले यामित्रे चाष्टमे कुज: । कन्या भर्तृविनाशाय भर्ता कन्याविनाशक: ॥ इद लग्नचन्द्राभ्यां विचार्यम् । सप्तमेशे षष्ठाष्टव्ययगते न शोभन: । परं सप्तमेशे स्वोच्चमूलत्रिकोणमित्रगृहगते शोभन: ॥ अथास्य परिहार:—यामित्रे च यदा सौरिर्लग्ने वा हिबुकेऽथवा । अष्टमे द्वादशे वापि भौमदोषविनाशकृत् ॥ शनिभौमोऽथवा कश्चित्पापो वा तादृशो भवेत् । तेष्वेव भवनेष्वेव भौमदोषविनाशकृत् ॥ लग्नाद्विधोर्वा यदि जन्मकाले शुभग्रहो वा मदनाधिपश्च । द्यूनस्थितो हन्त्यनपत्यदोषं वैधव्यदोषं च विषाख्यदोषम् । केन्द्रे कोणे शुभा: सर्वे त्रिषडायेऽप्यसद्ग्रहा: । तदा भौमस्य दोषो न मदने मदपस्तथा । उभयोर्वरकन्ययोर्नामनक्षत्रानुसारं जन्मर्क्षानुसारं वा मेलापकं गणनीयम् । यतोहि व्यत्ययोऽशुभप्रद: ।

★ अथ पूजाविधि: ★

देवताओं की पूजा दिनमें उत्तर या पूर्वाभिमुख होकर और रात्रि में उत्तराभिमुख होकर करें । पूजा के आरम्भ में दिन में सूर्यादिपञ्चदेवता एवं विष्णु तथा रात्रि में गणपत्यादि पञ्चदेवता एवं विष्णु की पूजा करनी चाहिए । अक्षत लेकर-ॐभूर्भुव: स्व: सूर्यादिपञ्चदेवता इहागच्छत इह तिष्ठत' इस मन्त्र से आवाहन कर एतानि पाद्यार्घाचमनीय स्नानीयपुनराचमनीयानि ॐभूर्भुव: स्व: सूर्यादिपञ्चदेवताभ्यो नम:' इस मन्त्र से जल दें । इसके बाद 'इदमनुलेपनम् ॐ सूर्यादि पञ्चदेवताभ्यो नम: इस मन्त्र से चन्दन तथा इसी तरह अन्य वस्तु भी समर्पित करें । रात्रि में सूर्यादि के स्थान पर गणपत्यादि पढ़ें । इसी तरह 'ॐ भूर्भुव: स्वर्विष्णो इहागच्छ इह तिष्ठ' से विष्णु का आवाहन करें । ॐभूर्भुव: स्वर्विष्णवे नम: से पूजा करें । (मूर्ति या शालग्राम हो तो आवाहन विसर्जन न करें) इसके बाद स्वेष्टदेवता की पूजा जप आदि करें । इसके बाद 'ॐ भूर्भुव: स्व: कीर्तिमुख इहागच्छ इहतिष्ठ" इस मन्त्र से मृत्तिकानिर्मित कीर्तिमुख का आवाहन कर 'ॐ भूर्भुव: स्व: कीर्तिमुखाय नम:' इस मन्त्र से पूर्ववत् पूजा आदि करें । उसके बाद 'ॐ हराय नम:' इस मन्त्र से पवित्र मृत्तिका ग्रहण करें । 'ॐ महेश्वराय नम:' इस मन्त्र से महादेव बनाकर शूलपाणये नम: ॐ शूलपाणे इह सुप्रतिष्ठितो भव, इस मन्त्र से अक्षत लगाकर पात्र में शिव को सामने रखें । उसके बाद निम्नलिखित मन्त्र से ध्यान करें —

ॐ ध्यायेन्नित्यं महेशं रजतगिरिनिभं चारुचन्द्रावतंसं रत्नाकल्पोज्ज्वलाङ्गं परशुमृगवराभीतिहस्तं प्रसन्नम् । पद्मासीनं समन्तात्स्तुतममरगणैर्व्याघ्रकृत्तिं वसानं विश्वाद्यं विश्ववीजं निखिलभयहरं पञ्चवक्त्रं त्रिनेत्रम् । तत:—ॐपिनाकधृगिहागच्छ इह तिष्ठ से आवाहन कर एतानिपाद्यादीनि इदमनुलेपनम्, एतानि पुष्पाणि, एतानि विल्वपत्राणि एतानि गन्धपुष्पधूपदीपताम्बूल-यथाभाग नानाविधनैवेद्यानि ॐ नम: शिवाय नम: इस मन्त्र से क्रमश: जल चन्दनाक्षत-पुष्पविल्वपत्रधूपदीपनैवेद्य आदि दें । इसके बाद फूल अक्षत चन्दन से महादेव के पूर्व, ईशान, उत्तर आदि चारो ओर और अन्त में महादेव के ऊपर निम्नलिखित मन्त्रों से क्रमश: अष्टमूर्ति की पूजा करें—

ॐ शर्वाय क्षितिमूर्त्तये नम: १ । ॐ भवाय जलमूर्त्तये नम: २ । ॐरुद्रायाग्निमूर्त्तये नम:३ । ॐ उग्राय वायुमूर्त्तये नम: ४ । ॐ भीमायाकाशमूर्त्तये नम: ५। ॐ पशुपतये यजमानमूर्त्तये नम: ६ । ॐ महादेवाय सोममूर्त्तये नम:७ । ॐ ईशानाय सूर्यमूर्त्तये नम: ८ । ॐ महादेवाय नम: । अन्त में जल पुष्पाक्षतचन्दनादि से ॐ ब्रह्मणे नम:' इस मन्त्र से ब्रह्मा की पूजा एकदैव भूमि पर करे । उसके बाद पूजा क्रम से जल लेकर विसर्जन करें । ॐ सूर्यादिपञ्चदेवता: पूजिता:स्थ: क्षमध्वं स्वस्थानं गच्छत । ॐ भगवन् विष्णो पूजितोऽसि प्रसीद क्षमस्व स्वस्थानं गच्छ । ॐ कीर्तिमुख पूजितोऽसि प्रसीद क्षमस्व स्वस्थानं गच्छ । ॐ महादेव पूजितोऽसि प्रसीद क्षमस्व स्वस्थानं गच्छ । ॐ विष्वक्सेनाय नम: मन्त्र से भगवान पर से तथा ॐ चण्डेश्वराय नम: इससे महादेव पर से निर्माल्य हटावें ।

✻ देशान्तरसारिणी ✻

स्थान	मिनट	स्थान	मिनट
अहल्यास्थान	+ १२।२०	झाबुआ	+ ४।८
आरा	+ ८।४०	मधुबनी	+ १४।२८
औरंगाबाद	+ ७।२२	मधुपुर	+ १५।२८
कटिहार	+ २०।४०	मधेपुरा	+ १८।००
किशनगंज	+ २२।२०	मुंगेर	+ १६।००
काठमाण्डू	+ ११।८	मुजफ्फरपुर	+ ११।५६
खगड़िया	+ १६।१०	मोकामा	+ १२।४०
गिद्धौर	+ १५।००	मोतिहारी	+ ७।८
गया	+ १०।००	राँची	+ ११।२२
गोपालगंज	+ ७।१५	रामगढ़	+ १२।००
गिरीडीह	+ १५।२०	राजमहल	+ २१।१०
चायबासा	+ १२।२४	लखीसराय	+ १६।१५
चितरंजन	+ १६।२६	लोहरदगा	+ ८।५०
छपरा	+ ९।६	सहरसा	+ १७।२०
छोटानागपुर	+ १०।००	समस्तीपुर	+ १४।५५
जमशेदपुर	+ १४।४०	सीतामढ़ी	+ १२।८
जमालपुर	+ १६।८	सिवान	+ ६।२८
जयनगर	+ १४।२६	सासाराम	+ ६।१२
जनकपुर	+ १२।२८	सिंहभूमि	+ १२।००
झरिया	+ १६।१०	सिन्दरी	+ १६।४८
डाल्टेनगंज	+ ६।४०	सुपौल	+ १७।४०
डुमराँव	+ ६।२६	सोनपुर	+ १०।४५
दरभंगा	+ १३।४८	हाजी [illegible]	+ १०।५५
दानापुर	+ १०।२०	हजारीबाग	+ ११।२५
दुमका	+ १९।२०	अयोध्या	- ००।४४
देवघर	+ १७।००	आसनसोल	+ १८।४
धनबाद	+ १६।००	आगरा	- १७।४०
धरान	+ १८।२६	उड़ीसा	+ १२।००
धनकूटा	+ १९।१५	इलाहाबाद	- २।४०
नालन्दा	+ १२।८	कलकत्ता	+ २३।२४
पटना	+ १०।४०	कानपुर	- ८।२४
पलामू	+ ७।८	काश्मीर	- २४।००
पूर्णियाँ	+ २०।४	कोटा	- २६।२२
पारसनाथ	+ १४।४०	गोहाटी	+ ३७।४४
पचगछिया	+ १६।०४	गोरखपुर	+ ४।००
पोखरा	+ ५।५२	जयपुर	- २६।५२
फारबिसगंज	+ १८।२०	दिल्ली	- २०।४८
बक्सर	+ ६।४	वाराणसी	+ २।८
बेतिया	+ ८।२२	मुम्बई	- ३८।२५
बगहा	+ ७।४५	बद्रीनाथ	- १२।२०
बेगूसराय	+ १६।००	बस्ती	+ १।५२
बोधगया	+ १०।८	बलिया	+ ६।४०
बीरगंज	+ १०।००	बिलासपुर	- १।००
बिराटनगर	+ १९।४	मथुरा	- १८।४८
बोकारो	+ १६।३०	मद्रास	- १४।००
भागलपुर	+ १७।२८	लखनऊ	- ६।४

✻ वेलान्तरसारिणी ✻

मास	जन.	फरव.	मार्च	अप्रील	मई	जून	जुला.	अग.	सित.	अक्टू.	नव.	दिस.
दिनांक	मि.	मि.	मि.	मि.	मि.	मि.	मि.	मि.	मि.	मि.	मि.	मि.
१	-४	-१४	-१२	-४	+३	+२	-४	-६	+०	+१०	+१६	+१०
२	″ ४	″ १४	″ १२	″ ४	″ ३	″ २	″ ४	″ ६	″ ०	″ ११	″ १६	″ १०
३	″ ५	″ १४	″ १२	″ ३	″ ३	″ २	″ ४	″ ६	″ १	″ ११	″ १६	″ १०
४	″ ५	″ १४	″ १२	″ ३	″ ३	″ २	″ ४	″ ६	″ १	″ ११	″ १६	″ १०
५	″ ६	″ १४	″ १२	″ ३	″ ४	″ २	″ ४	″ ६	″ १	″ ११	″ १६	″ ९
६	″ ६	″ १४	″ ११	″ २	″ ४	″ २	″ ४	″ ६	″ २	″ १२	″ १६	″ ९
७	″ ७	″ १४	″ ११	″ २	″ ४	″ १	″ ५	″ ६	″ २	″ १२	″ १६	″ ८
८	″ ७	″ १४	″ ११	″ २	″ ४	″ १	″ ५	″ ५	″ २	″ १२	″ १६	″ ८
९	″ ७	″ १४	″ ११	″ २	″ ४	″ १	″ ५	″ ५	″ ३	″ १३	″ १६	″ ७
१०	″ ८	″ १४	″ १०	″ १	″ ४	″ १	″ ५	″ ५	″ ३	″ १३	″ १६	″ ७
११	″ ८	″ १४	″ १०	″ १	″ ४	″ १	″ ५	″ ५	″ ३	″ १३	″ १६	″ ६
१२	″ ९	″ १४	″ १०	″ १	″ ४	″ ०	″ ५	″ ५	″ ४	″ १४	″ १६	″ ६
१३	″ ९	″ १४	″ १०	″ ०	″ ४	″ ०	″ ५	″ ५	″ ४	″ १४	″ १६	″ ६
१४	″ ९	″ १४	″ ९	-०	″ ४	″ ०	″ ५	″ ४	″ ५	″ १४	″ १५	″ ५
१५	″ १०	″ १४	″ ९	+०	″ ४	″ ०	″ ६	″ ४	″ ५	″ १४	″ १५	″ ५
१६	″ १०	″ १४	″ ९	″ ०	″ ४	+०	″ ६	″ ४	″ ५	″ १४	″ १५	″ ४
१७	″ १०	″ १४	″ ८	″ १	″ ४	-१	″ ६	″ ४	″ ६	″ १५	″ १५	″ ४
१८	″ ११	″ १४	″ ८	″ १	″ ४	″ १	″ ६	″ ४	″ ६	″ १५	″ १५	″ ३
१९	″ ११	″ १४	″ ८	″ १	″ ४	″ १	″ ६	″ ३	″ ६	″ १५	″ १४	″ ३
२०	″ ११	″ १४	″ ८	″ १	″ ४	″ १	″ ६	″ ३	″ ७	″ १५	″ १४	″ २
२१	″ १२	″ १४	″ ७	″ १	″ ४	″ २	″ ६	″ ३	″ ७	″ १५	″ १४	″ २
२२	″ १२	″ १४	″ ७	″ २	″ ४	″ २	″ ६	″ ३	″ ७	″ १५	″ १४	″ १
२३	″ १२	″ १४	″ ७	″ २	″ ३	″ २	″ ६	″ २	″ ८	″ १६	″ १४	″ १
२४	″ १२	″ १३	″ ६	″ २	″ ३	″ २	″ ६	″ २	″ ८	″ १६	″ १३	″ ०
२५	″ १३	″ १३	″ ६	″ २	″ ३	″ २	″ ६	″ २	″ ८	″ १६	″ १३	+०
२६	″ १३	″ १३	″ ६	″ २	″ ३	″ ३	″ ६	″ २	″ ९	″ १६	″ १३	-१
२७	″ १३	″ १३	″ ५	″ २	″ ३	″ ३	″ ६	″ १	″ ९	″ १६	″ १२	″ १
२८	″ १३	″ १३	″ ५	″ ३	″ ३	″ ३	″ ६	″ १	″ ९	″ १६	″ १२	″ २
२९	″ १३	-१२	″ ५	″ ३	″ ३	″ ३	″ ६	″ १	″ १०	″ १६	″ १२	″ २
३०	″ १४	X	″ ४	+३	″ ३	-३	″ ६	″ १	+१०	″ १६	+११	″ ३
३१	-१४	X	-४	X	+३	X	-६	-०	X	+१६	X	-३

देशान्तर एवं वेलान्तर संस्कार प्रकार—सम्पूर्ण भारत में [illegible] समय समान होता है। इसके अनुसार एक ही समय हरेक जगह १० या १२ बजते हैं। परन्तु स्थानीय समय प्रत्येक जगह के भिन्न-भिन्न होते हैं। अत: स्थानीय समय बनाने के लिये वेलान्तर और देशान्तर ये दो संस्कार (जोड़ना या घटाना) करना चाहिए। जैसे-१ जनवरी को देवघर के इष्टकाल में ४ मिनट वेलान्तर ऋण एवं १७ मिनट देशान्तर धन कर देंगे तो देवघर का स्थानीय समय हो जायेगा।

✻ शरीरान्तकालिकवैतरणीदानम् ✻

हरिं स्मृत्वा कुशत्रयपुष्पाक्षतजलान्यादाय-ओं कृष्णगव्यै नमः३, कुशोपरि ओं ब्राह्मणाय नमः३। तत ओं उष्णे वर्षति शीते वा मारुते वाति वा भृशम्। दातारं त्रायते यस्मात्तस्माद्वैतरणी स्मृता। ओं यमद्वारे महाघोरे कृष्णा वैतरणी नदी। तां सन्तुर्तुं ददाम्येतां कृष्णां वैतरणीं च गाम् इति पठेत्। ततः कुशत्रयतिलजलान्यादाय- ओमद्यामुकगोत्रस्य पितुरमुकशर्मणः यम-द्वारस्थितवैतरणी- नदीसुखसन्तरणकाम इमां गां रुद्रदैवतां यथानामगोत्राय ब्राह्मणाय दातुमहमुत्सृज्ये। ततो ग्रहीता स्वस्तीति वदेत्। ततः कुशत्रयतिलजलान्यादाय ओमद्य कृतैतत्कृष्णगवीदानप्रतिष्ठार्थमेतावद्द्रव्यमूल्यकहिरण्यमग्निदैवतं यथानामगोत्राय ब्राह्मणाय दक्षिणामहन्ददे। ततः स्वस्तीत्युक्त्वा ग्रहीता दक्षिणां स्वीकुर्यात्। शूद्र ओमित्यस्य स्थाने नमः, इति पठेत्॥ गोरभावे एतावद्द्रव्यमूल्यककृष्णगव्यै नमः इति पठेत्। इमां गां इत्यत्र एतावद्द्रव्यमूल्यककृष्णगवीम् इति पठेत्। शेषं यथावत्। मातृपक्षे गोत्राया मातुरमुकदेव्याः इति पठेत्।

✻ अथ दाहसंस्कारविधिः ✻

स्नातः शुचिवस्त्रादिधरः पूर्वाभिमुख उपविष्टः कुशहस्तः कर्त्ता नूतनमृद्भाण्डे जलं कृत्वा शवञ्च दक्षिणशिरसं कृत्वा ॐ गयादीनि च तीर्थानि ये च पुण्याः शिलोच्चयाः। कुरुक्षेत्रं च गंगां च यमुनां च सरिद्वराम्। कौशिकीं चन्द्रभागाञ्च सर्वपापप्रणाशिनीम्। भद्रावकाशां सरयूं गण्डकीं तमसां तथा। धैनवञ्च वराहञ्च तीर्थं पिण्डारकं तथा। पृथिव्यां यानि तीर्थानि चत्वारः सागरास्तथा। इत्यनेन तीर्थानि ध्यायन् जले आवाह्य तेन जलेन शवं संस्नाप्य नूतनवस्त्रयज्ञोपवीतपुष्पमाल्य-चन्दनादिभिरलंकृत्य दारुविरचितचितायां कुशोपरि पुरुषमधोमुखं स्त्रियञ्चोत्तानमुखीमुत्तरशिरसं शाययेत्। ततोऽपसव्यं कृत्वा दक्षिणाभिमुखो वामपाणिनोल्मुकं गृहीत्वा - ॐ कृत्वा सुदुष्करं कर्म जानता वाप्यजानता। मृत्युकालवशं प्राप्तं नरं पञ्चत्वमागतम्। धर्माधर्मसमायुक्तं लोभमोहसमावृतम्। दहेयं सर्वगात्राणि दिव्यान् लोकान् स गच्छतु।" इति मन्त्रद्वयं पठित्वा शवं त्रिः प्रदक्षिणीकृत्य शिरोदेशे ज्वलदुल्मुकं दद्यात्। ततस्तृणकाष्ठघृतादिकं चितायां निःक्षिप्य कपोतावशेषं दहेत्। ततः प्रादेशमात्रकसप्तकाष्ठिकाभिः सह प्रदक्षिणसप्तकं विधाय कुठारेण उल्मुकोपरि प्रहारसप्तकं विधाय 'ॐ' क्रव्यादयः नमस्तुभ्यम्, इति पठित्वा एकैकां काष्ठिकां चितायां क्षिपेत्। ततः ओं अहरहर्नयमानो गामश्वं पुरुषं पशुम्। वैवस्वतो न तृप्यति सुराइरिव दुर्मतिः॥ इति यमगाथां गायन्तो बालपुरस्सराः शवानुगमनकर्त्तारः पादेन पादस्पर्शमकुर्वाणाः जलाशयं गत्वा स्नात्वा च ओमद्यामुकगोत्र अमुकप्रेत एष तिलतोयांजलिस्ते मया दीयते तवोपतिष्ठतामित्यनेन तिलांजलिं दद्युः। स्त्रियाःपक्षे ओमद्यामुकगोत्रे अमुकप्रेते इति पठेयुः। ततः आर्द्रवस्त्रमेव धारयन्तः कर्तुः प्राङ्गणद्वारं गत्वा तत्र ओं लौहवद् दृढकायोस्तु इति लौहं, ओमश्मेव स्थिरो भूयासम् इत्यश्मानं, ओमग्निर्नः शर्म यच्छतु इत्यग्निं स्पृशेयुरत्र प्रत्येकं जलस्पर्शः। ततस्तिक्तं प्राश्य समाचारात् स्वगृहं गच्छेयुरिति।

✻ अशौचव्यवस्था ✻

ब्राह्मणों को जन्म से षण्मासाभ्यन्तर शरीरान्त होने पर सद्यः शौच एवं मृत शरीर का भूमि में निक्षेपण। सात महीने से लेकर दो वर्ष के अन्दर एकाहोरात्र अशौच एवं मृत शरीर का भूमि में निक्षेपण। तीसरे वर्ष से लेकर षड्वर्षपर्यन्त तीन अहोरात्र अशौच, अग्निसंस्कार पिण्डोदक क्रिया एवं चौथे दिन ब्राह्मण भोजन। उसके बाद यज्ञोपवीत हुआ हो अथवा नहीं सबों को दशाहाशौच एवं श्राद्ध। क्षत्रियों को षण्मासाभ्यन्तर ब्राह्मणवत्। सात मास से लेकर दो वर्ष तक दो रात्रि अशौच एवं भूमिनिक्षेपणमात्र। तीन वर्ष से लेकर षड्वर्षपर्यन्त षडहोरात्र अशौच, अग्निसंस्कार एवं पिण्डोदक क्रिया। सातवें वर्ष से ऊपर अग्निसंस्कार, द्वादशाहाशौच एवं श्राद्ध। वैश्यों को जन्म से षण्मासपर्यन्त ब्राह्मणवत्। उसके बाद दो वर्षों तक भूमि निक्षेपण एवं तीन दिन अशौच, उसके बाद षड्वर्षपर्यन्त नौ दिन तक अशौच, अग्निसंस्कार एवं पिण्डोदक क्रिया। उसके बाद सम्पूर्ण पञ्चदशाहाशौच अग्निसंस्कार एवं श्राद्ध। शूद्रों को षण्मासपर्यन्त ब्राह्मणवत्, उसके बाद दो वर्षों तक पाँच दिन अशौच एवं भूमिनिक्षेपण। उसके बाद षड्वर्षपर्यन्त अविवाहित मृत्यु से ५ दिन तथा विवाहित मृत्यु से द्वादशाहाशौच अग्निसंस्कार एवं पिण्डोदक क्रिया। उसके बाद सम्पूर्ण तीस दिन अशौच, अग्निसंस्कार एवं श्राद्ध।

✻ अथ कन्यामरणाशौचः ✻

सभी वर्णों को जन्म से दो वर्ष तक सद्यः शौच। उसके बाद विवाहावधि त्र्यहाशौच। विवाह के बाद पितृगृह अथवा स्वामी के घर में कन्या मृत्यु से माता-पिता को तीन अहोरात्र अशौच एवं स्वामी के घर में विहित स्वस्ववर्णानुसार अशौच एवं श्राद्ध।

✻ अशौचसङ्करविचारः ✻

ब्राह्मणों को सम्पूर्णाशौच के बीच में ५ दिन तक, क्षत्रियों को ६ दिन तक, वैश्यों को ७ दिन तक एवं शूद्रों को १५ दिन तक यदि सजातीय द्वितीयसम्पूर्णाशौच प्राप्त हो तो प्रथमाशौच की शुद्धि के साथ-साथ दोनों की शुद्धि तथा साथ-साथ श्राद्ध होता है। यदि सम्पूर्णाशौच के मध्य ब्राह्मणादि को क्रमशः ६, ७, ८, १६ दिनों से लेकर क्रमशः ९, ११, १४, २९वें अहोरात्र के बीच में सजातीय द्वितीय सम्पूर्णाशौच प्राप्त हो तो द्वितीयाशौचान्त होने पर दोनों की शुद्धि होती है तथा श्राद्ध साथ-साथ होता है।

यदि क्षौरकर्म के दिन ५६ दण्ड रात्रि के अन्दर सजातीयाशौचान्तर प्राप्त हो तो द्वितीय मृत्यु के तीसरे दिन दोनों का क्षौर तथा चौथे दिन श्राद्ध होता है।

यदि क्षौरकर्म के दिन ५६ दण्ड के बाद द्वितीय सम्पूर्णाशौच प्राप्त हो तो द्वितीय मृत्यु के चौथे दिन दोनों का क्षौर तथा पाँचवें दिन श्राद्ध होता है।

आद्यश्राद्धसंकल्पानन्तर द्वितीय तादृशाशौच प्राप्त हो तो आद्य श्राद्ध हो जाता है परञ्च सपण्डिन, द्वितीय के आद्य श्राद्ध दिन होता है। सपिण्डनदिन, संकल्प से पूर्व द्वितीय तादृशाशौच प्राप्त होने पर द्वितीय के आद्य श्राद्ध दिन सपिण्डन होना चाहिए। सम्पूर्णाशौच के मध्य त्रिरात्राशौच तथा मरणाशौच के मध्य जननाशौच की मान्यता नहीं होती है। त्रिरात्राशौच के मध्य द्वितीय त्रिरात्राशौच हो जाय तो द्वितीय त्रिरात्राशौचानुसार दोनों की शुद्धि होती है।

दूर्वाक्षतदानमन्त्रः

ॐ आब्रह्मन् ब्राह्मणो ब्रह्मवर्चसी जायतामाराष्ट्रे राजन्यः शूर इषव्योऽतिव्याधी महारथो जायतां दोग्ध्री धेनुर्वोढाऽनड्वानाशुः सप्तिः पुरन्धिर्योषा जिष्णू रथेष्ठाः सभेयो युवास्य यजमानस्य वीरो जायताम् । निकामे निकामे नः पर्जन्यो वर्षतु फलवंत्यो न ओषधयः पच्यन्ताम् योगक्षेमो नः कल्पताम् । ॐ मन्त्रार्थाः सिद्धयः सन्तु पूर्णाः सन्तु मनोरथाः । शत्रूणां बुद्धिनाशोऽस्तु मित्राणामुदयस्तव ।

यज्ञोपवीतधारणमन्त्रः

वाजसनेयिनां–ॐ यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात् । आयुष्यमग्र्यं प्रतिमुञ्च शुभ्रं यज्ञोपवीतं बलमस्तु तेजः । छन्दोगानां–ॐ यज्ञोपवीतमसि यज्ञस्य त्वोपवीतेनोपनह्यामि ।

जीर्णयज्ञोपवीतत्यागमन्त्रः–एतावद्दिनपर्यन्तं ब्रह्मत्वं धारितं मया । जीर्णत्वात्त्वत्परित्यागो गच्छ सूत्र यथासुखम् ।

ग्रहाणां यजुर्वेदीयशान्तिमन्त्राः

सूर्यस्य–ॐ आकृष्णेन रजसा वर्त्तमानो निवेशयन्नमृतं मर्त्यञ्च हिरण्ययेन सविता रथेना देवो याति भुवनानि पश्यन् । चन्द्रस्य–ॐ इमं देवा असपत्नं सुवध्वं महते क्षत्राय महते ज्येष्ठयाय महते जानराज्यायेन्द्रस्येन्द्रियाय । इमममुष्य पुत्रममुष्यै पुत्रमस्यै विश एष वोऽमी राजा सोमोऽस्माकं ब्राह्मणानां राजा । कुजस्य–ॐ अग्निर्मूर्द्धा दिवः कुकुत्पतिः पृथिव्या अयमपां रेतांसि जिन्वति । बुधस्य–ॐ उद्बुध्यस्वाग्ने प्रतिजागृहि त्वमिष्टापूर्ते संसृजेथामयञ्च । अस्मिन्त्सधस्ते अध्युत्तरस्मिन् विश्वेदेवा यजमानश्च सीदत । गुरोः–ॐ बृहस्पते अतियदर्यो अर्हाद्युमद्विभाति क्रतुमज्जनेषु । यद्दीदयच्छवस ऋत प्रजात तदस्मासु द्रविणन्धेहि चित्रम् । भृगोः–ॐ अन्नात्परिश्रुतो रसं ब्रह्मणा व्यपिवत्क्षत्रं पयः सोमं प्रजापतिः ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानं शुक्रमन्धस इन्द्रस्येन्द्रियमिदं पयोऽमृतं मधु । शनेः–ॐ शन्नो देवीरभीष्टय आपो भवन्तु पीतये संयोरभिस्रवन्तु नः । राहोः–ॐ कयानश्चित्र आभुव दूती सदावृधः सखा कया शचिष्ठया वृता । केतोः–ॐ केतुं कृण्वन्न केतवे पेशोमर्या अपेशसे समुषद्भिरजायथाः ।

ग्रहाणां सामवेदीयशान्तिमन्त्राः

सूर्यस्य–ॐ उदुत्यञ्जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः दृशे विश्वाय सूर्यम् । चन्द्रस्य–ॐ सन्ते पयांसि समयन्तुवाजाः संवृष्ण्यान्यभिमातिषाहः आप्यायमानो अमृताय सोम दिवि श्रवांस्युत्तमानिधिष्व । कुजस्य–ॐ अग्निर्मूर्द्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयमपां रेतांसि जिन्वति । बुधस्य–ॐ अग्ने विवस्वदुषसश्चित्रं राधो अमर्त्य आदाशुषे जातवेदो वहात्वमद्या देवो उषर्बुधः । गुरोः–ॐ बृहस्पते परिदीयारथेन रक्षोहामित्रां अपबाधमानः प्रभञ्जत्सेनाः प्रमृणो युधाजयन्नस्माकं मेध्यविता रथानाम् । शुक्रस्य–ॐ शुक्रन्ते अन्यद्यजन्ते अन्यद्विषुरूपे अहनी द्यौरिवासि विश्वाहि माया अवसि स्वधावन् भद्रा ते पूषन्निह रातिरस्तु । शनेः–ॐ शन्नो देवीरभीष्टये शन्नो भवन्तु पीतये संयोरभिस्रवन्तु नः । राहोः–ॐ कयानश्चित्र आभुवदूती सदा वृधः सखा कया शचिष्ठया वृता । केतोः–ॐकेतुं कृण्वन्न केतवे पेशोमर्या अपेशसे सुमषद्भिरजायथाः ।

विशिष्टपर्वसूची

मौनापंचमी-२४ जुलाई	कोजागरा- १५अक्टुबर	मकरसंक्रान्ति-१४ जनवरी
मधुश्रावणी-६ अगस्त	लक्ष्मीपूजा- १५ अक्टुबर	नरकनिवारण १४-२६ जनवरी
नागपंचमी-८ अगस्त	धन्वन्तरिजयन्ती-२८अक्टुबर	गणतन्त्रदिवस-२६ जनवरी
स्वतन्त्रतादिवस-१५ अगस्त	हनुमज्जयन्ती-२९अक्टुबर	सरस्वतीपूजा-१ फरवरी
संस्कृतदिवस-१८अगस्त	दीपावली-३०अक्टुबर	अचलासप्तमी-३ फरवरी
रक्षाबन्धन-१८अगस्त	लक्ष्मीपूजा- ३० अक्टुबर	माघीपूर्णिमा-११ फरवरी
कृष्णाष्टमी-२५अगस्त	कालीपूजा- ३० अक्टुबर	महाशिवरात्रि-२५ फरवरी
कुशोत्पाटन-१ सितम्बर	अन्नकूट-१ नवम्बर	होलिकादाह-१२ मार्च
सोमवती३०-१सितम्बर	गोक्रीडा-१नवम्बर	होली-१३ मार्च
हरितालिका-५सितम्बर	भ्रातृद्वितीया-२नवम्बर	सप्ताडोरकबन्धन-१३ मार्च
चौठचन्द्र-५सितम्बर	चित्रगुप्तपूजा-२नवम्बर	वारुणीयोग-२६ मार्च
अनन्तपूजा-१५सितम्बर	प्रतिहारषष्ठी-६ नवम्बर	रामनवमी-५ अप्रील
अगस्त्यार्घदान-१६सितम्बर	अक्षयनवमी-९नवम्बर	महावीरजयन्ती-९ अप्रील
चन्द्रग्रहण-१६सितम्बर	देवोत्थान११-११नवम्बर	हरिद्वारकुंभ-१४अप्रील
पितृपक्षारंभ-१७सितम्बर	विद्यापतिपर्व-१२नवम्बर	नववर्षारंभ-१४ अप्रील
जीमूतवाहनव्रत-२३ सितम्बर	कार्त्तिकीपूर्णिमा-१४नवम्बर	मेषसंक्रान्ति-१४ अप्रील
मातृनवमी-२५सितम्बर	सामापूजा-१४नवम्बर	जूडिशीतल-१५ अप्रील
गजच्छाया-२८सितम्बर	हरिहरक्षेत्रस्नान-१४नवम्बर	अक्षयतृतीया-२९ अप्रील
गजच्छाया-२९सितम्बर	कार्त्तिकेयपूजा-१४नवम्बर	जानकीनवमी-५ मई
पितृपक्षान्त-१ अक्टुबर	वीडपंचमी-१९ नवम्बर	नरसिंह१४- ९ मई
कलशस्थापन-२ अक्टुबर	नवान्नपार्वण-४दिसम्बर	रविव्रतान्त- १० मई
विल्वाभिमन्त्रण-७ अक्टुबर	विवाहपंचमी-४दिसम्बर	बुद्धजयन्ती- ११ मई
पत्रिकाप्रवेश-८ अक्टुबर	रविव्रतारंभ-७दिसम्बर	वटसावित्री-२५ मई
निशापूजा-९अक्टुबर	गीताजयन्ती-१० दिसम्बर	सोमव्रती३०-२५ मई
महाष्टमीव्रत-९अक्टुबर	हरिहरक्षेत्रस्नान-१४दिसम्बर	गंगादशहरा-४ जून
महानवमी-१०अक्टुबर	सोमवती३०-२९दिसम्बर	रथयात्रा-२६ जून
विजयादशमी-११अक्टुबर	कौशिकीस्नान-१२ जनवरी	हरिशयन११-५ जुलाई
		गुरुपूर्णिमा-९ जुलाई

* सौराठससौलासभा *

दि २५।६।९८ ई. तः ३।७।९८ ई. यावत्

* उपनयनदिन *

अप्रील-१,६,७,३०
मई-१७,२८
जून-१५,२६

* विवाहदिन *

नवम्बर-२१,२४,२६,२७,३०
दिसम्बर-१,४,५,१०
जनवरी-१८,१९,२१,२२,२३,२५
अप्रील-१७,१९,२०,२३,२४,२६,२९,३०
मई-१७,८,१०,१३,१७,१८,२१,२२,२५,२७,३१
जून-१,३,४,५,७,१०,११,१८,१९,२२,२८,२९
जुलाई-१,३

* ग्रहणविवरणम् *

भाद्र-पूर्णिमायां कुजे खग्रासचन्द्रग्रहणस्पर्शः प्रामाणिकसमयानुसारं रात्रौ घं. १० मि. ४१ उपरि, मोक्षश्च घं. १ मि. ५९ उपरि रात्रौ । स्थानीय समयानुसारं मिथिलायां स्पर्शो रात्रौ घं. १० मि. २२ उपरि मोक्षश्च घं. २ मि. १८ उपरि रात्रौ । अत्र स्नानदानजप-पाठ-होमसुरार्चनादावनन्त-फलम् ।

* ग्रहणफलम् *

राशयः		फलम्
मेषः	-	लाभः
वृषः	-	सुखम्
मिथुनं	-	मानहानिः
कर्कः	-	कष्टम्
सिंहः	-	स्त्रीपीडा
कन्या	-	सुखम्
तुला	-	चिन्ता
वृश्चिकः	-	व्यथा
धनुः	-	धनम्
मकरः	-	क्षतिः
कुंभः	-	घातः
मीनः	-	हानिः

विशेषः– पूर्वभाद्रनक्षत्रवतां कष्टकरम् । अनिष्टसूचकग्रहणं न द्रष्टव्यम् ।

* ग्रहणकृत्यम् *

सूर्यग्रहः सूर्यवारे सोमे सोमग्रहस्तथा ।
चूडामणिरयं योगस्तत्रानन्तफलं भवेत् ॥
सूर्यग्रहे तु नाश्नीयात्पूर्वं यामचतुष्टयम् ।
चन्द्रग्रहे तु यामांस्त्रीन् बालवृद्धातुरैर्विना ॥
ग्रस्यमाने भवेत्स्नानं मध्ये होमसुरार्चनम ।
मुच्यमाने भवेद्दानं मुक्ते स्नानं समाचरेत् ॥
सर्वं भूमिसमं दानं सर्वे ब्रह्मसमा द्विजाः ।
सर्वं गंगासमं तोयं ग्रहणेनात्र संशयः ॥
चन्द्रसूर्यग्रहे चैव योऽवगाहेत जाह्नवीम् ।
स स्नातः सर्वतीर्थेषु किमर्थमटते महीम् ॥
गवां कोटिसहस्रस्य सम्यग्दत्तस्य यत्फलम् ।
तत्फलं जाह्नवीस्नाने ग्रहणे नात्र संशयः ॥
संक्रमे ग्रहणे चैव न स्नायाद्यस्तु मानवः ।
सप्तजन्मसु कुष्ठी स्याद्दुःखभागी च सर्वदा ॥

कुलपतेः "शिवसङ्कल्पः"

कामेश्वराख्य–बुधभूपतितल्लजेन
गीर्वाणवाग्विभववर्धनतत्परेण ।
संस्थापिते विविधशास्त्रनदीष्णविश्व-
विद्यालये बहुतिथात् समयात् प्रवृत्तम् ।
पञ्चाङ्गमेतदिह वैदिकतन्त्रकर्म-
वीथीप्रकाशनचणं मिथिलाजनेड्यम् ।
श्रीरामचन्द्रविदुषा किल झोपनाम्ना
सार्धं स्वकैरनुचरैर्ग्रथितं चकास्तात् ।

जानकीनवमी
शकाब्दः १९१९

प्रो. वि. वेङ्कटाचलः
कुलपतिः

अथैतन्नूतनतिथिपत्रे मैथिलनिबन्धसम्मतसमयशुद्धिव्रत-पर्वप्रभृतिविषयान् संरक्ष्य समयशुद्धौ विहितमुहूर्त्तानुसारं विवाहोपनयनदेवादि-प्रतिष्ठाद्विरागमनवास्तुगृहप्रवेशप्रभृति – दिनानि सन्निवेशितानि । तानि चाखिलभारतीय – मैथिलमहासभासमायोजित – ०६।४।९७ दिवसीय-पण्डितपरिषदाऽनुमोदितानि ।

अपि च पञ्चाङ्गेऽस्मिन् वैशिष्ट्यमाधातुं स्वकीयाः सम्मतीः संस्कारप्रकारांश्च सहर्षं प्रेषयन्तु सुधीवराः ।

अन्ते चात्र कण्टकजन्यदोषाद् बुद्धिभ्रमदोषाद्वा या अशुद्धयस्ताः पूर्वापरसन्दर्भमवलम्ब्य स्वयमेव संशोध्य व्यवहरन्तु गुणैकपक्षपातिनो विद्वांस इति ।

परशुरामजयन्ती
दि. ९।५।९७

निवेदयति
पं. श्रीरामचन्द्र झा